

C A M B O D I A N

**BASIC COURSE
VOLUME TWO
UNITS 46-90**

This work was compiled and published with the support of the Office of Education, Department of Health, Education and Welfare, United States of America.

By

SOMETH SUOS with the assistance of
GEORGE BEASLEY, KEM SOS,
LIP HUON and DALE PURTLE

FOREIGN SERVICE INSTITUTE

WASHINGTON, D.C.

1970

D E P A R T M E N T O F S T A T E

FOREIGN SERVICE INSTITUTE
BASIC COURSE SERIES
Edited by
AUGUSTUS A. KOSKI

P R E F A C E

*This volume completes the 90-unit FSI **Cambodian Basic Course**, of which Volume I appeared in 1966. The linguist in charge of this phase of the project has been George F. Beasley. The Cambodian language materials were written by Someth Suos, who was also the principal resource for information on usage. Dale I. Purtle, formerly a member of the FSI linguist staff, gave valuable assistance in bringing this text to a state of readiness for publication.*

Kem Sos, a Cambodian instructor at FSI, rendered the substantial service of transcribing the text in Cambodian script. The glossary was compiled by Lip Huon, also a member of the Cambodian teaching staff. Donna J. Janes did the final typing of the English portions. The tape recordings which accompany this volume were prepared in the FSI Language Laboratory under the direction of Gary Alley and were voiced principally by Lip Huon and Kem Sos.

*The Foreign Service Institute gratefully acknowledges the financial support of the U.S. Office of Education which has made the preparation and publication of Volumes I and II of the FSI **Cambodian Basic Course** possible.*

James R. Frith, Dean
School of Language Studies
Foreign Service Institute

UNIT 46

BASIC DIALOGUE

- 1. **លោកប៉ូល ចង់ទៅផ្សារជាមួយ ខ្ញុំទេ ?** Sarin
Do you want to go to the market with me, Paul?
 - 2. **លោកទៅផ្សារធ្វើអី ?** Paul
What are you going to the market for?
 - 3. **ខ្ញុំឱ្យចំណីអស់ អីវ៉ា'ន'ញ៉ាហ៊ុយ។** Sarin
I seem to be out of things to eat.
 - 4. **ខ្ញុំចង់ទៅទិញម្ហូប បន្តិច ។** Sarin
I want to go buy a little food.
 - 5. **អញ្ជើញខ្ញុំទៅជាមួយលោកដែរ។** Paul
Then I'll go along with you.
 - 6. **ខ្ញុំ មិនទិសទៅផ្សារសោះ ។** Paul
I've never been to the market.
 - 7. **លោកគិតទៅណា ?** Paul
Where are you thinking of going?
 - 8. **អូ ខ្ញុំគិតទៅផ្សារថ្មីទិញម្ហូប ។** Sarin
Oh, I'm thinking of going to the New Market to buy food.
 - 9. **រួចខ្ញុំទៅផ្សារចាស់ទិញផ្លែឈើ ។** Sarin
Then to the Old Market to buy fruit.
 - 10. **យើងគិតដឹង អីទៅ ?** Paul
How shall we go there?
 - 11. **ដឹង ជិះកូនចៅ ឆ្ងល់ ...** Sarin
Ride a cyclo; it's simple.
 - 12. **បើចង់ទៅទិញទិញ ?** Paul
Well, shall we go?
 - 13. **ទៅទិញទិញក៏ទៅ ។** Sarin
We might as well.
- (At the New Market)
- 14. **នេះកន្លែងលក់បន្លែ ។** Sarin
This is where vegetables are sold.

15. ខ្ញុំគិតទិញពងធុរ៖ វ៉ៃស្ត ក្បាល កាវ៉ាត
ហើយនិងសណ្តែកបណ្តុះខ្លះ ។

I plan to buy Chinese cabbage,
carrots, and bean sprouts.

16. លោកទិញអ្វីទេ ?

Are you buying anything?

Paul

17. ខ្ញុំចង់ទិញដំឡូង បារាំង ពងមាន់
ហើយនិងសាច់ទាប ២ គីឡូ ។

I want to buy potatoes, chicken,
eggs, and two kilos of beef.

Sarin

18. អញ្ជើញទិញដំឡូង បារាំង ឲ្យ
ហើយទៅ ។ អង្គុយទៀត សម័យ
ទៅទិញសាច់ទាប ។

Then let's get the potatoes bought.
Later we can go buy the beef.

19. លោកចូលចិត្ត ម្ហូប សមុទ្រ ទេ ?

Do you like sea-food?

Paul

20. អូ ខ្ញុំចូលចិត្តណាស់ ។ គេមាន
លក់អ្វីខ្លះ ?

Oh, I like it a lot.
What all do they have?

Sarin

21. មាន គោបាត ក្បាល ប្រាំង ហើយ
និងត្រីសមុទ្រច្រើនណាស់ ។

They have crabs, oysters, and
plenty of ocean fish.

Paul

22. ចុះគេមានល្បែង សមុទ្រ ទេ ?

And do they have clams?

Sarin

23. ប្រាកដ ។

Sure they do!

Paul

24. អញ្ជើញខ្ញុំគិតទិញល្បែង ១ គ្រឿង ។

Then I'll buy a dozen clams.

Sarin

25. ស្រួលហើយ អញ្ជើញ ខ្ញុំត្រូវទៅ
កន្លែងនោះទិញបង្កើត ពីរ គីឡូ
និង ។

Well, good. I have to go there to
buy a few kilos of lobster anyway.

Paul

26. អញ្ជើញគិតទិញ ឲ្យហើយទៅ ។
និង អាលនិងទៅទិញរចនា ។

Then let's buy them, and after
that go to the Old Market.

(At the Old Market)

- 27. **យី កន្លែងនេះមានផ្លែឈើច្រើនណាស់ ។ ខ្ញុំមិនដឹងសោះ ។** Paul

Gee, this place sure has a lot of fruit! I never realized.
- 28. **បាទ គេមានវិញ្ញ័យឈើគ្រប់ប្រភេទ។** Sarin

Yes, they have every kind of fruit.
- 29. **គេមានលក់ប៉េប៊ែរ និងស៊ីរ៉ូទេទេ?** Paul

Do they have apples and cherries for sale?
- 30. **បាទ មែនមាន ។** Sarin

Sure they do.
- 31. **អញ្ជើញយកខ្ញុំទៅទិញប៉េប៊ែរ ១គីឡូ ហើយនិងស៊ីរ៉ូ ១គីឡូផង ។** Paul

Then how about taking me to buy a kilo of apples, and a kilo of cherries too?
- 32. **បាទ មានអី!** Sarin

Okay.
- 33. **ខ្ញុំត្រូវទិញទំពារប៉េប៊ែរ ១គីឡូដែរ ប៉ុន្តែ ឥឡូវ ខ្ញុំគិតទិញចេកក្ដាន ។** Sarin

I have to go buy a kilo of grapes anyway, but right now I want to buy bananas.
- 34. **គិតរយៈពេលទិញផ្លែឈើហើយ យើងទៅណាទៀត?** Paul

When we get through buying fruit, where else are we going?
- 35. **បាទ ខ្ញុំគិតទៅទិញស្រា ហើយប៊ែរ ៧ ប៉េប៊ែរ ។** Sarin

Oh, I plan to go buy liquor and a few bottles of beer.
- 36. **យី សប្បាយណាស់នឹងទេសដំរី អ្វីៗ ។** Paul

Say, this is really great-- walking around the market.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. លោក ប៉ូល ចង់ទៅ ទីក្រុងទេ? Do you want to go to the market, Paul?
- 2. លោក ប៉ូល ចង់ទៅ ម៉ែលក្នុងទេ? Do you want to go to the movies, Paul?
- 3. លោក ប៉ូល ខ្ញុំ ដឹង ទៅ ម៉ែលក្នុងទេ? Have you ever gone to the movies, Paul?
- 4. លោក ប៉ូល ខ្ញុំ ដឹង ទៅ បុស្កូនទេ? Have you ever been to Boston, Paul?
- 5. លោក ចង់ទៅ បុស្កូនទេ? Do you want to go to Boston, Paul?
- 6. លោក ចង់ទៅ ម៉ែល ក្នុងទេ? Do you want to go to the movies, Paul?
- 7. លោក ប៉ូល ចង់ទៅ ទីក្រុងទេ? Do you want to go to the market, Paul?

Drill B. Response

MODEL: គ្រូ: លោក ប៉ូល ទៅ ទីក្រុង ធ្វើ អី?
 (ទិញ ម្ហូប)
 សិស្ស: ខ្ញុំ ទៅ ទីក្រុង ទិញ ម្ហូប ។

Teacher: What are you going to the market for? (buy food)

Student: I'm going to the market to buy food.

- 1. លោក ទៅ បុស្កូន ធ្វើ អី?
(ដូច គឺ ប្រើ ព្រួញ ខ្ញុំ) ខ្ញុំ ទៅ បុស្កូន ដូច គឺ ប្រើ ព្រួញ ខ្ញុំ ។
- 2. លោក មក ទី វ៉ា ស៊ី ភាគ ធ្វើ អី?
(លេង ទី តុក ហ្វាយ ខ្ញុំ) ខ្ញុំ មក ទី វ៉ា ស៊ី ភាគ លេង ទី តុក ហ្វាយ ខ្ញុំ ។
- 3. លោក ទៅ ញ៉ែ វិយក ធ្វើ អី?
(ទិញ កំណាត់) ខ្ញុំ ទៅ ញ៉ែ វិយក ទិញ កំណាត់ ។
- 4. លោក ទៅ ប្រុក ខ្មែរ ធ្វើ អី?
(រៀន ខ្មែរ) ខ្ញុំ ទៅ ប្រុក ខ្មែរ រៀន ខ្មែរ ។
- 5. លោក មក លេង ធ្វើ អី?
(ដូច គឺ លេង) ខ្ញុំ មក លេង ដូច គឺ លេង ។

Drill C. Transformation Inserting Objects

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំ ទៅ ជា មួយ លោក គឺ ជា បាន ទេ?
 (ទៅ ទីក្រុង ទិញ ម្ហូប)
 សិស្ស: ខ្ញុំ ទៅ ទីក្រុង ទិញ ម្ហូប

Teacher: Can I go along with you? (to the market, buy food)

Student: Can I go along with you to the market to buy food?

និយមន័យលោក ជិវបានទេ?

1. ខ្ញុំទៅនិយមន័យលោក ជិវបានទេ?
(ទៅស្រុកខ្មែរ ថ្ងៃសុក្រ)
2. ខ្ញុំទៅនិយមន័យលោក ជិវបានទេ?
(ទៅវិវាសននានា ជួបទីតុកខ្ញុំ)
3. ខ្ញុំទៅនិយមន័យលោក ជិវបានទេ?
(ទៅញ៉ែវយក ទិញកំណាត់)
4. ខ្ញុំទៅនិយមន័យលោក ជិវបានទេ?
(ទៅស្រុកខ្មែរ រៀនខ្មែរ)
5. ខ្ញុំទៅនិយមន័យលោក ជិវបានទេ?
(ទៅឯណោះ រៀនខ្មែរ)
6. ខ្ញុំទៅនិយមន័យលោក ជិវបានទេ?
(ទៅបុស្កុលទិញទំនាអាវ)

ខ្ញុំទៅស្រុកខ្មែរ ថ្ងៃសុក្រ និយមន័យលោក ជិវបានទេ?

ខ្ញុំទៅវិវាសននានា ជួបទីតុកខ្ញុំ និយមន័យលោក ជិវបានទេ?

ខ្ញុំទៅញ៉ែវយក ទិញកំណាត់ និយមន័យលោក ជិវបានទេ?

ខ្ញុំទៅស្រុកខ្មែរ រៀនខ្មែរ និយមន័យលោក ជិវបានទេ?

ខ្ញុំទៅឯណោះ រៀនខ្មែរ និយមន័យលោក ជិវបានទេ?

ខ្ញុំទៅបុស្កុលទិញទំនាអាវ និយមន័យលោក ជិវបានទេ?

Drill D. Negative Response

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំទៅស្រុកខ្មែរ ទិញម្ហូប និយមន័យលោក ជិវបានទេ?
សិស្ស: ទេ ខ្ញុំមិនទ្រង់ទៅស្រុកខ្មែរ ទិញម្ហូប និយមន័យលោក ជិវបានទេ។

Teacher: Can I go with you to the market to buy food?

Student: No, I don't want you to go with me to the market to buy food.

1. ខ្ញុំទៅស្រុកខ្មែរ ថ្ងៃសុក្រ និយមន័យលោក ជិវបានទេ?
2. ខ្ញុំទៅវិវាសននានា ជួបទីតុកខ្ញុំ និយមន័យលោក ជិវបានទេ?
3. ខ្ញុំទៅញ៉ែវយក ទិញកំណាត់ និយមន័យលោក ជិវបានទេ?
4. ខ្ញុំទៅស្រុកខ្មែរ រៀនខ្មែរ និយមន័យលោក ជិវបានទេ?
5. ខ្ញុំទៅឯណោះ រៀនខ្មែរ និយមន័យលោក ជិវបានទេ?
6. ខ្ញុំទៅបុស្កុលទិញទំនាអាវ និយមន័យលោក ជិវបានទេ?

ទេ ខ្ញុំមិនទ្រង់ទៅស្រុកខ្មែរ និយមន័យលោក ជិវបានទេ។

ទេ ខ្ញុំមិនទ្រង់ទៅវិវាសននានា ជួបទីតុកខ្ញុំ និយមន័យលោក ជិវបានទេ។

ទេ ខ្ញុំមិនទ្រង់ទៅញ៉ែវយក ទិញកំណាត់ និយមន័យលោក ជិវបានទេ។

ទេ ខ្ញុំមិនទ្រង់ទៅស្រុកខ្មែរ រៀនខ្មែរ និយមន័យលោក ជិវបានទេ។

ទេ ខ្ញុំមិនទ្រង់ទៅឯណោះ រៀនខ្មែរ និយមន័យលោក ជិវបានទេ។

ទេ ខ្ញុំមិនទ្រង់ទៅបុស្កុលទិញទំនាអាវ និយមន័យលោក ជិវបានទេ។

Drill E. Double Substitution

1. ខ្ញុំគិតទៅជិញ្ជារថ្មី រួចទៅជិញ្ជារចាស់។

I plan to go to the New Market, then to the Old Market.

2. ខ្ញុំគិតទៅញ៉ាំវិល្លក រួចខ្ញុំទៅបុស្ស។

I plan to go to New York, then to Boston.

3. ខ្ញុំគិតទៅទិញទំព័រ រួចទៅទិញត្រី។

I plan to go buy apples, then to buy fish.

4. ខ្ញុំគិតទៅទិញកំណាត់ រួចទៅកាត់ខោអាវ។

I plan to go buy cloth, then to have a suit made.

5. ខ្ញុំគិតទៅជិញ្ជារ រួចទៅប៉ុស្តិ៍។

I plan to go to the market, then to the post office.

6. ខ្ញុំគិតទៅដើរលេង រួចទៅមើលកុន។

I plan to go for a walk, then to the movies.

7. ខ្ញុំគិតទៅញ៉ាំបាយ រួចទៅស្រាវជ្រាវ។

I plan to eat, then to study.

8. ខ្ញុំគិតទៅជិញ្ជារថ្មី រួចទៅជិញ្ជារចាស់។

I plan to go to the New Market, then to the Old Market.

Drill F. Response

MODEL: (គ្រូ : លោកទៅជិញ្ជារ រួចទៅណា? (មើលកុន)

Teacher: You're going to the market, and then where? (to the movies)

សិស្ស: ខ្ញុំទៅជិញ្ជារ រួចទៅមើលកុន។

Student: I'm going to the market, and then to the movies.

1. លោកទៅទិញទំព័រ រួចទៅណា? (ទិញត្រី)

ខ្ញុំទៅទិញទំព័រ រួចទៅទិញត្រី។

2. លោកទៅទិញកំណាត់ រួចទៅណា? (កាត់ខោអាវ)

ខ្ញុំទៅទិញកំណាត់ រួចទៅកាត់ខោអាវ។

3. លោកទៅប៉ុស្តិ៍ រួចទៅណា? (ជិញ្ជារ)

ខ្ញុំទៅប៉ុស្តិ៍ រួចទៅជិញ្ជារ។

4. លោកទៅមើលកុន រួចទៅណា?

ខ្ញុំទៅមើលកុន រួចទៅដើរលេង។

(ជើងរលង)

5. លោកទៅញ៉ាំបាយរួច ទៅណា?
(ទ្រុង)

ខ្ញុំទៅញ៉ាំបាយរួច ទៅទ្រុង ។

6. លោកទៅកាត់ទា អាវ រួច ទៅណា?
(ជើងរលង)

ខ្ញុំទៅកាត់ទា អាវ រួចទៅជើងរលង ។

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ: យើងគិតដឹង អ្វីទៅ?
(ស៊ីក្លូ)
សិស្ស: បាទ ខ្ញុំគិតដឹង ស៊ីក្លូ
ទៅ ។

Teacher: How shall we go there?
(by cyclo)

Student: I'm thinking of going by cyclo.

1. លោកគិតថ្លៃ អ្វីទៅ?
(ទ្រូង)

បាទ ខ្ញុំគិតថ្លៃ ទ្រូង ។

2. លោកគិតយក អ្វីទៅ?
(ម៉ូតូ)

បាទ ខ្ញុំគិតយក ម៉ូតូ ទៅ ។

3. លោកគិត រថ្ងៃ អ្វីទៅ?
(ទា អាវ)

បាទ ខ្ញុំគិត រថ្ងៃ ទា អាវ ទៅ ។

4. លោកគិតយក អ្វីទៅ?
(ម្ហូបខ្នុរ)

បាទ ខ្ញុំគិតយក ម្ហូបខ្នុរ ទៅ ។

5. លោកគិតដឹង អ្វីទៅ?
(ទ្រូង ឈ្មួល)

បាទ ខ្ញុំគិតដឹង ទ្រូង ឈ្មួល ទៅ ។

Drill H. Response

MODEL: គ្រូ: ទំនួរ ក្បាល ហ៊ុយ គឺ ឯ
ការុត អាណា ទំនួរ ឯ?
(ការុត)

Teacher: Which is more expensive, Chinese
cabbage or carrots? (carrots)

សិស្ស: ការុត ទំនួរ ឯ ។
1. បើ មហ៊ុយ គឺ ឯ ស៊ី អាណា
ទំនួរ ឯ? (ស៊ី)

Student: Carrots are more expensive.

បាទ ស៊ី ទំនួរ ឯ ។

2. បើ មហ៊ុយ គឺ ឯ ស៊ី ឯ
បាទ បើ មហ៊ុយ គឺ ឯ ស៊ី ឯ?

បាទ បើ មហ៊ុយ គឺ ឯ ស៊ី ឯ ។

- 3. សាច់ដីកាខ្មៅ ឬសាច់ដីកា
អាណាន់ដ្ឋី ដើម្បី ឬ (សាច់ដីកា)
- 4. បង្កើន ឬ ហើយ ឆ្នាំ ឬ ឆ្នាំ ឬ សម្រាប់
អាណាន់ដ្ឋី ដើម្បី ឬ (បង្កើន)
- 5. ទំព័រ ឬ បាយ ឬ ហើយ ឆ្នាំ
ឬ ឆ្នាំ អាណាន់ដ្ឋី ដើម្បី ឬ
(ទំព័រ ឬ បាយ ឬ)

ឬ សាច់ដីកាខ្មៅ ឬ ដើម្បី ឬ ។

ឬ បង្កើន ឬ ដើម្បី ឬ ។

ឬ ទំព័រ ឬ បាយ ឬ ដើម្បី ឬ ។

Drill I. Transformation. Question from Statement.

MODEL: គ្រូ : ការ ឬ ដើម្បី ឬ ឆ្នាំ ឬ
ឆ្នាំ ឬ ។
សិស្ស: ការ ឬ ហើយ ឆ្នាំ ឬ ឆ្នាំ ឬ
ឆ្នាំ ឬ អាណាន់ដ្ឋី ដើម្បី ឬ ។

Teacher: Carrots are more expensive than Chinese cabbage.

Student: Which is more expensive, carrots or Chinese cabbage?

- 1. ឆ្នាំ ឬ ដើម្បី ឬ ឆ្នាំ ឬ ។
- 2. ឆ្នាំ ឬ ឆ្នាំ ឬ ឆ្នាំ ឬ ឆ្នាំ ឬ
ឆ្នាំ ឬ ។
- 3. សាច់ដីកាខ្មៅ ឬ ដើម្បី ឬ សាច់ដីកា ឬ ។
- 4. បង្កើន ឬ ដើម្បី ឬ ឆ្នាំ ឬ សម្រាប់ ឬ ។
- 5. ទំព័រ ឬ បាយ ឬ ដើម្បី ឬ ឆ្នាំ ឬ ឆ្នាំ ឬ ។

ឆ្នាំ ឬ ហើយ ឆ្នាំ ឬ ឆ្នាំ ឬ អាណាន់ដ្ឋី ដើម្បី ឬ ។
ឆ្នាំ ឬ ឆ្នាំ ឬ ឆ្នាំ ឬ ឆ្នាំ ឬ ឆ្នាំ ឬ
អាណាន់ដ្ឋី ដើម្បី ឬ ។
សាច់ដីកាខ្មៅ ឬ ហើយ ឆ្នាំ ឬ សាច់ដីកា
អាណាន់ដ្ឋី ដើម្បី ឬ ។
បង្កើន ឬ ហើយ ឆ្នាំ ឬ ឆ្នាំ ឬ សម្រាប់
អាណាន់ដ្ឋី ដើម្បី ឬ ។
ទំព័រ ឬ បាយ ឬ ហើយ ឆ្នាំ ឬ
ឆ្នាំ ឬ អាណាន់ដ្ឋី ដើម្បី ឬ ។

Drill J. Double Substitution

- 1. អញ ឬ គិត ឬ ឆ្នាំ ឬ ហើយ ឆ្នាំ
ឆ្នាំ ឬ អាណាន់ដ្ឋី ដើម្បី ឬ ។
- 2. អញ ឬ គិត ឬ ឆ្នាំ ឬ ហើយ ឆ្នាំ
ឆ្នាំ ឬ អាណាន់ដ្ឋី ដើម្បី ឬ ។
- 3. អញ ឬ គិត ឬ ឆ្នាំ ឬ ហើយ ឆ្នាំ
ឆ្នាំ ឬ អាណាន់ដ្ឋី ដើម្បី ឬ ។

In that case, let's finish the buying, then go to the Old Market.

In that case let's finish doing it, then go to eat.

In that case, let's finish studying, then go for a walk.

- 4. អញ្ជើញ គិត ទិញ ទ្រូង ហើយ ទៅ
 ភ្នំ ដំរី ទាល ទៅ ថ្ងៃ កុំ ង ។
- 5. អញ្ជើញ គិត ញ៉ាំង ទ្រូង ហើយ ទៅ
 ភ្នំ ដំរី ទាល ទៅ ក្នុង ។
- 6. អញ្ជើញ គិត ទស្សនា កញ្ចប់ ទ្រូង
 ហើយ ទៅ ភ្នំ ដំរី ទាល ទៅ ភ្នំ ។
- 7. អញ្ជើញ គិត ទិញ ទ្រូង ហើយ ទៅ
 ភ្នំ ដំរី ទាល ទៅ ភ្នំ ចាស់ ។

In that case, let's finish buy-
ing, then go to the movies.

In that case, let's finish eating,
then go to bed.

In that case, let's finish dressing,
then go to the market.

In that case, let's finish buy-
ing, then go to the Old Market.

UNIT 47

BASIC DIALOGUE

- 1. ម៉ែត ភារិន ញ៉ាំបាយរួច
ហើយឬទេ? Sareth
Well Sarin, have you eaten yet?

- 2. ទេ មិន បាន ញ៉ាំទេ ។ Sarin
No, I haven't.

- 3. អញ្ជើញទៅញ៉ាំបាយជាមួយ
ខ្ញុំ ម្តង ឬ? Sareth
Then how about going to eat with
me (once)?

- 4. មាន អី? គិតទៅ ឯណា? Sarin
Sure! Where were you thinking of
going?

- 5. អូ ខ្ញុំ គិត ទៅ ញ៉ាំបាយ ចិន ។
តូល ចិត្ត បាយ ចិន ទេ? Sareth
Oh, I was thinking of Chinese food.
Do you like Chinese food?

- 6. ខ្ញុំ ចូល ចិត្ត បាយ ចិន ណាស់ ។
គិត ទៅ ហាង ណា មួយ? Sarin
I like Chinese food a lot.
Which restaurant were you thinking
of going to?

- 8. វិលីល ទៅ អា កុក មេង ទេ? Sareth
Have you ever been to eat at the
'Kok Meng'?

- 9. យី ខ្ញុំ មិន វិលីល ទៅ កន្លែង ហ្ន៎ រ
នោះ ។ Sarin
No, I've never been there.

- 10. ម្ហូប ទៅ ឯ ហ្ន៎ រ ឆ្ងាញ់ ទេ? Sareth
Is the food there good?

- 11. តាម ខ្ញុំ គ្រប់ ម្ហូប ចិន មាន ទឹក
កន្លែង ហ្ន៎ រ ឆ្ងាញ់ និយម ទេ ។ Sareth
As far as I'm concerned, it's the
only place for Chinese food--
it's the best.

- 12. អញ្ជើញ ខ្ញុំ ទិញ ទំនិញ ទៅ ទេ? Sarin
In that case, I guess I'd like to

កន្លែងនោះម្តង ។

go try it there once.

(At the Kok Meng Restaurant)

13. របៀប ចម្រើញ៉ាំ អីខ្លះ ?

Sareth

Well, what do you want to eat?

14. ប្រើចិត្តលើ ការរក ឯងទេ
ប្រសប់ ទើស ម្ហូបស្រាប់ ។

Sarin

It's up to you Sareth-- you're the one who knows how to choose dishes.

15. អញ្ជើញ ខ្ញុំ គិតហៅ ជា ភាវៈនា
របៀប បារាំង ត្រី ប្រាំង ទាវីង
ហើយ ទើស ម្ហូប ម្ហូប ។

Sareth

Then I think I'll order fried beef with tomatoes, deep fried fish, roast duck, and sour soup.

16. របៀប ចម្រើញ៉ាំ អី ទៀត ទេ ?

Do you want anything else to eat?

17. យី ខ្ញុំ ចាំ ប៉ុណ្ណឹង បរិបូណ៌
ហើយ ។

Sarin

Gee, I'd think that would be plenty.

18. ចុះ បរិភោគ ចម្រើញ៉ាំ អី ?

Sareth

And for dessert, what would you like?

19. ខ្ញុំ ចូលចិត្ត ទិញ លើ ដូច ជានិច្ច
ម្ហូប ល្អ គឺ ជានិច្ច ។

Sarin

I'd like some fruit, like bananas, mangosteens, or 'lamuts', for example.

20. អញ្ជើញ ចាំ ខ្ញុំ ហៅ ។

Sareth

Just let me order it for you.

DRILLS

Drill A. Positive Response

MODEL: គ្រូ : លោក ញ៉ា បាន ប្រើប្រាស់ ឬ ទេ ?

សិស្ស: ទ្រាំ ញ៉ា បាន ហើយ ។

Teacher: Well, have you eaten yet?

Student: Yes, I've eaten already.

- 1. លោក ប្រើប្រាស់ ឬ ទេ ?
- 2. លោក ប្រើប្រាស់ ហើយ ឬ ទេ ?
- 3. លោក ប្រើប្រាស់ ហើយ ឬ ទេ ?
- 4. លោក ប្រើប្រាស់ ហើយ ឬ ទេ ?
- 5. លោក ប្រើប្រាស់ ហើយ ឬ ទេ ?

- បាន ប្រើប្រាស់ ហើយ ។
- បាន ប្រើប្រាស់ ហើយ ។
- បាន ប្រើប្រាស់ ហើយ ។
- បាន ប្រើប្រាស់ ហើយ ។
- បាន ប្រើប្រាស់ ហើយ ។

Drill B. Negative Response

MODEL: គ្រូ : លោក ញ៉ា បាន ប្រើប្រាស់ ហើយ ឬ ទេ ?

សិស្ស: ទេ ទេ មិន ទេ ។

Teacher: Well, have you eaten yet?

Student: No, I haven't eaten yet.

- 1. លោក ប្រើប្រាស់ ហើយ ឬ ទេ ?
- 2. លោក ប្រើប្រាស់ ហើយ ឬ ទេ ?
- 3. លោក ប្រើប្រាស់ ហើយ ឬ ទេ ?
- 4. លោក ប្រើប្រាស់ ហើយ ឬ ទេ ?
- 5. លោក ប្រើប្រាស់ ហើយ ឬ ទេ ?

- ទេ ទេ មិន ទេ ។
- ទេ ទេ មិន ទេ ។
- ទេ ទេ មិន ទេ ។
- ទេ ទេ មិន ទេ ។
- ទេ ទេ មិន ទេ ។

Drill C. Substitution

1. ឯណា គឺ ជា កន្លែង ញ៉ា បាន ទៅ ប្រើប្រាស់ ហើយ ?

Which restaurant were you planning to go eat at?

2. ឯងគិតទៅទិញអីវ៉ាន់នៅហាងណាមួយ?

Which store were you planning to go shop at?

3. ឯងគិតទៅទិញអីវ៉ាន់នៅកន្លែងណាមួយ?

Which place were you planning to go shop at?

4. យើងគិតទៅទិញអីវ៉ាន់នៅកន្លែងណាមួយ?

Which place shall we plan to go shop at?

5. យើងគិតទៅផ្ញើឡានទៅកន្លែងណាមួយ?

Which place shall we plan to go have the car fixed at?

6. យើងគិតទៅផ្ញើឡានទៅការពារហូណាមួយ?

Which garage shall we plan to go have the car fixed at?

7. លោកគិតទៅផ្ញើឡានទៅការពារហូណាមួយ?

Which garage were you planning have the car fixed at?

8. លោកគិតទៅផ្ញើឡានទៅកន្លែងណាមួយ?

Which place were you planning to have the car fixed at?

9. លោកគិតទៅពិសាបាយនៅកន្លែងណាមួយ?

Which place were you planning to go eat at?

10. លោកគិតទៅពិសាបាយនៅហាងណាមួយ?

Which restaurant were you planning to go eat at?

Drill D. Response

MODEL: គ្រូ: ប្រទេសនោះនោះ ឆ្ងាញ់ទេ?
សិស្ស: តាមខ្ញុំ ប្រទេសមាន ទឹកកន្លែងហ្នឹងទេ ឆ្ងាញ់ជានិច្ច ។

Teacher: Is the Chinese food there good?

Student: In my opinion, it's the only place for Chinese food-- it's the best.

1. ទ្រូងទៅនោះនោះ ទើបកទេ?

តាមខ្ញុំ ទ្រូងទៅមានទឹក កន្លែងហ្នឹងទេ ទើបកជានិច្ច ។

2. ភ្នំនោះនោះខ្លីទេ?

តាមខ្ញុំ ភ្នំ មានទឹកកន្លែង ហ្នឹងទេ ខ្លីជានិច្ច ។

3. ប្រទេសនោះល្អទេ?

តាមខ្ញុំ ប្រទេស មានទឹកកន្លែង ហ្នឹងទេ ល្អជានិច្ច ។

4. មនុស្សនោះពាក់ពាក់ទេ?

តាមខ្ញុំ មនុស្ស មានទឹកកន្លែង

5. ស្រីនាំទំនិញទៅលក់ឬទេ?

ប្រាំបីនាក់ ភក់ភក់ ជិវាជិវា ៗ
តាមខ្ញុំ ស្រី ហានិភ័យ ក៏ខ្លះ
ប្រាំបីនាក់ ភក់ភក់ ជិវាជិវា ៗ

Drill E. Response

MODEL: (គ្រូ: ខ្ញុំចូលចិត្តឆាសាច់កា
នប៉មីនបារាំង (ហៅ ១ ចាន)
សិស្ស: អញ្ជើញខ្ញុំ គិតហៅ
ឆាសាច់កា នប៉មីនបារាំង
១ ចាន ។

Teacher: I like fried beef with tomatoes.
(order, a dish)

Student: Then I'll order a dish of fried
beef with tomatoes.

1. ខ្ញុំចូលចិត្ត ឡាន អានបរិកាម៉ា ។
(ទឹកក្រូច មួយ)
2. ខ្ញុំចូលចិត្ត ទ្រូង ទឹកក្រូច បារាំង ។
(ទឹកក្រូច មួយ)
3. ខ្ញុំចូលចិត្ត កាសាប បរទេស ។
(ទ្រូង មួយ)
4. ខ្ញុំចូលចិត្ត ទំនិញ ២ ។
(ទឹកក្រូច មួយ)
5. ខ្ញុំចូលចិត្ត ម្ហូប បារាំង ។
(ទឹកក្រូច មួយ)

- អញ្ជើញ ខ្ញុំ គិត ទឹកក្រូច ឡាន
អានបរិកាម៉ា មួយ ។
អញ្ជើញ ខ្ញុំ គិត ទឹកក្រូច ទ្រូង ទឹកក្រូច
បារាំង មួយ ។
អញ្ជើញ ខ្ញុំ គិត ទ្រូង កាសាប
បរទេស មួយ ។
អញ្ជើញ ខ្ញុំ គិត ទឹកក្រូច ២ ។
អញ្ជើញ ខ្ញុំ គិត ទឹកក្រូច ម្ហូប បារាំង
មួយ មួយ ។

Drill F. Response

MODEL: (គ្រូ: ខ្ញុំ មិន ចូលចិត្ត ឆាសាច់
កា នប៉មីនបារាំង ទេ ។
(ហៅ)
សិស្ស: អញ្ជើញ ខ្ញុំ មិន ហៅ ឆា
សាច់កា នប៉មីនបារាំង
ទេ ។

Teacher: I don't like fried beef with
tomatoes. (order)

Student: In that case I won't order fried
beef with tomatoes.

1. ខ្ញុំ មិន ចូលចិត្ត ឡាន អានបរិកាម៉ា
ទេ ។ (ទឹកក្រូច)
2. ខ្ញុំ មិន ចូលចិត្ត ទ្រូង ទឹកក្រូច បារាំង ។

- អញ្ជើញ ខ្ញុំ មិន ទឹកក្រូច ឡាន អានបរិកាម៉ា
ទេ ។
អញ្ជើញ ខ្ញុំ មិន ទឹកក្រូច ទ្រូង ទឹកក្រូច បារាំង

- ១៩ ។ (ទឹក)
- 3. ខ្ញុំ មិន ចូល ចិត្ត ភាសា បរទេស
- ១៩ ។ (ទៀត)
- 4. ខ្ញុំ មិន ចូល ចិត្ត ទាប ទេ ។
(ទឹក)
- 5. ខ្ញុំ មិន ចូល ចិត្ត ម្ហូប បារាំង ទេ ។
(ទឹក)

- បារាំង ទេ ។
- សាក្សី ខ្ញុំ មិន ទៀត ភាសា បរ
ទេស ទេ ។
- សាក្សី ខ្ញុំ មិន ទឹក ទាប ទេ ។
- សាក្សី ខ្ញុំ មិន ធ្វើ ម្ហូប បារាំង
ទេ ។

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ: ម្ហូប បួន មុខ គ្រាន់ ទេ ?
សិស្ស: ខ្ញុំ ចាំ ម្ហូប ៤ មុខ បរិបូរ
ហើយ ។

Teacher: Are four kinds of food enough?

Student: I say four kinds of food are plenty.

- 1. លុយ ប្រាំ រយ ដុល្លា គ្រាន់ ទេ ?
- 2. សាច់ ២ គីឡូ គ្រាន់ ទេ ?
- 3. ក្រដាស ប័ណ្ណ គ្រាន់ ទេ ?
- 4. ទ្រាន ពីរ គ្រាន់ ទេ ?
- 5. ទឹក ១ ដប គ្រាន់ ទេ ?

- ខ្ញុំ ចាំ លុយ ៤០០ ដុល្លា បរិបូរ ហើយ ។
- ខ្ញុំ ចាំ សាច់ ២ គីឡូ បរិបូរ ហើយ ។
- ខ្ញុំ ចាំ ក្រដាស ៣ ប័ណ្ណ បរិបូរ ហើយ ។
- ខ្ញុំ ចាំ ទ្រាន ពីរ បរិបូរ ហើយ ។
- ខ្ញុំ ចាំ ទឹក ១ ដប បរិបូរ ហើយ ។

Drill H. Response

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំ គិត ហៅ ម្ហូប ៤ មុខ ។
សិស្ស: ម្ហូប ៤ មុខ គ្រាន់
ហើយ ។

Teacher: I'll order four kinds of food.

Student: Four kinds of food are enough.

- 1. ខ្ញុំ គិត យក លុយ ៤០០ ដុល្លា ។
- 2. ខ្ញុំ គិត ទឹក សាច់ ២ គីឡូ ។
- 3. ខ្ញុំ គិត យក ក្រដាស ប័ណ្ណ ។
- 4. ខ្ញុំ គិត ទឹក ទ្រាន ពីរ ។
- 5. ខ្ញុំ គិត យក ទឹក មួយ ដប ។

- លុយ ៤០០ ដុល្លា គ្រាន់ ហើយ ។
- សាច់ ២ គីឡូ គ្រាន់ ហើយ ។
- ក្រដាស ប័ណ្ណ គ្រាន់ ហើយ ។
- ទ្រាន ពីរ គ្រាន់ ហើយ ។
- ទឹក មួយ ដប គ្រាន់ ហើយ ។

Drill I. Response

MODEL: (គ្រូ: លោកចង់ញ៉ាំម្ហូបអីខ្លះ? (រើស)
 សិស្ស: ខ្ញុំចង់លើលោក
 ១២ លោកប្រសប់
 រើសម្ហូបស្រាប់ ។

1. លោកចង់បានឡានអ្វីខ្លះ?
(រថ័ក)
2. លោកចង់ពិសាអ្វីខ្លះ?
(ពិសា)
3. លោកចង់ថ្នាំលក់អ្វីខ្លះ?
(រើស)
4. លោកចង់ពិសាស្នូលអ្វីខ្លះ?
(រើស)
5. លោកចង់ពិសាបន្លែប្រដាប់អ្វីខ្លះ?
(រើស)

Teacher: What food would you like to eat?
(choose)

Student: It's up to you. You're the one
who knows how to choose dishes.

ខ្ញុំចង់លើលោក
 ១២ លោកប្រសប់រថ័កឡាន
 ស្រាប់ ។

ខ្ញុំចង់លើលោក ១២ លោក
 ប្រសប់ពិសា ស្រាប់ ។

ខ្ញុំចង់លើលោក ១២ លោក
 ប្រសប់រើសកន ស្រាប់ ។

ខ្ញុំចង់លើលោក ១២ លោក
 ប្រសប់រើស ស្នូល ស្រាប់ ។

ខ្ញុំចង់លើលោក ១២ លោក
 ប្រសប់រើស បន្លែប្រដាប់ ស្រាប់ ។

Drill J. Correlation. (Add the proper classifier)

MODEL: (គ្រូ: នៅទីនោះខ្ញុំឃើញគ្រូ
 ប្រាំបួននាក់ ។ (៣)
 សិស្ស: នៅទីនោះខ្ញុំឃើញគ្រូ
 ប្រាំបួន ៣នាក់ ។

1. នៅទីនោះខ្ញុំឃើញកូនសិស្ស ១១ (១)
2. នៅទីនោះខ្ញុំឃើញលោកសិស្ស ១២ (២)
3. នៅទីនោះខ្ញុំឃើញលុយខ្មែរ ១០០០ (១០០០)
4. នៅទីនោះខ្ញុំឃើញលុយអាមេរិក ១០០០ (១០០០)
5. នៅទីនោះខ្ញុំឃើញគ្រូបង្ហាត់ ១ (១)
6. នៅទីនោះខ្ញុំឃើញសាច់រក្សា ១២ (១២)
7. នៅទីនោះខ្ញុំឃើញឡាន ១៧ (១៧)

Teacher: I saw some teachers there. (three)

Student: I saw three teachers there.

នៅទីនោះខ្ញុំឃើញកូនសិស្ស ១១ ។

នៅទីនោះខ្ញុំឃើញលោកសិស្ស ១២ ។

នៅទីនោះខ្ញុំឃើញលុយខ្មែរ ១០០០ ។

នៅទីនោះខ្ញុំឃើញលុយអាមេរិក ១០០០ ។

នៅទីនោះខ្ញុំឃើញគ្រូបង្ហាត់ ១ ។

នៅទីនោះខ្ញុំឃើញសាច់រក្សា ១២ ។

នៅទីនោះខ្ញុំឃើញឡាន ១៧ ។

UNIT 48

BASIC DIALOGUE

- 1. **ចង់ទៅមើលភាសាមួយទៀត?
មានរឿងមួយល្អមើល គួរសិន ។** Sareth
Do you want to go see a movie with me?
There's a rather interesting one on.
- 3. **គេលេងនៅណា?** Sarin
Where's it playing?
- 4. **គេលេងនៅអាស៊ីណេមា ២ ។** Sareth
It's playing at the Ciné Lux.
- 5. **រឿងនោះជាប់រឿងអាមេរិកឬ?** Sarin
Is it a French film, or an American film?
- 6. **វាជាប់ស្វីស ។** Sareth
It's a Swedish film.
- 7. **ប្អូនខ្ញុំគេមើលវាមើលហើយ គេ
ថាវាមើលល្អណាស់ ។** Sareth
My younger brother just saw it-- he says it's very good.
- 8. **អញ្ចឹង គិតទៅមើលវិញ ។** Sarin
In that case I guess I'd like to see it too.
- 9. **ទៅមើលអាស៊ីណេមា ឆ្ងាយទេ?**
Is the Ciné Lux Theater far?
- 10. **មិនឆ្ងាយទេ វាជិតណាស់ បើ
យើងទៅតាមផ្លូវនេះទៅ ។** Sareth
No, it's not far. Especially if we go from here.
- 11. **យើងទៅតាមណា?** Sarin
Which way do we go?
- 12. **តើនេះទៅបើកគ្រឿងតាម
អាណូល ២០០ ម៉ែត្រ...
ដល់វិមានឯករាជ្យ បត់ខ្លួនត្រង់
តាមប៊ូណូដូម ១០០ ម៉ែត្រ ។** Sareth
Well, from here, you drive straight along Preah-Sihanouk Avenue...
When you get to the Independence Monument, turn left straight along Norodom Boulevard.

- 14. **លើក្នុងពេលណា លោក យ៉ា បាន ទៅ ម៉ោង ប៉ុន្មាន ?** Sarin

So what time were you planning to go?
- 15. **គិត ថា ទៅ ពេល វេលា ប៉ុន្មាន ម៉ោង ល្អ បំផុត ទេ ?** Sareth

ស្រួល ទិញ សំបុត្រ ។

Me? I'd like to go a little early (before dark), because it's easier to buy tickets.
- 16. **កុំ ភ័យ ទេ ពេល ចាប់ ផ្តើម ម៉ោង ប៉ុន្មាន ?** Sarin

What time does the movie start?
- 17. **ម៉ោង ប៉ុន្មាន ម៉ោង ហ្នឹង ?** Sareth

At 6:30.
- 18. **លោក យ៉ា បាន ទៅ ម៉ោង ប៉ុន្មាន ម៉ោង ហ្នឹង ?** Sarin

Then could we go at 5:30?
- 19. **បាទ អី ប៉ុន្តែ តាម ខ្ញុំ ទៅ ម៉ោង ប៉ុន្មាន ម៉ោង ហ្នឹង ?** Sareth

Sure we could. But as far as I'm concerned, I'd like to go at 5:00.
- 20. **លោក យ៉ា បាន ទៅ ម៉ោង ប៉ុន្មាន ម៉ោង ហ្នឹង ?** Sarin

Let's go at 5:00 then.
- 21. **ត្រូវ ទិញ ប្រាក់ ប៉ុន្មាន ?** Sareth

What about the tickets,....
- 22. **លោក យ៉ា បាន ទៅ ម៉ោង ប៉ុន្មាន ម៉ោង ហ្នឹង ?** Sareth

Do you want to get loges, or first-class tickets?
- 23. **អូ គ្រាន់ តែ ទិញ ប្រាក់ ប៉ុន្មាន ម៉ោង ហ្នឹង ?** Sarin

Oh, first class is fine.
- 24. **លោក យ៉ា បាន ទៅ ម៉ោង ប៉ុន្មាន ម៉ោង ហ្នឹង ?** Sareth

Could you buy one for me too?
- 25. **បាទ អី ។** Sareth

Sure.

DRILLS

Drill A. Response

- MODEL: **គ្រូ:** តើលេងនៅឯណា?
(នៅលើស៊ីណេលុច)
សិស្ស: បាទ តើលេងនៅលើ
ស៊ីណេលុច។
1. តើផ្លូវបុណ្យនៅឯណា?
(មុន ទីវាំង)
 2. តើផ្លូវការនៅឯណា?
(ក្រសួងឧបករណ៍សាធារណៈ)
 3. តើរូងនៅឯណា?
(ស្រុកអារម្មិត)
 4. តើកាត់ទាញនៅឯណា?
(ទាស៊ី)
 5. តើភ្នំនៅឯណា?
(ស្រុកចាស់)

Teacher: Where is it playing?
(at the Ciné Lux)

Student: It's playing at the Ciné
Lux Theater.

- បាទ តើផ្លូវបុណ្យនៅមុន ទីវាំង។
- បាទ តើផ្លូវការនៅក្រសួងឧបករណ៍សាធារណៈ។
- តើរូងនៅស្រុកអារម្មិត។
- បាទ តើកាត់ទាញនៅទាស៊ី។
- បាទ តើភ្នំនៅស្រុកចាស់។

Drill B. Substitution

1. ប្អូនខ្ញុំគេដឹងវាថ្មីលឿន
គេចាស់ៗលឿនណាស់។
2. ប្អូនខ្ញុំគេដឹងវាថ្មីលឿន គេ
ចាស់ៗណាស់។
3. ប្អូនខ្ញុំគេដឹងវាថ្មីលឿន គេ
ចាស់ៗណាស់។
4. ប្អូនខ្ញុំគេដឹងវាថ្មីលឿន គេ
ចាស់ៗណាស់។
5. ប្អូនខ្ញុំគេដឹងវាថ្មីលឿន
គេចាស់ៗណាស់។
6. ប្អូនខ្ញុំគេដឹងវាថ្មីលឿន
គេចាស់ៗណាស់។

- My younger brother just saw it.
He says it's very interesting.
- My younger brother just saw it.
He says it's very long.
- My younger brother just finished it.
He says it's very long.
- My younger brother just finished it.
He says it's very difficult.
- My younger brother just saw it.
He says it's very difficult.
- My younger brother just saw it.
He says it's very interesting.

Drill C. Substitution

1.	គេចាប់លេងហ្វឹមប៉ុន្មាន?	What time do they start playing?
2.	គេចាប់ផ្តើមហ្វឹមប៉ុន្មាន?	What time do they start <u>doing</u> it?
3.	យើងចាប់ផ្តើមហ្វឹមប៉ុន្មាន?	What time do <u>we</u> start doing it?
4.	យើងចាប់ផ្តើមហ្វឹមប៉ុន្មាន ១	We start doing it at <u>four</u> o'clock.
5.	យើងចាប់លេងហ្វឹមប៉ុន្មាន ១	We start <u>playing</u> at four o'clock.
6.	គេចាប់លេងហ្វឹមប៉ុន្មាន ១	<u>They</u> start playing at four o'clock.
7.	គេចាប់លេងហ្វឹមប៉ុន្មាន ១	<u>What time</u> do they start playing?

Drill D. Response

- MODEL: គ្រូ: តើយើងទៅបានទេ? (៤)
 សិស្ស: បាទ មានអី ប៉ុន្តែ តាមខ្ញុំ ៗ យើងទៅហ្វឹម ១
1.	តើយើងទៅបានទេ?
(ទីភ្នំសុភ័)	Teacher: Can we go at five o'clock? (four)
2.	តើយើងទៅបានទេ?
(និមេសក)	Student: Sure we can. But as for me, I'd rather go at four.
3.	តើយើងទៅបានទេ?
(ភ្នំពេញ)	បាទ មានអី ប៉ុន្តែ តាមខ្ញុំ ៗ យើងទៅ ទីភ្នំសុភ័ ១
4.	តើយើងទៅបានទេ?
(ទានស្តុកម្ម)	បាទ មានអី ប៉ុន្តែ តាមខ្ញុំ ៗ យើងទៅ និមេសក ១
5.	តើយើងទៅបានទេ?
(ទីភ្នំពេញ)	បាទ មានអី ប៉ុន្តែ តាមខ្ញុំ ៗ យើងទៅ ភ្នំពេញ ១
		បាទ មានអី ប៉ុន្តែ តាមខ្ញុំ ៗ យើងទៅ ទានស្តុកម្ម ១
		បាទ មានអី ប៉ុន្តែ តាមខ្ញុំ ៗ យើងទៅ ទីភ្នំពេញ ១

Drill E. Response

- MODEL: គ្រូ: គេចាប់លេងហ្វឹមហ្វឹមហ្វឹម ហើយ? (ពីរ ម៉ោង)
 សិស្ស: បាទ គេទើបចាប់ លេងពីរម៉ោងទេ ១
Teacher:	How long have they been playing? (two hours)
Student:	Oh, they just started playing two hours ago.

1. គេចាប់លេងប៉ុន្មានវិនាទីហើយ?
(វិនាទីនេះ)
2. គេចាប់រៀនពីខែអី?
(ខែនេះ)
3. គេចាប់សរសេរអ្វីណា?
(អ្វីនេះ)
4. គេចាប់លេងប៉ុន្មានម៉ោងហើយ?
(ម៉ោង)

- បាទ គេនឹបនឹងចាប់លេងវិនាទីនេះ
៥៥ ។
- បាទ គេនឹបនឹងចាប់រៀនខែនេះ
៥៥ ។
- បាទ គេនឹបនឹងចាប់សរសេរអ្វីនេះ
៥៥ ។
- បាទ គេនឹបនឹងចាប់លេងម៉ោង៥៥ ។

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ: គេចាប់លេងតិច្បែងឬ?
(ទម្រង់រៀន)
សិស្ស: ទេ មួយម៉ោងរៀន
បានគេចាប់លេង។

Teacher: Are they going to start playing right now? (another hour)

Student: No, it'll be another hour before they start playing.

1. គេចាប់រៀនវិនាទីហើយឬ?
(៣វិនាទីរៀន)
2. គេចាប់រៀនខែហើយឬ?
(២ខែរៀន)
3. គេចាប់សរសេរអ្វីហើយឬ?
(១អ្វីរៀន)
4. គេចាប់លេងត្រីកហើយឬ?
(ល្ងាចហើយ)
5. គេចាប់បន្លែនាហើយឬ?
(នាហើយ)

- ទេ ៣វិនាទីរៀនបានគេចាប់
រៀន ។
- ទេ ២ខែរៀនបានគេចាប់រៀន។
- ទេ ១អ្វីរៀនបានគេចាប់សរសេរ។
- ទេ ល្ងាចហើយបានគេចាប់លេង។
- ទេ នាហើយបានគេចាប់
បន្លែនា។

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ : តាមខ្ញុំចង់ទៅម៉ោង
ប្រាំ ។
សិស្ស: អញ្ចឹងទៅម៉ោងប្រាំ
ក៏ទៅ ។
តាមខ្ញុំចង់ទៅវិនាទីស៊ីនេម៉ា ។

Teacher: Me, I'd like to go at five o'clock.

Student: Well, let's go at five, then.

អញ្ចឹងទៅវិនាទីស៊ីនេម៉ា ។

2.	តាមខ្ញុំ ៗ ចង់ទៅទីបក្សា ។	អញ្ជើញទៅទីបក្សា ភ័យទៅ ។
3.	តាមខ្ញុំ ៗ ចង់ទៅភ្នំពេញក្រោយ ។	អញ្ជើញទៅភ្នំពេញក្រោយ ភ័យទៅ ។
4.	តាមខ្ញុំ ៗ ចង់ទៅទានទិស្តក១ ។	អញ្ជើញទៅទានទិស្តក១ ភ័យទៅ ។
5.	តាមខ្ញុំ ៗ ចង់ទៅទិស្តក ។	អញ្ជើញទៅទិស្តក ភ័យទៅ ។

Drill H. Transformation

MODEL:	គ្រូ : តាមខ្ញុំ ៗ ចង់ទៅទីបក្សា
បួន ។ (ទៅប្រាំមួយ)	Teacher: Me, I'd like to go at four o'clock.
(five o'clock)
	សិស្ស: ចាំទៅប្រាំមួយ ពេលវេលាពេល
នេះ ។	Student: Waiting till five would be too late.
1.	តាមខ្ញុំ ៗ ចង់ទៅទីភ្នំពេញ
(ទីភ្នំពេញ)	ចាំទៅទីភ្នំពេញពេលវេលាពេលនេះ ។
2.	តាមខ្ញុំ ៗ ចង់ទៅទីបក្សា
(ទីបក្សា)	ចាំទៅទីបក្សាពេលវេលាពេលនេះ ។
3.	តាមខ្ញុំ ៗ ចង់ទៅភ្នំពេញនេះ ។
(ភ្នំពេញ)	ចាំភ្នំពេញនេះពេលវេលាពេលនេះ ។
4.	តាមខ្ញុំ ៗ ចង់ទៅទានទិស្តក ។
(ទានទិស្តក១)	ចាំទានទិស្តក១ ពេលវេលាពេលនេះ ។
5.	តាមខ្ញុំ ៗ ចង់ទៅទិស្តកនេះ ។
(ទិស្តក)	ចាំទិស្តកនេះពេលវេលាពេលនេះ ។

Drill I. Expansion

1.	ទិញបានទេ?	Can you buy them?
2.	ទិញឲ្យខ្ញុំបានទេ?	Can you buy them <u>for me</u> ?
3.	សុំលោកទិញឲ្យខ្ញុំបានទេ?	Could you please buy them for me?
4.	សុំលោកទិញស្រីប្រាំបីឲ្យខ្ញុំបានទេ?	Could you please buy <u>tickets</u> for me?
5.	សុំលោកទិញស្រីប្រាំបីថ្នាក់លេខ
១ឲ្យខ្ញុំបានទេ?	Could you please buy <u>first-class</u>
tickets for me?
6.	សុំលោកទិញស្រីប្រាំបី ២ថ្នាក់លេខ
១ ឲ្យខ្ញុំបានទេ?	Could you please buy <u>two</u> first-class
tickets for me?

Drill J. Reduction

1. សុំលោកវិញសំបុត្រភ្នំក្រវែល១
ឲ្យខ្ញុំសិនបានទេ?

Could you please buy two first-
class tickets for me?

2. សុំលោកវិញសំបុត្រឲ្យខ្ញុំសិន
បានទេ?

Could you please buy two tickets
for me?

3. វិញសំបុត្រឲ្យខ្ញុំសិនបានទេ?

Can you buy two tickets for me?

4. វិញឲ្យខ្ញុំសិនបានទេ?

Can you buy two for me?

5. វិញសិនបានទេ?

Can you buy two?

6. វិញបានទេ?

Can you buy them?

UNIT 49

BASIC DIALOGUE

- 1. **នេះរោងកុនស៊ីណេមា...
ចំណាំបានទេ?** Sareth
Here's the Ciné Lux Theater...
do you remember it?

- 2. **ប្រាកដណាស់ ធ្លាប់មកមើលកុន
នៅទីនេះហើយពីរបីដងហើយ។** Sarin
Sure I do. I've been here two
or three times to see movies,
as a matter of fact.

- 3. **អញ្ជើញរង់ចាំមួយភ្លែត ខ្ញុំទៅ
ទិញសំបុត្រ។** Sareth
Then stay here and wait for me a
minute. I'll go buy the tickets.

- 4. **ទៅ ចុះ ។** Sarin
Go ahead.

- (Later on)

- 5. **ទិញសំបុត្របានហើយ ។ ចង់
ចូលទិញទេ?** Sareth
I've bought the tickets. You want to
go in now?

- 6. **កុំអាលស៊ី ។ ក្នុងរោងកុនក្ដៅ
ណាស់។** Sarin
Don't hurry! It's hot in
the theater.

- 7. **អញ្ជើញ ចាំរហូតម៉ោង ៦:១៥
និយាយសម្រេចហើយ ។** Sareth
Then let's wait until 6:15 before
we go in.

- 8. **អញ្ជើញ ក៏បាន ។** Sarin
Yes, that would be good.

- 9. **តើ យើង គិតទៅ ទិញ អ្វី ម្ដង
បន្តិច មិន ឬ ទេ ទៅ មិន ទេ?** Sareth
Shall we go get something
to eat, until it's time?

- 10. **មាន អ្វី លក់ គុយ ទៅ ទៅ ទេ?** Sarin
Is there a noodle shop nearby?

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. នេះអាស៊ីណេលុច។ លោក ចំណាំបានទេ? Here's the Ciné Lux Theater. Do you remember it?
- 2. នេះអាស៊ីណេលុច។ លោក រីករយ័ត្យទេ? Here's the Ciné Theater. Do you recognize it?
- 3. នេះបង្កំ។ លោករីករយ័ត្យ ទេ? Here's my older brother. Do you recognize him?
- 4. នេះបង្កំលោកវិលល្អប្រទេ? Here's my older brother. Have you ever met him?
- 5. នេះបង្កំ លោកចំណាំបាន ទេ? Here's my older brother. Do you remember him?
- 6. នេះវិវារី លោកចំណាំបានទេ? Here's the palace. Do you remember it?
- 7. នេះអាស៊ីណេលុច លោក ចំណាំបានទេ? Here's the Ciné Lux Theater. Do you remember it?

Drill B. Response

- MODEL: (គ្រូ: នេះអាស៊ីណេលុច លោកចំណាំបានទេ? (ទើលកុន)
 សិស្ស: បាទ ប្រាកដណាស់ ខ្ញុំធ្លាប់ ទើលកុននៅកន្លែងនេះ ពីរបីឆ្នាំមុន។
- 1. នេះ ទីស្នាក់នៅ វិលល្អប្រទេ លោក ចំណាំបានទេ? (ញាតិបាទ)
 - 2. នេះអាស៊ីណេ លោកចំណាំបាន ទេ? (កាត់ទោរអាវី)
 - 3. នេះវាលក្របីលំហែរ លោក ចំណាំបានទេ? (ទង្គុលត្រក ហ៊ុកខ្ញុំ)

Teacher: Here's the Ciné Lux. Do you remember it? (see movies)

Student: Sure! I've been here to see movies several times, as a matter of fact.

បាទ ប្រាកដណាស់ ខ្ញុំធ្លាប់មកញាតិបាទ នៅកន្លែងនេះ ពីរបីឆ្នាំមុន។
 បាទ ប្រាកដណាស់ ខ្ញុំធ្លាប់មកកាត់ទោរ អាវីនៅកន្លែងនេះ ពីរបីឆ្នាំមុន។
 បាទ ប្រាកដណាស់ ខ្ញុំធ្លាប់មកទង្គុលត្រក ហ៊ុកខ្ញុំនៅកន្លែងនេះ ពីរបីឆ្នាំ មុន។

- 4. នេះអ្វី(ត្រីពាយ លោកចំណាំ បានទេ? (ឲ្យគាត់ពាយ)
- 5. នេះប៊ិយរោ លោកត្រូវពេទ្យ លោកចំណាំបានទេ? (ឲ្យគាត់ពាក់ភ្នំ)

បាន៥ម៉ែនបានខ្ញុំធ្លាប់មកឲ្យគាត់ ពាយនៅកន្លែងនេះពីរបីនិរនិរ។

បាន៥ម៉ែនបានខ្ញុំធ្លាប់មកឲ្យគាត់ពាក់ ភ្នំនៅកន្លែងនេះពីរបីនិរនិរ។

Drill C. Substitution

- 1. កំអាលអី ក្នុងរោងកុនរក្ខី ណាស់។ Don't hurry! It's hot in the movie theater.
- 2. កំអាលអី ក្នុងរោងកុន(ក្រូក) ណាស់។ Don't hurry! It's dirty in the movie theater.
- 3. កំអាលអី ក្នុងរ័ន្ធស្នំ(ក្រូក) ណាស់។ Don't hurry! It's dirty in the restaurant.
- 4. កុំបញ្ជាបអី ក្នុងរ័ន្ធស្នំ(ក្រូក) ណាស់។ No hurry! It's dirty in the restaurant.
- 5. កុំបញ្ជាបអី ក្នុងរ័ន្ធស្នំ(ក្រូក) ណាស់។ No hurry! It's hot in the restaurant.
- 6. កុំបញ្ជាបអី ក្នុងបន្ទប់រៀន រក្ខីណាស់។ No hurry! It's hot in the classroom.
- 7. កំអាលអី ក្នុងបន្ទប់រៀន រក្ខីណាស់។ Don't hurry! It's hot in the classroom.
- 8. កំអាលអី ក្នុងរោងកុន រក្ខីណាស់។ Don't hurry! It's hot in the movie theater.

Drill D. Substitution

- 1. អញ្ជើញចាំរហូរម៉ោងមួយម៉ោង និរល្អប្រសើរមិញ។ Then let's wait until six-fifteen to go in.
- 2. អញ្ជើញចាំរហូរម៉ោងពីរកន្លះ និរល្អប្រសើរមិញ។ Then let's wait until seven-thirty to go in.
- 3. អញ្ជើញចាំរហូរម៉ោងពីរកន្លះ និរល្អប្រសើរមិញ។ Then let's wait until seven-thirty to start.

4. អញ្ជើញយើងមុនបន្តិចបន្តួចសិន
សិនមុនយើងចាប់ផ្តើម ។

Then let's eat a little something
first, before we start.

5. អញ្ជើញយើងមុនបន្តិចបន្តួចសិន
រហូតដល់ពេលវេលា ។

Then let's eat a little something
first, until it's time.

6. អញ្ជើញយើងមើលរកអ្វីម្តង
បន្តិចសិន រហូតដល់ពេលវេលា ។

Then let's look for something to eat,
until it's time.

7. អញ្ជើញយើងមើលរកអ្វីម្តង
បន្តិចសិន សិនមុនយើងចូល ។

Then let's look for something to eat,
before we go in.

8. អញ្ជើញយើងរង់ចាំដល់
ពេលវេលាចូល ។

Then let's wait until eight o'clock
to go inside.

9. អញ្ជើញយើងរង់ចាំដល់
សិនមុនយើងចូល ។

Then let's wait until six-fifteen
to go in.

Drill E. Equivalence

MODEL: គ្រូ: កុំ អាលធូលមុនរហូតដល់
ប្រាំមួយប្រាំបីនាទី ។
សិស្ស: រង់ចាំដល់ប្រាំមួយប្រាំបីនាទី
សិនមុនចូល ។

Teacher: Don't go in before six-fifteen.

Student: Wait until six-fifteen, then go in.

1. កុំ អាលធូលធូលមុនរហូតដល់
ប្រាំពីរនាទី ។

រង់ចាំដល់ប្រាំពីរនាទី
មុនចូល ។

2. កុំ អាលធូលរហូតដល់មុនរហូតដល់
ប្រាំបីនាទី ។

រង់ចាំដល់ប្រាំបីនាទី
មុនចូល ។

3. កុំ អាលរហូតដល់ពេលវេលាមុនរហូតដល់
ប្រាំបីនាទី ។

រង់ចាំដល់ពេលវេលាមុនរហូតដល់
ប្រាំបីនាទី ។

4. កុំ អាលធូលរហូតដល់មុនរហូតដល់
ប្រាំបីនាទី ។

រង់ចាំដល់ប្រាំបីនាទី
មុនចូល ។

5. កុំ អាលរហូតដល់ពេលវេលាមុនរហូតដល់
ប្រាំបីនាទី ។

រង់ចាំដល់ពេលវេលាមុនរហូតដល់
ប្រាំបីនាទី ។

6. កុំ អាលធូលរហូតដល់មុនរហូតដល់
ប្រាំបីនាទី ។

រង់ចាំដល់មុនរហូតដល់
ប្រាំបីនាទី ។

Drill F. Equivalence

- MODEL: គ្រូ: ចាំរង់ចាំប្រាំបួនប្រាំបីនាទី
សឹមតូល។
សិស្ស: កុំអាលចូលមុនរង់ចាំប្រាំ
បួនប្រាំបីនាទី។
1. ចាំរង់ចាំប្រាំបីនាទី: កន្លះសឹមតូល
បាយ។
 2. ចាំរង់ចាំប្រាំបីនាទីសឹមតូលទៀត។
 3. ចាំរង់ចាំប្រាំបីនាទីសឹម
ទទេលហ្នាន។
 4. ចាំរង់ចាំរង់ចាំកន្លះសឹមតូល
ទកង។
 5. ចាំរង់ចាំប្រាំបួនប្រាំបីនាទី
សឹមតូលទៀត: ។
 6. ចាំរង់ចាំ១១នាទីសឹមតូលកាហ្វេ។

Teacher: Wait until six-fifteen, then go in.

Student: Don't go in before six-fifteen.

- កុំអាលញ្ជាំបាយមុនរង់ចាំប្រាំបី
នាទី: ។
កុំអាលចូលទៀតមុនរង់ចាំ ៨ ។
កុំអាលទទេលហ្នានមុន រង់ចាំប្រាំ
បីនាទី។
កុំអាលចូលទកងមុនរង់ចាំ
កន្លះ: ។
កុំអាលទញ្ជាំទៀតមុនរង់ចាំប្រាំបួន
ប្រាំបីនាទី។
កុំអាលញ្ជាំកាហ្វេមុនរង់ចាំ ១១ ។

Drill G. Substitution

1. អញ្ជាំទៅញ្ជាំគុយទៀត ១ តាន
ហ្នានសិនឬ?
2. អញ្ជាំទៅញ្ជាំ ធានាចំការបំរើ
ទ្រាំ: ១ តានហ្នានសិនឬ?
3. អញ្ជាំទៅញ្ជាំ គិតហៅធានាចំ
ការបំរើទ្រាំ ១ តានហ្នានសិនឬ?
4. អញ្ជាំទៅញ្ជាំ គិតហៅ(ត្រី
បំពង់ ១ តានហ្នានសិនឬ?
5. អញ្ជាំទៅញ្ជាំ គិតហៅស្រូវ
ស្រូវ ១ តានហ្នានសិនឬ?
6. អញ្ជាំទៅញ្ជាំ គិតហៅម្ហូប ១ មុខ
ហ្នានសិនឬ?
7. អញ្ជាំទៅញ្ជាំ គិតហៅគុយទៀត
១ តានហ្នានសិនឬ?
8. អញ្ជាំទៅញ្ជាំ គុយទៀត

- Then let's go eat a bowl of noodles
(each) first, OK?
- Then let's go eat a dish of beef-
and-tomato (each) first, OK?
- Then let's order a dish of beef-
and-tomato (each) first, OK?
- Then let's order a dish of
fried fish (each) first, OK?
- Then let's order a bowl of
sour soup (each) first, OK?
- Then let's order one kind of
food (each) first, OK?
- Then let's order a bowl of
noodles (each) first, OK?
- Then let's go eat a bowl of noodles

១ ពានម្នាក់សិនឬ?

(each) first, OK?

Drill H. Response

- MODEL: គ្រូ: រមែងរលាកចូលចិត្ត
 រឿងហ្នឹងទេ (កំរើប្លែង,
 កំសត់)
 សិស្ស: បាទ ខ្ញុំមិនចូលចិត្ត
 រឿងហ្នឹង កំរើប្លែង
 រហើយកំសត់ ផង ។
1. រមែងរលាកចូលចិត្ត អ្នកហ្នឹង
 ទេ? (ស្រួល , ទស្សន)
 2. រមែងរលាកចូលចិត្ត គុយរឿង
 ហ្នឹងទេ (ឆ្ងល់ , ហ៊ីរ)
 3. រមែងរលាកចូលចិត្ត ត្រូវក
 ហ្នឹងទេ? (ស្រស់ , ប្រសប់រលង)
 4. រមែងរលាកចូលចិត្ត ដុះហ្នឹង
 ទេ? (ធំ , ស្អាត)
 5. រមែងរលាកចូលចិត្ត អាវ
 ខាងហ្នឹងទេ? (ទឹកកក)

Teacher: Well, did you like the movie?
(comic, sad)

Student: I certainly did. It was both
comic and sad.

បាទ ខ្ញុំមិនចូលចិត្ត អ្នកហ្នឹង
 ស្រួលរហើយទស្សន ផង ។
 បាទ ខ្ញុំមិនចូលចិត្ត គុយរឿងហ្នឹង
 ឆ្ងល់ រហើយហ៊ីរ ផង ។
 បាទ ខ្ញុំមិនចូលចិត្ត ត្រូវកស្រស់
 រហើយ ប្រសប់រលង ផង ។
 បាទ ខ្ញុំមិនចូលចិត្ត ដុះហ្នឹង
 រហើយ ស្អាត ផង ។
 បាទ ខ្ញុំមិនចូលចិត្ត អាវខាង
 ហ្នឹងទឹកកក រហើយ ស្អាត ផង ។

Drill I. Transformation

- MODEL: គ្រូ: រឿងហ្នឹងកំរើប្លែង រហើយ
 កំសត់ ផង ។
 សិស្ស: ខ្ញុំចាំ វាកំរើប្លែងរហើយ
 កំសត់ណាស់ ។
1. អ្នក ដឹងស្រួលរហើយទស្សន
 ផង ។
 2. គុយរឿងហ្នឹង ឆ្ងល់រហើយ
 ហ៊ីរ ផង ។
 3. ត្រូវកស្រស់រហើយ
 ប្រសប់រលង ផង ។

Teacher: The movie was comic, and at the
same time sad.

Student: I mean it was very comic, and
also very sad.

ខ្ញុំចាំ វា ស្រួលរហើយ ទស្សន
 ណាស់ ។
 ខ្ញុំចាំ វា ឆ្ងល់រហើយ ហ៊ីរ
 ណាស់ ។
 ខ្ញុំចាំ វា ស្រស់រហើយ ប្រសប់រលង
 ណាស់ ។

- 4. ឆ្លុះបញ្ចាំងជំនឿល្អស្អាតល្អ។
- 5. អារម្មណ៍ថ្មីនៃការចែករំលែកល្អ
ល្អ ល្អ ។

- ឆ្លុះបញ្ចាំងជំនឿល្អស្អាតល្អ ។
- ឆ្លុះបញ្ចាំងការចែករំលែកល្អ ល្អ ។

Drill J. Transformation

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំឮថាទេសាកច្បាស់ចិត្តរឿង
ថ្មីនៃ ខ្ញុំសប្បាយណាស់។
សិស្ស: ខ្ញុំសប្បាយណាស់និយាយ
ឮ ថាទេសាកច្បាស់ចិត្ត
រឿងល្អ ។

Teacher: I heard that you liked the movie.
I was very glad.

Student: I was very glad to hear that you
liked the movie.

1. ខ្ញុំឮថាទេសាកគិតអន្តរាយ
មកខ្ញុំសប្បាយណាស់។

ខ្ញុំសប្បាយណាស់និយាយឮថា
ទេសាកគិតអន្តរាយមក។

2. ទេសាកទំនាស់ខ្ញុំមកដល់រឿង
ល្អនៃ ខ្ញុំស៊ីអរគុណនៃនិយមណ៍ ។

ខ្ញុំស៊ីអរគុណនៃនិយមណ៍និយាយ
ទេសាកទំនាស់ខ្ញុំមកដល់រឿងល្អ ។

3. ទេសាកមកទទួលខ្ញុំនិយាយ
កុំប្រាប់ហោះ ខ្ញុំស៊ីអរគុណនៃនិយមណ៍
ណាស់ ។

ខ្ញុំស៊ីអរគុណនៃនិយមណ៍និយាយ
ទេសាកមកទទួលខ្ញុំនិយាយ
កុំប្រាប់ហោះ ។

4. ទេសាកមានមកលេងយូរ
និយាយ ខ្ញុំស្រឡាញ់ណាស់។

ខ្ញុំស្រឡាញ់ណាស់និយាយទេសាក
មានមកលេងយូរនិយាយ ។

5. ទេសាកមិនបានមកលេង
ខ្ញុំស្រឡាញ់ណាស់ ។

ខ្ញុំស្រឡាញ់ណាស់និយាយទេសាក
មិនបានមកលេង ។

UNIT 50

NARRATION

1. រាល់ចុងអាទិត្យ ខ្ញុំហើយនឹងទៅក្នុងភ្នំភ្នំរួមគ្នា ទៅលេងកំសាន្ត ជាមួយគ្នា ។
2. ដ្ឋានកាលយើងទៅក្នុងភ្នំភ្នំហើយទឹក ។
3. ដ្ឋានកាលយើងទៅក្នុងភ្នំភ្នំ គឺ បាញ់សត្វ ឬ រុករានសត្វ ។
4. បើយើងមិនទៅណានោះ យើងទៅក្នុងភ្នំភ្នំរួមគ្នា ក្នុងភ្នំភ្នំ ។

1. Every weekend my friends and I always go out somewhere together for fun.
2. Sometimes we all go swimming together.
3. Other times we all go hunting or fishing.
4. If we don't go anywhere (out of town), we all go out together in town.

5. ដូចជាធម្មតា ថ្ងៃអាទិត្យ ឬ ថ្ងៃអាទិត្យ យើងមិនញ៉ាំបាយនៅផ្ទះទេ ។
6. យើងទៅក្នុងភ្នំភ្នំ ទៅញ៉ាំបាយនៅកន្លែងផ្សេងៗ ទៅក្នុងភ្នំភ្នំ ទៅញ៉ាំបាយ ។
7. ដ្ឋានកាលយើងទៅញ៉ាំបាយនៅកន្លែងផ្សេងៗ យើងទៅញ៉ាំបាយនៅកន្លែងផ្សេងៗ ។
8. ខ្ញុំ ខ្ញុំចូលចិត្តញ៉ាំបាយសមុទ្រណាស់ ប៉ុន្តែក្នុងភ្នំភ្នំ គេមិនចូលចិត្ត បាយសមុទ្រទេ ។
9. គេចូលចិត្តញ៉ាំបាយសត្វ ។

5. Ordinarily, on Saturday or Sunday, we don't eat at home.
6. We always go eat at various restaurants in the city of Phnom Penh.
7. Sometimes we go eat at French restaurants; other times we go eat at Chinese restaurants.
8. Me, I like sea food very much, but my friends don't like sea food.
9. They like meat and vegetables.

10. ដើម្បីនឹងកំសាន្តចិត្ត យើងទៅក្នុងភ្នំភ្នំ ទៅញ៉ាំបាយនៅកន្លែងផ្សេងៗ ។
11. ដើម្បីនឹងកំសាន្តចិត្ត យើងទៅញ៉ាំបាយនៅកន្លែងផ្សេងៗ យើងទៅញ៉ាំបាយនៅកន្លែងផ្សេងៗ ។
12. ទឹកភ្នំភ្នំ ចូលចិត្តញ៉ាំបាយនៅកន្លែងផ្សេងៗ ។
13. ខ្ញុំ ខ្ញុំចូលចិត្តញ៉ាំបាយនៅកន្លែងផ្សេងៗ ។

- 10. In order to amuse ourselves, we always go to see movies or plays.
- 11. Not knowing how to speak English, my friend doesn't like to see American films.
- 12. But he likes to see French ones very much.
- 13. As for me, I like American ones a lot.

- 14. យូរៗ ម្តង យើងទៅមើលរឿងអាណាចក្រ ឬ រឿងក្លែងចៃដន្យ ដែលមានចំណង់រឿង
ដ៏ ពាក្យ ឬ ខ្លី ។
- 15. ចំណែក ឯ រឿង យើង មិន ចូល ចិត្ត រឿង បុរាណ ក៏ ទេ រឿង យើង ចូល ចិត្ត
រឿង រស់ ចំណែក ។
- 16. និយាយ ទៅ រឿង កុំ រឿង ពួក ម៉ាក ឬ ម៉ាក ចូល ចិត្ត រឿង ណា ដែល កំប្លែង ឬ មាន ទាញ
គួរ ។
- 17. រឿង ចូល ចិត្ត រឿង អ្វី មិន ទេ ។
- 18. រឿង ចូល ចិត្ត រឿង ណា ដែល មាន ទាក់ ទង ជា ប្រវត្តិ វិទ្យា ។

- 14. Once in a while, we go to see a German or Indian film that has subtitles in French or Cambodian.
- 15. As for the plays, we don't like classical plays. But we do like modern plays a lot.
- 16. Speaking of movies again, my friends like any one that is comic or has shooting in it.
- 17. I don't like films like that.
- 18. I like any film that has some relationship with history.

- 19. វិភង្គី កាល បើ យើង មិន ទៅ មើល កុំ ឬ រឿង យើង ទៅ កន្លែង ដាក់ សាត្រូវ ។
- 20. ទនៈ ដ៏ សក្តានុពល ខ្លះ របស់ យើង ទៅ ធ្វើ ការ ផ្សេង ។

- 19. But sometimes if we don't go to see a movie or play, we go somewhere to dance.
- 20. These are some of my activities on weekends.

NEW VOCABULARY

Recreation Terms

Following are some terms, both new and old, having to do with the general subject of amusements and recreation.

Nouns

ថ្ងៃឈប់	holiday (general word)
ថ្ងៃឈប់បុណ្យ	festival day, religious holiday
ថ្ងៃឈប់រៀន	school break, day off
វេលាធនកាល ឬ វាកែវ	vacation
ភោជនីយដ្ឋាន	restaurant (formal word)
ភ្លឺ	moving pictures
ល្បែង	play, drama
ល្បែងបាសាក់	Bassac drama, classical dance drama
រឿង	subject, story (classifier for films and plays)
តន្ត្រី	music
ចំណងជើង	subtitle
សកម្មភាព	activity
ប្រវត្តិសាស្ត្រ	history
ស្រុកវិសិ	countryside
មាត់សមុទ្រ	seashore, coast
ស្រូត	boat, sampan (small)
កប៉ាល់	ship (large)
កប៉ាល់សមុទ្រ	ocean-going vessel
ផ្នែក	part, division
ផ្នែក (ឯ) ... ទៀត	on the part of... on the other hand

Verbs and Adjectives

លេង	to play, to do something for fun
លេងប៊ីកនដឹស	to play tennis
ដើរលេង	to go for a walk, to go out for fun
ទៅក្រៅ	to go out (literally)
កំសាន្ត	for amusement
កំសាន្តខ្លួន	to amuse oneself
រាត្រា	to act as a group
ភ្ជាប់	to be connected with, to relate to
រាំ	to dance
ដើរទូក	to go boating (usually rowing or sailing)
ដើរកម៉ូតូ	to go boating (usually with motor)
ហែលទឹក	to swim
ប្រដាប់	to fish
បាញ់	to shoot (firearms)
បាញ់សត្វ	to hunt
កំសត់	sad
កំប្រហែ	happy, comic
ឈឺ	ill, sick
សម័យ	modern
បុរាណ	ancient
ស្អាត	gentle, not aggressive
ង៉ែត	pretty, nice to hear (said of sounds only)
ក្តៅ	spicy, hot-tasting

UNIT 51

BASIC DIALOGUE

- 1. **ប៉ុណ្ណា វិច្ឆ័យនេះបានឲ្យល
ខ្ញុំយើងឬទេ?** Sok
Pon! How are you feeling today?
- 2. **ខ្ញុំឮថាឈឺ។** I heard you were sick.
- 3. **អូ អត់អីទេ គ្រាន់វិច
ឈឺពោះទេ។** Pon
Oh, it's nothing! I just had a stomach-ache, that's all.
- 4. **ឥឡូវអីហើយ។** I feel fine now.
- 5. **មានព្រះពេទ្យទេ?** Sok
Did you go to the doctor?
- 6. **បាទ ខ្ញុំទៅ ពេទ្យព្រះពេទ្យ
ឲ្យខ្ញុំខ្លះមកលេប ហើយគាត់
ឲ្យសំរាក។** Pon
Yes, I did. The doctor gave me some pills to take, and told me to rest.
- 7. **ធ្លែអី?** Sok
What kind of pills?
- 8. **ធ្លែលឿង ធំៗ ៣ គ្រាប់ រាល់
ថ្ងៃ ១ គ្រាប់ រាល់ ១ គ្រាប់ រាល់
ពេលឆ្ងាយ។** Pon
Big yellow ones.
- 9. **អូ ប្រហែល ដូចជា ធ្លែ
លេប ពីខែមុននឹង។** Sok
Oh, they must be like the ones I was taking last month.
- 10. **លឿង យូរណាស់ អស់ ២ ខែ
ខ្ញុំទៅ វាទេ។** Pon
You were sick for quite a long time then, if I recall.
- 11. **បាទ ខ្ញុំ ឈឺ រាល់ ២ ខែ រាល់
ពីរ ខែ ទេ។** Sok
Yes, I was sick in bed for two weeks.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. វិទ្ធិរនៈ រលាក បាន ឆ្ងល់ រហ័ស ឬ ទេ? Have you recovered today yet?
- 2. វិទ្ធិរនៈ រលាក បាន ចេញ ទៅ ក្រៅ ហើយ ឬ ទេ? Have you gone out today yet?
- 3. វិទ្ធិរនៈ រលាក បាន ទៅ ណា ហើយ ឬ ទេ? Have you gone anywhere today yet?
- 4. វិទ្ធិរនៈ រលាក បាន ទិញ វត្ថុ អី អ្វី ហើយ ឬ ទេ? Have you gone shopping today yet?
- 5. វិទ្ធិរនៈ ប្រពន្ធ រលាក បាន ទៅ ទិញ វត្ថុ អី អ្វី ហើយ ឬ ទេ? Has your wife gone shopping today yet?
- 6. វិទ្ធិរនៈ តុ ឡូក បាន ទិញ វត្ថុ អី អ្វី ហើយ ឬ ទេ? Has Uncle Sok gone shopping today yet?
- 7. វិទ្ធិរនៈ ម៉ែ វ៉ាន បាន ទិញ វត្ថុ អី អ្វី ហើយ ឬ ទេ? Has Aunt Van gone shopping today yet?
- 8. វិទ្ធិរនៈ ភា ជិន បាន ទិញ វត្ថុ អី អ្វី ហើយ ឬ ទេ? Has Grandfather Phan gone shopping today yet?
- 9. ឪពុក ម៉ែ ភា ជិន បាន ទិញ វត្ថុ អី អ្វី ហើយ ឬ ទេ? Did Grandfather Phan go shopping yesterday?
- 10. ឪពុក ម៉ែ ភា ជិន បាន ទិញ វត្ថុ អី អ្វី ហើយ ឬ ទេ? Did Grandfather Phan go shopping the day before yesterday?

Drill B. Response

MODEL: គ្រូ: វិទ្ធិរនៈ រលាក បាន ឆ្ងល់ រហ័ស ឬ ទេ?
 សិស្ស: បាន វិទ្ធិរនៈ ថ្ងៃ មុន បាន ឆ្ងល់ រហ័ស ។

Teacher: Have you recovered today yet?

Student: I have not yet recovered today.

- 1. វិទ្ធិរនៈ រលាក បាន ចេញ ទៅ ក្រៅ ហើយ ឬ ទេ? បាន ថ្ងៃ មុន បាន ចេញ ទៅ ក្រៅ ហើយ វិទ្ធិរនៈ ។

2. វិទ្ធិវនៈ រលាក បាន រក ឈាម ហើយ ឬ ទេ?	បាន វិទ្ធិវនៈ រុំ មិន បាន រក ឈាម ទេ ។
3. វិទ្ធិវនៈ រលាក បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន ហើយ ឬ ទេ?	បាន វិទ្ធិវនៈ រុំ មិន បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន ទេ ។
4. វិទ្ធិវនៈ ប្រពន្ធ រលាក បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន ហើយ ឬ ទេ?	បាន វិទ្ធិវនៈ ប្រពន្ធ រុំ មិន បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន ទេ ។
5. វិទ្ធិវនៈ ត្រូវ បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន ហើយ ឬ ទេ?	បាន វិទ្ធិវនៈ ត្រូវ បាន មិន បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន ទេ ។
6. វិទ្ធិវនៈ មិន បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន ហើយ ឬ ទេ?	បាន វិទ្ធិវនៈ មិន បាន មិន បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន ទេ ។
7. វិទ្ធិវនៈ តា បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន ហើយ ឬ ទេ?	បាន វិទ្ធិវនៈ តា បាន មិន បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន ទេ ។
8. ម្ចី មិន ទិញ តា បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន ហើយ ឬ ទេ?	បាន ម្ចី មិន ទិញ តា បាន មិន បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន ទេ ។
9. ម្ចី មិន ទិញ តា បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន ហើយ ឬ ទេ?	បាន ម្ចី មិន ទិញ តា បាន មិន បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន ទេ ។

Drill C. Substitution

1. វ៉ុំ ឮ ថា គាត់ មាន កូន បី ។	I hear that he has three sons.
2. វ៉ុំ ដឹង ថា គាត់ មាន កូន បី ។	I <u>know</u> that he has three sons.
3. វ៉ុំ ប្រាកដ ថា គាត់ មាន កូន បី ។	I <u>guess</u> that he has three sons.
4. វ៉ុំ យល់ ថា គាត់ មាន កូន បី ។	I <u>understand</u> that he has three sons.
5. វ៉ុំ គិត ថា គាត់ មាន កូន បី ។	I <u>think</u> that he has three sons.
6. វ៉ុំ គិត ថា គាត់ មិន មក ទេ ។	I think that <u>he won't</u> come.
7. វ៉ុំ គិត ថា គាត់ មិន ឈឺ ខ្លាំង ទេ ។	I think that he won't <u>be very sick</u> .
8. វ៉ុំ គិត ថា គាត់ មិន ប្រាប់ អ្វី ទេ ។	I think that he won't <u>say anything</u> .
9. វ៉ុំ គិត ថា គាត់ មិន ដឹង អ្វី ទេ ។	I think that he won't <u>know</u> anything.
10. វ៉ុំ គិត ថា គាត់ មិន យល់ ទេ ។	I think that he won't <u>understand</u> anything.

Drill D. Transformation

MODEL: (គ្រូ: គាត់ មាន កូន បី ។
(ឮ)
Teacher: He has three children. (hear)

សិស្ស: ខ្ញុំឮថាគាត់មានកូនបី។

Student: I hear he has three children.

1. គាត់មានកូនបី។ (សីដា)
2. គាត់មានកូនបី។ (ស្ពាន)
3. គាត់មានកូនបី។ (យល់)
4. គាត់មានកូនបី។ (គិត)
5. គាត់មានកូនបី។ (ឮ)
6. គាត់មានកូនបី។ (និយម)
7. គាត់មានកូនបី។ (ស្ពាន)
8. គាត់មានកូនបី។ (យល់)
9. គាត់មានកូនបី។ (គិត)

- ខ្ញុំសីដាគាត់មានកូនបី។
- ខ្ញុំស្ពានគាត់មានកូនបី។
- ខ្ញុំយល់គាត់មានកូនបី។
- ខ្ញុំគិតគាត់មានកូនបី។
- ខ្ញុំឮគាត់មានកូនបី។
- ខ្ញុំនិយមគាត់មានកូនបី។
- ខ្ញុំស្ពានគាត់មានកូនបី។
- ខ្ញុំយល់គាត់មានកូនបី។
- ខ្ញុំគិតគាត់មានកូនបី។

Drill E. Substitution

1. ខ្ញុំទទួលបានថ្នាំ (គ្រាប់លឿង)។
2. ខ្ញុំទទួលបានថ្នាំ (គ្រាប់ក្រហម)។
3. ខ្ញុំទទួលបានថ្នាំ (គ្រាប់តូច)។
4. ខ្ញុំទទួលបានថ្នាំ (គ្រាប់ខ្លី)។
5. ខ្ញុំទទួលបានថ្នាំ (គ្រាប់បៃតង)។
6. ខ្ញុំទទួលបានថ្នាំ (គ្រាប់វែង)។
7. ខ្ញុំទទួលបានថ្នាំ (គ្រាប់មូល)។
8. ខ្ញុំទទួលបានថ្នាំ (គ្រាប់ខ្មៅ)។
9. ខ្ញុំទទួលបានថ្នាំ (គ្រាប់ស្របក)។
10. ខ្ញុំទទួលបានថ្នាំ (គ្រាប់ការ៉េ)។

- I took some yellow pills.
 I took some red pills.
 I took some small pills.
 I took some short pills.
 I took some green pills.
 I took some long pills.
 I took some round pills.
 I took some black pills.
 I took some flat pills.
 I took some square pills.

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ: លោកលេបថ្នាំអី?
(លឿងធំ)

Teacher: What medicine are you taking?
(big yellow)

សិស្ស: ខ្ញុំលេបថ្នាំលឿងធំ។

Student: I'm taking big yellow pills.

1. លោកលេបថ្នាំអី? (គ្រាប់តូច)
2. លោកលេបថ្នាំអី? (គ្រាប់តូច)

- ខ្ញុំលេបថ្នាំគ្រាប់តូច។
- ខ្ញុំលេបថ្នាំគ្រាប់តូច។

3. លោកលេបថ្នាំអី? (គ្រឿងថ្នាំ ។)
4. លោកលេបថ្នាំអី? (វ៉ែបតង ថ្នាំ ។)
5. លោកលេបថ្នាំអី? (វ៉ែបតង វីរ៉ា ។)
6. លោកលេបថ្នាំអី? (វ៉ែបតង ម្សៅ ។)
7. លោកលេបថ្នាំអី? (រោង ម្សៅ ។)
8. លោកលេបថ្នាំអី? (រោង គ្រឿងប័ក ។)
9. លោកលេបថ្នាំអី? (រោង ថ្នាំ ។)

- ថ្នាំលេបថ្នាំគ្រឿងថ្នាំ ។
- ថ្នាំលេបថ្នាំគ្រឿងថ្នាំ ។
- ថ្នាំលេបថ្នាំគ្រឿងវ៉ែបតង គ្រឿងវីរ៉ា ។
- មាន ថ្នាំលេបថ្នាំវ៉ែបតង គ្រឿងម្សៅ ។
- ថ្នាំលេបថ្នាំរោង គ្រឿងម្សៅ ។
- ថ្នាំលេបថ្នាំរោង គ្រឿងគ្រឿងប័ក ។
- ថ្នាំលេបថ្នាំរោង គ្រឿងថ្នាំ ។

Drill G. Double Substitution

1. គ្រូពេទ្យ ក៏ មិន ដឹង ព្រាក ដំណឹង ។
2. ខ្ញុំ ក៏ មិន យល់ ព្រាក ដំណឹង ។
3. គាត់ ក៏ មិន ដឹង ព្រាក ដំណឹង ។
4. វា ក៏ មិន ឃើញ ព្រាក ដំណឹង ។
5. ត្បូង ក៏ មិន ចាំ ព្រាក ដំណឹង ។
6. បង គាត់ ក៏ មិន យល់ ព្រាក ដំណឹង ។
7. តារា ក៏ មិន និយាយ ព្រាក ដំណឹង ។

- The doctor doesn't know for sure either.
 I don't understand for sure either.
 He doesn't know for sure either.
 He doesn't see for sure either.
 My uncle doesn't remember for sure either.
 His brother doesn't understand for sure either.
 His grandfather doesn't say for sure either.

Drill H. Response

MODEL: គ្រូ: លោក ដឹង រឺ ទេ? (គ្រូពេទ្យ)
 សិស្ស: ខ្ញុំ មិន ដឹង រឺ ទេ គ្រូពេទ្យ ក៏ មិន ព្រាក ដំណឹង ។

Teacher: Do you know? (doctor)
Student: I don't know. The doctor doesn't know for sure either.

1. លោក យល់ រឺ ទេ? (ប្អូន ខ្ញុំ)
2. លោក ឃើញ រឺ ទេ? (គាត់)
3. លោក ឃើញ រឺ ទេ? (វា)
4. លោក ចាំ រឺ ទេ? (ត្បូង)
5. លោក ដឹង រឺ ទេ? (បង គាត់)
6. លោក និយាយ រឺ ទេ? (តារា)

- ខ្ញុំ មិន យល់ រឺ ទេ ប្អូន ខ្ញុំ ក៏ មិន ព្រាក ដំណឹង ។
- ខ្ញុំ មិន ឃើញ រឺ ទេ គាត់ ក៏ មិន ព្រាក ដំណឹង ។
- ខ្ញុំ មិន ឃើញ រឺ ទេ វា ក៏ មិន ព្រាក ដំណឹង ។
- ខ្ញុំ មិន ចាំ រឺ ទេ ត្បូង ក៏ មិន ព្រាក ដំណឹង ។
- ខ្ញុំ មិន ដឹង រឺ ទេ បង គាត់ ក៏ មិន ព្រាក ដំណឹង ។
- ខ្ញុំ មិន និយាយ រឺ ទេ តារា ក៏ មិន ព្រាក ដំណឹង ។

Drill I. Response

MODEL: គ្រូ: ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺក្បាល ។
(ឈឺពោះ)

Teacher: I hear he's got a headache.
(stomach-ache)

សិស្ស: ទេគាត់ គ្រាន់វិភឺឈឺពោះ
បង្ខំចរទេ ។

Student: I hear he's got a stomach-ache.

1. ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺដំបូង ។ (ឈឺដំបូង)
2. ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺភ្នែក ។ (ឈឺច្រមុះ)
3. ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺត្រចៀក ។ (ឈឺក)
4. ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺចង្កេះ ។ (ឈឺចង្កេះ)
5. ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺបង្កាប ។ (ឈឺក្នុងដំបូង)
6. ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺដំបូង ។ (ឈឺក្នុងដំបូង)
7. ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺក្បាល ។ (គ្រាន់)
8. ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺពោះ ។ (ទក់ក្នុង)

- ទេ គាត់គ្រាន់វិភឺឈឺដំបូង ។
- ទេ គាត់គ្រាន់វិភឺឈឺច្រមុះ បង្ខំចរទេ ។
- ទេ គាត់គ្រាន់វិភឺឈឺក បង្ខំចរទេ ។
- ទេ គាត់គ្រាន់វិភឺឈឺចង្កេះ បង្ខំចរទេ ។
- ទេ គាត់គ្រាន់វិភឺឈឺក្នុងដំបូង បង្ខំចរទេ ។
- ទេ គាត់គ្រាន់វិភឺឈឺក្នុងដំបូង បង្ខំចរទេ ។
- ទេ គាត់គ្រាន់វិភឺគ្រាន់ បង្ខំចរទេ ។
- ទេ គាត់គ្រាន់វិភឺក្នុង បង្ខំចរទេ ។

Drill J. Response

MODEL: គ្រូ: គាត់មកញើញមកធ្វើការ
ទេ ថ្ងៃនេះ? (ឈឺក្បាល)

Teacher: Did he come to work today?
(headache)

សិស្ស: ទេគាត់មិនមកទេ ឮត្រង់ថា
គាត់ឈឺក្បាល ។

Student: No, he didn't come. I hear he's
got a headache.

1. លោកស្រី ទេ គាត់មកធ្វើការ ថ្ងៃនេះ?
(ឈឺដំបូង)
2. លោកស្រី គាត់មកធ្វើការ ថ្ងៃនេះ ឬទេ?
(ឈឺដំបូង)
3. លោកស្រី គាត់មកធ្វើការ ថ្ងៃនេះ ឬទេ?
(ឈឺចង្កេះ)
4. គាត់មកធ្វើការ ថ្ងៃនេះ ឬទេ?
(ឈឺក)
5. គាត់មកធ្វើការ ថ្ងៃនេះ ឬទេ?
(ឈឺត្រចៀក)
6. គាត់មកធ្វើការ ថ្ងៃនេះ ឬទេ?
(ឈឺចង្កេះ)

- ទេ គាត់មិនមកទេ ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺដំបូង ។
- ទេ គាត់មិនមកធ្វើការ ថ្ងៃនេះ ឬទេ ឮត្រង់ថា
គាត់ឈឺដំបូង ។
- ទេ គាត់មិនមកធ្វើការ ថ្ងៃនេះ ឬទេ ឮត្រង់ថាគាត់
ឈឺចង្កេះ ។
- ទេ គាត់មិនមកធ្វើការ ថ្ងៃនេះ ឬទេ ឮត្រង់ថាគាត់
ឈឺក ។
- ទេ គាត់មិនមកធ្វើការ ថ្ងៃនេះ ឬទេ ឮត្រង់ថាគាត់
ឈឺត្រចៀក ។
- ទេ គាត់មិនមកធ្វើការ ថ្ងៃនេះ ឬទេ ឮត្រង់ថា
គាត់មិនមកធ្វើការ ថ្ងៃនេះ ឬទេ ឮត្រង់ថា

7. ភាគីណាមួយបានទទួលបានជោគជ័យ?

ភាគីណាមួយបានទទួលបានជោគជ័យ ។
ទទ ភាគីណាមួយបានទទួលបានជោគជ័យ ។ ភាគីណាមួយបានទទួលបានជោគជ័យ ។

8. រលាកស្មើគ្នាទៅនឹងគ្នាទេ? (ភ្នំស្រីសោយ)

ទទ ភាគីណាមួយបានទទួលបានជោគជ័យ ។ ភាគីណាមួយបានទទួលបានជោគជ័យ ។

UNIT 52

BASIC DIALOGUE

- 1. **គ្រុនវិលឬអី?** Sok
Do you have a fever?

- 2. **បាទ គ្រុនខ្លាំងណាស់ ២ ឬ ៣ ថ្ងៃ។** Pon
Yes, (I had) a high fever for two or three days.
- 3. **ប៉ុន្តែ ក្រោយមក ខ្ញុំ រង វិញ ក្អក រហែល កណ្តាល ។** Pon
But (then) later on I constantly coughed and sneezed.

- 4. **ខ្ញុំ រង វិញ រាល់ ឆ្នាំ នៅ រដូវ វស្សា ។** Sok
I always get a cold in the rainy season.
- 5. **លោក ឆ្លាត រាល់ វិញ ឬ អី?** Sok
Do you have a cold too?

- 6. **ញាតិ ខ្ញុំ រង វិញ ប៉ុន្តែ មិន អី ទេ ។** Pon
(Yes, I) often (do) also, but it's nothing.
- 7. **បើ ជិត រួច ហើយ បាទ ខ្ញុំ ឆ្ងាយ ។** Pon
If it were T B, then I'd be unhappy.

- 8. **បាទ យល់ ត្រូវ ប្រយ័ត្ន ព្រោះ វា មាន គ្រោះ ថ្នាក់ ធ្ងន់ ជាង ម៉ាឡារី ទេ ។** Sok
Yes, we have to be careful because it's more serious than malaria these days.

- 9. **បាទ មាន មូស ច្រើន ណាស់ ប៉ុន្តែ គ្មាន គ្រុន ទេ ឡើយ ទេ ឥឡូវ ។** Pon
Yes, there are a lot of mosquitos but no malaria any more now.
- 10. **ខ្ញុំ គិត ណា លោក អើយ ទៅ យល់ ។** Pon
I think I'll be going.

- 11. **បាទ ប្រយ័ត្ន ណាស់ ហើយ កុំ ភ្លេច ខ្ញុំ ផ្ញើ ការ ទៅ ហាម ហ្សូ ផង ។** Sok
Be careful, and don't forget I work in a pharmacy.
- 12. **បើ លោក ត្រូវ ការ ថ្នាំ អ្វី ផង ប្រាប់ ខ្ញុំ ។** Pon
If you need any medicine, please ask me.

- 13. **បាទ អរគុណ វិញ ប៉ុន្តែ ខ្ញុំ ផ្ញើ ការ ។** Pon
Yes, thank you, but my younger

14. រស់បង្កើនពេទ្យថ្មី។
វាអាចចាក់ឱ្យខ្ញុំបានស៊ាបស៊ាយ។

sister works in the new hospital.

She can give me some shots very easily.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. គាត់គ្រុនខ្លាំងណាស់ពីរបីថ្ងៃហើយ។ He's had a high fever for two or three days.
- 2. គាត់ស្ទើរពោះណាស់ពីរបីថ្ងៃហើយ។ He's had a stomach-ache for two or three days.
- 3. គាត់ជ្រាបណាស់ពីរបីថ្ងៃហើយ។ He's had a cold for two or three days.
- 4. គាត់ស្ទើរភ័យណាស់ពីរបីថ្ងៃហើយ។ He's had a sore throat for two or three days.
- 5. គាត់ក្អកណាស់ពីរបីថ្ងៃហើយ។ He's had a cough for two or three days.
- 6. គាត់ស្ទើរភ្នែកណាស់ពីរបីថ្ងៃហើយ។ He's had sore eyes for two or three days.
- 7. គាត់ស្ទើរក្បាលណាស់ពីរបីថ្ងៃហើយ។ He's had a headache for two or three days.
- 8. គាត់ស្ទើរទឹកចិត្តណាស់ពីរបីថ្ងៃហើយ។ He's had a broken heart for two or three days.

Drill B. Multiple Substitution

- 1. កាលណាមានភ្លៀងខ្លះចេះវិត
ជិវូសាយ។ When it rains I always get a cold.
- 2. កាលណាមានជំងឺខ្លះចេះវិតអស់កម្លាំង។ When I have a disease I always get tired.
- 3. កាលណាមានទ្រព្យខ្លះចេះវិតចរិះរើរលួយ។ When I get a car I always want to go out.
- 4. កាលណាមានវ៉ាដីយ៉ូខ្លះចេះវិតចរិះរើប្រក។ When I get a radio I always want to turn it on.
- 5. កាលណាមានសៀវភៅខ្លះចេះវិតចរិះរើមើល។ When I get a book I always want to read.
- 6. កាលណាខ្ញុំរៀនមិនចូលខ្លះចេះវិតចរិះរើ
ទៅញែក។ When I cannot study I always want to go out.
- 7. កាលណាគាត់បើកទ្រព្យខ្លះចេះវិតភ័យ។ When he drives I always get scared.
- 8. កាលណាខ្ញុំទៅវិញ្ញាណខ្លះចេះវិតជួបវា។ When I go to the pagoda I always meet him.
- 9. កាលណាវាគ្មានលុយវាចេះវិតខ្ញុំ។ When he doesn't have money he always borrow from me.
- 10. កាលណាវាមិនឃើញវាចេះវិតយំ។ When he doesn't see me he always cries.
- 11. កាលណាវាបាត់វាចេះវិតរក្សា។ When he misses me he always looks for me.
- 12. កាលណាខ្ញុំបាត់សំណើរខ្លះចេះវិតឆ្ងល់។ When he doesn't get any news he always gets sad.
- 13. កាលណាកូនសិស្សរៀនមិនបានគេចេះ
វិតទោស។ When the students can't study they always blame the teacher.
- 14. កាលណាកូនសិស្សរៀនមិនបានគេចេះ
វិតទោសពាក្យណាស់។ When the students don't catch on they always say it's difficult.
- 15. កាលណាកូនសិស្សរៀនឆ្កែចេះវិតថា។ When the students are lazy they

គ្រឹះស្នូល ៤

- 16. **កាលណាគ្រឹះស្នូលនេះពេញ គេចេះវិត ថា ឈឺ ។**

always say the teacher is not good.
When he doesn't go to the doctor he always says he's sick.

Drill C. Substitution

- 1. **យើងត្រូវវិតប្រយ័ត្នកាលណា មូស ខាំ ។**
- 2. **យើងត្រូវវិតប្រយ័ត្នកាលណា បើក រថយន្ត ។**
- 3. **យើងត្រូវវិតប្រយ័ត្នកាលណា ឆ្លង ផ្លូវ ។**
- 4. **យើងត្រូវវិតប្រយ័ត្នកាលណា កើត គ្រិន ខាញ ។**
- 5. **យើងត្រូវវិតប្រយ័ត្នកាលណា រិះ កង់ ។**
- 6. **យើងត្រូវវិតប្រយ័ត្នកាលណា រិះ ទូក ។**
- 7. **យើងត្រូវវិតប្រយ័ត្នកាលណា ក្អក ក្អែក ។**
- 8. **យើងត្រូវវិតប្រយ័ត្នកាលណា មិន ស្រួល ខ្លួន ។**

We have to be careful when a mosquito bites.
We have to be careful when we drive the car.
We have to be careful when we cross the street.
We have to be careful when we have a fever.
We have to be careful when we ride a bicycle.
We have to be careful when we ride in a boat.
We have to be careful when we cough a lot.
We have to be careful when we are not well.

Drill D. Response

- MODEL: **គ្រូ:** លោកត្រូវការថ្នាំអ្វី?
(អាស៊ីរីន ១ ប៉ូល)
- សិស្ស:** ខ្ញុំត្រូវការ អាស៊ីរីន ១ ប៉ូល ។
- 1. **គាត់ត្រូវការលុយប៉ុន្មាន? (ប៊ីកាត់)**
 - 2. **គាត់ត្រូវការស្បូវរក្សាទុក? (ពាក់ស្បូវ)**
 - 3. **លោកត្រូវការយកប្រាក់ទៅណា?
(ទៅស្បូវ)**
 - 4. **លោកត្រូវការទៅដើរណាទៅ?
(ដើរ បង្កើត)**
 - 5. **លោកត្រូវការសរសេរ ប្រយ័ត្ន ឬ អ្វី ទៀត?
(តើ ទេ)**
 - 6. **គេត្រូវការដើរ ឬ ទៀត ក្នុង រថយន្ត?
(ដើរ រថយន្ត)**

Teacher: What kind of medicine do you need?
(a bottle of aspirin)

- Student:** I need a bottle of aspirin.
- គាត់ត្រូវការលុយប៊ីកាត់ ។**
 - គាត់ត្រូវការស្បូវរក្សាទុក ។**
 - ខ្ញុំត្រូវការយកប្រាក់ទៅស្បូវ ។**
 - ខ្ញុំត្រូវការទៅដើរ បង្កើត ។**
 - ខ្ញុំត្រូវការសរសេរ តើ ទេ ។**
 - គេត្រូវការដើរ រថយន្ត ។**

7. លោកត្រូវការដំឡើងនៅជិតមួយទេ?
(សំបុត្រមួយនឹងកញ្ចប់មួយ)

ទ្រាំត្រូវការដំឡើងសំបុត្រ១និងកញ្ចប់១ នៅ
ជិតមួយលោក ។

Drill E. Response

MODEL: គ្រូ: លោកត្រូវការដំឡើង?
(លោកស្តីនឹង ពីរ ដប់)
សិស្ស: ទ្រាំត្រូវការដំឡើងលោកស្តីនឹង ២ ដប់។

Teacher: What do you need to buy? (two bottles of aspirin)

Student: I need to buy two bottles of aspirin.

1. លោកត្រូវការលក់អី?(រស្ស)នៅប្រវត្តិ
សាស្ត្រ)

ទ្រាំត្រូវការលក់រស្សនៅប្រវត្តិសាស្ត្រ ។

2. លោកត្រូវការដួបដួកណា?(បងរលោក)

ទ្រាំត្រូវការដួបដួកលោក ។

3. លោកត្រូវការសរសេរ ប្រធាន បន្ទីកទៀត?
(ពីរ ថ្ងៃ)

ទ្រាំត្រូវការសរសេរពីរថ្ងៃបន្ទីកទៀត ។

4. លោកត្រូវការរៅរស្សមរាប ប្រឡង
រ៉ឺង? (ពីរ)

ទ្រាំត្រូវការរៅរស្សមរាបពីររ៉ឺង ។

5. លោកត្រូវការរថលអី?(សាលារៀន១)

ទ្រាំត្រូវការរថលសាលារៀនមួយ ។

6. លោកត្រូវការរៀន ប្រឡងសិបទៀត ។
(មួយ)

ទ្រាំត្រូវការរៀន ១ សិបទៀត ។

7. លោកត្រូវការយកអី នៅជិតមួយ?
(រស្ស)នៅប្រវត្តិ)

ទ្រាំត្រូវការយករស្សនៅប្រវត្តិ នៅ
ជិតមួយ ។

Drill F. Expansion

1. គេអាចទៅ ។

They can go.

2. គេអាចទៅបន្ទីរពេទ្យថ្មី ។

They can go to the new hospital.

3. គេអាចទៅបន្ទីរពេទ្យថ្មី រាជការ ។

They can go to the new government hospital.

4. គេអាចទៅបន្ទីរពេទ្យថ្មី រាជការ នៅ
តាក់ម៉ាវ ។

They can go to the new government hospital in Takhmau.

5. គេអាចទៅបន្ទីរពេទ្យថ្មី រាជការ នៅ
តាក់ម៉ាវ បានដោយងាយ ។

They can go to the new government hospital in Takhmau easily.

Drill G. Reduction

- 1. រតនាធានាវេជ្ជបណ្ឌិតរាជការ
នៅតារាវិញនាវិសាលវិសាល។
They can go to the new government
hospital in Takhmau easily.
- 2. រតនាធានាវេជ្ជបណ្ឌិតរាជការនៅ
តារាវិញ។
They can go to the new government
hospital in Takhmau.
- 3. រតនាធានាវេជ្ជបណ្ឌិតរាជការ។
They can go to the new government
hospital.
- 4. រតនាធានាវេជ្ជបណ្ឌិត។
They can go to the new hospital.
- 5. រតនាធានាវេជ្ជ។
They can go.

Drill H. Multiple Substitution

- 1. បើគ្រាន់ជិតលឿងបន្តិចបន្តួច
ទ្រង់ស្រឡាត។
If I'm only sick a little bit, I
don't worry.
- 2. បើគាត់គ្រាន់ជិតឆ្អាសាយបន្តិច
បន្តួច គាត់ស្រឡាត។
If he's got a slight cold he
doesn't worry.
- 3. បើកូនគាត់គ្រាន់ជិតឆ្អាសាយបន្តិច
បន្តួច គ្រូស្រឡាត។
If his son has a slight cold the
teacher doesn't worry.
- 4. បើវាគ្រាន់ជិតខូចបន្តិចបន្តួច ទ្រង់
ស្រឡាត។
If it's broken a little bit I don't
worry.
- 5. បើគាត់គ្រាន់ជិតគ្រុន បន្តិចបន្តួច ទ្រង់
ស្រឡាត។
If he has a slight fever he doesn't
worry.
- 6. បើវាគ្រាន់ជិតឆ្លង បន្តិចបន្តួច ទ្រង់
ស្រឡាត។
If he steals a little bit I don't
worry.
- 7. បើគេគ្រាន់ជិតខុស បន្តិចបន្តួច ទ្រង់
ស្រឡាត។
If they're slightly mistaken I don't
worry.
- 8. បើវាគ្រាន់ជិតខូចបន្តិចបន្តួច ទ្រង់
ស្រឡាត។
If it's broken a little bit I don't
worry.

UNIT 53

BASIC DIALOGUE

1. **មានស្ពាន់គ្រូពេទ្យណាទៅក្រុង
នេះទេ?** Sok Do you know a doctor in this town?

2. **ស្ពាន់ច្រើនណាស់ ប៉ុន្តែមិន
ថែលឺម្ល៉ឹងឡើយទេ ។** Pon I know a lot of them, but they
don't all treat the same
diseases.

3. **ចង់ទៅពេទ្យណាដែលព្យាបាល
មាត់ច្រមុះ ។** Sok I want to go to a doctor who
specializes in treating noses.

4. **ទើតឫស ដូរឫស (រ៉ូ) ?** Pon Do you have a tumor?

5. **ប្រហែលហើយ គ្រោះចេះទើត
ឈឺច្រមុះ ។** Sok Maybe, because my nose is always
sore.

6. **បើទៅឃើញមនុស្សចាស់ទៅរកឯណា
ឆ្ងាយទេ ។ ទៅជួបគ្រូពេទ្យទូទៅ ។** Pon In that case you won't have to
look far. Go see my doctor.

7. **ទើតដូចនេះដែរ ?** Sok Did you have this trouble too?

8. **គ្រូពេទ្យទំកុំពុំទំទំនាដូច្នោះ
សព្វថ្ងៃនេះ ។** Pon My doctor is treating me these
days (for that, also).

9. **គ្រូពេទ្យនោះថែលឺម្ល៉ឹងនោះ
ប៉ុន្មានខែហើយ ?** Sok How many months has this doctor
been treating your illness?

- 10. **ប្រហែលពីរឬបីខែ ឬបីខែឈ្នះទេ?** Pon
 Oh, maybe two or three months, that's all.
- 11. **គ្រូពេទ្យឲ្យថ្នាំអ្វីខ្លះ?** Sok
 What kind of medicine does he give?
- 12. **គាត់បោកថ្នាំឲ្យមួយមួយ រហ័ស ឲ្យថ្នាំខ្លះរលបរាល់ពីរអាទិត្យ។** Pon
 He gives me a shot and some medicine every two weeks.
- 13. **១៩ថ្ងៃរលប ប៉ុន្មានគ្រាប់?** Sok
 How many pills do you take a day?
- 14. **៦គ្រាប់១៩ថ្ងៃ ពីរគ្រាប់ម្តង ក្រោយពេលបាយ។** Pon
 Six pills a day. Two pills after each meal.
- 15. **ឱស្សនៈនេះគ្រាន់ប៉ុន្មានហើយឬទេ?** Sok
 Are you getting better now?
- 16. **ឱស្សនៈនេះ គ្រាន់ប៉ុន្មានថ្ងៃហើយ។ ប៉ុន្តែ ក្នុងពេលពីរអាទិត្យនីមួយៗ អស់កម្លាំងណាស់។** Pon
 I'm much better now. But during the first two or three weeks I was very tired.
- 17. **បើដូច្នោះ?** Sok
 How come?
- 18. **មិនដឹងទេ តែមុននិមួយគ្រូពេទ្យ បោកថ្នាំឲ្យខ្ញុំ រហ័សឲ្យថ្នាំខ្លះរលប ច្រើន គ្រាប់។** Pon
 I don't know, but at first the doctor gave me shots and he had me take a lot of pills.
- 19. **រហ័សឲ្យសំរាកនៅផ្ទះ។** Pon
 And he had me stay and rest at home.
- 20. **ហាមមិនឲ្យធ្វើការអ្វីធ្ងន់ ទាំងអស់។** Pon
 He forbade me to do any heavy work.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. លោកមានស្ពាន់ត្រីពេទ្យច្រមុះណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any nose doctor near here?
- 2. លោកមានស្ពាន់លោកសង្ឃណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any monk near here?
- 3. លោកមានស្ពាន់អភិបាលខេត្តណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any province chief near here?
- 4. លោកមានស្ពាន់អាជ្ញាធរណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any lawyer near here?
- 5. លោកមានស្ពាន់ហាងបាយខ្មែរណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any Cambodian restaurant near here?
- 6. លោកមានស្ពាន់ភ្នំស្រក់គុយខ្សែណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any noodle shop near here?
- 7. លោកមានស្ពាន់ភ្នំស្រែស្បែកជើងណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any shoe shop near here?
- 8. លោកមានស្ពាន់ភ្នំកាត់បារាំងណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any tailor shop near here?
- 9. លោកមានស្ពាន់ហាងជួសជុលរថ្នាក់ណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any car repair shop near here?
- 10. លោកមានស្ពាន់កម្មវិធីប្រសក់ឆ្នាំណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any gas station near here?
- 11. លោកមានស្ពាន់កម្មវិធីស្នាក់នៅណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any picnic spot near here?
- 12. លោកមានស្ពាន់ហាងភ្នំណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any movie house near here?
- 13. លោកមានស្ពាន់ហាងល្បែងណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any theatre near here?
- 14. លោកមានស្ពាន់ហាងថ្នាំណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any pharmacy near here?
- 15. លោកមានស្ពាន់ជ្វាប្រដិកណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any blacksmith near here?
- 16. លោកមានស្ពាន់សួនឡាណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any public gardens near here?

Drill B. Substitution

- 1. ឱង្សវរលោកកើតបួសដូងឬអ្វី? Do you have a nose tumor now?
- 2. ឱង្សវរលោកកើតអុតឬអ្វី? Do you have measles now?
- 3. ឱង្សវរលោកកើតរមាស់ឬអ្វី? Do you have itching now?
- 4. ឱង្សវរលោកលេបថ្នាំឬអ្វី? Are you taking medicine (pill) now?
- 5. ឱង្សវរលោកផឹកថ្នាំឬអ្វី? Are you taking medicine (liquid) now?
- 6. ឱង្សវរលោកទៅពេទ្យឬអ្វី? Are you going to the doctor now?
- 7. ឱង្សវរលោកទៅសម្រាន្តឬអ្វី? Are you going to bed now?
- 8. ឱង្សវរលោកគ្រាន់ប៉ើរហើយឬអ្វី? Are you better now?

Drill C. Response

- MODEL: គ្រូ: ឱង្សវរលោកកើតបួសដូងឬអ្វី? (តឹងច្រមុះ)
 ឱង្សវរលោក: បាទ ខ្ញុំអត់កើតបួសដូងទេ ខ្ញុំគ្រាន់តឹងច្រមុះទេ។
- 1. ឱង្សវរលោកកើតបួសដូងឬអ្វី? (រក្សាខ្លួន)
 - 2. ឱង្សវរលោកកើតរមាស់ឬអ្វី? (ដ្បូនសាយ)
 - 3. ឱង្សវរលោកលេបថ្នាំឬអ្វី? (ធុនលំដាប់ទឹក)
 - 4. ឱង្សវរលោកផឹកថ្នាំឬអ្វី? (ភ្លក់រមាស់)
 - 5. ឱង្សវរលោកទៅពេទ្យឬអ្វី? (ទេព្យាគ្រិបន្តិច)
 - 6. ឱង្សវរលោកទៅសម្រាន្តឬអ្វី? (ទៅរមាស់ហើម)
 - 7. ឱង្សវរលោកគ្រាន់ប៉ើរហើយឬអ្វី? (គ្រាកបាន)

Teacher: Do you have a nose tumor? (stuffy nose)

Student: No, I don't have a nose tumor, I only have a stuffy nose.

- បាទ ខ្ញុំអត់កើតបួសដូងទេ ខ្ញុំគ្រាន់តឹងច្រមុះទេ។
- បាទ ខ្ញុំអត់កើតរមាស់ទេ ខ្ញុំគ្រាន់តឹងច្រមុះសាយទេ។
- បាទ ខ្ញុំអត់លេបថ្នាំទេ ខ្ញុំគ្រាន់តឹងច្រមុះលំដាប់ទឹកទេ។
- បាទ ខ្ញុំអត់ផឹកថ្នាំទេ ខ្ញុំគ្រាន់តឹងភ្លក់រមាស់ទេ។
- បាទ ខ្ញុំអត់ទៅពេទ្យទេ ខ្ញុំគ្រាន់តឹងទេព្យាគ្រិបន្តិចទេ។
- បាទ ខ្ញុំអត់ទៅសម្រាន្តទេ ខ្ញុំគ្រាន់តឹងរមាស់ហើមទេ។
- បាទ ខ្ញុំអត់គ្រាន់ប៉ើរហើយទេ គ្រាកបានទេ។

Drill D. Multiple Substitution

1. មុនដំបូង (គ្រូពេទ្យ ចាក់ថ្នាំ) ឲ្យ វួច ភាត់ ឲ្យ រង ទឹក ។
2. បន្ទាប់មក (គ្រូពេទ្យ ចាក់ថ្នាំ) ឲ្យ វួច ភាត់ ឲ្យ អង្គុយ ។
3. ក្រោយមក (គ្រូពេទ្យ ចាក់ថ្នាំ) ឲ្យ វួច ភាត់ ឲ្យ ទៅ ផ្ទះ ។
4. ម្សិលមិញ (គ្រូពេទ្យ ចាក់ថ្នាំ) ឲ្យ វួច ភាត់ ឲ្យ រលប អាស៊ីត ។
5. ថ្ងៃមុន (គ្រូពេទ្យ ចាក់ថ្នាំ) ឲ្យ វួច ភាត់ ឲ្យ ផឹក ទឹក ។
6. វិញ្ញាបនបត្រ (គ្រូពេទ្យ ចាក់ថ្នាំ) ឲ្យ វួច ភាត់ ឲ្យ ផឹក ទឹក ឬ ផឹក ទឹក ។
7. ថ្ងៃនេះ (គ្រូពេទ្យ ចាក់ថ្នាំ) ឲ្យ វួច ភាត់ ឲ្យ រលប ថ្នាំ ។
8. មុននេះ (គ្រូពេទ្យ ចាក់ថ្នាំ) ឲ្យ វួច ភាត់ ឲ្យ មក វិញ ភាត់ មួយ អាទិត្យ ទៀត ។

- First of all, the doctor gave him a shot, and then had him lie down.
- Next the doctor gave him a shot, and then had him sit down.
- Afterwards the doctor gave him a shot, and then had him go home.
- Yesterday the doctor gave him a shot, and then had him take aspirin.
- Previously the doctor gave him a shot, and then had him take medicine (liquid).
- Tomorrow the doctor will give him a shot and then have him take medicine (liquid).
- Today the doctor will give him a shot and then have him take medicine (pill).
- Before this the doctor gave him a shot and then had him come back in a week.

Drill E. Response

MODEL: (គ្រូ: លោកស្អាស់ (គ្រូពេទ្យ) ចម្រុះ ណាទេ? (ឃ្នក)
 សិស្ស: បាទ ខ្ញុំ ដឹង ថា មាន គ្រូពេទ្យ ទៅ ជិត ផ្ទះ ។

Teacher: Do you know any nose doctors? (one)
Student: Yes, I know one near here.

1. លោកស្អាស់ លោកសង្ឃ ណាទេ? (ទី រាជធានី)
2. លោកស្អាស់ រាជវាំង ណាទេ? (ទី បឹងកេងកង)
3. លោកស្អាស់ ហាង បាយ ខ្លី ណាទេ? (មួយ រយៈពេល បាយ)
4. លោកស្អាស់ ផ្ទះ លក់ គ្រឿង ណាទេ? (១ ល្អ រយៈពេល វត្ត)
5. លោកស្អាស់ កន្លែង រៀន ណាទេ? (កន្លែង រៀន)

- បាទ ខ្ញុំ ដឹង ថា មាន គ្រូពេទ្យ ទៅ ជិត ផ្ទះ ។
- បាទ ខ្ញុំ ដឹង ថា មាន គ្រូពេទ្យ ទៅ ជិត ផ្ទះ ។
- បាទ ខ្ញុំ ដឹង ថា មាន គ្រូពេទ្យ ទៅ ជិត ផ្ទះ ។
- បាទ ខ្ញុំ ដឹង ថា មាន គ្រូពេទ្យ ទៅ ជិត ផ្ទះ ។
- បាទ ខ្ញុំ ដឹង ថា មាន គ្រូពេទ្យ ទៅ ជិត ផ្ទះ ។

- 3. ខ្ញុំស្គាល់លោកសង្ឃមួយអង្គ។ I know one monk.
- 4. ខ្ញុំស្គាល់លោកសង្ឃមួយអង្គនៅសាលាបាលី។ I know one monk at the Pali School.
- 5. ខ្ញុំស្គាល់លោកសង្ឃមួយអង្គកំពុងរៀននៅសាលាបាលី។ I know one monk studying at the Pali School.
- 6. ខ្ញុំស្គាល់លោកសង្ឃមួយអង្គកំពុងរៀនអង់គ្លេសនៅសាលាបាលី។ I know one monk studying English at the Pali School.

Drill H. Reduction

- 1. ខ្ញុំស្គាល់លោកសង្ឃមួយអង្គកំពុងរៀនភាសាអង់គ្លេសនៅសាលាបាលី។ I know one monk studying English at the Pali School.
- 2. ខ្ញុំស្គាល់លោកសង្ឃមួយអង្គកំពុងរៀននៅសាលាបាលី។ I know one monk studying at the Pali School.
- 3. ខ្ញុំស្គាល់លោកសង្ឃមួយអង្គនៅសាលាបាលី។ I know one monk at the Pali School.
- 4. ខ្ញុំស្គាល់លោកសង្ឃមួយអង្គ។ I know one monk.
- 5. ខ្ញុំស្គាល់មួយអង្គ។ I know one.
- 6. ខ្ញុំស្គាល់។ I know.

Drill I. Response

MODEL: គ្រូ: លោកដំរីនេ គ្រូនេះមាន
 គ្រូពេទ្យប៉ុន្មាននាក់? (៦, ៧)
 ឆ្លើយ: បាទ ខ្ញុំដឹងមិនប្រាកដទេ ទឹក
 ខ្ញុំស្មានប្រហែល ៦ , ៧នាក់។

Teacher: Do you know how many doctors there are in this town? (6 or 7)

Student: I don't know for sure, but I think about 6 or 7.

- 1. លោកដំរីនេបន្តបន្ទះមានក្រុម
 ឆ្លើយប៉ុន្មាននាក់។ (៥) បាទ ខ្ញុំដឹងមិនប្រាកដទេ ទឹកខ្ញុំស្មានប្រហែល ៥នាក់។
- 2. លោកដំរីនេ លោកគ្រូនេះបង្ហាញនេះ
 ប៉ុន្មាន គ្រាប់ក្នុង មួយថ្ងៃ។ (១ គ្រាប់) បាទ ខ្ញុំដឹងមិនប្រាកដទេ ទឹកខ្ញុំស្មានប្រហែល ១ គ្រាប់ ១ ថ្ងៃ។
- 3. លោកដំរីនេ លោកគ្រូពេទ្យបកប្រែ
 ខ្លះៗ លោកមានប៉ុន្មាន។ (២ រន្យល) បាទ ខ្ញុំដឹងមិនប្រាកដទេ ទឹកខ្ញុំស្មានប្រហែល ២ រន្យល ២ រន្យល។
- 4. លោកដំរីនេ ហា ហ៊ីស៊ីប៊ីក រហ័ស បាទ ខ្ញុំដឹងមិនប្រាកដទេ ទឹកខ្ញុំស្មានប្រហែល ២ រន្យល ២ រន្យល។

- 5. ប៉ុន្មាន? (រង្វង់ ៨, ៣០ ត្រីក)
- 6. រលាកនីមួយៗ គាត់ទទួលបានប្រាក់និស្សិត
រង្វង់រាល់? (ទិស្តុក)
- 7. រលាកនីមួយៗ គាត់លឺអី?
- 8. (ឈឺចំពោះ)
- 9. រលាកនីមួយៗ (គ្រូពេទ្យ ឲ្យរលាកនីមួយៗ
ការធ្ងន់បានទេ? (ទុំរដ្ឋបាន)
- 10. រលាកនីមួយៗ ខ្ញុំចង់ទិញ ឬលក់
ប៉ុន្មាន? (ទិញ/លក់ រាល់)

- 11. រលាកនីមួយៗ ៨, ៣០ ត្រីក ។
- 12. បាន ទុំនីមួយៗ មានប្រាក់និស្សិត ទិញ ទុំនីមួយៗ ប្រើ
រលាកនីមួយៗ ។
- 13. បាន ទុំនីមួយៗ មានប្រាក់និស្សិត ទិញ ទុំនីមួយៗ
ប្រើរលាកនីមួយៗ ចំពោះ ។
- 14. បាន ទុំនីមួយៗ មានប្រាក់និស្សិត ទិញ ទុំនីមួយៗ ប្រើ
រលាកនីមួយៗ បាន ។
- 15. បាន ទុំនីមួយៗ មានប្រាក់និស្សិត ទិញ ទុំនីមួយៗ
ប្រើរលាកនីមួយៗ ទិញ ទុំនីមួយៗ ។

Drill J. Response

- MODEL: គ្រូ: រលាកនីមួយៗ ត្រូវបាន: មាន
គ្រូពេទ្យប៉ុន្មាននាក់?
សិស្ស: បាន ទុំនីមួយៗ មាន
ប៉ុន្មាននាក់ទេ ។
- 1. រលាកនីមួយៗ បន្ទាប់ពី: មាន គ្រូ
សិស្សប៉ុន្មាននាក់?
 - 2. រលាកនីមួយៗ រលាក (គ្រូ) រលាក
ខ្ញុំចង់: ប៉ុន្មាន (គ្រា) ប៉ុន្មាន ទិញ ទុំនីមួយៗ ?
 - 3. រលាកនីមួយៗ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ប្រាក់
នាក់ ខ្ញុំ ឲ្យ រង្វង់ ប៉ុន្មាន ?
 - 4. រលាកនីមួយៗ ហ្នឹង រង្វង់ ប៉ុន្មាន រង្វង់
ប៉ុន្មាន ?
 - 5. រលាកនីមួយៗ គាត់ ទទួលបាន ប្រាក់
និស្សិត រង្វង់ ប៉ុន្មាន ?
 - 6. រលាកនីមួយៗ គាត់ លឺ អី ?
 - 7. រលាកនីមួយៗ (គ្រូ) ពេទ្យ ឲ្យ រលាក
នីមួយៗ ការធ្ងន់ បាន ទេ ?
 - 8. រលាកនីមួយៗ ខ្ញុំ ចង់: ១ ឬ លក់
ទិញ ប៉ុន្មាន ?

Teacher: Do you know how many doctors there are in this town?

Student: I don't know how many there are.

- 16. បាន ទុំនីមួយៗ មានប៉ុន្មាននាក់ទេ ។
- 17. បាន ទុំនីមួយៗ មានប៉ុន្មាន (គ្រា) ប៉ុន្មាន ។
- 18. បាន ទុំនីមួយៗ មានប្រាក់ រង្វង់ ប៉ុន្មាន ទេ ។
- 19. បាន ទុំនីមួយៗ មានប្រាក់ រង្វង់ ប៉ុន្មាន ទេ ។
- 20. បាន ទុំនីមួយៗ មានប្រាក់ រង្វង់ ប៉ុន្មាន ទេ ។
- 21. បាន ទុំនីមួយៗ មានប្រាក់ រង្វង់ ប៉ុន្មាន ទេ ។
- 22. បាន ទុំនីមួយៗ មានប្រាក់ រង្វង់ ប៉ុន្មាន ទេ ។
- 23. បាន ទុំនីមួយៗ មានប្រាក់ រង្វង់ ប៉ុន្មាន ទេ ។
- 24. បាន ទុំនីមួយៗ មានប្រាក់ រង្វង់ ប៉ុន្មាន ទេ ។
- 25. បាន ទុំនីមួយៗ មានប្រាក់ រង្វង់ ប៉ុន្មាន ទេ ។

UNIT 54

BASIC DIALOGUE

- 1. **គ្រូពេទ្យមានសុំឲ្យទៅជិកពេទ្យ
ទេ?** Sok

Did the doctor ask you to go to the hospital?
- 2. **អី ទេវាមានប្រធាននិវាសន
ក្នុងពេទ្យ មានគ្រឿងប្រដាប់ល្អ ។** Pon

Yes. He said that in the hospital they have good equipment.
- 3. **ហើយមានពេទ្យយកដំប្រាប់សម្រាប់
ទិដ្ឋភាព។**

And they also have skilled nurses to take care (of you).
- 4. **ប៉ុន្តែ មិនស្មានទាល់ត្បូងទេ ដូច្នោះ
បានដំប្រាប់មិនទៅពេទ្យ ។**

But I didn't think I was seriously ill, therefore I didn't go to the hospital,
- 5. **បើ បានដឹងពីវិញ្ញាណកម្ម
នោះ?** Sok

How did you know that you had a tumor?
- 6. **ខ្ញុំរចះទឹកភ្នែកប្រហុះក្នុងពេលបួន
ទី មុននេះ ។** Pon

My nose was stuffed up three or four months before.
- 7. **ហើយរចះទឹកភ្នែករស់ក្នុង
ទីមួយ?** Sok

And you were always tired, right?
- 8. **អី ហើយមិនបានទៅពេទ្យ
ព្រោះស្មានទឹកដំប្រាប់ស្រាល ។** Pon

Yes, and I didn't go to the hospital because I thought the illness was not serious.
- 9. **គួរទៅជិកបន្តិចគ្រូពេទ្យ ឆាប់
ទៅ កុំទុកយូរពេក ។** Sok

You should go see my doctor immediately. Don't put it off too long.

- 10. ដឹងហើយ ។ ប៉ុន្តែ ទិញរន្ធនេះទើប
 ទឹក ឆ្អុល ឬ យកហើយ ។ Pon

I know, but now I've just had a
tooth pulled.
- 11. ពេទ្យឆ្អុលនោះ ល្អទេ ? Sok

Is your dentist good?
- 12. ទូ គ្រូពេទ្យនោះ ល្អណាស់ ។ Pon

Oh, that dentist is very good.
- 13. មានឆ្អុល ឬ យល់... Sok
 ទ្រង់ ទ្រង់ ពេទ្យ ទឹក ទឹក ។

I have a tooth that hurts. I
want the dentist to pull it.
- 14. ពេទ្យនោះ ល្អទេ ខាង បំពេញ
 ទឹក ។ Pon

That doctor is very good at
filling teeth.
- 15. បើ ដូច្នោះ... ទៅ ទៅ ទៅ
 គ្រូពេទ្យ គ្រូពេទ្យ ហើយ គ្រូពេទ្យ គ្រូពេទ្យ
 ទៅ ទៅ ទៅ ។ Sok

In that case, you go see my
doctor, and I'll go see your
dentist.

DRILLS

Drill A. Response

MODEL: គ្រូ: គ្រូពេទ្យមានសំឡេងលោក
អញ្ជើញទៅសំរាកពេទ្យទេ?

Teacher: Did the doctor ask you to go to the hospital?

សិស្ស: បាទ គាត់ចាំឱ្យដឹងបាទ គាត់
មិនមានសំឡេងទេ គ្រូពេទ្យទេ?

Student: No, he said I don't have to go to the hospital.

1. គ្រូពេទ្យមានសំឡេងលោកទេ?

បាទ គាត់ចាំឱ្យដឹងបាទ គាត់ចាំឱ្យដឹងទេ ។

2. គ្រូពេទ្យមានសំឡេងលោកនៅភ្នំពេញទេ?

បាទ គាត់ចាំឱ្យដឹងបាទ គាត់មាននៅភ្នំពេញទេ ។

3. គ្រូពេទ្យមានសំឡេងលោកនៅជួបគាត់ទៀតទេ?

បាទ គាត់ចាំឱ្យដឹងបាទ គាត់ជួបគាត់ទៀត
ទេ ។

4. គ្រូពេទ្យមានសំឡេងលោកនៅភ្នំពេញទេ?

បាទ គាត់ចាំឱ្យដឹងបាទ គាត់មាននៅភ្នំពេញ
ទេ ។

5. គ្រូពេទ្យមានសំឡេងលោកនៅសាលាទេ?

បាទ គាត់ចាំឱ្យដឹងបាទ គាត់មាននៅ
សាលាទេ ។

Drill B. Response

MODEL: គ្រូ : ដូកទិ ប្រាប់ឱ្យទៅពេទ្យ ។

Teacher: The doctor said to go to the hospital.

សិស្ស: ដូកទិ ប្រាប់ឱ្យទៅណា?

Student: Where did the doctor say to go?

គ្រូ: ដូកទិ ប្រាប់ឱ្យទៅដឹក
រទេះ ។

Teacher: The doctor said to go to the hospital.

1. គ្រូប្រាប់ឱ្យទៅណា ដឹករទេះ ។

គ្រូប្រាប់ឱ្យទៅណា ដឹករទេះ ។

2. នៅក្នុងពេទ្យមាន គ្រូពេទ្យ ទៀត ទេ?

គ្រូពេទ្យ ទៀត មាន ទេ ។

3. គាត់មានសំឡេងលោក ទេ?

នៅក្នុងពេទ្យមាន គ្រូពេទ្យ ទៀត ទេ?

4. លោកប្អូនមាននៅភ្នំពេញ ទេ?

គាត់មានសំឡេងលោក ទេ?

5. គាត់មានសំឡេងលោក ទេ?

លោកប្អូនមាននៅភ្នំពេញ ទេ?

6. គាត់មានសំឡេងលោក ទេ?

គាត់មានសំឡេងលោក ទេ?

គាត់មានសំឡេងលោក ទេ?

- 7. វាត្រូវដឹកនាំឲ្យយើងទៅសាលា។
- 8. គេគិតប្រសិនបើយើងទៅ។

- គាត់ចេះដឹកនាំយើងទៅ។
- វាត្រូវដឹកនាំយើងទៅសាលា?
- វាត្រូវដឹកនាំឲ្យយើងទៅសាលា។
- គេគិតដឹង?
- គេគិតប្រសិនបើយើងទៅ។

Drill C. Substitution

1. គ្រូពេទ្យបាន ឆ្លើយទាក់ទងសាលា
នៃ។	The doctor said that I don't have to miss school.
2. គ្រូបង្ហាញ ឆ្លើយទាក់ទងសាលា
នៃ។	<u>My teacher</u> said that I don't have to miss school.
3. បងប្អូន ឆ្លើយទាក់ទងសាលា
នៃ។	<u>My older brother</u> said that I don't have to miss school.
4. គាត់បាន ឆ្លើយទាក់ទងសាលា
នៃ។	<u>He</u> said that I don't have to miss school.
5. គ្រូសិស្សទាំងអស់បាន ឆ្លើយ
ទាក់ទងសាលា
នៃ។	<u>All the students</u> said that I don't have to miss school.
6. គេយល់បាន ឆ្លើយទាក់ទងសាលា
នៃ។	<u>They understand</u> that I don't have to miss school.
7. គេគិតបាន ឆ្លើយ ទាក់ទងសាលា
នៃ។	<u>They think</u> that I don't have to miss school.
8. គាត់បាន ឆ្លើយ ឆ្លើយទាក់ទងសាលា
នៃ។	<u>They explained to me</u> that I don't have to miss school.
9. វាបាន ឆ្លើយ ឆ្លើយទាក់ទងសាលា
នៃ។	<u>He says to me</u> that I don't have to miss school.
10. ខ្ញុំមានជំងឺ គេបាន ឆ្លើយ ទាក់
ទងសាលា
នៃ។	<u>I have a cold but they say</u> that I don't have to miss school.
11. ខ្ញុំមិនអាច ដើរបាន គេបាន ឆ្លើយ
ទាក់ទងសាលា
នៃ។	<u>I can't walk, but they say</u> that I don't have to miss school.

Drill D. Multiple Substitution

- 1. លោកគ្មាននៅជួបគ្រូពេទ្យភ្លាម
នៅ កុំចាំយូរពេក។ You should go see the doctor
immediately; don't wait too long.
- 2. លោកគ្មាននៅជួបគ្រូពេទ្យជួញ
ភ្លាមនៅ កុំកុំយូរពេក។ You should go see the dentist
immediately; don't delay too long.
- 3. លោកគ្មាននៅជួបលោកគ្រូ ភ្លាម
នៅ កុំនៅយូរពេក។ You should go see the teacher im-
mediately; don't stay too long.
- 4. លោកគ្មាននៅជួប ប្អូនខ្ញុំភ្លាមនៅ
កុំចាំយូរពេក។ You should go see my older brother
immediately; don't wait too long.
- 5. លោកគ្មាននៅជួប លក់លក់ភ្លាម
នៅ កុំនៅយូរពេក។ You should go see the salesman im-
mediately; don't stay too long.
- 6. លោកគ្មាននៅជួប ភ្នំ ភ្លាមនៅ កុំចាំ
យូរពេក។ You should go see my uncle immedi-
ately; don't wait too long.

Drill E. Multiple Substitution

- 1. ខ្ញុំដឹងរហ័សប៉ុន្តែ ឥឡូវខ្ញុំឈឺ
ជួញ។ I know it already, but now I have
a toothache.
- 2. ខ្ញុំស្តាប់បានរហ័សប៉ុន្តែ ឥឡូវខ្ញុំ
ដឹងមិនបាន។ I heard it already, but now I can
not do it.
- 3. ខ្ញុំយល់រហ័ស ប៉ុន្តែ ឥឡូវខ្ញុំភ្លេច។ I understood it already, but now I
have forgotten.
- 4. ខ្ញុំឃើញរហ័សប៉ុន្តែ ឥឡូវខ្ញុំមិន
បានយកមក។ I saw it already, but now I can't
bring it.
- 5. ខ្ញុំស្គាល់រហ័ស ប៉ុន្តែ ខ្ញុំមិនដឹងទៅ
ណា។ I know (him) already, but now I
don't know where he went.
- 6. ខ្ញុំចេះរហ័ស ប៉ុន្តែ ខ្ញុំគ្មានពេល
ធ្វើ។ I know how already, but now I don't
have the time to do it.
- 7. ខ្ញុំទៅម្តងរហ័ស ប៉ុន្តែ ខ្ញុំភ្លេច
កន្លែង។ I went once already, but now I
forget the place.
- 8. ខ្ញុំទិញម្តងរហ័សប៉ុន្តែ ខ្ញុំចង់ទិញទៀត។ I bought some once already, but now
I want to buy some more.
- 9. ខ្ញុំជួបរហ័ស ប៉ុន្តែ ខ្ញុំចង់សួរគាត់។ I met him already, but now I want to
ask him (something).
- 10. ខ្ញុំមានរហ័សប៉ុន្តែ ខ្ញុំចង់បានទៀត។ I have it already, but now I want to
have some more.

Drill F. Response

- MODEL: **គ្រូ:** រដូវក្ដៅ ចេះវិកល្ល ។
(គ្រូ ពេទ្យ)
សិស្ស: លោកមានស្គាល់គ្រូ ពេទ្យ
ណា ពូទឹកទេ?
1. កូន ចេះវិកក្អក ។ (ខ្នា ក្អក)
 2. គ្រាន់ ចេះវិក ១ ២ ។ (ជ្វា ល)
 3. លោកស្មិត រដូវកាល ចេះវិក ម៉ែន រក្សា ។
(អ្នក ណា)
 4. វា (ប្រសិន) ចេះវិក ណា ក៏ ។ (កូន សិស្ស)
 5. ច្រើន ចេះវិក ច្រើន រដូវ កាល ។
(គ្រូ ប្រសិន) រដូវ កាល ។
 6. ច្រើន ចេះវិក ច្រើន រដូវ កាល ។ (អ្នក បង្ហាត់)

Teacher: My teeth keep aching. (doctor)

Student: Do you know a good doctor?

- លោកមានស្គាល់ គ្រូ ក្អក ណា ពូទឹកទេ?
លោកមានស្គាល់ ជ្វា ល ណា ពូទឹកទេ?
លោកមានស្គាល់ អ្នក ណា ពូទឹកទេ?

- លោកមានស្គាល់ កូន សិស្ស ណា ពូទឹកទេ?
លោកមានស្គាល់ គ្រូ ប្រសិន រដូវ កាល
ណា ពូទឹកទេ?
លោកមានស្គាល់ អ្នក បង្ហាត់ ណា ពូទឹក
ទេ?

Drill G. Response

- MODEL: **គ្រូ:** លោកមានស្គាល់ គ្រូ ពេទ្យ
ណា ពូទឹកទេ?
សិស្ស: ច្រើន ស្គាល់ គ្រូ ពេទ្យ ម្នាក់ ទៀត
លោក អាច ទៅ ជួប គាត់
បាន ។
1. លោកមានស្គាល់ ជ្វា ល រដូវ កាល
ណា ពូទឹកទេ?
 2. លោកមានស្គាល់ កូន សិស្ស ណា ពូទឹកទេ?
 3. លោកមានស្គាល់ គ្រូ ប្រសិន ណា ពូទឹក
ទេ?
 4. លោកមានស្គាល់ អ្នក បង្ហាត់ សិស្ស ណា
ពូទឹកទេ?
 5. លោកមានស្គាល់ អ្នក បង្ហាត់ ណា ពូទឹក
ទេ?

Teacher: Do you know any good doctors?

Student: I know one; you can go see him.

- ច្រើន ស្គាល់ ជ្វា ល រដូវ កាល ម្នាក់ ទៀត លោក
អាច ទៅ ជួប គាត់ បាន ។
ច្រើន ស្គាល់ កូន សិស្ស ម្នាក់ ទៀត លោក អាច ទៅ
ជួប វា បាន ។
ច្រើន ស្គាល់ គ្រូ ប្រសិន ម្នាក់ ទៀត លោក
អាច ទៅ ជួប គាត់ បាន ។
ច្រើន ស្គាល់ អ្នក បង្ហាត់ សិស្ស ម្នាក់ ទៀត
លោក អាច ទៅ ជួប គាត់ បាន ។
ច្រើន ស្គាល់ អ្នក បង្ហាត់ ណា ពូទឹក លោក
អាច ទៅ ជួប គាត់ បាន ។

6. រលាកមានស្គាល់(គ្រូ) ខាងលោក តូ កែវ ខ?

រូបស្គាល់(គ្រូ) គុយ ហ្នាក់ រដ្ឋី រលាក នាង
នៅជួបភាគ ១ ២ ៣ ៤ ៥

Drill H. Expansion

- 1. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក ។ I see you.
- 2. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ។ I see the teacher.
- 3. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ។ I see the doctor.
- 4. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ។ I see the dentist
- 5. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ម្សិល មិញ ។ I saw the dentist yesterday.
- 6. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ម្សិល មិញ នៅ មុខ បណ្ណាល័យ ។ I saw the dentist yesterday in front of the hall.
- 7. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ម្សិល មិញ នៅ មុខ បណ្ណាល័យ ។ I saw the dentist yesterday in front of the school.
- 8. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ម្សិល មិញ កំពុង ដើរ នៅ មុខ បណ្ណាល័យ ។ I saw the dentist yesterday walking in front of the school.
- 9. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ម្សិល មិញ កំពុង ដើរ នឹង ម្តាយ (គ្រូ) បង (ស្រី) នៅ មុខ បណ្ណាល័យ ។ I saw the dentist yesterday walking in front of the school with the teacher.
- 10. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ម្សិល មិញ កំពុង ដើរ នឹង ម្តាយ (គ្រូ) បង (ស្រី) ហ្នាក់ នៅ មុខ បណ្ណាល័យ ។ I saw the dentist yesterday walking in front of the school with a teacher

Drill I. Reduction

- 1. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ម្សិល មិញ កំពុង ដើរ នឹង ម្តាយ (គ្រូ) បង (ស្រី) ហ្នាក់ នៅ មុខ បណ្ណាល័យ ។ I saw the dentist yesterday walking in front of the school with a teacher.
- 2. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ម្សិល មិញ កំពុង ដើរ នឹង ម្តាយ (គ្រូ) បង (ស្រី) នៅ មុខ បណ្ណាល័យ ។ I saw the dentist yesterday walking in front of the school with the teacher.
- 3. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ម្សិល មិញ កំពុង ដើរ នៅ មុខ បណ្ណាល័យ ។ I saw the dentist yesterday walking in front of the school.
- 4. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ម្សិញ I saw the dentist yesterday in front

	នគរមុនសាលារៀន ។	of the <u>school</u> .
5.	ខ្ញុំឃើញពលករគ្រូពេទ្យឆ្មាំ ម្សិល
ដើម្បី នគរមុនសាលា ។	I saw the dentist yesterday <u>in front</u>
<u>of the hall</u> .
6.	ខ្ញុំឃើញពលករគ្រូពេទ្យឆ្មាំ
ម្សិល ដើម្បី ។	I saw the dentist <u>yesterday</u> .
7.	ខ្ញុំឃើញពលករគ្រូពេទ្យឆ្មាំ ។	I saw the <u>dentist</u> .
8.	ខ្ញុំឃើញពលករគ្រូពេទ្យ ។	I saw the <u>doctor</u> .
9.	ខ្ញុំឃើញពលករគ្រូ ។	I saw the <u>teacher</u> .
10.	ខ្ញុំឃើញពលករ ។	I saw you.

UNIT 55

NARRATION

1. មានប័ក្ខសំណាញ់ពីរនាក់ ម្នាក់ឈ្មោះប៉ុន ម្នាក់ឈ្មោះសុក ។
2. ប៉ុននិងសុក និយាយក្នុងថ្ងៃ ។
3. ទឹកទឹកស្អាតពីរនាក់បានស្រួលបន្តិចបន្តួច ។
4. ថ្ងៃប៉ុនចូលធ្វើការ សុកសួរភាគីចាំ : បានស្រួលហើយឬនៅ?
5. ប៉ុនប្រាប់សុកថា : គ្រាន់តែឈឺពោះទេ ទឹកស្អាតហើយ ។
6. ប៉ុនបានទៅជួបគ្រូពេទ្យ ហើយគ្រូពេទ្យ ឲ្យថ្នាំ ១០០ បករលប ហើយនិយាយ
សម្រាក ។
7. ថ្នាំនោះគ្រាប់ធំៗ ពណ៌លឿងនិងប៉ុនត្រូវរលប ១ថ្ងៃ ៣ គ្រាប់ ១ គ្រាប់ៗរាល់
ពេលបាយ ។
8. សុក ថា : ថ្នាំនេះប្រដូចជាស្ទើរតែដូចគ្នាទៅនឹងថ្នាំដែលខ្ញុំយកទៅ ។
9. ប៉ុនក៏នាំសុកទៅទិញ ថ្នាំសុខឈឺចាប់រលាស់កាលបង្អែក ។
10. ភាគីព្រាហ្មណ៍ ខ្លាំងណាស់ រលបថ្នាំដ៏ធំៗ ហើយឈឺនៅតែរាល់ថ្ងៃ រាល់
ពីរអាទិត្យ ។
11. គ្រូពេទ្យ ក៏នាំឲ្យភាគីចាំ ហើយភាគីចាំបានស្រួលបន្តិចបន្តួច ។

1. There were two friends, one named Pon, the other named Sok.
2. Pon and Sok were sick.
3. But now both of them are feeling a little better.
4. The day Pon went back to work, Sok asked him: How are you feeling?
5. Pon told him he just had a stomach-ache; he feels fine now.
6. Pon went to see his doctor and the doctor gave him some pills to take and told him to rest.
7. That medicine is large yellow pills which Pon must take three times a day, one pill at each meal.
8. Sok said that these pills look like the ones he was taking last month.
9. Mr. Pon remembers also that Mr. Sok was sick for quite a long time then.
10. He had a very bad cold - no matter what pills he took, it didn't help, and so he was sick in bed for two weeks.
11. Finally, the doctor gave him some shots and he recovered.

1. លោកប៉ុនឈឺច្រមុះហើយសួរលោកវិទ្យាសាស្ត្រស្តាប់ត្រូវពេទ្យណា ព្យាបាល ខាង ច្រមុះទេ ។
2. លោកសុខ ស្គាល់ត្រូវពេទ្យច្រើន ទិតថ្លៃថ្នូរដល់ដឹង ដូចគ្នាទេ ។
3. គាត់ប្រាប់លោកប៉ុនថា របីគាត់គិតថា គាត់រកឃើញ ដឹង គាត់រកឃើញ គ្រូពេទ្យ ម្នាក់ វិនិច្ឆ័យ គាត់ស្គាល់ ។
4. ត្រូវពេទ្យនោះ កំពុងវិទ្យាសាស្ត្រ គាត់សព្វថ្ងៃ ។
5. លោកត្រូវពេទ្យ ចាប់ផ្តើម លោកសុខ បានប្រើវិធាន ពីរបីខែ ហើយ ។
6. គាត់ចាក់ ថ្នាំ ១ ម្តង ហើយ ឲ្យ ឱ្យ លោកសុខ យក មេធាវី គាត់ ពេទ្យ ពីរ អាទិត្យ ម្តង ។
7. គួរ ឬ យ៉ាង ណា គាត់ ត្រូវ លេប គ្រាប់ ពីរ គ្រាប់ ម្តង ក្រោយ ពេល បាយ ។
8. ប៉ុន សួរ វិទ្យា : ឥឡូវ គ្រាន់ របី ឬ ទេ ?
9. លោកសុខ ថា គាត់ គ្រាន់ របី ច្រើន ហើយ ប៉ុន្តែ ពីរបី អាទិត្យ ដំបូង គាត់ សង កំប្លោង ណាស់ ។
10. ពេល នោះ ត្រូវ ពេទ្យ ចាក់ ថ្នាំ ១ គាត់ ឲ្យ លេប ថ្នាំ ច្រើន គ្រាប់ ហាម មិន ឲ្យ ធ្វើ ការ ធ្ងន់ ហើយ ឲ្យ រស់ ភាក ២ ថ្ងៃ ។

1. Mr. Pon has some pain in his nose and he asks Mr. Sok if he knows any good nose doctor.
2. Mr. Sok knows a lot of doctors, but they don't treat the same kinds of diseases.
3. He tells Mr. Pon that if he thinks he has a growth in his nose he can go to see a doctor that he knows.
4. That doctor is treating Mr. Sok's illness at present.
5. The doctor began treating Mr. Sok's illness about two or three months ago.
6. Every two weeks he gives him a shot and gives him some medicine to take along.
7. He has to take six pills every day - two pills after each meal.
8. (later) Mr. Pon asks if Mr. Sok is better now.
9. Mr. Sok says that he feels much better now, but the first two or three weeks he felt very tired.
10. At that time the doctor gave him some shots, many pills to take, forbade him to do any heavy work, and ordered him to rest at home.

1. គ្រូពេទ្យលោកសុខ ចង់ឲ្យ ភាគីទៅ ទទួលការព្យាបាល ។
2. នៅមន្ទីរពេទ្យមានគ្រឿងប្រដាប់សម្រាប់ព្យាបាល យ៉ាងប្រសើរ ប្រាប់ដល់គាត់ ផង ។
3. ប៉ុន្តែលោកសុខ គិតថា ភាគីមិនឈឺធ្ងន់ទេ ហើយភាគីសុំ គ្រូពេទ្យ សម្រាក នៅផ្ទះ ។
4. លោកប៉ុនសួរលោកសុខថា: របៀប ទាន់នឹង គិតប្រសូរ ដូច្នោះ?
5. លោកសុខថា: ទោះបី គិតប្រសូរ ក៏ មិន ទាន់ទៅ ពេទ្យ ។
6. ភាគី ប្រាប់លោកប៉ុន ថា: គួរ ទៅ ជួប គ្រូពេទ្យ ឆាប់ ទៅ ក៏ ទុក យូរ ពេក ។
7. លោកសុខ ចង់ ទៅ ឆាប់ ទៅ ទៀត ភាគី មិន ចង់ ទៅ ទេ ព្រោះ គ្រូពេទ្យ មួយ រូប ។
8. ប្រសិនបើ លោកប៉ុន សួរ លោកសុខ ថា តើ ភាគី អាច ទៅ ជួប គ្រូពេទ្យ ផ្សេង ទៀត បាន ទេ ឬ គ្រូពេទ្យ ភាគី មួយ ឈ្មោះ ដែរ ។
9. លោកសុខ ថា គ្រូពេទ្យ ផ្សេង ទៀត គ្រូពេទ្យ ភាគី គ្រូពេទ្យ មួយ ឈ្មោះ យ៉ាង ល្អ ។
10. លោកប៉ុន ទៅ ជួប គ្រូពេទ្យ ភាគី ហើយ គ្រូពេទ្យ ភាគី ទៅ ជួប គ្រូពេទ្យ ផង ។

1. Mr. Sok's doctor wants him to stay in the hospital.
2. At the hospital there is good equipment and trained medical technicians to look after (him).
3. But Mr. Sok didn't think he was very ill and he asked his doctor to (let him) rest at home.
4. Mr. Pon asked Mr. Sok how he knew that he had a growth in his nose.
5. Mr. Sok said that he constantly had difficulty in breathing, but he didn't go to the doctor.
6. He told Mr. Pon: 'You should go to see my doctor right away; don't put it off too long.'
7. Mr. Sok wants to go to see the doctor right away but he says that he has just had a tooth pulled.
8. Hearing this Mr. Pon asks Mr. Sok: 'Can I go to see this dentist too? I have a toothache also.'
9. Mr. Sok says: 'This dentist is very good. He's very good at filling teeth too.'
10. 'You go to see my doctor, and I'll go see yours.'

UNIT 56

BASIC DIALOGUE

1. **នៅស្រុកនេះ តើ បារក រក ភ្នំ យក បាន ឬ ទេ? ណាស់ ទេ?** Sok
 Is it hard to find a servant in this town?

2. **មិន តើ បារក ទេ បើ លោក មាន មិត្ត សំខ្លាញ់ ខ្លះ ។** Pon
 It's not hard if you have a Cambodian friend.

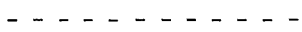
3. **លោក សុំ ឲ្យ រក ភ្នំ យក បាន ហើយ ។** Pon
 Ask him to help you find one.

4. **សុំ លោក ភ្នំ យក ឲ្យ ខ្ញុំ បាន ទេ?** Sok
 Can you help me find one?

5. **លោក ចង់ បាន ភ្នំ យក ម្នាក់ ឬ ភ្នំ យក បោះ សំអាត ផ្ទះ ។** Pon
 Do you want a servant to cook or to clean the house?

6. **ខ្ញុំ ចង់ បាន ភ្នំ យក ប្រុស ម្នាក់ ចេះ រៀប ចំ ផ្ទះ ហើយ ដឹង ធ្វើ បាយ បន្តិច បន្តួច ។** Sok
 I want a man servant who knows how to take care of the house and to cook a little bit.

7. **បើ ដូច្នោះ មិន អី ទេ ចាំ រង់ ចាំ ភ្នំ យក មក ជួប លោក ។** Pon
 In that case, it's no problem; wait and I'll bring one to meet you.

8. **ឯង ឈ្មោះ អី? ស្រុក ទេ ឬ រស់ នៅ ឯណា?** Sok
 What's your name? Where is your native village?

9. **ខ្ញុំ ឈ្មោះ គីម ស្រុក កំណើត ខ្ញុំ នៅ ក្នុង ខេត្ត តាកែវ ។** Kim
 My name is Kim; my birthplace is in Takeo Province.

នារីទេត្តនារីករ?

10. **ឯអាយុប៉ុន្មានឆ្នាំហើយ?**

Sok

How old are you?

11. **បាទ ពីរខែទៀត ខ្ញុំអាយុ
១៨ឆ្នាំហើយ។**

Kim

In two months I'll be eighteen.

DRILLS

Drill A. Response

- MODEL: **គ្រូ:** នៅនេះ តើ បារករ កង្វិល ភាគ ណា ទេ?
- សិស្ស:** ទេ មិន ទេ បារករ មាន ភាគ ណា ទ្រង់ ទឹក ទ្រង់ បន្តិច ។
1. នៅនេះ តើ បារករ កង្វិល មាន ទេ?
 2. នៅនេះ តើ បារករ កង្វិល រ៉ូម៉ក ទេ?
 3. នៅនេះ តើ បារករ កង្វិល រទេះ រលេ ទេ?
 4. នៅនេះ តើ បារករ កង្វិល អ្នក រដ្ឋ បាល ទេ?
 5. នៅនេះ តើ បារករ កង្វិល អ្នក ទិស ដី អ្នក ច្បារ ទេ?
 6. នៅនេះ តើ បារករ កង្វិល ក្នុង រយៈ ពេល ទេ?
 7. នៅនេះ តើ បារករ កង្វិល ដូរ ទេ?
 8. នៅនេះ តើ បារករ កង្វិល បន្ត បន្ត ទេ?

Teacher: Is it hard to get a taxi here?

Student: No, it's not hard; there are a lot of taxis, but they're a little expensive.

- ទេ មិន ទេ បារករ មាន ភាគ ណា ទ្រង់ ទឹក ទ្រង់ បន្តិច ។
- ទេ មិន ទេ បារករ មាន រ៉ូម៉ក ទ្រង់ ទឹក ទ្រង់ បន្តិច ។
- ទេ មិន ទេ បារករ មាន រទេះ រលេ ទ្រង់ ទឹក ទ្រង់ បន្តិច ។
- ទេ មិន ទេ បារករ មាន អ្នក រដ្ឋ បាល ទ្រង់ ទឹក ទ្រង់ បន្តិច ។
- ទេ មិន ទេ បារករ មាន អ្នក ទិស ដី អ្នក ច្បារ ទ្រង់ ទឹក ទ្រង់ បន្តិច ។
- ទេ មិន ទេ បារករ មាន ក្នុង រយៈ ពេល ទ្រង់ ទឹក ទ្រង់ បន្តិច ។
- ទេ មិន ទេ បារករ មាន ដូរ ទ្រង់ ទឹក ទ្រង់ បន្តិច ។
- ទេ មិន ទេ បារករ មាន បន្ត បន្ត ទ្រង់ ទឹក ទ្រង់ បន្តិច ។

Drill B. Response

- MODEL: **គ្រូ :** ខ្ញុំ ចង់ រក ក្មេង ម្នាក់ ជួយ រៀប ចំ ផ្ទះ ខ្ញុំ ។
- សិស្ស:** បាទ បាទ ខ្ញុំ ជួយ រក អានី គ្មាន ក្រោយ ពី មក ជួយ ទៀត ។

Teacher: I want to get a young person to help prepare the food and to keep house.

Student: O K, (in that case) let me help you look. Next week I'll come see you again.

1. ខ្ញុំចង់ទិញអាវកំប៉ុងសម្រាប់បង
នាង។
2. ខ្ញុំចង់ដើរទៅប្រាសាទបាវិត្យស្រី
ក្រោយ។
3. កូនខ្ញុំចង់រៀនប្រើកុំព្យូទ័រ។
4. វាចង់លាងក្បាលដំបូងស្អែក។
5. ក្រុមនេះមិនបានចេះធ្វើបាយទេ។
6. ខ្ញុំចង់ឲ្យវា រៀន រ្វឹក រ្វា រ្វាវ ។

- មិនអីទេ ចាំខ្ញុំជួយទិញ អាវកំប៉ុងសម្រាប់
បងប្អូនប្រាកដទេ។
- មិនអីទេ ចាំខ្ញុំជួយដើរ អាវកំប៉ុងសម្រាប់
បងប្អូនទេ។
- មិនអីទេ ចាំខ្ញុំជួយបងប្រៀន
អាវកំប៉ុងសម្រាប់បងប្អូន។
- មិនអីទេ ចាំខ្ញុំជួយលាង អាវកំប៉ុង
សម្រាប់បងប្អូន។
- មិនអីទេ ចាំខ្ញុំជួយធ្វើ អាវកំប៉ុង
សម្រាប់បងប្អូន។
- មិនអីទេ ចាំខ្ញុំជួយបងប្រៀន អាវកំប៉ុង
សម្រាប់បងប្អូន។

Drill C. Response

MODEL: (គូ: សួរ ឯងរៀនបាយរហ័ស
ឬនៅ?
សិស្ស: បាទ ខ្ញុំរៀនរហ័ស រហ័ស
ចាំឲ្យវា ដឹងថាវាមិនទេ។

Teacher: Have you prepared the meal yet?

Student: Yes, I've prepared it, and am waiting for it to be time (to eat).

1. ហ្សូន ឯងរៀនមរៀន រៀន រៀន
រហ័សឬនៅ?
2. សាប ឯងរៀនប្រើប្រាស់ រហ័សឬនៅ?
3. សួន ឯងរៀនស្រៀវស្រាវ រៀន រៀន
រហ័សឬនៅ?
4. ដឹង ឯងរៀនក្រោយ រហ័សឬនៅ?
5. កូន ឯងរៀនប្រើប្រាស់ រហ័សឬនៅ?
6. ភាគ ឯងរៀន រហ័សឬនៅ?
7. គឺ ឯងរៀន រហ័សឬនៅ?

- បាទ ខ្ញុំរៀនរហ័ស ។ ចាំវាដឹង
រហ័ស។
- បាទ ខ្ញុំរៀនប្រើប្រាស់ រហ័ស ។ ចាំវាដឹង
រហ័ស។
- បាទ ខ្ញុំរៀនស្រៀវស្រាវ រហ័ស ។ ចាំវាដឹង
រហ័ស។
- បាទ ខ្ញុំរៀនក្រោយ រហ័ស ។ ចាំវាដឹង
រហ័ស។
- បាទ រៀនប្រើប្រាស់ រហ័ស ។ ចាំវាដឹង
រហ័ស។
- បាទ ភាគ ឯងរៀន រហ័ស ។ ចាំវាដឹង
រហ័ស។
- បាទ ខ្ញុំរៀន រហ័ស ។ ចាំវាដឹង រហ័ស
រហ័ស។

Drill D. Substitution

- 1. ខ្ញុំចេះនិវាទាយ បានខ្លះនិវាទ្យប
ចំនុះ ៧
I know how to cook rice and take care of the house.
- 2. ខ្ញុំចេះរៀនម្ហូប បានខ្លះនិវាទ្យបច
នុះ ៧
I know how to cook and take care of the house.
- 3. ខ្ញុំចេះថែសក្ការ បានខ្លះនិវាទ្យបច
នុះ ៧
I know how to look after children and take care of the house.
- 4. ខ្ញុំចេះទៅទិញ បានខ្លះនិវាទ្យបច
នុះ ៧
I know how to go marketing and take care of the house.
- 5. ខ្ញុំចេះបើកទ្រន បានខ្លះនិវាទ្យបច
នុះ ៧
I know how to drive and take care of the house.
- 6. ខ្ញុំចេះបម្រើភ្ញៀវ បានខ្លះនិវាទ្យបច
នុះ ៧
I know how to serve guests and take care of the house.

Drill E. Double Substitution

- 1. បើមានស្អាស់ អ្នកណា អាច
ជួយបានទេ?
Did you know anyone who could help?
- 2. បើមាន អ្នកណា អាច ធ្វើ
បានទេ?
Did you know anyone who could do (it)?
- 3. បើឃើញ អ្នកណា អាច ទៅ
បានទេ?
Did you see anyone who could go?
- 4. បើមាន អ្នកណា អាច ទៅ
ថែស បានទេ?
Did you allow anyone to go see (it)?
- 5. បើមាន គ្រូបង អ្នកណា អាច ចាំ
រយៈពេល បានទេ?
Did you tell anyone to wait for us?
- 6. បើមាន អ្នកណា អាច មក
ជួប យើង បានទេ?
Did you call anyone to come meet us?
- 7. បើមាន អ្នកណា អាច
ពន្យល់ យើង បានទេ?
Did you look for anyone who could explain (it to) us?
- 8. បើមាន អ្នកណា អាច ចេញ
បានទេ?
Did you hear about anyone who could leave?

9. ឯងមាននាវាណាមកអាចទៅជួប
បានទេ?

Did you take anyone to go meet
(someone)?

10. ឯងមានចុងភ្នែកណាមកអាចទៅ
យកបានទេ?

Did you want anyone to go get
(it)?

Drill F. Double Substitution

1. បាទ ខ្ញុំស្គាល់វិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យ មិន
បាន ។

Yes I knew (someone), but he
couldn't help.

2. បាទ ខ្ញុំដឹងវិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យ មិនបាន ។

Yes I knew (someone), but he
couldn't do (it).

3. បាទ ខ្ញុំឃើញវិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យ មិន
បាន ។

Yes I saw (someone), but he
couldn't go.

4. បាទ ខ្ញុំឲ្យវិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យ មិនបាន ។

Yes I allowed (someone), but
he couldn't go see (it).

5. បាទ ខ្ញុំប្រាប់វិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យ មិនបាន ។

Yes I told (someone), but he
couldn't wait.

6. បាទ ខ្ញុំហៅវិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យ មិនបាន ។

Yes I called (someone), but he
couldn't come meet (us).

7. បាទ ខ្ញុំរកវិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យ មិន
បាន ។

Yes I looked for (someone), but
he couldn't explain (it to)
us.

8. បាទ ខ្ញុំស្តាប់វិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យ មិន
បាន ។

Yes I heard about (someone), but
he couldn't leave.

9. បាទ ខ្ញុំនាំវិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យ មិនបាន ។

Yes I took (someone), but he
couldn't meet (them).

Drill G. Expansion

1. ខ្ញុំចង់បានកូនប្រុស ។

I want to get a young servant.

2. ខ្ញុំចង់បានកូនប្រុស ម្នាក់ ។

I want to get a young man servant.

3. ខ្ញុំចង់បានកូនប្រុស ម្នាក់ ទៅជីវា
មួយ ខ្ញុំ ។

I want to get a young man servant
to live with me.

4. ខ្ញុំចង់បានកូនប្រុស ម្នាក់ ទៅជីវា មួយ
ខ្ញុំ ឲ្យរៀបចំផ្ទះ ។

I want to get a young man servant
to live with me to help keep the
house in order.

- 5. ខ្ញុំចង់បានក្មេងប្រុសម្នាក់នៅជិត
ម្តាយខ្ញុំ រៀបចំផ្ទះ និងរៀនច្បាប់ ។
- 6. ខ្ញុំចង់បានក្មេងប្រុសម្នាក់នៅជិត
ម្តាយខ្ញុំ រៀបចំផ្ទះ និងរៀនច្បាប់
បន្តិចបន្តួច ។

I want to get a young man servant to live with me to help keep the house in order and to cook.

I want to get a young man servant to live with me to help keep the house in order and to cook a little bit.

Drill H. Reduction

- 1. បើខ្ញុំមានក្មេងប្រុសម្នាក់នៅលើលក្ខន្ធ
ប្រពន្ធស្រី អាចទៅរៀនការបាន ។
- 2. បើខ្ញុំមានក្មេងប្រុសម្នាក់នៅលើលក្ខន្ធ ខ្ញុំអាច
ទៅរៀនការបាន ។
- 3. បើខ្ញុំមានក្មេងប្រុសម្នាក់នៅលើលក្ខន្ធ ខ្ញុំអាច
ទៅបាន ។
- 4. ខ្ញុំមានក្មេងប្រុសម្នាក់នៅលើលក្ខន្ធ ខ្ញុំអាច
ទៅបាន ។
- 5. ខ្ញុំមានក្មេងប្រុសម្នាក់នៅលើលក្ខន្ធ ។
- 6. ខ្ញុំមានក្មេងប្រុសម្នាក់ ។

If I had a young servant to live in and look after the children, my wife could go to work.

If I had a young servant to live in and look after the children, I could go to work.

If I had a young servant to live in and look after the children, I could go.

I have a young servant to live in and look after the children, and I can go.

I have a young servant to live in and look after the children.

I have a young servant.

Drill I. Substitution

- 1. ពីរខែទៀត ខ្ញុំនឹងមាន ១៨ ឆ្នាំ ។
- 2. បួនខែទៀត ខ្ញុំនឹងមាន ១៨ ឆ្នាំ ។
- 3. បួនខែទៀត ខ្ញុំនឹងមាន ២១ ឆ្នាំ ។
- 4. បីខែទៀត ខ្ញុំនឹងមាន ២១ ឆ្នាំ ។
- 5. បីខែទៀត កូនខ្ញុំនឹងចូលរៀន ។
- 6. ម្ភៃខែទៀត កូនខ្ញុំនឹងចូលរៀន ។
- 7. ម្ភៃខែទៀត កូនខ្ញុំនឹងចប់ ។
- 8. ពីរខែទៀត កូនខ្ញុំនឹងចប់ ។

In two more months I will be 18 years old.

In four more months I will be 18 years old.

In four more months I will be 21 years old.

In three more months I will be 21 years old.

In three more months my children will enter school.

In one more month my children will enter school.

In one more month my children will finish school.

In two more months my children will finish school.

9. ព័រទិន្យគ ឆ្នាំអាយុ និង ប្រាំបីឆ្នាំ។

Drill J. Transformation

MODEL: គ្រូ: ឆ្នាំអាយុ និង ប្រាំបីឆ្នាំ
 និង ប្រាំបី ។
 សិស្ស: ព័រទិន្យគ ឆ្នាំអាយុ និង
 ប្រាំបីឆ្នាំ។

Teacher: I am 17 years ten months old.

Student: In two months more, I will be 18 years old.

1. ឆ្នាំអាយុ ៧ ឆ្នាំ ប្រាំបី ។
2. ឆ្នាំអាយុ និង ប្រាំបួនឆ្នាំ ប្រាំបួន ។
3. ឆ្នាំអាយុ ១៧ ឆ្នាំ ៧ ខែ ។
4. ឆ្នាំអាយុ ១៩ ឆ្នាំ ១១ ខែ ។
5. ឆ្នាំអាយុ ២២ ឆ្នាំ ៧ ខែ ។

ប្រាំបី ខែ រួច ឆ្នាំអាយុ ៧ ឆ្នាំ ប្រាំបី ។
 ប្រាំបួន ខែ រួច ឆ្នាំអាយុ ១៩ ឆ្នាំ ។
 ប្រាំបី ខែ រួច ឆ្នាំអាយុ ១៧ ឆ្នាំ ។
 ប្រាំបួន ខែ រួច ឆ្នាំអាយុ ១៦ ឆ្នាំ ។
 ប្រាំបី ខែ រួច ឆ្នាំអាយុ ២៣ ឆ្នាំ ។

UNIT 57

BASIC DIALOGUE

1. ឪពុកម្តាយ ឯង គាត់នៅរស់
តាំងរស់ទេ ឬ អី?	<u>Sok</u>	Are your parents both living now?
2. បាទ ឪពុកខ្ញុំគាត់ស្លាប់ហើយ
នៅទីតែម្តាយខ្ញុំទេ ។ | <u>Kim</u> | My father's dead; now there's
just my mother. |
|---|------------|--|
3. ឯងមានបងប្អូនប្រុសស្រី
ប៉ុន្មាននាក់? | <u>Sok</u> | How many brothers and sisters do
you have? |
|---|------------|---|
4. ខ្ញុំមានបងស្រីម្នាក់គាត់មាន
ប្តីហើយ ។ | <u>Kim</u> | I have one older sister who's
married already. |
|---|------------|---|
5. ប្តីហើយនៅជាមួយម្តាយខ្ញុំសព្វថ្ងៃ
នេះ ។ | | And she lives with my mother at
present. |
|--|--|---|
6. បងស្រីឯងរកស៊ីធ្វើការអី?	<u>Sok</u>	What does your brother-in-law do
for a living? |
|----------------------------|------------|---|
7. បាទ គាត់ធ្វើស្រែជួយម្តាយ
ខ្ញុំ ពីព្រោះ គាត់ចាស់ណាស់ហើយ ។ | <u>Kim</u> | He farms to help my mother because
she is old. |
|--|------------|---|
8. ឯងមកនៅក្នុងនេះប៉ុន្មាន
ខែហើយ ? | <u>Sok</u> | How many months have you been in
this city? |
|--------------------------------------|------------|--|
9. ខ្ញុំនៅនេះ តែម្នាក់គត់បាន
មួយខែ ទេ ។ | <u>Kim</u> | I've been in this city just one
month. |
|--|------------|---|
10. ឯងធ្លាប់នៅជាមួយអ្នក
ណាទេ ?	<u>Sok</u>	Did you used to work for somebody?

11.

ខ្ញុំ ធ្លាប់ ទៅ បម្រើ ទេសាភ អង្គ
បាន ប្រាំ ខែ ក្នុង ភូមិ តាកែវ បាន
ប្រហែល មួយ ឆ្នាំ វិសិរ ។

Kim

I used to work as a servant for the
chief of a srok in Takeo for
about a year.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. ឯងមានបងប្អូននៅទីក្រុងនេះ
ទេ? Do you have brothers and sisters
in this city?
- 2. ឯងមាន ស្គាល់ អ្នកណា នៅទីក្រុងនេះ
ទេ? Do you know anyone in this city?
- 3. ឯងមាន ល្អិត មិត្តនៅទីក្រុងនេះ
ទេ? Do you have friends in this city?
- 4. ឯងមាន ផ្ទះ នៅទីក្រុងនេះទេ? Do you have a house in this city?
- 5. ឯងមាន គេមក ទទួល នៅទីក្រុង
នេះ ទេ? Do you have anyone to come get
you in this city?
- 6. ឯងមាន ឃើញ អ្វីមួយ នៅទីក្រុង
នេះ ទេ? Have you seen anything interesting
(strange) in this city?
- 7. ឯងមាន ទិញ អ្វីនៅទីក្រុងនេះ ទេ? Have you bought anything in this
city?
- 8. ឯងមាន ការណ៍ នៅទីក្រុងនេះ ទេ? Have you any business in this city?
- 9. ឯងមាន ជួប ហា កុហា នៅទីក្រុង
នេះ ទេ? Have you met Koma in this city?

Drill B. Substitution

- 1. ខ្ញុំមានបងប្រុសវត្តមានៗ ម្នាក់ ហើយ
ទិញ ភាគមានប្រពន្ធរហើម ។ I have only one older brother,
and he has a wife already.
- 2. ខ្ញុំមានបងស្រីវត្តមានៗ ម្នាក់ ហើយ ទិញ
ភាគមានប្តីរហើម ។ I have only one older sister,
and she has a husband already.
- 3. ខ្ញុំមានកូនប្រុសវត្តមានៗ ម្នាក់ ហើយ
ទិញ ភាគមានប្រពន្ធរហើម ។ I have only one younger brother,
and he has a wife already.
- 4. ខ្ញុំមានបងវត្តមានៗ ម្នាក់ ហើយ
ទិញ ភាគមានកូនរហើម ។ I have only one brother-in-law,
and he has children already.
- 5. ខ្ញុំមានត្អូញវត្តមានៗ ម្នាក់ ហើយ ទិញ
ភាគមានប្រពន្ធរហើម ។ I have only one younger uncle,
and he has a wife already.

6. ខ្ញុំមានម៉ែវតិប្បាភក្តីនៃ របៀបនិព្វាន
កាត់មានប្តីរហ័ស ។

I have only one older aunt,
and she has a husband already.

7. ខ្ញុំមានកូនស្រី វតិប្បាភក្តីនៃ របៀបនិព្វាន
វាមានកូនរបៀប ។

I have only one daughter, and
she has children already.

8. ខ្ញុំមានប្អូនវតិប្បាភក្តីនៃ របៀបនិព្វាន
វាមានការងាររហ័ស ។

I have only one younger sibling,
and he has a job already.

Drill C. Response

MODEL: គ្រូ: អ្នកណាដែលជាមួយបង
នោះសព្វថ្ងៃនេះ?
(ប្អូនវតិប្បាភក្តី)
សិស្ស: បាទ និព្វាននេះ គ្មានអ្នកណា
ដែលជាមួយកាត់នៃ ក្រៅ
ពីប្អូនវតិប្បាភក្តី ។

Teacher: Who is living with your older
brother these days?

Student: Now he doesn't have anyone living
with him except a younger brother
(sister)-in-law.

1. នរណាដែលជាមួយពូនោះសព្វ
ថ្ងៃនេះ? (កូនវតិប្បាភក្តី)

បាទ និព្វានកាត់គ្មានអ្នកណាដែលជា
មួយកាត់នៃ ក្រៅពីកូនវតិប្បាភក្តី ។

2. នរណាដែលជាមួយទីពាក្យមួយ
នោះសព្វថ្ងៃនេះ? (បងស្រី)

បាទ និព្វាន កាត់គ្មានអ្នកណាដែលជា
មួយកាត់នៃ ក្រៅពីបងស្រី ។

3. អ្នកណាដែលជាមួយកាត់សព្វ
ថ្ងៃនេះ? (ក្មួយកាត់)

បាទ និព្វាន កាត់គ្មានអ្នកណាដែលជា
មួយកាត់នៃ ក្រៅពីក្មួយកាត់ ។

4. អ្នកណាដែលជាមួយនោះសព្វ
សព្វថ្ងៃនេះ? (ពួកហ៊ុកកាត់)

បាទ និព្វាន កាត់គ្មានអ្នកណាដែលជា
មួយកាត់នៃ ក្រៅពីពួកហ៊ុកកាត់ ។

5. អ្នកណាដែលជាមួយនាហ្មសសព្វ
ថ្ងៃនេះ? (ទៅតាមកាត់)

បាទ និព្វាន កាត់គ្មានអ្នកណាដែលជា
មួយកាត់នៃ ក្រៅពីទៅតាមកាត់ ។

6. អ្នកណាដែលជាមួយកាត់សព្វ
ថ្ងៃនេះ? (ប្អូនស្រី)

បាទ និព្វាន កាត់គ្មានអ្នកណាដែលជា
មួយកាត់នៃ ក្រៅពីប្អូនស្រី ។

7. អ្នកណាដែលជាមួយមួយអ្នក
នោះសព្វថ្ងៃនេះ?
(ប្រពន្ធខ្ញុំនិងកូនតិច)

បាទ និព្វាន កាត់គ្មានអ្នកណាដែលជា
មួយកាត់នៃ ក្រៅពីប្រពន្ធខ្ញុំ និង
កូនតិច ។

8. អ្នកណាដែលជាមួយនាហ្មសម័យ
សព្វថ្ងៃនេះ? (មួយកាត់និងកូនប្រុស)

បាទ និព្វាន កាត់គ្មានអ្នកណាដែលជា
មួយកាត់នៃ ក្រៅពីមួយកាត់និងកូនប្រុស ។

9. អ្នកណាទៅជាមួយលោកសិតសព្វ
 ថ្ងៃនេះ? (កូនភាគីទៅភាគីនិរតី
 ផ្លូវបាឋាន)

បាន តិច្បែក ភាគីភាគី អ្នកណាទៅជា
 មួយភាគីនៃ ក្រៅ ពី កូនភាគីទៅ
 ភាគីនិរតីផ្លូវបាឋាន ហ្ន៎ក៏។

Drill D. Response

MODEL: គ្រូ: លោកស៊ុបស៊ីនីសាដេសំណាដេ
 ហើយឬទេ?

Teacher: Have you met Miss Samnang yet
 or not?

សិស្ស: បាន ទ្រង់ មិន បាន ជួប ទេ
 ទ្រង់ ទើប ទិត បក ទិល ។

Student: I didn't have a chance to meet
 her yet; I just arrived.

1. លោកបានទទួលទស្សនាទៅលើ
 ហើយទេ?

បាន ទ្រង់ មិន បាន ទទួល ទស្សនា ទ្រង់ ទើប ទិត បក
 ទិល ។

2. លោក ទៅ ទេ ឃើញ ទិញ ទ្រង់ ហើយ ឬ
 ទេ?

បាន ទ្រង់ មិន បាន ទៅ ទេ ឃើញ ទេ ទ្រង់ ទើប
 ទិត បក ទិល ។

3. លោក យក សំបុត្រ ទ្រង់ ទៅ ទ្រង់ ឬ ក្រ
 ហើយ ទេ?

បាន ទ្រង់ មិន បាន យក ទៅ ទេ ទ្រង់ ទើប
 ទិត បក ទិល ។

4. លោក ទៅ ទេ ឃើញ ភាគី បក ទិល ហើយ
 ទេ?

បាន ទ្រង់ មិន បាន ទៅ ទេ ឃើញ ទេ ទ្រង់ ទើប
 ទិត បក ទិល ។

5. ឯង ទៅ ទិញ ទ្រង់ ហើយ ទេ?

បាន ទ្រង់ មិន បាន ទៅ ទេ ទ្រង់ ទើប ទិត
 បក ទិល ។

6. ឯង ទិញ ការ ហូ បាន ហើយ ឬ ទេ?

បាន ទ្រង់ មិន បាន ទិញ បាន ទេ ទ្រង់ ទើប
 ទិត បក ទិល ។

7. ឯង ទៅ ទិញ សំបុត្រ ទ្រង់ ហើយ ទេ?

បាន ទ្រង់ មិន បាន ទៅ ទិញ ទេ ទ្រង់ ទើប
 ទិត បក ទិល ។

8. ប្លែក ឯង ទៅ បាឋាន ហើយ ទេ?

បាន មិន បាន ទៅ បាឋាន ទ្រង់ ទើប ទិត
 បក ទិល ។

Drill E. Response

MODEL: គ្រូ: លោក ធ្លាប់ ប្រើ ម៉ាស៊ីន ទេ
 ទេ?

Teacher: Have you ever used this machine?

សិស្ស: ទ្រង់ ទិល ប្រើ ទិល ទិត
 (ប្រើ ហស ភ្នំ ចេញ ហើយ តិច្បែក ។)

Student: I have used it, but I've probably
 forgotten how by now.

1. លោកធ្លាប់ធ្វើឡាននេះទេ?
2. លោកធ្លាប់ឃើញគេរៀបយ៉ាងរបេងនេះទេ?
3. លោកធ្លាប់ឃើញគេនិវាទាយយ៉ាងរបេងនេះទេ?
4. លោកធ្លាប់សរសេរសំបុត្រសម្តីការនេះទេ?
5. លោកស្រីធ្លាប់ប្រើកន្សាននេះទេ?
6. ឯងធ្លាប់ស្តាប់ភ្លេងនិពន្ធក្នុងភ្នំនេះទេ?
7. ឯងធ្លាប់ឮគេនិយាយស្តីអ្នកខ្លះនេះទេ?

- ្រុំនិលធ្វើនិពន្ធនៃគម្រោងរក្សាទុកហ្នឹងទិញទេ?
- ្រុំនិលឃើញនិពន្ធនៃគម្រោងរក្សាទុកហ្នឹងទិញទេ?
- ្រុំនិលឃើញនិពន្ធនៃគម្រោងរក្សាទុកហ្នឹងទិញទេ?
- ្រុំនិលសរសេរនិពន្ធនៃគម្រោងរក្សាទុកហ្នឹងទិញទេ?
- ្រុំនិលប្រើកន្សាននៃគម្រោងរក្សាទុកហ្នឹងទិញទេ?
- ្រុំនិលស្តាប់ភ្លេងនិពន្ធនៃគម្រោងរក្សាទុកហ្នឹងទិញទេ?
- ្រុំនិលឮនិពន្ធនៃគម្រោងរក្សាទុកហ្នឹងទិញទេ?

Drill F. Questioning

MODEL: គ្រូ: ្រុំធ្លាប់ប្រើម៉ាស៊ីននេះទេ?
 សិស្ស: លោកនិលប្រើម៉ាស៊ីននេះទេ?

Teacher: I used to use this machine.

Student: Have you ever used this machine?

1. ្រុំធ្លាប់ធ្វើឡាននេះទេ?
2. ្រុំធ្លាប់និវាទាយនេះទេ?
3. ្រុំធ្លាប់ប្រើកន្សាននេះទេ?
4. វាមិននិលឃើញភ្នំនេះទេ?
5. ភាគធ្លាប់សរសេរសំបុត្រសម្តីនេះទេ?
6. ្រុំធ្លាប់ប្រើកន្សានតាមភ្នំនេះទេ?
7. ្រុំធ្លាប់និយាយនេះទេ?
8. ្រុំធ្លាប់សរសេរនិពន្ធនៃគម្រោងរក្សាទុកហ្នឹងទេ?

- លោកនិលធ្វើឡាននេះទេ?
- លោកនិលនិវាទាយនេះទេ?
- លោកនិលប្រើកន្សាននេះទេ?
- វាមិនឃើញភ្នំនេះទេ?
- ភាគនិលសរសេរសំបុត្រសម្តីនេះទេ?
- លោកនិលប្រើកន្សានតាមភ្នំនេះទេ?
- លោកនិលនិយាយនេះទេ?
- លោកនិលសរសេរនិពន្ធនៃគម្រោងរក្សាទុកហ្នឹងទេ?

Drill G. Transformation

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំ មិន បាន ជួប នារី សំណង់ ទេ ។
 សិស្ស: ខ្ញុំ ក៏ មិន បាន ជួប ទេ ដែរ ខ្ញុំ ទើប ទិត មក និល ។

Teacher: I haven't met Miss Samnang yet.

Student: I haven't met her yet. I just arrived.

1. ខ្ញុំ មិន បាន បាន ជួប នារី សំណង់ ទេ ។
2. វា មិន បាន យក សំបុត្រ ទៅ ជូន លោក គ្រូ ទេ ។
3. ខ្ញុំ មិន បាន ឃើញ ភាគ ច្បុល មក ទេ ។
4. ភាគ មិន បាន ទៅ ជួប ទេ ។
5. ខ្ញុំ មិន បាន ទៅ យក ឧប្បាស ទេ ។
6. ប្អូន ភាគ មិន បាន បាន លុយ ទេ ។
7. ខ្ញុំ មិន បាន ជួប ភាគ មិន បាន ទេ ។

- ខ្ញុំ ក៏ មិន បាន បាន ជួប នារី សំណង់ ទេ ។
 មក និល ។
 វា ក៏ មិន បាន យក សំបុត្រ ទៅ ជូន ទេ ដែរ
 វា ទើប ទិត មក និល ។
 ខ្ញុំ ក៏ មិន បាន ឃើញ ភាគ ច្បុល មក ទេ ដែរ
 ខ្ញុំ ទើប ទិត មក និល ។
 ភាគ ក៏ មិន បាន ទៅ ជួប ទេ ភាគ ទើប ទិត
 មក និល ។
 ខ្ញុំ ក៏ មិន បាន ទៅ យក ឧប្បាស ទេ ខ្ញុំ ទើប ទិត
 មក និល ។
 ប្អូន ភាគ ក៏ មិន បាន បាន លុយ ទេ ភាគ
 ទើប ទិត មក និល ។
 ខ្ញុំ ក៏ មិន បាន ជួប ភាគ មិន បាន ទេ ខ្ញុំ ទើប ទិត
 មក និល ។

Drill H. Transformation

MODEL: គ្រូ: ភាគ មាន ប្អូន វ័ន្ទី តូច ម្នាក់ ។
 (ឪពុក)
 សិស្ស: ក្រៅ ពី ទោះ មាន ប្អូន ម្នាក់
 ទៅ ជីវា មួយ ភាគ ។

Teacher: She has a younger brother-in law. (young servant)

Student: Besides this she has a young servant living with her.

1. លោក មាន ទីពេញ មួយ ។ (ក្មួយ)
2. បង ខ្ញុំ ទៅ ជីវា មួយ ប្រព្វ ភាគ ។
(ប្អូន វ័ន្ទី)
3. លោក ស្លឹក មាន កូន តូច ម្នាក់ ។
(បង វ័ន្ទី)

- ក្រៅ ពី ទោះ មាន ប្អូន ម្នាក់ ទៅ ជីវា មួយ
 ភាគ ។
 ក្រៅ ពី ទោះ មាន ប្អូន វ័ន្ទី ម្នាក់
 ទៅ ជីវា មួយ ភាគ ។
 ក្រៅ ពី ទោះ មាន បង ខ្ញុំ ម្នាក់
 ទៅ ជីវា មួយ ភាគ ។

4. ខ្ញុំនៅជាមួយពួកខ្ញុំ (រកដៃតូច)

ក្រៅពីនោះ មាន រកដៃតូច ៤ ខ្នងក៏នៅ
ជាមួយគ្នា ។

5. គាត់មានពួកមកពីរនាក់ រដ្ឋការ
ជាមួយគ្នា ។ (កូនសិស្ស)

ក្រៅពីនោះ មាន កូនសិស្ស នៅជា
មួយគ្នា ។

6. រលាកគ្រូ មានបងប្រុសពីរនាក់ រដ្ឋ
និងមកដល់ ។ (ពួកមក)

ក្រៅពីនោះ មាន ពួកមក ម្នាក់នៅ
ជាមួយគ្នា ។

Drill I. Substitution

1. ខ្ញុំនៅក្រុងនេះ រដ្ឋបរិច្ចាគបាន ១ ខែ
រយ ។

I have lived in this town just
one month.

2. ខ្ញុំនៅផ្ទះនេះ រដ្ឋបរិច្ចាគបាន ១ ខែ
រយ ។

I have lived in this house just one
month.

3. ខ្ញុំនៅផ្ទះនេះ រដ្ឋបរិច្ចាគបាន ១ ឆ្នាំ
រយ ។

I have lived in this house just
one year.

4. ខ្ញុំនៅបម្រើគាត់ រដ្ឋបរិច្ចាគបាន ២
ខែហួត ១ ឆ្នាំ រយ ។

I have served him just one year.

5. ខ្ញុំនៅបម្រើគាត់ បាន ប្រហែល ១ ឆ្នាំ
រដ្ឋបរិច្ចាគ ។

I have served him about one year.

6. ខ្ញុំនៅបម្រើគាត់ បាន ប្រហែល ១
ខែ រដ្ឋបរិច្ចាគ ។

I have served him about one month.

7. ខ្ញុំនៅផ្ទះនេះ បាន ប្រហែល ១ ខែ
រដ្ឋបរិច្ចាគ ។

I have lived in this house about
one month.

8. ខ្ញុំនៅក្រុងនេះ បាន ប្រហែល ១ ខែ
រដ្ឋបរិច្ចាគ ។

I have lived in this city about one
month.

9. ខ្ញុំនៅក្រុងនេះ រដ្ឋបរិច្ចាគបាន ១ ខែ
រយ ។

I have lived in this city just one
month.

Drill J. Response

MODEL: គ្រូ: ឯងនៅក្រុងនេះ ប៉ុន្មាន
ខែហួត យ? (រដ្ឋបរិច្ចាគ)
សិស្ស: ខ្ញុំនៅក្រុងនេះ រដ្ឋបរិច្ចាគបាន
បាន ១ ខែ រយ ។

Teacher: How many months ago did you come
to live in this city? (just
one month)

Student: I have lived in this city just one
month.

1. ឯងរកឆ្កែនេះប៉ុន្មានឆ្នាំហើយ?
(ទំនើបៗ ១ ឆ្នាំ)

ខ្ញុំរកឆ្កែនេះទំនើបទឹកដំណើរ ១ ឆ្នាំ
ហើយ ។

2. ឯងមករកបំប៉នភាគប៉ុន្មានឆ្នាំ
ហើយ? (ប្រទេស ១ ឆ្នាំ)

ខ្ញុំមករកបំប៉នភាគប្រទេស ១ ឆ្នាំ
ហើយ ។

3. ឯងមករកក្រូចនេះប៉ុន្មានទី១ហើយ?
(ប្រទេស ៣ ទី)

ខ្ញុំមករកក្រូចនេះប្រទេស ៣ ទី
ហើយ ។

4. ឯងមករកឆ្កែនេះប៉ុន្មានទី១ហើយ?
(ប្រទេស ៦ ទី)

ខ្ញុំមករកឆ្កែនេះប្រទេស ៦ ទី
ហើយ ។

5. ឯងមករកបំប៉នភាគប៉ុន្មានទី១
ហើយ? (ទំនើប ១ ទី)

ខ្ញុំមករកបំប៉នភាគទំនើបទឹកដំណើរ
១ ទី ១ ទី ១ ។

UNIT 58

BASIC DIALOGUE

- 1.

ឯងធ្វើការអីបានខ្លះ?

Sok What kind of work can you do?

- 2.

ខ្ញុំធ្វើការ ក្នុងផ្ទះ បាន ខ្លះ ។

Kim I can do work around the house .
- 3.

ប៉ុន្តែ ខ្ញុំ មិន ប្រសប់ ធ្វើ បាយ ទេ ។

But I'm not very good at cooking.
- 4.

ខ្ញុំ អាច ទាសាសា ផ្ទះ រ បោក អីត រ មា អាវី បាន ។

I can clean the house and wash and iron clothes

- 5.

ឯង ចេះ បម្រើ ភ្ញៀវ ទេ?

Sok Do you know how to serve guests?

- 6.

ខ្ញុំ ដឹង អំពី របៀប បម្រើ បាយ រ ផឹក ផឹក ខ្លះ ។

Kim I know something about serving food and drinks

- 7.

តើ ឯង ចេះ បើក ទូក រ ទិស ទេ?

Sok Do you also know how to drive a car?

- 8.

បាទ ខ្ញុំ ចូល ចិត្ត បើក ទូក ណាស់ រ ចេះ បើក យូរ ណាស់ រ ហើយ ក៏ រ ទិស ។

Kim Yes, I like to drive a car very much even though I have been driving for a long time

- 9.

វា ចេះ ប៉ុណ្ណឹង បាន ហើយ គឺ ល្អ ទេ រ លើ ទះ ប្រើ ហាស ទុំ ត្រូវ ការ ប្រើ ឯង រ អា អ៊ី យូរ ៗ ម្តង ។

Sok It's good that you know all that; besides these things, maybe I'll need to send you to the market once in a while.

- 10.

បាទ ខ្ញុំ មិន គិត ទេ រ បើ មាន ការ អី ខ្ញុំ ធ្វើ អី ក៏ ត ខ្ញុំ ចេះ រ គិត រ ធ្វើ ហើយ ។

Kim I don't mind; if there's something I can do, I'll always do it.

- 11.

វា ល្អ ណាស់ ។ ខ្ញុំ ចូល ចិត្ត

Sok That's very good. I like someone

អ្នកណាដែលមិនប្រកាន់ខ្លួនអញ្ចឹង ។

who doesn't mind.

12.

ខ្ញុំគ្រាន់តែសុំ របៀបខ្លះសង្ឃឹមបង្ខំ
បង្ខំ បង្ខំ សុំលោក កុំប្រកាន់ ។

Kim

I only ask that if I make a
mistake, please forgive me.

13.

មិនអីទេ កុំព្រួយ ។

Sok

O.K., don't worry.

14.

ខ្ញុំសុំអរគុណ លោក ច្រើន
ណាស់ ។

Kim

Thank you very much.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. ខ្ញុំធ្វើបាយបានខ្លះៗនិរ រឹតមិនសូវប្រសប់ទេ ។ I can prepare food some, but I'm not very good at it.
- 2. ខ្ញុំអ៊ុំតែវារាអាវបានខ្លះៗនិរ រឹតមិនសូវប្រសប់ទេ ។ I can iron clothes some, but I'm not very good at it.
- 3. ខ្ញុំបំរើភ្ញៀវបានខ្លះៗនិរ រឹតមិនសូវប្រសប់ទេ ។ I can serve guests some, but I'm not very good at it.
- 4. ខ្ញុំចេះលាយស្រាបានខ្លះៗនិរ រឹតមិនសូវប្រសប់ទេ ។ I know how to mix drinks some, but I'm not very good at it.
- 5. ខ្ញុំចេះរថ្មីក្នុងបានខ្លះៗនិរ រឹតមិនសូវប្រសប់ទេ ។ I know how to drive some, but I'm not very good at it.
- 6. ខ្ញុំចេះរៀបចំផ្ទះបានខ្លះៗនិរ រឹតមិនសូវប្រសប់ទេ ។ I know how to take care of the house some, but I'm not very good at it.
- 7. ខ្ញុំចេះបោកវារាអាវបានខ្លះៗនិរ រឹតមិនសូវប្រសប់ទេ ។ I know how to do the laundry some, but I'm not very good at it.
- 8. ខ្ញុំចេះទិញម្ហូបបានខ្លះៗនិរ រឹតមិនសូវប្រសប់ទេ ។ I know how to buy food some, but I'm not very good at it.
- 9. ខ្ញុំចេះទទួលភ្ញៀវបានខ្លះៗនិរ រឹតមិនសូវប្រសប់ទេ ។ I know how to receive guests some, but I'm not very good at it.

Drill B. Transformation

MODEL: គ្រូ : ខ្ញុំមិនសូវប្រសប់ធ្វើបាយទេ ។

Teacher: I'm not very good at preparing food.

សិស្ស: ខ្ញុំធ្វើបាយបានខ្លះៗនិររឹតមិនសូវប្រសប់ទេ ។

Student: I can prepare food some, but I'm not very good at it.

1. ខ្ញុំមិនសូវប្រសប់អ៊ុំតែវារាអាវទេ ។

ខ្ញុំអ៊ុំតែវារាអាវបានខ្លះៗនិរ រឹតមិនសូវប្រសប់ទេ ។

2. ខ្ញុំមិនសូវប្រសប់បំរើភ្ញៀវទេ ។

ខ្ញុំបំរើភ្ញៀវបានខ្លះៗនិរ រឹតមិនសូវប្រសប់ទេ ។

3. ខ្ញុំមិនសូវប្រសប់លាយស្រាទេ ។

ខ្ញុំលាយស្រាបានខ្លះៗនិរ រឹតមិនសូវប្រសប់ទេ ។

4. ខ្ញុំមិនស្អប់ប្រសប់បើកទ្រព្យនរណា។

ប្រសប់រណា។

ខ្ញុំបើកទ្រព្យបានខ្លះខ្លះវិញ វិតមិនស្អប់
ប្រសប់រណា។

5. ខ្ញុំមិនស្អប់ប្រសប់រៀបចំផ្ទះរណា។

ខ្ញុំរៀបចំផ្ទះបានខ្លះខ្លះវិញ វិតមិនស្អប់
ប្រសប់រណា។

6. ខ្ញុំមិនស្អប់ប្រសប់បាត់បង់ទារករណា។

ខ្ញុំបាត់បង់ទារកបានខ្លះខ្លះវិញ វិតមិនស្អប់
ប្រសប់រណា។

7. ខ្ញុំមិនស្អប់ប្រសប់ទិញម្ហូបរណា។

ខ្ញុំទិញម្ហូបបានខ្លះខ្លះវិញ វិតមិនស្អប់
ប្រសប់រណា។

8. ខ្ញុំមិនស្អប់ប្រសប់ស្រាវជ្រាវរណា។

ខ្ញុំអាចស្រាវជ្រាវបានខ្លះខ្លះវិញ វិតមិន
ស្អប់ប្រសប់រណា។

9. ខ្ញុំមិនស្អប់ប្រសប់និយាយអរដ្ឋាន
រណា។

ខ្ញុំនិយាយអរដ្ឋានបានខ្លះខ្លះវិញ វិត
មិនស្អប់ប្រសប់រណា។

Drill C Substitution

1. ប៉ុន ល្ងាចហ្នឹង ខ្ញុំចង់ឲ្យប៉ុនឯង
ទៅទិញសម្ល ម្ហូប មកញ៉ាំ។

Pon, this evening I want you to go
buy some Somloo Məuu to bring
back to eat.

2. ប៉ុន ល្ងាចហ្នឹង ខ្ញុំចង់ឲ្យប៉ុនឯងទៅ
ទិញគ្រឿងបាត់នីបង មកញ៉ាំ។

Pon, this evening I want you to go
buy some Battambang oranges to
bring back to eat.

3. ប៉ុន ល្ងាចហ្នឹង ខ្ញុំចង់ឲ្យប៉ុនឯងទៅទិញ
ខ្ញុំអ៊ុំក មកញ៉ាំ។

Pon, this evening I want you to go
buy some watermelons to bring
back to eat

4. ប៉ុន ល្ងាចហ្នឹង ខ្ញុំចង់ឲ្យប៉ុនឯងទៅទិញ
ទម្រន់កាប់ មកញ៉ាំ។

Pon this evening I want you to go
buy some canned lychees to bring
back to eat

5. ប៉ុន ល្ងាចហ្នឹង ខ្ញុំចង់ឲ្យប៉ុនឯងទៅទិញ
ត្រីស្ងួត មកញ៉ាំ។

Pon, this evening I want you to go
buy some dried fish to bring
back to eat

6. ប៉ុន ល្ងាចហ្នឹង ខ្ញុំចង់ឲ្យប៉ុនឯងទៅទិញ
នំបារាំង មកញ៉ាំ។

Pon, this evening I want you to go
buy some bread to bring back to
eat

7. ប៉ុន ល្ងាចហ្នឹង ខ្ញុំចង់ឲ្យប៉ុនឯងទៅទិញ
ក្បាម មកញ៉ាំ។

Pon, this evening I want you to go
buy some crabs to bring back to
eat

8. ប៉ុន ល្ងាចហ្នឹង ខ្ញុំចង់ឲ្យប៉ុនឯងទៅទិញ
បង្កា មកញ៉ាំ។

Pon, this evening I want you to go
buy some lobster to bring back to
eat

9. ប៉ុន ល្ងាចហ្នឹង ខ្ញុំចង់ឲ្យប៉ុនឯងទៅទិញ

Pon, this evening I want you to go

គោតមកញ៉ាំ។

- 10. ប៉ុនល្ងាចហ្នឹងខ្ញុំចង់ឲ្យប៉ុន ឯងទៅទិញ
សាច់ជ្រូកខ្លះមកញ៉ាំ។

buy some corn to bring back to eat.
Pon, this evening I want you to go
buy some roast pork to bring back
to eat.

Drill D. Response

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំចង់រកមនុស្សម្នាក់ចេះ
ចោកអិតនិហារអារិយដំណើរ
និស្ស: មិនអីទេ ប្អូនប្រសប់អិត
និហារអារិយណាស់ កាលវាទៅ
ដាំមួយខ្ញុំ។

Teacher: I'm looking for someone who knows how
to wash and iron too.
Student: O.K., Bora was very good at washing
and ironing when he was with me.

- 1. ខ្ញុំចង់រកមនុស្សម្នាក់ចេះប្រើកុំព្យូទ័រ
និស្ស: ដំណើរ។
- 2. ខ្ញុំចង់រកមនុស្សម្នាក់ចេះធ្វើម្ហូបនិស្ស: ដំណើរ។
- 3. គាត់ចង់រកមនុស្សម្នាក់ចេះប្រើសក្កានុ
និស្ស: ដំណើរ។
- 4. គាត់ចង់រកមនុស្សចេះប្រើប្រាស់ក្រាហ្វិ
និស្ស: ដំណើរ។
- 5. លោកចង់រកមនុស្សចេះលាយស្រា
និស្ស: ដំណើរ។
- 6. ខ្ញុំចង់រកមនុស្សវាយដាត់ទឹកស្អុយម្នាក់
និស្ស: ដំណើរ។
- 7. គាត់ចង់រកមនុស្សចេះនាំកូនក្មេង
ទៅរកលេងនិស្ស: ដំណើរ។
- 8. វាចង់រកមនុស្សចេះប្រើប្រាស់ IBM
(អាយប៊ីស៊ីប) និស្ស: ដំណើរ។

មិនអីទេ ប្អូនប្រសប់ប្រើកុំព្យូទ័រណាស់
កាលវាទៅដាំមួយខ្ញុំ។
មិនអីទេ ប្អូនប្រសប់ធ្វើម្ហូបណាស់
កាលវាទៅដាំមួយខ្ញុំ។
មិនអីទេ ប្អូនប្រសប់ប្រើសក្កានុណាស់
កាលវាទៅដាំមួយខ្ញុំ។
មិនអីទេ ប្អូនប្រសប់ប្រើក្រាហ្វិណាស់
កាលវាទៅដាំមួយខ្ញុំ។
មិនអីទេ ប្អូនប្រសប់លាយស្រាណាស់
កាលវាទៅដាំមួយខ្ញុំ។
មិនអីទេ ប្អូនប្រសប់វាយដាត់ទឹកស្អុយ
ណាស់ កាលវាទៅដាំមួយខ្ញុំ។
មិនអីទេ ប្អូនប្រសប់នាំកូនក្មេងទៅលេង
ណាស់ កាលវាទៅដាំមួយខ្ញុំ។
មិនអីទេ ប្អូនប្រសប់ប្រើណាស់
កាលវាទៅដាំមួយខ្ញុំ។

Drill E. Multiple Substitution

- 1. ខ្ញុំចូលចិត្តធ្វើបាយណាស់ ថ្ងៃបីខ្ញុំ
មិនសូវច្នៃទឹកក៏ដឹង។
- 2. ខ្ញុំចូលចិត្តទទួលបានបន្លែណាស់ ថ្ងៃបី

I like to cook even though I'm not
very good at it.
I like to eat vegetables even though

- 3. ខ្ញុំមិនដឹងរបៀបរៀបចំបាយទេ ។
ខ្ញុំចូលចិត្តមកតាមផ្លូវនេះ ទើបខ្ញុំត្រូវ
ទៅវិញបន្តិច ។
- 4. ខ្ញុំចូលចិត្តទៅវត្តខ្មែរ ទើបខ្ញុំមិនកាន់
ព្រះពុទ្ធសាសនា ។
- 5. ខ្ញុំចូលចិត្តញ៉ាំគុយត្យាវ ទើបខ្ញុំធ្លាប់
ញ៉ាំហើយ ។
- 6. ខ្ញុំចូលចិត្តទៅទស្សនាវត្តខ្មែរ ទើបខ្ញុំ
ធ្លាប់ឃើញហើយ ។
- 7. ខ្ញុំចូលចិត្តការហូប ទើបខ្ញុំដឹងថា
មិនឆ្ងាញ់ ។
- 8. ខ្ញុំចូលចិត្តស្តាប់លោកនិយាយខ្មែរ
ទើបខ្ញុំមិនអាចស្តាប់បានច្រើន ។
- 9. ខ្ញុំចូលចិត្តទៅរលាវ ទើបខ្ញុំគ្មាន
លុយ ។
- 10. ខ្ញុំចូលចិត្តរៀនខ្មែរ ទើបខ្ញុំមិន
ទៅស្រុកខ្មែរ ។
- 11. ខ្ញុំចូលចិត្តមើលការសក ទើបខ្ញុំ
ដឹងវាតាមវិទ្យុហើយ ។
- 12. ខ្ញុំចូលចិត្តទៅ ដំណើរតាមកប៉ាល់
ទើបខ្ញុំមិនដឹងរិះយន្តហោះ ។

I don't know how you prepare them.

I like to come along this street even though I have to go out of my way a little.

I like to go to Cambodian wats even though I'm not a Buddhist.

I like to eat kuy-tiav even though I've eaten it already.

I like to visit Angkor Wat even though I've already seen it.

I like coffee even though I know it does not taste good.

I like to listen to you speak Cambodian even though I still don't understand much.

I like to go out for a good time even though I don't have money.

I like to study Cambodian even though I still haven't gone to Cambodia.

I like to read the newspaper even though I listened to the news on the radio.

I like to travel by ship even though I have never ridden in a plane.

Drill F. Transformation

- MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំចូលចិត្តធ្វើបាយណាស់
ទើបខ្ញុំមិនសូវពូកែទេ ។
សិស្ស: ខ្ញុំមិនសូវពូកែទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំចូល
ចិត្តធ្វើបាយណាស់ ។
- 1. ខ្ញុំចូលចិត្តទទួលបានបរិស្ថានណាស់
ទើបខ្ញុំមិនអាចរៀបចំបាយបាន
ក៏ដឹង ។
 - 2. ខ្ញុំចូលចិត្តមកតាមផ្លូវនេះណាស់ ទើបខ្ញុំ
ត្រូវទៅវិញបន្តិច ក៏ដឹង ។

Teacher: I like to cook very much, even though I'm not very good at it.

Student: I'm not very good at it, but I like to cook very much.

ខ្ញុំមិនដឹងរបៀបរៀបចំបាយទេ
ប៉ុន្តែខ្ញុំចូលចិត្តទទួលបាន ណាស់ ។

ខ្ញុំត្រូវទៅវិញបន្តិច ប៉ុន្តែខ្ញុំចូលចិត្តមក
តាមផ្លូវនេះណាស់ ។

- បានទេ?
5. បងសុំទៅទិញទំនិញទំនួរៗ បានទេ?
 6. បងសុំទៅទិញទំនិញទំនួរៗ បានទេ?

- ឬ?
- បានទេ? ទំនិញទំនួរៗ បានទេ?
- បានទេ? ទំនិញទំនួរៗ បានទេ?

Drill H. Transformation

MODEL: គ្រូ: ប៉ុន សុំទៅទិញកាត់សត កម្ពុជា ទំនួរៗ បានទេ?
 សិស្ស: ខ្ញុំត្រូវការប្រើប៉ុនទៅទិញ កាត់សតកម្ពុជា ។

Teacher: Pon, please go buy the newspaper Kampuchia for me.

Student: I need to send Pon to go buy the newspaper Kampuchia.

1. បើ ប៉ុន ទៅទិញកាត់សត បានទេ?
2. ប៉ុន សុំទៅទិញកាត់សត បានទេ?
3. ប៉ុន សុំទៅទិញកាត់សត បានទេ?
4. បង សុំទៅទិញកាត់សត បានទេ?
5. បង សុំទៅទិញកាត់សត បានទេ?
6. បង សុំទៅទិញកាត់សត បានទេ?

- ខ្ញុំត្រូវការប្រើប៉ុនទៅទិញកាត់សត ។
- ខ្ញុំត្រូវការប្រើប៉ុនទៅទិញកាត់សត ។
- ខ្ញុំត្រូវការប្រើប៉ុនទៅទិញកាត់សត ។
- ខ្ញុំត្រូវការប្រើប៉ុនទៅទិញកាត់សត ។
- ខ្ញុំត្រូវការប្រើប៉ុនទៅទិញកាត់សត ។
- ខ្ញុំត្រូវការប្រើប៉ុនទៅទិញកាត់សត ។

Drill I. Response

MODEL: គ្រូ: បងចេះបម្រើទាយភ័រ ទេស្នើ: បានទេ?
 សិស្ស: ខ្ញុំដឹងរបៀបបម្រើទាយ ភ័រ ។

Teacher: Do you know how to serve food and drinks to guests?

Student: I know something about serving food and drinks to guests.

1. បងចេះបម្រើទាយភ័រ បានទេ?
2. បងចេះបម្រើទាយភ័រ បានទេ?
3. បងចេះបម្រើទាយភ័រ បានទេ?
4. បងចេះបម្រើទាយភ័រ បានទេ?
5. បងចេះបម្រើទាយភ័រ បានទេ?

- ខ្ញុំដឹងរបៀបបម្រើទាយភ័រ ។
- ខ្ញុំដឹងរបៀបបម្រើទាយភ័រ ។
- ខ្ញុំដឹងរបៀបបម្រើទាយភ័រ ។
- ខ្ញុំដឹងរបៀបបម្រើទាយភ័រ ។
- ខ្ញុំដឹងរបៀបបម្រើទាយភ័រ ។

- 6. ឯងអាចរកវិញបានទេ?
- 7. ឯងចេះរៀបចំផ្ទះបានទេ?

ខ្ញុំនឹងរកវិញបានខ្លះៗ
ខ្ញុំនឹងរៀបចំផ្ទះខ្លះៗ

Drill J. Substitution

1. បើមានការអ្វីខ្ញុំនឹងរកវិញបានខ្លះៗ
នឹង ។	If there's anything I'm able to do, I'll do it.
2. បើមានការអ្វីខ្ញុំអាចរកវិញបានខ្លះៗ
នឹង នឹង ។	If there's anything I <u>can do</u> , I'll do it.
3. បើមានការអ្វីខ្ញុំអាចជួយបានខ្ញុំ
ចេះនឹងនឹង ។	If there's anything I (can do) <u>to help</u> , I'll do it.
4. បើមានការអ្វីខ្ញុំអាចជួយបានខ្ញុំចេះ
នឹងជួយ ។	If there's anything I (can do) to help, <u>I'll help</u> .
5. បើមានអ្នកណាខ្ញុំអាចជួយបាន ខ្ញុំ
ចេះនឹងជួយ ។	If there's <u>anybody</u> I can help I'll help.
6. បើមានអ្នកណាសុំឲ្យខ្ញុំជួយ ខ្ញុំចេះនឹង
ជួយ ។	If there's anybody who <u>asks me to help</u> , I'll help.
7. បើមានអ្នកណាចង់ប្រើខ្ញុំនឹងអ្វី ខ្ញុំចេះ
នឹងជួយ ។	If there's anybody who <u>wants to send me to do something</u> , I'll help.
8. បើមានអ្នកណាចង់ប្រើខ្ញុំនឹងអ្វី ខ្ញុំចេះ
នឹងនឹង ។	If there's anybody who wants to send me to do something, <u>I'll do it</u> .
9. បើមានការអ្វី ខ្ញុំនឹងរកវិញបានខ្លះៗ
នឹង ។	If there's <u>anything I can do</u> , I'll do it.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. ខ្ញុំគ្មានវត្ថុវែងវែងច្រើនទេ ។ I don't have many things.
- 2. ខ្ញុំគ្មានការងារធ្ងន់ធ្ងរទេ ។ I don't have any heavy work.
- 3. ខ្ញុំគ្មានបន្ទប់លាក់ឥតទេ ។ I don't have any free rooms.
- 4. ខ្ញុំគ្មានភ្ញៀវច្រើនទេ ។ I don't have a lot of guests coming.
- 5. ខ្ញុំគ្មានវត្ថុវែងវែងធ្ងន់ទេ ។ I don't have any heavy things.
- 6. ខ្ញុំគ្មានបន្ទប់លាក់តូចទេ ។ I don't have any small rooms.
- 7. ខ្ញុំគ្មានប្រទេសឥតទេ ។ I don't have any free cars.
- 8. ខ្ញុំគ្មានកន្លែងលំនៅទេ ។ I don't have any place to stay.
- 9. ខ្ញុំគ្មានវត្ថុវែងវែងច្រើនទេ ។ I don't have many things.

Drill B. Response

MODEL: គ្រូ: ហេតុអ្វីបានជាលោកកំពុង
 បន្ទប់ឥតទេ? (គ្មានកន្លែងលំនៅ)
 សិស្ស: ខ្ញុំកំពុងប្រើប្រាស់បន្ទប់ឥតទេ
 កន្លែងលំនៅ ។

Teacher: Why are you looking for a free room?
 (have no place to stay)

Student: I'm looking for a free room because
 I have no place to stay.

- 1. ហេតុអ្វីបានជាលោកមិនដឹងស្ត្រី
 គ្មានទេ? (គ្មានវត្ថុវែងវែងច្រើន)
- 2. ហេតុអ្វីបានជាលោកមិនដឹងស្ត្រី
 ធ្ងន់ធ្ងរ? (គ្មានការងារធ្ងន់)
- 3. ហេតុអ្វីបានជាលោកមិនដឹងស្ត្រី
 ច្រើន? (គ្មានបន្ទប់ឥត)
- 4. ហេតុអ្វីបានជាលោកមិនដឹងស្ត្រី
 គ្មានប្រទេសឥតទេ? (គ្មានប្រទេសឥត)
- 5. ហេតុអ្វីបានជាលោកមិនដឹងស្ត្រី
 ធ្ងន់ធ្ងរ? (គ្មានវត្ថុវែងវែងធ្ងន់)

- ខ្ញុំមិនដឹងស្ត្រីគ្មានទេ ព្រោះខ្ញុំគ្មាន
 វត្ថុវែងវែងច្រើន ។
- ខ្ញុំមិនដឹងស្ត្រីធ្ងន់ធ្ងរ ព្រោះខ្ញុំគ្មានការងារ
 ធ្ងន់ ។
- ខ្ញុំមិនដឹងស្ត្រីច្រើន ព្រោះខ្ញុំគ្មាន
 បន្ទប់ឥត ។
- ខ្ញុំមិនដឹងស្ត្រីគ្មានប្រទេសឥតទេ ព្រោះខ្ញុំគ្មាន
 ប្រទេសឥត ។
- ខ្ញុំមិនដឹងស្ត្រីធ្ងន់ធ្ងរ ព្រោះខ្ញុំគ្មានវត្ថុ
 វែងវែងធ្ងន់ ។

Drill C. Variable Substitution

- 1. របៀបលោកមានបន្ទប់ណាមួយ ឬ
ស៊ុន្តានិយម ។
If you have a free room, let me stay there too.
- 2. របៀបលោកមានកន្លែងណាមួយ ឬស៊ុន្តានិយម ។
If you have a place to stay, let me stay there too.
- 3. របៀបលោកមានកន្លែងណាមួយ ឬស៊ុន្តានិយម ឬយូរលោកនិយម ។
If you have any place to go, let me go with you too.
- 4. របៀបលោកមានគ្រឿងស៊ុន្តានិយម ឬស៊ុន្តានិយម ឬយូរលោកនិយម ។
If you have free car (space), let me go with you too.
- 5. របៀបលោកមានគ្រឿងស៊ុន្តានិយម ឬស៊ុន្តានិយម ឬយូរលោកនិយម ។
If you have free car (space), let me help you move your things.
- 6. របៀបលោកមានទំនាក់ទំនងធ្ងន់ ឬស៊ុន្តានិយម ឬយូរលោកនិយម ។
If you have anything heavy, let me help you move your things.
- 7. របៀបលោកមានទំនាក់ទំនងធ្ងន់ ឬស៊ុន្តានិយម ឬយូរលោកនិយម ។
If you have anything heavy, let me help you arrange your house.
- 8. របៀបលោកមានភ្ញៀវច្រើន ឬស៊ុន្តានិយម ឬយូរលោកនិយម ។
If you have a lot of guests, let me help you arrange your house.

Drill D. Response

MODEL: (គ្រូ: លោកគិតឲ្យប្រាក់ខែ ឬ ប្រាក់ប្រចាំខែ?
(៥០០, ញ៉ាបាយនិយម)

Teacher: How much salary do you plan to give me? (500, eat with me)

សិស្ស: ខ្ញុំគិតឲ្យប្រាក់ ៥០០ ខែ ញ៉ាបាយនិយម ។

Student: I plan to give you 500 a month, and you'll eat with me.

- 1. លោកគិតឲ្យប្រាក់ខែ ឬ ប្រាក់ប្រចាំខែ?
(៤០០, ញ៉ាបាយនិយម)
- 2. លោកគិតឲ្យប្រាក់ខែ ឬ ប្រាក់ប្រចាំខែ?
(៣៥០, ញ៉ាបាយនិយម)
- 3. លោកគិតឲ្យប្រាក់ខែ ឬ ប្រាក់ប្រចាំខែ?
(៤៥០, ញ៉ាបាយនិយម)

ខ្ញុំគិតឲ្យប្រាក់ ៤០០ ខែ ញ៉ាបាយនិយម ។
ខ្ញុំគិតឲ្យប្រាក់ ៣៥០ ខែ ញ៉ាបាយនិយម ។
ខ្ញុំគិតឲ្យប្រាក់ ៤៥០ ខែ ញ៉ាបាយនិយម ។

- 4. លោកគិតឲ្យប្រាក់រំលឹកបំប៉នឬទេ?
(៦០០ រៀលរំលឹកបំប៉ន)
- 5. លោកគិតឲ្យប្រាក់រំលឹកបំប៉នឬទេ?
(៧៥០ រៀលប្រាក់រំលឹកបំប៉ន)
- 6. លោកគិតឲ្យប្រាក់រំលឹកបំប៉នឬទេ?
(៤៥០ រៀលរំលឹកបំប៉ន)

- ខ្ញុំគិតឲ្យ ៦០០ រៀល ចុះ រៀលរំលឹកបំប៉ន ឬ ទេ?
- ខ្ញុំគិតឲ្យ ៧៥០ រៀល ចុះ រៀលប្រាក់រំលឹកបំប៉ន ឬ ទេ?
- ខ្ញុំគិតឲ្យ ៤៥០ រៀល ចុះ រៀលរំលឹកបំប៉ន ឬ ទេ?

Drill E. Transformation

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំមានអ្វីៗសំចៃសំចៃណាស់។
(អើ)
សិស្ស: ខ្ញុំគ្មានអ្វីៗសំចៃសំចៃទេ ។

Teacher: I have a lot of things.

Student: I don't have a lot of things.

- 1. ខ្ញុំមានការពិបាកណាស់។ (អើ)
- 2. ខ្ញុំមានបន្ទប់មួយទំនេរ ។ (ណា)
- 3. ខ្ញុំមានភ្នំវិបកន៍ច្រើនណាស់។ (អើ)
- 4. ខ្ញុំមានអ្វីៗសំចៃសំចៃណាស់។ (អើ)
- 5. គាត់មានបន្ទប់ប្រាំបួន ។ (ណា)
- 6. វាមានកន្លែងរំលឹកបំប៉ន។ (ណា)

- ខ្ញុំគ្មានការពិបាកទេ។
- ខ្ញុំគ្មានបន្ទប់ណាទំនេរទេ។
- ខ្ញុំគ្មានភ្នំវិបកន៍ច្រើនទេ។
- ខ្ញុំគ្មានអ្វីៗសំចៃសំចៃណាស់ទេ។
- គាត់គ្មានបន្ទប់ប្រាំបួនទេ។
- វាគ្មានកន្លែងរំលឹកបំប៉នទេ។

Drill F. Transformation

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំគ្មានអ្វីៗសំចៃសំចៃទេ។
(ណាស់)
សិស្ស: ខ្ញុំមានអ្វីៗសំចៃសំចៃណាស់។

Teacher: I don't have a lot of things.

Student: I have a lot of things.

- 1. ខ្ញុំគ្មានកន្លែងរំលឹកបំប៉នទេ។ (រហ័យ)
- 2. ខ្ញុំគ្មានបន្ទប់ណាតូចទេ។ (មួយ)
- 3. ខ្ញុំគ្មានអ្វីៗសំចៃសំចៃណាស់ទេ។ (ណាស់)
- 4. ខ្ញុំគ្មានភ្នំវិបកន៍ច្រើនទេ។ (ណាស់)
- 5. ខ្ញុំគ្មានបន្ទប់ណាទំនេរទេ។ (មួយ)
- 6. ខ្ញុំគ្មានការពិបាកទេ។ (ណាស់)

- ខ្ញុំមានកន្លែងរំលឹកបំប៉ន។
- ខ្ញុំមានបន្ទប់មួយតូច។
- ខ្ញុំមានអ្វីៗសំចៃសំចៃណាស់។
- ខ្ញុំមានភ្នំវិបកន៍ច្រើនណាស់។
- ខ្ញុំមានបន្ទប់ទំនេរ។
- ខ្ញុំមានការពិបាកណាស់។

Drill G. Substitution

- 1. ឯងចូលមកនៅថ្ងៃណាបាន ? What day can you come to stay?
- 2. ឯងចូលមកធ្វើការថ្ងៃណាបាន ? What day can you come to work?
- 3. ឯងចូលមកធ្វើការរហូតដល់ប៉ុន្មានបាន ? What time can you come to work?
- 4. ឯងចូលមករៀនរហូតដល់ប៉ុន្មានបាន ? What time can you come to study?
- 5. ឯងចូលមករៀនខែណាបាន ? What month can you come to study?
- 6. ឯងចូលមកធ្វើការខែណាបាន ? What month can you come to work?
- 7. ឯងចូលមកនៅខែណាបាន ? What month can you come to stay?
- 8. ឯងចូលមកនៅថ្ងៃណាបាន ? What day can you come to stay?

Drill H. Response

MODEL: គ្រូ: ឯងចូលមកនៅថ្ងៃណាបាន ?
 (គ្មានទិវានរន់ច្រើនទេ)
 សិស្ស: ថ្ងៃណាក៏បានទាំងអស់ ខ្ញុំគ្មាន
 ទិវានរន់ច្រើនទេ ។

Teacher: What day can you move in? (don't have many things)

Student: Any day is all right. I don't have many things.

- 1. ឯងចូលមកធ្វើការថ្ងៃណាបាន ? (គ្មានរាល់រសៀនច្រើនទេ) ថ្ងៃណាក៏បានទាំងអស់ ខ្ញុំគ្មានរាល់រសៀន ទេ ។
- 2. ឯងចូលមកធ្វើការរហូតដល់ប៉ុន្មានបាន ? (គ្មានការរង់ចាំទេ) រហូតដល់ប៉ុន្មានក៏បានទាំងអស់ ខ្ញុំគ្មានការរង់ ចាំទេ ។
- 3. ឯងចូលរៀនរហូតដល់ប៉ុន្មានបាន ? (គ្មានរាល់រសៀនច្រើនទេ) រហូតដល់ប៉ុន្មានក៏បានទាំងអស់ ខ្ញុំគ្មានរាល់រសៀន ទេ ។
- 4. ឯងចូលមករៀនខែណាបាន ? (គ្មានបញ្ហាអីធួនទេ) ខែណាក៏បានទាំងអស់ ខ្ញុំគ្មានបញ្ហាអីធួន ទេ ។
- 5. ឯងចូលមកធ្វើការខែណាបាន ? (គ្មានឈឺអីធួនទេ) ខែណាក៏បានទាំងអស់ ខ្ញុំគ្មានឈឺអីធួន ទេ ។
- 6. ឯងចូលមកនៅខែណាបាន ? (គ្មានរង់ចាំទេ) ខែណាក៏បានទាំងអស់ ខ្ញុំគ្មានរង់ចាំទេ ។

Drill I. Expansion

- 1. កំប្រកាន់ ។ Don't be offended.
- 2. សុំរលាក កំប្រកាន់ ។ Please don't be offended.
- 3. ខ្ញុំត្រាស់រឹតសូមចិ រលាក កំប្រកាន់ ។ I only ask, please don't be offended.
- 4. ខ្ញុំត្រាស់រឹតសូមចិ បើខ្ញុំខុសឆ្គង សុំរលាក កំប្រកាន់ ។ I only ask, if I do something wrong, please don't be offended.
- 5. ខ្ញុំត្រាស់រឹតសូមចិ បើខ្ញុំខុសឆ្គង បន្តិច បន្តួច សុំរលាក កំប្រកាន់ ។ I only ask, if I do something a little bit wrong, please don't be offended.

Drill J. Reduction

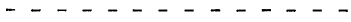
- 1. ខ្ញុំត្រាស់រឹតសូមចិ បើខ្ញុំខុសឆ្គង បន្តិច បន្តួច សុំរលាក កំប្រកាន់ ។ I only ask, if I do something a little bit wrong, please don't be offended.
- 2. ខ្ញុំសូមចិ បើខ្ញុំខុសឆ្គង បន្តិច បន្តួច សុំរលាក កំប្រកាន់ ។ I ask, if I do something a little bit wrong, please don't be offended.
- 3. ខ្ញុំសូមចិ ខុសឆ្គង បន្តិច បន្តួច សុំរលាក កំប្រកាន់ ។ I ask (if I) do something wrong, please don't be offended.
- 4. ខ្ញុំសូមចិ ខុសឆ្គង បន្តិច បន្តួច កំប្រកាន់ ។ I ask (if I) do something wrong, don't be offended.
- 5. ខុសឆ្គង បន្តិច បន្តួច កំប្រកាន់ ។ (If I) do something wrong, don't be offended.
- 6. កំប្រកាន់ ។ Don't be offended.

UNIT 60

NARRATION

1. គេសួរគ្នាអំពីរបៀបរកមនុស្សមកជួយធ្វើការផ្សេងៗនៅផ្ទះ។
2. មិត្តសំណួរហ្ន៎កសួរទៅពួកហ័ករេតថា: នៅស្រុកនេះស៊ីបាករកម្មីលក្ខណ៍បរិវេនទេ?
3. ពួកហ័ករេត ប្រាប់ថាមិនស៊ីបាករេ ទើបរកចង់រកម្មីលក្ខណ៍ មានមិនសំណួរហ្ន៎ទេ ។
4. គេអាចសុំឲ្យមិត្ត សំណួរហ្ន៎នោះជួយរកបាន។
5. វិតតតត្រូវដឹងថាវាចង់ជួយរកមកជួយផ្ទះបាយ ឬមកបាត់សំអាត ផ្ទះ ។
6. អ្នកចង់បានក្នុងនេះត្រូវការអ្នកចេះធ្វើបាយដឹងហើយរៀបចំផ្ទះផង។
7. ភាគសុំឲ្យមិត្ត សំណួរហ្ន៎នោះភាគជួយរកឲ្យ ។
8. មិត្តសំណួរហ្ន៎ភាគបាននាំគ្នាមកជួបគ្នាបន្តិះភាគ។
9. ក្នុងនោះឈ្មោះគីម ស្រុកកំណើតនៅខេត្តតាកែវ ។
10. ពីរខែទៀតវាមានអាយុ ១៨ ឆ្នាំ។

1. They're talking about the way to find a person to come help do the various tasks in the house.
2. One friend asks his friend, "Is it difficult to hire a servant in this country?"
3. His friend says, "It's not difficult if the person who wants to hire the servant has a Cambodian friend."
4. "He can ask his friend to help look."
5. "But he has to know if he wants to hire a servant to come cook or come clean the house."
6. The person who wants to have a servant needs a person who knows how to cook and clean up the house.
7. He asks his Cambodian friend to help look for him.
8. His friend brought a servant to meet him.
9. The servant's name is Kim; his native village is Takeo Province.
10. In two more months he will be 18.

1. គីមមានវិតហ្ន៎យល់ចិត្តរួច ទិញកវាស្លាប់ហើយ។
2. គីមមានបងស្រីម្នាក់មានផ្ទះហើយ។
3. បងវិត្តវាដឹងបងស្រីវា នៅជិវាមួយ ហ្ន៎យល់វា ។
4. អ្នកចង់បានគីមមកនៅជួយធ្វើ ការសួរវាថា: បងវិត្តឯងរកស្ទើរធ្វើការទេ?

- 5. គឺមន្តីយ៍ចិវា : ភាគរដ្ឋីស្រីស្រីយ មួយខ្ញុំ ពីរក្រោយ ភាគចាស់ណាស់រហ័យ ។
- 6. គេសួរគឺមន្តីយ៍ចិវា តើវាបកនៅក្រុមនេះ បានឬ ឆ្ងានខ្លះរហ័យ ។
- 7. គឺមន្តីយ៍ចិវា បន្តិបន្តិប បកនៅបាន មួយខ្លះ ។
- 8. មុនមកនេះ វាជួយការនៅខេត្ត តាកែវ ។
- 9. គឺមន្តីយ៍ចិវា បន្តិបន្តិប លោក លក្ខិណ ឱក ឬក៏នៅ តាកែវ ។
- 10. វាជួយការនៅនោះ បាន ប្រហែល មួយ ឆ្នាំ រហ័យ ។

- 1. Kim has only his mother now; his father died a long time ago.
- 2. Kim has an older sister who is married.
- 3. Kim's brother-in-law and his older sister live with Kim's mother.
- 4. The person who wants to have Kim help with the work asks Kim, "What does your brother-in-law do to earn a living?"
- 5. Kim answers, "He grows rice to help my mother because she is very old."
- 6. He asks Kim further, how many months he has lived in the city.
- 7. Kim says he just came to live (here) a month ago.
- 8. Before coming here he worked in Takeo Province.
- 9. Kim used to be a servant for the chief of a srok in Takeo.
- 10. He worked there for about a year.

- 1. គឺមន្តីយ៍ចិវា មិន ប្រសប់ រដ្ឋី បាយ ទេ ។
- 2. កាលវា នៅជា មួយ លោក លក្ខិណ ឱក វា ជា អ្នក បក នៅ ភាគ ខ្លះ នៃ ខេត្ត តាកែវ ។
- 3. អ្នក ចង់ ដឹង គឺ មន្តីយ៍ ចិវា តើ វា បក បាន ឬ ទេ ។
- 4. គឺ មន្តីយ៍ ចិវា បន្តិប បន្តិប បក នៅ បាន មួយ ខ្លះ ។
- 5. គេ ចង់ ឱ្យ គឺ មន្តីយ៍ ចិវា បក នៅ បាន ។
- 6. គឺ មន្តីយ៍ ចិវា ចូល ចិត្ត បក នៅ ខេត្ត តាកែវ មួយ ខ្លះ ។
- 7. អ្នក ចង់ ដឹង គឺ មន្តីយ៍ ចិវា ចេះ ឬ ទេ តើ បាន រហ័យ គឺ ប្រហែល ត្រូវ ការ ប្រើ វា នៅ ខេត្ត តាកែវ ។
- 8. គឺ មន្តីយ៍ ចិវា មិន ប្រកាន់ ខ្លួន ទេ រហ័យ ការ រដ្ឋី បាន វា ចេះ រហ័យ ។
- 9. តើ វា សូម ចិវា បន្តិប បន្តិប បក នៅ បាន រហ័យ គឺ ប្រកាន់ ។
- 10. អ្នក ដឹង គឺ មន្តីយ៍ ចិវា : មិន រហ័យ ក៏ ប្រាកដ ។

- 1. Kim says he's not very good at cooking.
- 2. When he was with the chief of the srok he was the housekeeper and did the laundry.
- 3. The person who wants to hire Kim asks him if he knows how to serve guests.
- 4. Kim knows how to serve food and drinks to guests.

- 5. He wants Kim to drive the car too.
- 6. Kim says that he likes to drive very much, even though he has known how to drive for a long time.
- 7. The person who wants to hire Kim thinks that if he knows that much, it'll do, but maybe they'll need to send Kim to market from time to time.
- 8. Kim says he doesn't mind; if there's any work he can do, he'll always do it.
- 9. But Kim asks that if he makes a little mistake, the person he lives with won't be offended.
- 10. The person who wants to hire Kim, says "Never mind, don't worry."

- 1. ដូចម្តេចគេគិតអំពីប្រាក់ខែនិងការងាររបស់គាត់? ។
- 2. គេសួរគិតថា: ចង់បានប្រាក់ខែប៉ុន្មាន?
- 3. គិតមិនសូវប្រុងប្រយ័ត្នទេ វាថា: គ្រប់ថ្ងៃគេនឹងទៅលាងទេ ។
- 4. លោកនោះក៏គិតថាវាជាការងាយស្រួល ១១៥០០ ដុល្លារខ្មែរគិតបញ្ជូនបាយ និងម្ហូបភាគនិង ។
- 5. គិតមិនសូវប្រុងប្រយ័ត្នទេ វាថា: គ្រប់ថ្ងៃគេនឹងទៅលាងទេ ។
- 6. លោកនោះមានបន្ទប់ដំណេងនៅខាងក្រោយផ្ទះ ហើយប្រាប់គិតឲ្យមករៀបចំនៅ ។
- 7. គិតត្រឹមត្រូវណាស់ ហើយនិយាយលោកនោះថា: លោកចង់ឲ្យខ្ញុំមកនៅផ្ទះលោកក៏បាន ទំនិញ ។
- 8. គិតគ្មានដំណើរច្រើនទេ ។
- 9. លោកនោះចង់ឲ្យគិតមកនៅស្អែក ថ្ងៃស្អែក ។
- 10. ពេលនោះ លោកនឹងប្រគល់លាឲ្យគិតម្តង ភាគចេញនូវការងារ ។

- 1. Then they discuss salary and the work.
- 2. He asks Kim how much salary he wants.
- 3. Kim isn't decided; he says, "It depends on you."
- 4. The man thinks that he will give Kim five hundred a month and will have Kim eat with him.
- 5. Kim accepts this salary but he asks for a spare room to live in because he has no place stay.
- 6. The man has a spare room behind the house and tells Kim to fix it up.
- 7. Kim is very happy, and tells the man, "Whatever day you want me to come to stay is all right."
- 8. Kim doesn't have many possessions.
- 9. The man wants Kim to come tomorrow, at nine in the morning.
- 10. At that time the man will give the key to Kim before he goes off to work.

UNIT 61

BASIC DIALOGUE

1. វិស្វករយើងគិតទៅណា ? Pon

Where are we planning on going tomorrow?
2. វិស្វករយើងនឹងទៅទីណាទៅ ក្រុងកំពង់ចាម ។ Sok

Tomorrow we'll take a trip to Kompong Cham.
3. កំពង់ចាមជាក្រុងយ៉ាងម៉េច ប្រាប់ខ្ញុំបន្តិចបានទេ ? Pon

What's Kompong Cham like? Can you tell me a little bit?
4. កំពង់ចាមជាក្រុងដ៏ស្អាតថ្លា ទំនើបមួយ វាស្ថិតនៅតាម បរលក្ខយ ប្រាំ មន្ទីរមេគង្គ ។ Sok

Kompong Cham is a very clean and modern city which is located on the banks of the Mekong.
5. មានកប៉ាល់ច្រើនទេ ពីភ្នំពេញ ទៅកំពង់ចាម ? Pon

Are there a lot of boats from Phnom Penh to Kompong Cham?
6. មានកប៉ាល់ច្រើនណាស់ទេ ពី ភ្នំពេញទៅកំពង់ចាម ហើយពី កំពង់ចាម មកភ្នំពេញវិញ ។ Sok

Yes, there are a lot of boats from Phnom Penh going to Kompong Cham and coming back from Kompong Cham to Phnom Penh.
7. តើទំនេរទៅនោះ កប៉ាល់វា ឬនាវាវា បាននិស័ ? Pon

How many hours does the boat take from Phnom Penh to Kompong Cham?
8. អូ ខ្ញុំគិតបានប្រហែល ដប់ មួយ ឬ ពីរ ។ តាមផ្លូវ កប៉ាល់ ឈប់ច្រើនណាស់ ។ Sok

Oh, I think about twelve hours or more. The boat stops at a lot of places along the way.
9. យើងត្រូវទិញសំបុត្រ កម្មន ឬ ? Pon

Do we have to buy the tickets in advance?

- 10. មិនចាំបាច់ទេ ។ កាលណាកប៉ាល់
រចេញទៅទីបរគុណក៏សំបុត្រ ។

Sok

It's not necessary. They don't
sell the tickets until the boat
leaves.
- 11. តើយកថ្លៃប៉ុន្មានពីភ្នំពេញ
ទៅកំពង់ចាម ?

Pon

How much does the boat charge from
Phnom Penh to Kompong Cham?
- 12. មិនថ្លៃប៉ុន្មានទេ ប្រហែលថ្លៃ
ប្រាំរៀល ប៉ុណ្ណោះ ។

Sok

It's not very expensive, maybe
twenty-five riels; that's all.
- 13. យើងគិតនឿយកប៉ាល់ទៅ
ប៉ុន្មាន ?

Pon

What time should we get on the boat?
- 14. ទៅវេលា ៤ ព្រឹក ។ យើងទៅកប៉ាល់
នោះ ទើបយើងទៅ ត្រីដាក់បង្អួច ។
យើងត្រូវទៅដល់កប៉ាល់ទៅវេលា
បួន ឬយប់ យើងទៅវេលា ៣, ៣០ ។
កប៉ាល់មិនទៅយើងទេ ទឹកកាលណា
ដល់វេលា ៤ ព្រឹក ពេញ ភ្លាម ។
អញ្ជើញយើងត្រូវទៅដល់នោះ
មុនទៅវេលា ។

Sok

Four in the morning. We're going
on that boat so it'll be a little
cool. We have to get to the docks
at three or, at the latest, three-
thirty. The boat won't wait for
us; when the time comes to
leave, it leaves immediately. In
that case we have to get there
ahead of time.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. កំពង់ចាមជា(ក្រុង)មួយដ៏ស្អាត
និងទំនើប។ Kompong Cham is a city that is
beautiful and modern.
- 2. កំពង់ចាមជា(ក្រុង)មួយដ៏ធំនិងសំខាន់។ Kompong Cham is a city that is large
and important.
- 3. ភ្នំពេញជា(ក្រុង)មួយដ៏ធំនិងសំខាន់។ Phnom Penh is a city that is large
and important.
- 4. ភ្នំពេញជា(ក្រុង)មួយដែលស្ថិតនៅ
តាមទន្លេមេគង្គ។ Phnom Penh is a city that is located
on the Mekong.
- 5. ស្ទឹងត្រែងជា(ក្រុង)មួយដែលស្ថិតនៅ
តាមទន្លេមេគង្គ។ Stung Treng is a city that is located
on the Mekong.
- 6. ស្ទឹងត្រែងជា(ក្រុង)មួយដែលខ្ញុំស្គាល់
យូរណាស់មកហើយ។ Stung Treng is a city that I've known
for a long time.
- 7. កំពង់ចាមជា(ក្រុង)មួយដែលខ្ញុំស្គាល់
យូរណាស់មកហើយ។ Kompong Cham is a city that I've known
for a long time.
- 8. កំពង់ចាមជា(ក្រុង)មួយដ៏ស្អាត
និងទំនើប។ Kompong Cham is a city that is
beautiful and modern.

Drill B. Response

- MODEL: គ្រូ: កំពង់ចាមជា(ក្រុង)មួយដ៏ទេវ?
(ស្អាតនិងទំនើប)
សិស្ស: កំពង់ចាមជា(ក្រុង)មួយ
ដ៏ស្អាតនិងទំនើប។
- 1. ភ្នំពេញជា(ក្រុង)មួយដ៏ទេវ?
(ធំនិងសំខាន់) ភ្នំពេញជា(ក្រុង)មួយដ៏ធំនិង
សំខាន់។
 - 2. រលៀបភាមជា(ក្រុង)មួយដ៏ទេវ?
(តាមទន្លេមេគង្គ) រលៀបភាមជា(ក្រុង)មួយ
ស្ថិតនៅតាមទន្លេមេគង្គ។
 - 3. កំពង់ចាមជា(ក្រុង)មួយដ៏ទេវ?
(ស្អាតនិងទំនើប) កំពង់ចាមជា(ក្រុង)មួយ
ដ៏ស្អាតនិងទំនើប។
 - 4. ភ្នំពេញជា(ក្រុង)មួយដ៏ទេវ?
(ខ្ញុំស្គាល់យូរណាស់មកហើយ) ភ្នំពេញជា(ក្រុង)មួយ
ដែលខ្ញុំស្គាល់យូរណាស់មកហើយ។

- (គ្រូចេញយន្តភាគ)
5. នឹងសួរ នឹងសួរ ភូមិភាគនិរតីនៃស្រុកយ៉ាង
ណា? (នឹងចេញយន្ត)
 6. ស្រុកនៃ រវាងយ៉ាង ណា ស្រុកនៃយ៉ាង
ណា? (នឹងចេញយន្តនឹង)

- ស្នាដៃ ។
- នឹងសួរ នឹងសួរ ភូមិភាគនិរតីនៃស្រុក ឬ ឬ
នឹងចេញយន្ត ។
- ស្រុកនៃ រវាងយ៉ាង ណា ស្រុកនៃស្រុក ឬ ឬ
នឹងចេញយន្តនឹង ។

Drill C. Transformation

MODEL: គ្រូ : ក្រុងកំពង់ចាម ជាកន្លែង
តាមបណ្តោយនៃ
នេត្រី ។

និស្ស: ក្រុងកំពង់ចាម ជាក្រុងមួយ
និងស្ថិតនៅតាម
បណ្តោយនៃ
នេត្រី ។

Teacher: The city of Kompong Cham is located along the banks of the Mekong.

Student: Kompong Cham is a city that is located along the banks of the Mekong.

1. ក្រុងកំពង់ចាម ជាកន្លែង
សម្រាប់ ជីវិតល្អ ។
2. ខ្ញុំស្គាល់ ក្រុងស្វាយរៀង យូរណាស់
មកហើយ ។
3. ខ្ញុំនឹង ទៅលេង ក្រុងស្វាយរៀង
យ៉ាង ឆាប់ ។
4. ក្រុង បាត់ដំបង ជាក្រុងមួយ
ស្រស់ ។
5. ក្រុងកំពង់ឆ្នាំង ជាកន្លែង
តាមបណ្តោយ
នៃ បណ្តោយ ។
6. គេនឹង បង្ហាញ ក្រុងកំពង់ចាម ឲ្យ
ឆាប់ ។

- ក្រុងកំពង់ចាម ជាក្រុងមួយ និងស្ថិត
នៅតាម បណ្តោយ នៃ នេត្រី ។
- ស្វាយរៀង ជាក្រុងមួយ និងស្ថិត
យូរណាស់ មកហើយ ។
- ស្វាយរៀង ជាក្រុងមួយ និងស្ថិត
នឹងទៅលេង យ៉ាង ឆាប់ ។
- ក្រុង បាត់ដំបង ជាក្រុងមួយ និង
ស្រស់ ។
- ក្រុងកំពង់ឆ្នាំង ជាក្រុងមួយ និងស្ថិត
នៅតាមបណ្តោយ នៃ បណ្តោយ ។
- ក្រុងកំពង់ចាម ជាក្រុងមួយ និងស្ថិត
នឹងបង្ហាញ ឲ្យ ឆាប់ ។

Drill D. Substitution

1. តើ ត្រូវ ពេលវេលា កំពុង ចាម កំពុង
នឹង ប្រើ ប្រាស់ ឬ ឬ ?

How many hours does it take the boat to go from Phnom Penh to Kompong Cham?

- 2. ព័ក់ពង់ចាមនៅភ្នំពេញ កប៉ាល់ រត់ ប៉ុន្មាន ម៉ោង?
How many hours does it take the boat to go from Kompong Cham to Phnom Penh?
- 3. ព័ក់ពង់ចាមនៅភ្នំពេញ កប៉ាល់ ឈប់ ប៉ុន្មាន កន្លែង?
How many places does the boat stop from Kompong Cham to Phnom Penh?
- 4. ព័ក់ពង់ចាមនៅភ្នំពេញ កប៉ាល់ យក ថ្លៃ ប៉ុន្មាន?
How much does the boat charge from Kompong Cham to Phnom Penh?
- 5. ភ្នំពេញ ទៅ ព័ក់ពង់ចាម យក ថ្លៃ ប៉ុន្មាន?
How much does the boat charge from Phnom Penh to Kompong Cham?
- 6. តើ ភ្នំពេញ ទៅ ព័ក់ពង់ចាម មាន កប៉ាល់ ច្រើន ទេ?
Are there many boats from Phnom Penh to Kompong Cham?
- 7. ភ្នំពេញ ទៅ ព័ក់ពង់ចាម កប៉ាល់ ឈប់ ប៉ុន្មាន កន្លែង?
How many places does the boat stop from Phnom Penh to Kompong Cham?
- 8. ភ្នំពេញ ទៅ ព័ក់ពង់ចាម កប៉ាល់ រត់ ប៉ុន្មាន ម៉ោង?
How many hours does it take the boat to go from Phnom Penh to Kompong Cham?

Drill E. Response

MODEL: គ្រូ : ភ្នំពេញ ទៅ ព័ក់ពង់ចាម កប៉ាល់ រត់ ប៉ុន្មាន ម៉ោង?
(ប្រើ វិហារ ១០ ម៉ោង ឬ ច្រើន ជាង)
សិស្ស : កប៉ាល់ រត់ ប្រើ វិហារ ១០ ម៉ោង ឬ ច្រើន ជាង ។

Teacher: How many hours does it take the boat to go from Phnom Penh to Kompong Cham? (maybe 10 hours or more)

Student: The boat takes maybe 10 hours or more.

- 1. ព័ក់ពង់ចាមនៅភ្នំពេញ កប៉ាល់ រត់ ប៉ុន្មាន ម៉ោង? (ប្រើ វិហារ ៤ ម៉ោង)
- 2. ព័ក់ពង់ចាមនៅភ្នំពេញ កប៉ាល់ ឈប់ ប៉ុន្មាន កន្លែង? (ប្រើ វិហារ ៤ កន្លែង ឬ ច្រើន ជាង)
- 3. ភ្នំពេញ ទៅ ព័ក់ពង់ចាម យក ថ្លៃ ប៉ុន្មាន? (ប្រើ វិហារ ២៤ រៀល ឬ ច្រើន ជាង)
- 4. ភ្នំពេញ ទៅ ព័ក់ពង់ចាម មាន កប៉ាល់ ប៉ុន្មាន យានយន្ត? (ប្រើ វិហារ ១០ យានយន្ត)
- 5. ភ្នំពេញ ទៅ ព័ក់ពង់ចាម យក ថ្លៃ ប៉ុន្មាន? (ប្រើ វិហារ ៥ ម៉ឺន រៀល ជាង)

កប៉ាល់ រត់ ប្រើ វិហារ ៤ ម៉ោង ។

កប៉ាល់ ឈប់ ប្រើ វិហារ ៤ កន្លែង ឬ ច្រើន ជាង ។

កប៉ាល់ យក ប្រើ វិហារ ២៤ រៀល ឬ ច្រើន ជាង ។

មាន កប៉ាល់ ប្រើ វិហារ ១០ យានយន្ត ។

កប៉ាល់ យក ប្រើ វិហារ ៥ ម៉ឺន រៀល ជាង ។

Drill F. Substitution

- 1. កាលណាសិនវេលាវេលាវេលា កប៉ាល់
រេចញ្ចេញភ្លាម ។
When it comes time to go, the boat
leaves immediately.
- 2. កាលណាសិនវេលាវេលាវេលា កប៉ាល់មិន
ចាំរយៈពេល ។
When it comes time to go, the boat
won't wait for us.
- 3. កាលណាសិនវេលាវេលាវេលា (ត្រឹម កប៉ាល់
មិនចាំរយៈពេល ។
When it gets to be 4:00 in the morn-
ing, the boat won't wait for us.
- 4. កាលណាសិនវេលាវេលាវេលា (ត្រឹម យើងត្រូវ
ទៅសិនវេលាវេលាវេលា ។
When it gets to be 4:00 in the morn-
ing, we have to get to the dock.
- 5. យើងយំឆាប់ណាស់ រយៈពេលបីកន្លះ យើង
ត្រូវទៅសិនវេលាវេលាវេលា ។
When it gets to be 3:30 at the latest,
we have to get to the dock.
- 6. យើងយំឆាប់ណាស់ រយៈពេលបីកន្លះ កប៉ាល់
រេចញ្ចេញពីទីនេះ ។
When it gets to be 3:30 at the latest,
the boat leaves the dock.
- 7. កាលណាសិនវេលាវេលាវេលាវេលា កប៉ាល់
រេចញ្ចេញពីទីនេះ ។
When it comes time to go, the boat
leaves the dock.
- 8. កាលណាសិនវេលាវេលាវេលាវេលា កប៉ាល់
លក់ប្រាក់ ។
When it comes time to go, only then
do they sell tickets.
- 9. កាលណាសិនវេលាវេលាវេលាវេលា កប៉ាល់
រេចញ្ចេញភ្លាម ។
When it comes time to go, the boat
leaves immediately.

Drill G. Response

- MODEL: គ្រូ : យើងត្រូវទៅសិនវេលាវេលាវេលា
កប៉ាល់រយៈពេលបីកន្លះ ?
(បី បីកន្លះ)
សិស្ស: យើងត្រូវទៅសិនវេលាវេលាវេលា
កប៉ាល់រយៈពេលបី ឬយើង
យំឆាប់ណាស់ រយៈពេលបីកន្លះ ។
- 1. យើងចាប់រឿងរយៈពេលបីកន្លះ ?
(រយៈពេល ៧ រយៈពេល ១៤ ១៥ ៣០)
 - 2. សិនវេលាវេលាវេលាវេលា រយៈពេលបីកន្លះ ឬរយៈពេល
(រយៈពេល ៧ រយៈពេល ៨)
 - 3. កប៉ាល់រេចញ្ចេញរយៈពេលបីកន្លះ ?

- Teacher: At what time do we have to arrive at
the dock? (three, three thirty)
- Student: We have to arrive at the dock at three
o'clock, or at the latest, 3:30.

យើងចាប់រឿងរយៈពេល ឬយើងយំ
ឆាប់ណាស់ រយៈពេល ១៥ ៣០ ។
សិនវេលាវេលាវេលាវេលា ឬយើងយំឆាប់ណាស់
រយៈពេល ៧ រយៈពេល ៨ ។
កប៉ាល់រេចញ្ចេញរយៈពេល ៦ ឬយើងយំឆាប់

- 4. រេម៉ាដៃ រេម៉ាប៊ុនកន្លះ
រេម៉ាត្រូវចេញពីផ្ទះរេម៉ាប៊ុន?
រេម៉ាត្រូវកន្លះ រេម៉ាដៃ
- 5. គេរឹកត្បូងរោងកូនស៊ីរណ្តាលចរេម៉ា
ប៊ុន? (រេម៉ា១២ រេម៉ា១២ រឹម១៤៣)

ណាស់ រេម៉ាប៊ុនកន្លះ ។
រេម៉ាត្រូវចេញពីផ្ទះរេម៉ាត្រូវកន្លះ
ឬយ៉ាងយឺតណាស់រេម៉ាដៃ ។
គេរឹកត្បូងរេម៉ា១២ ឬយ៉ាងយឺត
ណាស់ រេម៉ា១២ រឹម១៤ ៣ ។

Drill H. Response

MODEL: គ្រូ: រេម៉ាដៃ រេម៉ាប៊ុនកន្លះ
រេម៉ាប៊ុន?
(ប៊ុន: ប៊ុន)
សិស្ស: តាមខ្ញុំស្មាន រេម៉ាដៃ រេម៉ាប៊ុន
រេម៉ាប៊ុន រេម៉ាប៊ុន ឬ
យ៉ាងយឺតណាស់ រេម៉ាដៃ ។

Teacher: At what time do we have to arrive at the dock? (three thirty,three)

Student: I think we will get to the dock at maybe three thirty, or at the earliest 3 o'clock.

- 1. គេរឹមចាប់រៀនរេម៉ាប៊ុន ?
(៩, ១៤ ៧)
- 2. រេម៉ាដៃ រេម៉ាប៊ុន រេម៉ាប៊ុន រេម៉ាប៊ុន ?
(៥ ៧)
- 3. កប៉ាល់ចេញពីរេម៉ាប៊ុន ?
(៤, ៣០ ៤)
- 4. រេម៉ាដៃ រេម៉ាប៊ុន រេម៉ាប៊ុន រេម៉ាប៊ុន ?
(៦ ៤, ៣០)
- 5. គេរឹមរឹកត្បូងរោងកូនស៊ីរណ្តាលចរេម៉ា
ប៊ុន? (១២, ១៤ ១២)

តាមខ្ញុំស្មាន គេចាប់រៀនរេម៉ាដៃ ៩ រឹម
១៤ ៣ ឬយ៉ាងយឺតណាស់ រេម៉ាដៃ ។
តាមខ្ញុំស្មាន រេម៉ាដៃ ៥ ឬយ៉ាងយឺត
ណាស់ រេម៉ាដៃ ៧ រេម៉ាប៊ុន រេម៉ាប៊ុន ។
តាមខ្ញុំស្មាន កប៉ាល់ចេញពីរេម៉ាដៃ, ៣០
ឬយ៉ាងយឺតណាស់ រេម៉ាដៃ ។
តាមខ្ញុំស្មាន រេម៉ាដៃ រេម៉ាប៊ុន រេម៉ាប៊ុន ឬ
យ៉ាងយឺតណាស់ រេម៉ាដៃ, ៣០ ។
តាមខ្ញុំស្មាន គេរឹមរឹកត្បូងរោងកូនស៊ីរណ្តាលចរេម៉ា
១២, ១៤ ឬយ៉ាងយឺតណាស់ រេម៉ាដៃ ។

Drill I. Substitution

- 1. ពីភ្នំពេញទៅកំពង់ចាមមាន
កប៉ាល់យ៉ាងតិចណាស់ ដប់ ។
- 2. ពីភ្នំពេញទៅកំពង់ចាមកប៉ាល់
ឈប់យ៉ាងតិចណាស់ ៥ កន្លែង ។
- 3. ពីកំពង់ចាមទៅភ្នំពេញកប៉ាល់
ឈប់យ៉ាងតិចណាស់ ៥ កន្លែង ។

From Phnom Penh to Kompong Cham there are at least 10 boats.

From Phnom Penh to Kompong Cham, the boat stops at at least five places.

From Kompong Cham to Phnom Penh, the boat stops at at least five places.

- 4. ពីកំពង់ចាមទៅភ្នំពេញ គេយកថ្លៃ យ៉ាងតិចណាស់ ២០ រៀល ។
- 5. ពីកំពង់ចាមទៅភ្នំពេញ កប៉ាល់រត់ យ៉ាងឆាប់ណាស់ ៨ ម៉ោង ។
- 6. ពីកំពង់ចាមទៅភ្នំពេញ កប៉ាល់រត់ យ៉ាងយឺតណាស់ ១០ ម៉ោង ។
- 7. ពីភ្នំពេញទៅកំពង់ចាម កប៉ាល់រត់ យ៉ាងយឺតណាស់ ១០ ម៉ោង ។
- 8. ពីភ្នំពេញទៅកំពង់ចាម មានកប៉ាល់ យ៉ាងតិចណាស់ ១០ ។

From Kompong Cham to Phnom Penh, they charge at least 20 riels.

From Kompong Cham to Phnom Penh the boat takes 8 hours at the fastest.

From Kompong Cham to Phnom Penh, the boat takes 10 hours at the slowest.

From Phnom Penh to Kompong Cham, the boat takes 10 hours at the slowest.

From Phnom Penh to Kompong Cham there are at least 10 boats.

Drill J. Transformation

MODEL: (គ្រូ: មានកប៉ាល់ដប់បួននាវា ។
 សិស្ស: មានកប៉ាល់យ៉ាងតិចណាស់ ១០ ។

Teacher: There are 10 boats or more.
 Student: There are at least 10 boats.

MODEL: (គ្រូ: មានកប៉ាល់១០ បណ្តោះ ។
 សិស្ស: មានកប៉ាល់យ៉ាងច្រើនណាស់ ១០ ។

Teacher: There are only 10 boats.
 Student: At the most, there are 10 boats.

កប៉ាល់លឿនបំផុត ប្រាំបួនម៉ោង ។
 កប៉ាល់យឺតបំផុត ប្រាំបួនម៉ោង ។
 កប៉ាល់រត់ ១០ ម៉ោង ប្រាំបួនម៉ោង ។
 កប៉ាល់រត់ ៨ ម៉ោង ប្រាំបួនម៉ោង ។
 គេយកថ្លៃ ២០ រៀល ប្រាំបួនម៉ោង ។
 គេយកថ្លៃ ២០ រៀល ប្រាំបួនម៉ោង ។
 ដល់ម៉ោង ៧ ទើបរកលក់សំបុត្រ ។
 ដល់ម៉ោង ៧,៣០ ទើបរកលក់សំបុត្រ ។

កប៉ាល់លឿនបំផុត យ៉ាងតិចណាស់ ប្រាំបួនម៉ោង ។
 កប៉ាល់លឿនបំផុត យ៉ាងច្រើនណាស់ ៦ ម៉ោង ។
 កប៉ាល់រត់ យ៉ាងតិចណាស់ ១០ ម៉ោង ។
 កប៉ាល់រត់ យ៉ាងច្រើនណាស់ ៨ ម៉ោង ។
 គេយក យ៉ាងតិចណាស់ ២០ រៀល ។
 គេយក យ៉ាងច្រើនណាស់ ២០ រៀល ។
 រកលក់សំបុត្រ យ៉ាងឆាប់ណាស់ ម៉ោង ៧ ។
 រកលក់សំបុត្រ យ៉ាងយឺតណាស់ ម៉ោង ៧,៣០ ។

UNIT 62

BASIC DIALOGUE

- 1. **វ៉ែតជិតរំពេលចេញហើយ ។ គេ
នាំគ្នាឡើងលើកប៉ាល់ហើយ ។** Sok

It's almost time to leave. They are going aboard the boat.
- 2. **ចុះមនុស្សឯណោះ គេកំពុងធ្វើ
អ្វី?** Pon

What are the people over there doing?
- 3. **អ្នកខ្លះទិញវត្ថុធាតុដើមយកទៅលក់ ។
ខ្លះទៀតទិញម្ហូបចំណីយកទៅផ្ទះ
លក់ ។ ម៉ែលី ឆ្លុះ ទៅផ្ទះ ។** Sok

Some are buying food to take to their children who are waiting for them at home.
- 4. **ស្ទីហ្វី? ខ្ញុំឮសូរស៊ីរេហ្គូ ។** Pon

What is that? I heard a whistle blow.
- 5. **បាទ កប៉ាល់គេប្រាប់ស៊ីរេហ្គូ
សញ្ញា ។ ជិតរំពេលចេញហើយ ។** Sok

The boat blows the whistle as a signal. It's time to leave.
- 6. **អ្នកដើរកប៉ាល់នោះធ្វើអ្វី?** Pon

What are those boatmen doing?
- 7. **គេកំពុងស្រាយតួរ (ស្រាយ
ច្រវាក់) ។ អ្នកអង្គុយនោះគឺអ្នក
ដំណើរ ។ គេអង្គុយរន្ធប បន្តិច
ទៀត គេលក់សំបុត្រកប៉ាល់ហើយ ។** Sok

They are untying ropes and chains. And those quiet people sitting are passengers. In a while, someone will come to sell them tickets.
- 8. **អ្នកដំរើចេញទ្រូងស្មើគ្នា តាម
អស់ឬ?** Pon

Do all the passengers pay the same price?
- 9. **ទេ គេចេញទ្រូងតាមចម្ងាយ ។** Sok

No. They pay (on the boat) according to the distance.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. អ្នកខ្លះទិញវត្ថុរវាស់យកទៅលក់។
Some people buy things to take to sell.
- 2. អ្នកខ្លះទិញវត្ថុរវាស់យកទៅផ្ញើកូនចៅ។
Some people buy things to take to their children.
- 3. អ្នកខ្លះទិញប្រាំបីយកទៅផ្ញើកូនចៅ។
Some people buy bread to take to their children.
- 4. អ្នកខ្លះទិញប្រាំបីយកទៅផ្ញើកូនចៅ។
Some others buy bread to take to their children.
- 5. អ្នកខ្លះទិញផ្លែឈើយកទៅផ្ញើកូនចៅ។
Some others buy fruit to take to their children.
- 6. អ្នកខ្លះទិញផ្លែឈើយកទៅជូនទីតុកហ្វាយ។
Some others buy fruit to take to their parents.
- 7. អ្នកខ្លះទិញផ្លែឈើយកទៅជូនទីតុកហ្វាយ។
Some people buy fruit to take to their parents.
- 8. អ្នកខ្លះទិញវត្ថុរវាស់យកទៅជូនទីតុកហ្វាយ។
Some people buy things to take to their parents.
- 9. អ្នកខ្លះទិញវត្ថុរវាស់យកទៅលក់។
Some people buy things to take to sell.

Drill B. Response

- MODEL: (គ្រូ: បើចបានដាក់ប៉ាល់ទាញស៊ីរហ្គូ?
(ដល់ពេលរេចព្យាបាល)
សិស្ស: ភ្លេចប៉ាល់ទាញស៊ីរហ្គូ ឲ្យសញ្ញាដល់ពេលរេចព្យាបាល។
Teacher: Why is the boat blowing the whistle?
(it's time to leave)
Student: The boat blows the whistle as a signal that it's time to leave.
- 1. បើចបានដាក់ប៉ាល់ទាញស៊ីរហ្គូ?
(ដល់ដល់ពេលរេចព្យាបាល)
ភ្លេចប៉ាល់ទាញស៊ីរហ្គូ ឲ្យសញ្ញាដល់ដល់ពេលរេចព្យាបាល។
 - 2. បើចបានដាក់ប៉ាល់ទាញស៊ីរហ្គូ?
(ដល់ដល់ពេលរេចព្យាបាល)
ប៉ាល់ទាញស៊ីរហ្គូ ឲ្យសញ្ញាដល់ដល់ពេលរេចព្យាបាល។
 - 3. បើចបានដាក់ប្រែប្រួលលើកន្លែង?
ប្រែប្រួលលើកន្លែងឲ្យសញ្ញា កូនសិស្ស

- (កូនសិស្ស អង្គុយរស្សៀម)
- 4. ម៉េចបានជាការកម្លាំងរលីករដំរី?
(គេចង់ចុះពីទ្រាន)
- 5. ម៉េចបានជាការបាត់ទាញស្រែហូ?
(ដល់ពេលទ្រៀមរលីកបាត់ហើយ)

អង្គុយរស្សៀម ។
 អ្នកដំរីរលីកដើរឲ្យសញ្ញា គេចង់ចុះពី
 ទ្រាន ។
 កបាត់ទាញស្រែហូ ឲ្យសញ្ញា ដល់ពេល
 ទ្រៀមរលីកបាត់ហើយ ។

Drill C. Transformation

MODEL: (គ្រូ: អ្នកដំរីកបាត់ស្រាយពួន
 ស្រាយច្រហុកៗ ឯអ្នកដំរីលើ
 អង្គុយរស្សៀម ។
 សិស្ស: នៅពេលដំរីលើអ្នកដំរីលើ
 អង្គុយរស្សៀម អ្នកដំរី
 កបាត់ស្រាយពួនស្រាយច្រ
 ហុកៗ

Teacher: The workers on the boat untie the ropes and untie the chains. As for the passengers, they sit quietly.

Student: At the time the passengers are sitting quietly, the workers on the boat untie the ropes and untie the chains.

- 1. អ្នកដំរីកបាត់ដំរីរលីកសំបុត្រឲ្យ
អ្នកដំរី ។ ឯអ្នកដំរីគេទ្រៀមរលីកបាត់ ។
- 2. អ្នកដំរីទិញទិដ្ឋិលើដំរីនាំឲ្យកូនចៅ ។
ឯកូនចៅមើលទិដ្ឋិទិញឯដំរី ។
- 3. អ្នកដំរីលើទ្រៀមរលីកបាត់ ។ ឯអ្នកដំរី
កបាត់អង្គុយរស្សៀម ។
- 4. (គ្រូបន្ត) គេមើលរម្យន្ត ។ ឯកូន
សិស្ស អង្គុយរស្សៀម ស្ងាប ។
- 5. អ្នកដំរីកបាត់ស្រាយពួន (ស្រាយច្រ
ហុកៗ ឯអ្នកលក់ដំរីនាំចុះពីកបាត់ ។

នៅពេលដំរីលើអ្នកដំរីទ្រៀមរលីកបាត់
 អ្នកដំរី កបាត់លក់សំបុត្រឲ្យអ្នកដំរី ។
 នៅពេលដំរីលក់កូនចៅមើលទិដ្ឋិទិញឯដំរី
 អ្នកដំរីទិញទិដ្ឋិលើដំរីនាំឲ្យ ។
 នៅពេលដំរីលើអ្នកដំរីកបាត់អង្គុយ
 រស្សៀម អ្នកដំរីលើទ្រៀមរលីកបាត់ ។
 នៅពេលកូនសិស្ស អង្គុយរស្សៀម ស្ងាប
 (គ្រូបន្ត) គេមើលរម្យន្ត ។
 នៅពេលអ្នកលក់ដំរីនាំចុះពីកបាត់
 អ្នកដំរីកបាត់ស្រាយពួន (ស្រាយច្រហុកៗ

Drill D. Substitution

- 1. មួយសន្ទុះទៀត គេនាំដំរីលក់
សំបុត្រឲ្យអ្នកដំរី ។
- 2. មួយសន្ទុះទៀត គេនាំដំរីលក់
សំបុត្រឲ្យអ្នកដំរី ។
- 3. ឱ្យដំរី គេនាំដំរីលក់សំបុត្រឲ្យ

In another moment the workers will go about selling tickets to the passengers.

In another moment the workers will finish selling tickets to the passengers.

Now the workers will finish selling

- 4. ឡូកស៊ី: ។
ឥឡូវ គេនឹងលក់សំបុត្រឲ្យអ្នកដំណើរ ។
- 5. ឥឡូវ គេនឹងពោញស៊ីរហ្គ ឲ្យអ្នកដំណើរ ដឹង ។
- 6. មួយសន្ទុះទៀត គេនឹងពោញស៊ីរហ្គ ឲ្យអ្នកដំណើរដឹង ។
- 7. មួយសន្ទុះទៀត គេនឹងពោញស៊ីរហ្គ ឲ្យអ្នកដំណើរដឹង ។
- 8. មួយសន្ទុះទៀត គេនឹងដើរលក់សំបុត្រឲ្យអ្នកដំណើរ ។

tickets to the passengers.

Now the workers will finish selling tickets to the travellers.

Now the workers will blow the whistle to let the travellers know.

In another moment the workers will blow the whistle to let the travellers know.

In another moment the workers will blow the whistle to let the passengers know.

In another moment the workers will go about selling tickets to the passengers.

Drill E. Substitution

- 1. អ្នកដំណើរចេញថ្លៃស្មើគ្នាទាំងអស់ ឬ?
- 2. អ្នកដំណើរនីមួយៗ ដំណើរចម្ងាយស្មើគ្នាទាំងអស់ ឬ?
- 3. កប៉ាល់រត់ចម្ងាយស្មើគ្នាទាំងអស់ ឬ?
- 4. កប៉ាល់រត់លឿនស្មើគ្នាទាំងអស់ ឬ?
- 5. ទូកនេសាទត្រីលឿនស្មើគ្នាទាំងអស់ ឬ?
- 6. ទូកនេសាទត្រីទំហំស្មើគ្នាទាំងអស់ ឬ?
- 7. ទូកនេសាទត្រីថ្លៃស្មើគ្នាទាំងអស់ ឬ?
- 8. អ្នកដំណើរចេញថ្លៃស្មើគ្នាទាំងអស់ ឬ?

Do the passengers all pay the same fare?

Do the passengers all travel the same distance?

Do the boats all travel the same distance?

Do the boats all travel the same speed?

Do the fishing boats all travel the same speed?

Are all fishing boats the same size?

Do all fishing boats cost the same?

Do all the passengers pay the same fare?

Drill F. Expansion

- 1. តាមចម្ងាយ។ According to distance.
- 2. បាទទេ តាមចម្ងាយ។ No, according to distance.
- 3. បាទទេ គេយកតាមចម្ងាយ។ No, they charge a fare according to distance.
- 4. បាទទេ គេយកតាមដំរីម្លូចម្ងាយ។ No, they charge a fare which they charge according to distance.
- 5. បាទទេ គេចេញតាមដំរីម្លូចម្ងាយ គេយក។ No, they pay a fare according to what they charge by distance.
- 6. បាទទេ គេចេញដំរីម្លូតាមដំរីម្លូចម្ងាយ គេយក។ No, they pay a fare according to the fare which they charge by distance.

Drill G. Reduction

- 1. បាទទេ គេចេញដំរីម្លូតាមដំរីម្លូ ចម្ងាយ គេយក។ No, they pay a fare according to the fare which they charge by distance.
- 2. បាទទេ គេចេញតាមដំរីម្លូចម្ងាយ គេយក។ No, they pay a fare according to what they charge by distance.
- 3. បាទទេ គេយកតាមដំរីម្លូចម្ងាយ។ No, they charge a fare which they charge according to distance.
- 4. បាទទេ គេយកតាមចម្ងាយ។ No, they charge a fare according to distance.
- 5. បាទទេ តាមចម្ងាយ។ No, according to distance.
- 6. តាមចម្ងាយ។ According to distance.

Drill H. Substitution

- 1. ថ្ងៃលឿនទៅសង្វារដំរីម្លូ គ្មានទេដំរីម្លូ អ្វីទេ។ If you look at both sides of the river, you won't see anything.
- 2. ថ្ងៃលឿនទៅសង្វារដំរីម្លូ ទេដំរីម្លូ ទេដំរីម្លូ ច្រើនណាស់។ If you look at both sides of the river, you will see many trees.
- 3. ថ្ងៃលឿនទៅខាងកើត ទេដំរីម្លូ ទេដំរីម្លូ ច្រើនណាស់។ If you look to the east of the river, you will see many trees.
- 4. ថ្ងៃលឿនទៅខាងកើត ទេដំរីម្លូ ព្រៃ។ If you look to the east of the

5. ក្រហម ក្រាល ។
 មើលទៅលើមេឃ ឃើញ ពណ៌
 ក្រហម ក្រាល ។
6. មើលទៅលើមេឃ ឃើញ ផ្កាយ
 មួយភ្លឺជាងគេ ។
7. មើលទៅទិសទិសដំណើរទូក
 ឃើញផ្កាយមួយភ្លឺជាងគេ ។
8. មើលទៅទិសទិសដំណើរទូក
 ឃើញភ្លើងភ្លឺ ។
9. មើលទៅតាមមាត់ទន្លេ ឃើញភ្លើង
 ភ្លឺ ។
10. មើលទៅតាមមាត់ទន្លេ ឃើញភ្លើង
 ទូក ទូក ទន្សាយ ទន្សាយ ។
11. មើលទៅសង្វាក់ទន្លេ ឃើញភ្លើង
 ទូក ទូក ទន្សាយ ទន្សាយ ។
12. មើលទៅសង្វាក់ទន្លេ គ្មានឃើញ
 អ្វីទេ ។

- river, you will see a light red color.
 If you look in the sky, you will see a light red color.
- If you look in the sky, you will see the brightest star.
- If you look in the direction the boat's going, you will see the brightest star.
- If you look in the direction the boat's going, you will see a dim floating light.
- If you look along the shore, you will see a dim floating light.
- If you look along the shore, you will see lights in fishing boats.
- If you look at both sides of the river, you will see lights in fishing boats.
- If you look at both sides of the river, you won't see anything.

Drill I. Transformation

MODEL: គ្រូ: បើខ្ញុំឃើញពណ៌ក្រហម
 ក្រាល ។ នោះ ខ្ញុំនឹងចាំជិតភ្លឺ
 ហើយ ។

សិស្ស: ពណ៌ក្រហម ក្រាល ។ នោះ
 បញ្ជាក់ឲ្យនឹងចាំជិតភ្លឺ
 ហើយ ។

Teacher: If I see the light red color, I know it's near dawn already.

Student: The light red color indicates that it's close to dawn already.

1. បើខ្ញុំឃើញផ្កាយ (ព្រឹក ខ្ញុំនឹងចាំ
 ជិតភ្លឺ) ហើយ ។
2. បើខ្ញុំឃើញភ្លើងភ្លឺ ។ នោះ ខ្ញុំនឹងចាំ
 ទូក ទូក ទន្សាយ ទន្សាយ ។
3. បើខ្ញុំឃើញពណ៌ក្រហម ក្រាល
 រស់រវើក ខ្ញុំនឹងចាំជិតនឹងរស់រវើក ពណ៌
 ក្រហម ។

- ផ្កាយ (ព្រឹក បញ្ជាក់ឲ្យនឹងចាំជិតភ្លឺ)
 ហើយ ។
- ភ្លើងភ្លឺ ។ នោះ បញ្ជាក់ឲ្យនឹងចាំទូក
 ទូក ទន្សាយ ទន្សាយ ។
- ពណ៌ក្រហម ក្រាល រស់រវើក ហើយ
 បញ្ជាក់ឲ្យនឹងចាំជិតនឹងរស់រវើក ពណ៌
 ក្រហម ។

UNIT 63

BASIC DIALOGUE

1. **ស៊ីហ្គេរ៉ូ អ្វីហ្នឹង?** Pon What's that whistle?

2. **កប៉ាល់ទាញស៊ីហ្គេរ៉ូប្រាប់អ្នកដំណើរ
ដឹកនិលកន្លែងចុះ ត្រូវរៀបចំខ្លួន ។** Sok The boat blows the whistle to tell the travellers that it's about to arrive at a stop, and that they must get ready.

3. **ដល់កំពង់ចាមហើយ? ឆាប់ណាស់។** Pon We've arrived in Kompong Cham already. That's very fast.

4. **មិនមែនកំពង់ចាមទេ។ នេះជាកន្លែង
ចុះមួយតូច មិនទាន់ដល់កំពង់ចាម
ទេ ។ កប៉ាល់ចូលផែរហើយ។** Sok It's not Kompong Cham. This is a small stop; we haven't arrived in Kompong Cham yet. Look, the boat is coming into the docks.

5. **គេលក់អ្វីខ្លះនៅលើផែរ?** Pon What are they selling on the dock?

6. **គេលក់នំ ម្ហូប ហើយនិងផ្លែ
ឈើផង ។ កប៉ាល់ចេញពីផែរមួយទៅ
ផែរមួយទៀត ។** Sok Oh, they're selling cakes, food, and fruit too. The boat leaves one dock and goes to another.

7. **គេមានលក់ម្ហូប រាល់ទីតាំងផងឬទេ?** Pon Do they sell food on every dock?

8. **មាន ហើយមានមនុស្សចុះឡើង
ទីតាំងផងដែរ ។** Sok They do. And there are people getting off and on at each dock.

9. **ពេលព្រឹក តាមបណ្តោយមាត់
ទន្លេ នេះ ល្អណាស់។** Pon I find the landscape along the river in the morning very pretty.

10. **ផ្ទះអ្នកស្រុក សុទ្ធតែមានដើម
ឈើ ជុំវិញ មានស្ពាយ ក្រូច ជាដើម។** Sok Yes, the houses of the peasants are all surrounded by trees. Mango and orange, for example.

- 11.

ថ្ងៃក្តៅបន្តិចៗហើយ ។

Pon

Now the sun is getting hotter little by little.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. កប៉ាល់ទាញស៊ីរេហ្គូប្រាប់អ្នកដំណើរ
ដិតដល់កន្លែងចុះ។
The boat blows its whistle to tell
the travellers they are about to
arrive at a landing.
- 2. កប៉ាល់ទាញស៊ីរេហ្គូសញ្ញា អ្នកដំណើរ
ដិតដល់កន្លែងចុះ។
The boat blows its whistle as a
signal to the travellers they are
about to arrive at a landing.
to
- 3. កប៉ាល់ទាញស៊ីរេហ្គូសញ្ញា អ្នកដំណើរ
ត្រូវរៀបចំខ្លួន។
The boat blows its whistle as a
signal to the travellers to get
ready.
- 4. ឡានឈ្នួលទាញស៊ីរេហ្គូសញ្ញា អ្នក
ដំណើរត្រូវរៀបចំខ្លួន។
The bus blows its horn as a signal
to the travellers to get ready.
- 5. ឡានឈ្នួលទាញស៊ីរេហ្គូប្រាប់អ្នកដំណើរ
ត្រូវរៀបចំខ្លួន។
The bus blows its horn to tell the
travellers to get ready.
- 6. ឡានឈ្នួលទាញស៊ីរេហ្គូប្រាប់អ្នកដំណើរ
ដិតដល់ពេលវេលាចេញហើយ។
The bus blows its horn to tell the
travellers it's about time to leave.
- 7. ឡានឈ្នួលទាញស៊ីរេហ្គូប្រាប់អ្នកដំណើរ
ដិតដល់ពេលវេលាចេញហើយ។
The bus blows its horn to tell the
passengers it's about time to leave.
- 8. កប៉ាល់ទាញស៊ីរេហ្គូប្រាប់អ្នកដំណើរ
ដិតដល់ពេលវេលាចេញហើយ។
The boat blows its whistle to tell
the passengers it's about time to
leave.
- 9. កប៉ាល់ទាញស៊ីរេហ្គូប្រាប់អ្នកដំណើរ
ដិតដល់កន្លែងចុះ។
The boat blows its whistle to tell
the passengers they are about to
arrive at a landing.
- 10. កប៉ាល់ទាញស៊ីរេហ្គូប្រាប់អ្នកដំណើរ
ដិតដល់កន្លែងចុះ។
The boat blows its whistle to tell
the travellers they are about to
arrive at a landing.

Drill B. Response

MODEL: គ្រូ: ដល់កំពង់ចាមហើយ?
(កន្លែងចុះមួយតូច)
សិស្ស: នេះជាកន្លែងចុះមួយតូច មិន
ទាន់ដល់កំពង់ចាមទេ។

Teacher: We've arrived in Kompong Cham.
(small landing)

Student: This is a little landing; we haven't
arrived in Kompong Cham yet.

1. ដល់ភ្នំពេញហើយ?
(ទិស បន្ត ហោះស្រាយ ទាម)

នេះជាកំពង់ចាម ហោះស្រាយ មិន
ទាន់ដល់ភ្នំពេញទេ។

2. ដីល់បាត់ដីបង្ហើយ?

(ភូមិមួយតូច)

នេះជាក្រុមមួយតូច មិនទាន់ដីល់បាត់
ដីបង្ហើយទេ។

3. ដីល់កំពង់រលាបហើយ?

(រកោះមួយតូច)

នេះជារកោះមួយតូច មិនទាន់ដីល់កំពង់
រលាបទេ។

4. ដីល់ភ្នំពេញហើយ?

(វិថីកំពង់មួយតូច)

នេះជាវិថីកំពង់មួយតូច មិនទាន់ដីល់
ភ្នំពេញទេ។

5. ដីល់កំពង់ឆ្នាំងហើយ?

(កន្លែងធ្វើឡានមួយ)

នេះជាកន្លែងធ្វើឡានមួយ មិនទាន់
ដីល់កំពង់ឆ្នាំងទេ។

Drill C. Double Substitution

1. កប៉ាល់រេចព្យាពីវិថីមួយ ចូលវិថី
មួយទៀត។

The boat leaves one dock (and) goes
to another dock.

2. ឡានឈ្នួលរេចព្យាពីកន្លែងមួយ ចូលកន្លែង
មួយទៀត។

The bus leaves one stop (and) goes
to another stop.

3. កប៉ាល់ហោះរេចព្យាពីវាលយន្តហោះ
មួយ ចូលវាលយន្តហោះមួយទៀត។

The plane leaves one airport (and)
goes to another airport.

4. រទេះភ្លើងរេចព្យាពីស្ថានីយមួយ
ចូលស្ថានីយមួយទៀត។

The train leaves one station (and)
goes to another station.

5. កុនសិស្សរេចព្យាពីបន្ទប់រៀនមួយ ចូល
បន្ទប់រៀនមួយទៀត។

The students leave one room (and)
go to another room.

6. អ្នកលក់ម្ហូបរេចព្យាពីហាងមួយ ចូល
ហាងមួយទៀត។

The food vendors leave one shop (and)
go to another shop.

7. កម្មកររេចព្យាពីរោងមួយ ចូលរោង
មួយទៀត។

The workers leave one warehouse (and)
go to another warehouse.

8. កប៉ាល់រេចព្យាពីវិថីមួយ ចូលវិថី
មួយទៀត។

The boat leaves one dock (and) goes
to another dock.

Drill D. Response

MODEL: គ្រូ : តើមានលក់ម្ហូបរាល់វិថីវិថី
ឬទេ? (មនុស្សចុះឡើង)
សិស្ស: បាទមាន ហើយមានមនុស្ស
ចុះឡើងរាល់វិថីវិថីទេ។

Teacher: Do they sell food at every dock?
(people get off and on)

Student: Yes. And there are people getting
off and on at every dock.

1. មានបន្ទីរចុះឡើងរាល់ទីតា
ស្ថានីយឬអី? (លក់ដីធ្លីលើ)
2. តើមានលក់ស៊ីប៊ែររាល់ទីតា កន្លែងចុះ
ឬអី? (ដើមឈើស្រុកនោះ)
3. តើមានបន្ទប់សម្រាករាល់ទីតា យន្ត
ហោះឬអី? (ភោជនីយដ្ឋានល្អៗ)
4. តើមានភោជនីយដ្ឋានរាល់ទីតា កន្លែង
ចុះឬអី? (ហោលលក់អីវ៉ាន់)
5. តើលក់អីវ៉ាន់រាល់ទីតា ដីឬអី?
(បន្ទីរចុះឡើង)

- បាទមាន បើមានបន្ទីរចុះឡើង
រាល់ទីតាស្ថានីយដីធ្លី ។
- បាទមាន បើមានដើមឈើស្រុកនោះ
រាល់ទីតា កន្លែងចុះដីធ្លី ។
- បាទមាន បើមានភោជនីយដ្ឋាន
ល្អៗ រាល់ទីតា យន្តហោះដីធ្លី ។
- បាទមាន បើមានហោលលក់អីវ៉ាន់
រាល់ទីតា កន្លែងចុះដីធ្លី ។
- បាទមាន បើមានបន្ទីរចុះឡើង
រាល់ទីតា ដីធ្លី ។

Drill E. Substitution

1. ផ្ទះអ្នកស្រុកស្ទើរទីតា ព្រំដីវិញដោយ
ដើមឈើ ។
2. ផ្ទះអ្នកស្រុកស្ទើរទីតា ព្រំដីវិញដោយ
កំពែង ។
3. ផ្ទះអ្នករដ្ឋការស្ទើរទីតា ព្រំដីវិញដោយ
កំពែង ។
4. ផ្ទះអ្នករដ្ឋការស្ទើរទីតា ព្រំដីវិញដោយ
ទាហាន ។
5. ភូមិតូចៗ ស្ទើរទីតា ព្រំដីវិញដោយ
ទាហាន ។
6. ភូមិតូចៗ ស្ទើរទីតា ព្រំដីវិញដោយ
សួនច្បារ ។
7. វត្តនិងវិហារស្ទើរទីតា ព្រំដីវិញដោយ
សួនច្បារ ។
8. វត្តនិងវិហារស្ទើរទីតា ព្រំដីវិញដោយ
ដើមឈើ ។
9. ផ្ទះអ្នកស្រុកស្ទើរទីតា ព្រំដីវិញដោយ
ដើមឈើ ។

- The houses of peasants are all sur-
rounded by trees.
- The houses of peasants are all sur-
rounded by walls.
- The houses of government officials
are all surrounded by walls.
- The houses of government officials
are all surrounded by soldiers.
- Small villages are all surrounded
by soldiers.
- Small villages are all surrounded by
gardens.
- Wats and temples are all surrounded
by gardens.
- Wats and temples are all surrounded
by trees.
- The houses of peasants are all sur-
rounded by trees.

Drill F. Equivalence drill

- MODEL: គ្រូ: មានដើមឈើនៅជុំវិញផ្ទះ
អ្នកស្រុកគ្រប់ផ្ទះ ។
សិស្ស: ផ្ទះអ្នកស្រុកសុទ្ធតែព័ទ្ធ
ជុំវិញនិយាយដើមឈើ ។
1. មានកំពែងនៅជុំវិញរក្សិករិការ។
 2. មានទាហាននៅជុំវិញភូមិតូចៗ
គ្រប់ភូមិ។
 3. មានស្ពានច្បារនៅជុំវិញវត្តនិងវិហារ
ទាំងអស់។
 4. មានកំពែងនៅជុំវិញភូមិតូចៗគ្រប់
ភូមិ ។
 5. មានទាហាននៅជុំវិញផ្ទះអ្នករិការ
គ្រប់ផ្ទះ ។

Teacher: There are trees around all the houses of the peasants.

Student: The houses of the peasants are all surrounded by trees.

- ផ្ទះអ្នករិការសុទ្ធតែព័ទ្ធនិយាយកំពែង។
ភូមិតូចៗគ្រប់ភូមិសុទ្ធតែព័ទ្ធនិយាយ
ទាហាន។
វត្តនិងវិហារសុទ្ធតែព័ទ្ធនិយាយស្ពាន
ច្បារជុំវិញ។
ភូមិតូចៗសុទ្ធតែព័ទ្ធនិយាយ
កំពែង។
ផ្ទះអ្នករិការសុទ្ធតែព័ទ្ធនិយាយ
ទាហាន។

Drill G. Substitution

1. កប៉ាល់នៅចូលទីផែនដីបី
មួយ ទៀតទេ។
2. កប៉ាល់នៅចូលទី កន្លែងចុះមួយ
ទៀតទេ។
3. ឡានឈ្នួលនៅចូលកន្លែងចុះមួយ
ទៀតទេ។
4. ឡានឈ្នួលនៅចូលទី ភូមិតូចមួយ
ទៀតទេ។
5. ទ្រនុងនៅចូលទី ភូមិតូចមួយ
ទៀតទេ។
6. ទ្រនុងនៅចូលទី ឆ្នាន់យកំពង់
ឆ្នាំងមួយទៀតទេ។
7. ឡានឈ្នួលនៅចូលទី ឆ្នាន់យកំពង់
មួយទៀតទេ។
8. ឡានឈ្នួលនៅចូលទី ផែនដីបីទៀត
ទេ។
9. កប៉ាល់នៅចូលទី ផែនដីបីទៀតទេ។

- The boat still will enter only one more dock.
- The boat still will enter only one more stop (landing).
- The bus still will enter only one more stop.
- The bus still will enter only one more small village.
- The train still will enter only one more small village.
- The train still will enter only Kompong Chang station.
- The bus still will enter only Kompong Chang station.
- The bus still will enter only Tonle Bat dock.
- The boat still will enter only Tonle Bat dock.

Drill H. Transformation

- MODEL: គ្រូ: កប៉ាល់នៅចូលទៅវិទ្យុផែនដី
 មួយទៀតទេ។
 សិស្ស: ក្រៅពីវិទ្យុផែនដី កប៉ាល់
 មិនចូលទៅណាទៀតទេ។
1. ឡានឈ្នួលចូលទៅកន្លែងចុះ
 ទ្រព្យកក្កាបមួយទៀតទេ។
 2. រទេះភ្នំចូលទៅកន្លែងស្តុកស្លឹកកំពង់ឆ្នាំង
 មួយទៀតទេ។
 3. យន្តហោះចុះទៅទិសកប៉ាល់ហោះ
 ស្របរាបមួយទៀតទេ។
 4. ឡានចូលទៅភូមិសាខាមួយទៀតទេ។
 5. កប៉ាល់ចូលទៅទ្រព្យកក្កាបមួយទៀតទេ។

Teacher: The ship will enter only one more dock, at Tonle Bat.

Student: Besides the Tonle Bat dock, the ship won't go to any other dock.

- ក្រៅពីកន្លែងចុះទ្រព្យកក្កាប ឡានឈ្នួល
 មិនចូលកន្លែងចុះណាទៀតទេ។
 ក្រៅពីស្តានីយកំពង់ ឆ្នាំងរទេះភ្នំ
 មិនចូលកន្លែងស្តុកស្លឹកកំពង់ឆ្នាំង
 មួយទៀតទេ។
 ក្រៅពីទិសកប៉ាល់ហោះស្របរាប
 យន្តហោះមិនចុះទៅទិសណាទៀតទេ។
 ក្រៅពីភូមិសាខាមួយ ឡានមិនចូលភូមិ
 ណាទៀតទេ។
 ក្រៅពីវិទ្យុផែនដី កប៉ាល់មិនចូល
 ទៅណាទៀតទេ។

Drill I. Response

- MODEL: គ្រូ: នេះជានិយមន័យនៃអ្វី?
 (មួយសប្តាហ៍ មានប្រយោជន៍)
 សិស្ស: នេះជានិយមន័យនៃមួយសប្តាហ៍
 មានប្រយោជន៍
 ផង។

Teacher: What kind of trip is this? (happy, interesting)

Student: This is a very happy trip, and interesting also.

1. ទេសភាពពេលព្រឹក តាមបណ្តោយ
 ទន្លេនេះ លោកឃើញយ៉ាងអ្វី?
 (សប្បាយ ល្អផង)
2. ម៉ែលើទន្លេមួយ លោកឃើញក្រុង
 កំពង់ចាមទេ? (ច្បាស់ណាស់)
3. កំពង់ចាមជា ក្រុងយ៉ាងអ្វី?
 (១ស្នាម ទំនើប)
4. អាកាសពេលព្រឹក តាមទន្លេនេះ លោក
 ឃើញយ៉ាងអ្វី? (ស្រស់ ត្រជាក់)

- ខ្ញុំឃើញទេសភាពយ៉ាងសប្បាយ
 ហើយល្អផង។
 ខ្ញុំឃើញក្រុងកំពង់ចាមយ៉ាងច្បាស់
 ហើយល្អណាស់ ទីនេះ។
 កំពង់ចាមជា ក្រុងមួយស្នាម ហើយ
 ទំនើបផង។
 ខ្ញុំឃើញអាកាសពេលព្រឹក យ៉ាង
 ស្រស់ ហើយត្រជាក់ផង។

Drill J. Substitution

1.	តិច្បូរិព្រះអាទិត្យបណ្តោញកន្លះម៉ោង
បន្តិចម្តងៗ រាល់នាទី។	Now the sun is warming up little
by little every minute.
2.	តិច្បូរិព្រះអាទិត្យបណ្តោញពន្លឺបន្តិច
ម្តងៗ រាល់នាទី។	Now the sun is <u>getting bright</u> little
by little every minute.
3.	តិច្បូរិព្រះអាទិត្យបណ្តោញពន្លឺបន្តិច
ម្តងៗ រាល់សន្ទុះ។	Now the sun is getting bright little
by little <u>every moment</u> .
4.	តិច្បូរិធន្ស្យបណ្តោញពន្លឺបន្តិចម្តងៗ
រាល់សន្ទុះ។	Now the <u>lamp</u> is getting bright little
by little every moment.
5.	តិច្បូរិធន្ស្យបណ្តោញកំដៅបន្តិចម្តងៗ
រាល់សន្ទុះ។	Now the lamp is <u>warming up</u> little by
little every moment.
6.	តិច្បូរិធន្ស្យបណ្តោញកំដៅបន្តិចម្តងៗ
រាល់នាទី។	Now the lamp is warming up little by
little <u>every minute</u> .
7.	តិច្បូរិព្រះអាទិត្យបណ្តោញកំដៅ
បន្តិចម្តងៗ រាល់នាទី។	Now the <u>sun</u> is warming up little by
little every minute.

UNIT 64

BASIC DIALOGUE

- 1. រមែងបានជាហាងការិយាល័យទាំងអស់បិទទ្វារ ថ្ងៃនេះ?
Pon

How come all the stores and offices are closed today?
- 2. ថ្ងៃភ្នំប៉ែន មិនដឹងទេ?
Sok

Today is Bon Phcum, didn't you know?
- 3. ខ្ញុំគិតថាភ្នំប៉ែនដល់រំពេចក្រោយទេ គេធ្វើបុណ្យយ៉ាងម៉េចខ្លះ?
Pon

I thought Bon Phcum was last month. How do they celebrate it?
- 4. នៅថ្ងៃភ្នំ មនុស្សប្រុសស្រី ពាស់ ក្មេង នាំគ្នាទៅវត្ត។
Sok

On Phcum day, the people, men and women, young and old, go to the wat.
- 5. គេធ្វើបុណ្យឱ្យទិសកុសល ដល់មនុស្ស ដែលស្លាប់ទៅហើយ។

They have a memorial service for the dead.
- 6. បុណ្យនេះគេធ្វើប៉ុន្មានថ្ងៃ?
Pon

How many days do they celebrate this holiday?
- 7. ភ្នំភ្នំមួយថ្ងៃទេ គឺនៅថ្ងៃដប់ប្រាំ រោងខែ ភ្នំបុទ។
Sok

Phcum is just one day, that is, the fifteenth day of the waning moon of the month of Phutebot.
- 8. បុណ្យសំខាន់ជាងបុណ្យចូលឆ្នាំឬអី?
Pon

Is Phcum more important than New Year's?
- 9. បុណ្យទាំងពីរនេះសំខាន់ស្មើគ្នា។
Sok

Both holidays are equally important.
- 10. បុណ្យចូលឆ្នាំខ្មែរជាមួយឆ្នាំនិង ចូលឆ្នាំចិន ឬក៏នៅថ្ងៃមួយខែមករា?
Pon

Does Cambodian New Year's coincide with Chinese New Year's, or is it January 1st?
- 11. បុណ្យចូលឆ្នាំខ្មែរ មិនមែនជាមួយ នឹងចូលឆ្នាំចិន ឬក៏នៅថ្ងៃមួយខែ មករាទេ។
Sok

Cambodian New Year's does not coincide with Chinese New Year's, and it isn't on January 1st.

- 12. គឺនៅថ្ងៃទី១៣ មេសា ។ It's the 13th of April.

- 13. រាល់ឆ្នាំមានបុណ្យសំខាន់ៗខ្លះទៀត
ទិសលើទេវតា? Pon
Every year are there other holidays
that the Cambodians celebrate?

- 14. មានបុណ្យឯទៀតដែរ ដូចជាបុណ្យ
កថិន បុណ្យរតន្ត្រី បុណ្យតាំងតុ ជានិមម ។ Sok
Yes, there are other holidays, like
Kathin, the Water Festival, and
Tang Tok for example.

- 15. ចុះថ្ងៃបុណ្យឯទៀតដែលមិនមែនរាល់
ឆ្នាំមានដែរឬ? Pon
How about holidays that don't occur
every year. Do they have them?

- 16. មាន ដូចជាបុណ្យ រាជានិមន្ត, ការ
បុណ្យបូជានិមន្ត ហើយទិកាសពិសេស
ខ្លះដែលតែងតែលាបឆ្កែ ការ ។ Sok
Yes, for example the coronation,
marriage, cremations, and special
occasions when they usually take
off from work.

- 17. កាលណាប្រមុខរដ្ឋពីប្រទេសមក
ទស្សនាប្រទេសកម្ពុជា គេតែងតែលាប
ឆ្កែការឬអី? Pon
When chiefs of state from other
countries come to visit Cambodia, do
they usually take off from work?

- 18. តាមធម្មតាគេលាបឆ្កែការ ដើម្បីទទួល
ភ្ញៀវភ្នំត្រីយស របស់ ប្រទេស ។ Sok
Yes, usually they take off
in order to greet the honored
guests of the country.

- 19. កាលណាប្រមុខរដ្ឋនៃប្រទេសកម្ពុជា
ទៅប្រទេសក្រៅ ឬត្រឡប់មកវិញ ខ្ញុំ
ឃើញមនុស្សច្រើនតាមផ្លូវ ។ Pon
When the Chief of State of Cambodia
goes abroad, or returns, I see a
lot of people along the street.

- 20. ទិកាសពិសេសថ្ងៃលាបឆ្កែ ឬ អី? Sok
Is that occasion also a holiday?

- 21. បាទ ទិកាសពិសេសគេលាបឆ្កែការ
ដើម្បីជួនដំណើរ ឬទទួលស្វាគមន៍
ប្រមុខរដ្ឋដែលបានមកដល់ប្រទេសវិញ ។ Sok
Yes, on that occasion they take off
from work also in order to ac-
company or greet the chief of
state who has returned to the
country.

DRILLS

Drill A. Response

MODEL: (គ្រូ: ហេតុអ្វីបានជាគេឈប់ធ្វើការ?
(នៅទទួលភ្ញៀវកិត្តិយស)
សិស្ស: គេឈប់ធ្វើការដើម្បីនាំទៅទទួលភ្ញៀវកិត្តិយស។

Teacher: Why did they stop work?
(to greet the honored guests)

Student: They stopped work in order to greet
the honored guests.

1. ហេតុអ្វីបានជាគេធ្វើបុណ្យភ្ជុំបំណុល?
(ធ្វើបុណ្យទុំទិសកុសលនិងបន្ទុយដើម្បីសាបរកា
ស្លាប់នៅហើយ)
2. ហេតុអ្វីបានជាគេឈប់ធ្វើការ?
(នៅទទួលភ្ញៀវកិត្តិយស)
3. ហេតុអ្វីបានជាគេនាំភ្ញៀវទៅទិស
យន្តហោះ? (នៅទទួលភ្ញៀវកិត្តិយស)
4. ហេតុអ្វីបានជាគេឈប់ ធ្វើការ?
(នៅបុណ្យខ្មោច)
5. ហេតុអ្វីបានជាគេឈប់រៀន?
(ដើម្បីនាំទៅទទួលភ្ញៀវកិត្តិយស)

- គេធ្វើបុណ្យភ្ជុំបំណុលដើម្បីនាំ ធ្វើបុណ្យ
ទុំទិសកុសលនិងបន្ទុយដើម្បីសាបរកា
ហើយ។
- គេឈប់ធ្វើការដើម្បីនាំទៅទទួល
ភ្ញៀវកិត្តិយស។
- គេនាំភ្ញៀវទៅទិសយន្តហោះ ដើម្បីនាំ
ទៅទទួលភ្ញៀវកិត្តិយស។
- គេឈប់ ធ្វើការដើម្បីទៅបុណ្យ
ខ្មោច។
- គេឈប់រៀនដើម្បីនាំដើម្បីនាំទៅ
ទទួលភ្ញៀវកិត្តិយស។

Drill B. Response

MODEL: (គ្រូ: បុណ្យភ្ជុំបំណុលសំខាន់ជាងបុណ្យ
ចូលឆ្នាំឬអី? (ដូចគ្នា)
សិស្ស: បុណ្យទាំងពីរសំខាន់ដូចគ្នា។

Teacher: Is Phcum Ben more important than
New Years? (the same)

Student: Both these holidays are of the same
importance.

1. បុណ្យចូលឆ្នាំនិងសំខាន់ជាង
ចូលឆ្នាំឬអី? (ដូចគ្នា)
2. បុណ្យចូលឆ្នាំនិង គេធ្វើយូរជាងបុណ្យ
ភ្ជុំបំណុលឬអី? (ដូចគ្នា)
3. ទន្លេបាសាក់និងសំខាន់ជាង ទន្លេសាបឬអី?
(ប្រទាំងពីរគ្នា)
4. កប៉ាល់នោះធ្ងន់ជាងកប៉ាល់នេះឬអី?
(ដូចគ្នា)

- បុណ្យទាំងពីរសំខាន់ដូចគ្នា។
- បុណ្យទាំងពីរគេធ្វើយូរដូចគ្នា។
- ទន្លេទាំងពីរសំខាន់ដូចគ្នា។
- កប៉ាល់ទាំងពីរធ្ងន់ដូចគ្នា។

- 5. (សើគ្នា)
ការិយាល័យលោកធំជាងការិយាល័យ
ខ្ញុំឬអី? (ប៉ុណ្ណា)
- 6. អ្វីទៅភ្នំពេញទៅស្បែកបង្គោលជាង
ភ្នំពេញទៅបាត់ដំបងឬអី? (ប្រើវិញ្ញាណ)
- 7. ទន្លេបត្រាធំជាងទន្លេបាសាក់ឬអី?
(ប៉ុណ្ណា)
- 8. បុណ្យភ្នំប៊ែលសប្បាយជាងបុណ្យចូល
ឆ្នាំឬអី? (ស្លឹកឆ្នាំ)

ការិយាល័យទាំងពីរឬស្មើគ្នា។

អ្វីទាំងពីរឬស្មើគ្នា។

ទន្លេទាំងពីរប៉ុណ្ណា។

បុណ្យទាំងពីរសប្បាយស្មើគ្នា។

Drill C. Response

MODEL: គ្រូ: បុណ្យចូលឆ្នាំខែនិមន្ត
ចូលឆ្នាំចិន ឬក៏នៅខែទី១
ខែមករា?

Teacher: Does Cambodian New Year fall on
Chinese New Year, or is it on
the first of January?

សិស្ស: បុណ្យចូលឆ្នាំខែនិមន្ត
និមន្តនិមន្ត ឬក៏
នៅខែទី១ខែមករាទេ?

Student: Cambodian New Year doesn't fall on
Chinese New Year, nor is it on the
first of January.

- 1. បុណ្យចូលឆ្នាំ បាត់ដំបង ឬក៏ចូល
ឆ្នាំចិន ឬក៏នៅខែទី១ ខែមករា?
- 2. បុណ្យភ្នំប៊ែលនិមន្តនិមន្ត ឬក៏
នៅខែទី១ ខែមករា ឬក៏ ទី១៣ ខែមករា?
- 3. បុណ្យក្រុងនិមន្តនិមន្ត ឬក៏និមន្ត
និមន្ត ឬក៏និមន្តនិមន្ត?
- 4. រាជធានីភ្នំពេញនិមន្តនិមន្ត ឬក៏
និមន្តនិមន្តនិមន្ត?
- 5. បុណ្យព្រះវិហារនិមន្តនិមន្ត ឬក៏
និមន្តនិមន្តនិមន្ត?

- បុណ្យចូលឆ្នាំបាត់ដំបងនិមន្តនិមន្ត
ចូលឆ្នាំចិន ឬក៏នៅខែទី១ ខែមករា
និមន្ត។
- បុណ្យភ្នំប៊ែលនិមន្តនិមន្តនិមន្ត
និមន្ត ឬក៏នៅខែទី១ ខែមករា ឬក៏ ទី១៣ ខែមករា
និមន្ត។
- បុណ្យក្រុងនិមន្តនិមន្តនិមន្ត ឬក៏និមន្ត
និមន្ត ឬក៏និមន្តនិមន្តនិមន្ត។
- រាជធានីភ្នំពេញនិមន្តនិមន្តនិមន្ត ឬក៏
និមន្តនិមន្តនិមន្តនិមន្តនិមន្ត។
- បុណ្យព្រះវិហារនិមន្តនិមន្តនិមន្ត ឬក៏
និមន្តនិមន្តនិមន្តនិមន្តនិមន្ត។

Drill D. Transformation

MODEL: គ្រូ: កាលប្រមុខរដ្ឋមកនិស្សិតប្រទេស
 វៀតណាម គេទៅទទួលស្វាគមន៍។
 សិស្ស: គេទៅទទួលស្វាគមន៍ប្រមុខរដ្ឋ
 ដែលបានមកនិស្សិតប្រទេស
 វៀតណាម។

Teacher: When the head of state returns to the country, they go out to greet him.

Student: They go out to greet the head of state who has returned to the country.

1. កាលណាប្រមុខរដ្ឋទៅប្រទេសក្រៅ
 គេទៅជួនដំណើរ។
2. កាលណាប្រមុខរដ្ឋពីប្រទេសឯទៀតមក
 និស្សិតប្រទេសកម្ពុជា គេទៅទទួលស្វាគមន៍។
3. កាលណាប្រមុខរដ្ឋពីប្រទេសឯទៀត
 ច្បាប់ទៅវៀតណាម គេទៅជួនដំណើរ។
4. កាលណាគ្រូកិត្តិយសមកនិស្សិតវាល
 យន្តហោះ គេនាំគ្នាទៅទទួល។
5. កាលណាគ្រូកិត្តិយសទៅប្រទេសគេ
 វៀតណាម គេនាំគ្នាទៅជួនដំណើរ។

គេទៅជួនដំណើរប្រមុខរដ្ឋដែលទៅប្រ
 ទេសក្រៅ។
 គេទៅទទួលស្វាគមន៍ប្រមុខរដ្ឋពីប្រទេស
 ឯទៀតមកនិស្សិតប្រទេសកម្ពុជា។
 គេទៅជួនដំណើរប្រមុខរដ្ឋពីប្រទេស
 ឯទៀតដែលត្រូវច្បាប់ទៅវៀតណាម។
 គេនាំគ្នាទៅទទួលគ្រូកិត្តិយសមក
 និស្សិតវាលយន្តហោះ។
 គេនាំគ្នាទៅជួនដំណើរគ្រូកិត្តិយស
 ទៅប្រទេសវៀតណាម។

Drill E. Expansion

1. ខ្ញុំឃើញមនុស្សច្រើន។
2. ខ្ញុំឃើញមនុស្សច្រើនតាមផ្លូវ។
3. កាលណាប្រមុខរដ្ឋទៅប្រទេសក្រៅ ខ្ញុំ
 ឃើញមនុស្សច្រើនតាមផ្លូវ។
4. កាលណាប្រមុខរដ្ឋទៅប្រទេសក្រៅ
 ឬត្រឡប់មកវៀតណាម ខ្ញុំឃើញមនុស្ស
 ច្រើនតាមផ្លូវ។
5. កាលណាប្រមុខរដ្ឋនៃប្រទេសកម្ពុជា
 ទៅប្រទេសក្រៅឬត្រឡប់មកវៀតណាម
 ខ្ញុំឃើញមនុស្សច្រើនតាមផ្លូវ។

I see many people.
 I see many people along the street.
 When the head of state goes abroad,
 I see many people along the street.
 When the head of state goes abroad
 or returns, I see many people
 along the street.
 When the head of state of Cambodia
 goes abroad or returns, I see
 many people along the street.

Drill F. Reduction

1. កាលណាប្រមុខរដ្ឋនៃប្រទេស
កម្ពុជានៅប្រទេសក្រៅឬត្រឡប់មក
វិញខ្ញុំឃើញមនុស្សច្រើនតាមផ្លូវ។
2. កាលណាប្រមុខរដ្ឋនៅប្រទេសក្រៅឬ
ត្រឡប់មកវិញ ខ្ញុំឃើញមនុស្សច្រើន
តាមផ្លូវ។
3. កាលណាប្រមុខរដ្ឋនៅប្រទេសក្រៅខ្ញុំ
ឃើញមនុស្សច្រើនតាមផ្លូវ។
4. ខ្ញុំឃើញមនុស្សច្រើនតាមផ្លូវ។
5. ខ្ញុំឃើញមនុស្សច្រើន។

When the head of state of Cambodia goes abroad or returns, I see many people along the street.

When the head of state goes abroad or returns, I see many people along the street.

When the head of state goes abroad, I see many people along the street.

I see many people along the street.

I see many people.

UNIT 65

NARRATION

1. គេគិតនាំគ្នាធ្វើដំណើរទៅក្រុងកំពង់ចាម ។
2. ប៉ុនមិនអាចបានឃើញ កំពង់ចាមទេ ។
3. គេសួរទៅសុខ អំពីសភាពក្រុងនោះ ។
4. សុខថាកំពង់ចាម ជាក្រុងស្អាតហើយទំនើបមួយទីនិលនៅតាមបណ្តោយទ្រាំងមេគង្គ ។
5. ប៉ុននិងសុខ ចង់ទៅកំពង់ចាមតាមកង់ដាស់ទីនិលទៅមកដំរីច្រើនរាល់ថ្ងៃ ។
6. ធ្វើដំណើរតាមកង់ដាស់ យឺតបន្តិច ព្រោះគេលឃប់ច្រើនកន្លែង ។
7. អ្នកដំណើរមិនទាញសំបុត្រទុកមុនទេ ។ កាលណាកង់ដាស់ចេញទើបគេលក់សំបុត្រ ។
8. សំបុត្រ ពីភ្នំពេញទៅកំពង់ចាម មិនថ្លៃប៉ុន្មានទេ ប្រហែលម្ភៃប្រាំរៀលប៉ុណ្ណោះ ។
9. គេចង់ទៅតាមកង់ដាស់ទីនិលចេញពីព្រឹក ដើម្បីឲ្យត្រជាក់បន្តិច ។
10. ដូច្នេះគេត្រូវទៅនិលទឹកដាស់ឲ្យបានមួយម៉ោងឬកន្លះម៉ោងមុនពេលកង់ដាស់ចេញ ។

1. They are thinking about making a trip to Kompong Cham.
2. Pon hasn't yet had the chance to see Kompong Cham.
3. He asks Sok about the overall appearance of the city.
4. Sok says Kompong Cham is a clean and modern city which is on the banks of the Mekong.
5. Pon and Sok want to go to Kompong Cham by boat, of which there are many going and coming each day. (going round trip)
6. Travelling on boats is a little slow because they stop at many places.
7. Travellers cannot buy tickets in advance. Only when the boat leaves can they buy tickets.
8. The ticket from Phnom Penh to Kompong Cham is not very expensive, maybe only 25 riels.
9. They want to go by the boat that leaves in the morning so that it will be a little cooler.
10. Therefore they have to arrive at the boat dock an hour or a half hour before the boat leaves.

1. ឥឡូវគេមកដល់ដីកប៉ាល់ហើយ។ គេនាំគ្នាឡើងលើកប៉ាល់។
2. ប៉ុនឃើញអ្នកដើរលើទ្រូង។ ខ្លះឡើងមកលើកប៉ាល់មានវត្ថុផ្សេងៗដើម្បីលក់។ ខ្លះទៀតកំពុងទិញរបស់ផ្សេងៗ។
3. សុខប្រាប់ប៉ុនថាអ្នកខ្លះទិញវត្ថុផ្សេងៗដើម្បីលក់ អ្នកខ្លះទៀតទិញម្ហូបចំណីយកទៅជូនកូនទៅនៅផ្ទះ។
4. បន្តិចមកគេឮសូរស៊ីរេហ្គ។
5. សុខនិយាយថាកប៉ាល់ទាញស៊ីរេហ្គសញ្ញាថាដល់ហើយដូចេញហើយ។
6. អ្នកដើរកប៉ាល់កំពុងទិញស្រាស្រាវ័យ ច្រហូកកប៉ាល់ ឯអ្នកដើរលើទ្រូងយូរឡើយទៀតបញ្ជាក់លក់សំបុត្រ។
7. គេលក់សំបុត្រ តម្លៃតាមចម្ងាយ។
8. មើលពីកប៉ាល់ទៅសង្វារទន្លេ គ្មានឃើញអ្វីទេ វាដ៏ងងឹតណាស់។
9. យូរៗ ឃើញភ្លើងទុក្ខអ្នកនេសាទផ្អែមៗ នៅតាមឃាត់ទន្លេ។
10. មួយនាទីមក គេឃើញពណ៌ក្រហមម្រាលៗនៅទិសខាងកើត - ជាសញ្ញាថា ភ្លឺហើយ។

1. Now they have arrived at the dock, and they go on the boat together.
2. Pon sees many travellers. Some are going on the boat with things in their hands; others are buying various things.
3. Sok tells Pon that some people buy things to sell; others buy food to take to the children at home.
4. A little later they hear the sound of the whistle.
5. Sok says that the boat blows the whistle as a signal that it is time for the boat to leave.
6. The boatmen are untying the ropes and the chains; as for the travellers, they sit quietly waiting for the ticket seller.
7. They sell tickets according to the distance.
8. If you look from the ship on both sides of the river, you don't see anything - it's very dark.
9. From time to time they see the flickering lights of the fishing boats along the bank.
10. After a moment they see a reddish color in the east - it's a sign that it's dawn.

1. ប៉ុនឮស៊ីរេហ្គកបាត់ម្តងទៀត ហើយស្មានថាដល់កំពង់ចាមហើយ ។
2. សុខនិយាយថា នេះជាសញ្ញាប្រាប់អ្នកដទៃថាវាដល់កំពង់ចាមហើយ ។ ហើយគ្រូទៀតបញ្ជូន។
3. កន្លែងចុះនេះមិនមែនកំពង់ចាមទេ ជាកន្លែងចុះមួយតូចនៅតាមផ្លូវ។
4. ឥឡូវវាបាត់ទៀតចូលទៅផ្លូវហើយ។
5. នៅលើទីនៃគោលកំនំ នឹងម្យ៉ាង ហើយនឹងទិញទំនិញ។ ។
6. កបាត់ចេញពីទីនៃមួយចូលទៅទីមួយទៀត ហើយនៅគ្រប់ទីដីមានមនុស្ស ខ្លះទ្រង់ទ្រាយនឹងខ្លះ។
7. ទេសភាពពេលព្រឹកតាមបណ្តោយទន្លេ ស្អាតណាស់។
8. គេឃើញផ្ទះអ្នកស្រុកនៅកប់ទ្រោម ផ្តុំបន្តិចបន្តួចនឹងដំណើរដំណើរ ដូចជាស្វាយ ឡូត៍ រចក ដំណើរ។
9. ទិដ្ឋភាពនៃទន្លេបន្តិចម្តងៗ ព្រោះ រសៀលហើយ។
10. កបាត់បានមកដល់កំពង់ចាមហើយ ហើយប៉ុនអាចឃើញទីក្រុងនេះច្បាស់ពីចម្ងាយ។
11. នេះជាដំណើរមួយល្អណាស់សប្បាយ ហើយមានប្រយោជន៍ចំពោះប៉ុន។

1. Pon hears the whistle of the boat again, and he thinks that they have arrived in Kompong Cham already.
2. Sok says that this is a signal to tell the travellers that they are about to arrive at a landing, and that they must get their things in order.
3. This landing is not Kompong Cham; it's a small landing along the way.
4. Now the ship is preparing to enter the dock.
5. On the dock they sell cakes, food and various fruits.
6. The boat leaves one dock and enters another; and at each dock there are always people getting off and on.
7. The landscape in the morning along the river is very pretty.
8. They see houses of the country people hidden in the shade of many trees: mango, citrus, and banana for example.
9. The sun is getting hotter and little by little because it's afternoon already.
10. The boat has arrived near Kompong Cham, and Pon can see the city clearly from the distance.
11. This is a very pleasant trip for Pon, and interesting, too.

1. ប៉ុនឃើញហាងនិងការិយាល័យទាំងអស់បិទទ្វារ តើថ្ងៃនេះជាថ្ងៃអារាមឬទេ?
2. សុក្រប្រាប់ថាថ្ងៃនេះគឺជាថ្ងៃភ្ជួរឬទេ?
3. ប៉ុនសួរថាភ្ជួរឬទេ ហើយសុក្រប្រាប់ថា៖
4. ថ្ងៃនេះគឺជាថ្ងៃបុណ្យនេះ គេតែងតែធ្វើបុណ្យឱ្យសត្វសត្វសត្វនិងមនុស្សនិងសត្វប្រាណី។
5. គេធ្វើបុណ្យនិងម្ហូបផ្លែឆៃ គឺនៅថ្ងៃ ១៥ រោង រោង រោង រោង រោង។
6. សុក្រប្រាប់ប៉ុនថាបុណ្យភ្ជួរនេះនឹងបុណ្យឆ្នាំសំខាន់ណាមួយ។
7. តើបុណ្យឆ្នាំនេះមានន័យអ្វីខុសពីបុណ្យឆ្នាំដទៃទៀតដែរឬទេ? តើវាខុសពីបុណ្យឆ្នាំដទៃទៀតដែរឬទេ? តើវាខុសពីបុណ្យឆ្នាំដទៃទៀតដែរឬទេ?
8. តើវាខុសពីបុណ្យឆ្នាំដទៃទៀតដែរឬទេ? តើវាខុសពីបុណ្យឆ្នាំដទៃទៀតដែរឬទេ? តើវាខុសពីបុណ្យឆ្នាំដទៃទៀតដែរឬទេ?
9. បុណ្យឆ្នាំនេះមានន័យអ្វីខុសពីបុណ្យឆ្នាំដទៃទៀតដែរឬទេ? តើវាខុសពីបុណ្យឆ្នាំដទៃទៀតដែរឬទេ? តើវាខុសពីបុណ្យឆ្នាំដទៃទៀតដែរឬទេ?
10. តើការិយាល័យនិងសិស្សខ្លះអាចឈប់ពីការងារបានឬទេ? តើវាខុសពីបុណ្យឆ្នាំដទៃទៀតដែរឬទេ? តើវាខុសពីបុណ្យឆ្នាំដទៃទៀតដែរឬទេ?

1. Pon sees that all the stores and offices are closed, but he doesn't know what holiday it is.
2. Sok says: Today is Phcum Ben.
3. Pon thought that Phcum Ben was last month and asks Sok:
4. "On this holiday do they go to the wat to have memorial services for the dead?"
5. "They celebrate this holiday only one day, that is, every 15th day of the waning moon of the month of Phutebot."
6. Sok tells Pon that the Phcum Ben and New Year are equally important.
7. But the Cambodian New Year does not coincide with Chinese New Year nor is it on the first of January. It is on the 13th of April.
8. Cambodians celebrate other holidays such as Kathin, the Water Festival, and Tang Tok, for example.
9. Some other holidays do not occur every year; they are special occasions when people must stop work, such as the coronation, weddings, cremations, and the times when foreign chiefs of state come to visit Cambodia.
10. Government officials and some students can stop work for two or three hours in order to go greet the honored guests of the country.

UNIT 66

BASIC DIALOGUE

Layman

1. ច្បើយបង្កើតព្រះតេជោគុណ។
ព្រះតេជោគុណសុខសប្បាយដឹងទេ?

Hello. How are you?

Monk

2. ច្រើនពេល អាត្មាសុខសប្បាយ
ដឹងទេ ។

I'm well.

Layman

3. ព្រះតេជោគុណនឹងចូលទៅ
ណាហ្នឹង?

Where are you going?

Monk

4. ទៅសាលា ។

I'm going to school.

Layman

5. សាលាព្រះតេជោគុណនៅ
ឯណា?

Where is your school?

Monk

6. សាលាអាត្មានៅជិតវាំង សាលា
ពុទ្ធកិរិយាល័យ សុរាមរិត ។

My school is near the palace.
It's called the Suramarit
Buddhist Institute.

Layman

7. ព្រះតេជោគុណរៀនប៉ុន្មាន
ឆ្នាំហើយ?

How many years have you studied
already?

Monk

8. អាត្មារៀនពីរឆ្នាំហើយ ។ ឆ្នាំ
នេះអាត្មារៀននៅថ្នាក់ទីបី ។

I've studied two years. This year
I'm in the third class.

Layman

9. តេជោគុណរៀនប៉ុន្មានម៉ោង
ក្នុងមួយថ្ងៃ?

How many hours a day do you study?

Monk

10. អាត្មារៀនប្រាំមួយម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃ ។ ព្រឹក
ពីរម៉ោង ល្ងាច ៣ម៉ោង ។

I study five hours a day: two hours
in the morning, three in the
afternoon.

(BASIC DIALOGUE
in lay language)

1.	ដំរាបសួររលាក ។ រលាកសុខសប្បាយ
និរទេ?	<u>Pon</u>	Hello. How are you?
2.	បាទ ខ្ញុំសុខសប្បាយនិរទេ។	<u>Sok</u>	I'm well.
3.	រលាកទេញ្ជើញទៅណាហ្នឹង?	<u>Pon</u>	Where are you going?
4.	បាទ ខ្ញុំទៅសាលា។	<u>Sok</u>	I'm going to school.
5.	សាលារលាកនៅឯណា?	<u>Pon</u>	Where is your school?
6.	សាលាខ្ញុំនៅជិតវាំង សាលា
ព្រះគុកវិទ្យាល័យសុរាមរិត ។	<u>Sok</u>	My school is near the palace.
It's called the Suramarit
Buddhist Institute.
7.	រលាករៀនប៉ុន្មានឆ្នាំហើយ?	<u>Pon</u>	How many years have you studied
already?
8.	ខ្ញុំរៀនពីរឆ្នាំហើយ។ ឆ្នាំនេះខ្ញុំ
រៀននៅថ្នាក់ទី៣។	<u>Sok</u>	I've studied two years. This year
I'm in the third class.
9.	រលាករៀនប៉ុន្មានម៉ោង
មួយថ្ងៃ?	<u>Pon</u>	How many hours a day do you study?
10.	បាទ ខ្ញុំរៀន៥ម៉ោងមួយថ្ងៃ ម៉ោងពីរ
ព្រឹក ២ម៉ោង ល្ងាច ៣ម៉ោង។	<u>Sok</u>	I study five hours a day: two hours
in the morning, three in the
afternoon.

DRILLS

Drill A. Transformation

MODEL: គ្រូ: ជំរាបសួរលោក ។
 (ចៀយ ហ៊ីង)
 សិស្ស: ចៀយហ៊ីង ព្រះភិក្ខុព្រះ
 គុណ ។

Teacher: Hello, sir. (Hello)

Student: Hello, monk.

1. លោកសុខសប្បាយជានិច្ច?
(ព្រះភិក្ខុព្រះគុណ)	ព្រះភិក្ខុព្រះគុណសុខសប្បាយជានិច្ច?
2. លោកអញ្ជើញទៅណាហ្ន៎?
(ព្រះភិក្ខុព្រះគុណនិមន្ត)	ព្រះភិក្ខុព្រះគុណនិមន្តទៅណា
ហ្ន៎?
3. សាលារៀនលោកនៅឯណា?
(ព្រះភិក្ខុព្រះគុណ)	សាលារៀនព្រះភិក្ខុព្រះគុណនៅឯណា?
4. លោករៀនឃ្លាអ្វីហ្ន៎?
(ព្រះភិក្ខុព្រះគុណ)	ព្រះភិក្ខុព្រះគុណរៀនឃ្លាអ្វី
ហ្ន៎?
5. លោករៀនឃ្លាអ្វីហ្ន៎ ១ ទៀត?
(ព្រះភិក្ខុព្រះគុណ)	ព្រះភិក្ខុព្រះគុណរៀនឃ្លាអ្វី
១ ទៀត ។

Drill B. Transformation

MODEL: គ្រូ: បាទ ខ្ញុំសុខសប្បាយជានិច្ច ។
 (ចំរើនពារ អាត្មា)
 សិស្ស: ចំរើនពារ អាត្មាសុខសប្បាយ
 ជានិច្ច ។

Teacher: Yes, I'm well. (Yes, I)

Student: Yes, I'm well.

1. បាទ ខ្ញុំនៅសាលា ។ (ចំរើនពារ អាត្មា)	ចំរើនពារ អាត្មានៅសាលា ។
2. សាលាខ្ញុំនៅជិតទីរាជធានី ។ (អាត្មា)	សាលាអាត្មានៅជិតទីរាជធានី ។
3. សាលាខ្ញុំឈ្មោះ ព្រះសុភារិយ ។ (អាត្មា)	សាលាអាត្មាឈ្មោះ ព្រះសុភារិយ
ព្រះសុភារិយ ។
4. ខ្ញុំរៀនពីរឃ្លាហ្ន៎ ។ (អាត្មា)	អាត្មារៀនពីរឃ្លាហ្ន៎ ។
5. ឃ្លាអ្វីនេះខ្ញុំរៀននៅថ្នាក់ទី ៣ ។ (អាត្មា)	ឃ្លាអ្វីនេះអាត្មារៀននៅថ្នាក់ទី ៣ ។
6. បាទ ខ្ញុំរៀន ១ ទៀត ទៀត ហ្ន៎ ។ (ចំរើនពារ អាត្មា)	ចំរើនពារ អាត្មារៀន ១ ទៀត ទៀត ហ្ន៎ ។

Drill C. Transformation

MODEL: គ្រូ: ច្បាយបង្កំព្រះភគវិប្បាសគុណ។
សិស្ស: ជំរាបសួរលោក។

Teacher: Hello.

Student: Hello.

- 1. ព្រះភគវិប្បាសគុណសុខសប្បាយ
ជំរាម?
- 2. ព្រះភគវិប្បាសគុណនិប្បន្តទៅណាហ្ន៎?
- 3. សាលាព្រះភគវិប្បាសគុណ រស់ឯណា?
- 4. ព្រះភគវិប្បាសគុណរៀនប៉ុន្មានឆ្នាំហើយ?
- 5. ព្រះភគវិប្បាសគុណរៀនប៉ុន្មានម៉ោង
មួយថ្ងៃ?

- លោកសុខសប្បាយជំរាម?
- លោកអរញ្ញញ្ញាទៅណាហ្ន៎?
- សាលាលោករស់ឯណា?
- លោករៀនប៉ុន្មានឆ្នាំហើយ?
- លោករៀនប៉ុន្មានម៉ោងមួយថ្ងៃ?

Drill D. Transformation

MODEL: គ្រូ: ច្រើនពរ អាត្មាសុខសប្បាយ
ជំរាម!

Teacher: I'm well.

សិស្ស: បាទ ខ្ញុំសុខសប្បាយជំរាម!

Student: I'm well.

- 1. ច្រើនពរ អាត្មាទៅសាលា។
- 2. សាលារៀនអាត្មាទៅជិតទីរំដោះ។
- 3. សាលាអាត្មាឈ្មោះ ព្រះភគវិប្បាសគុណ
ព្រះសុភាបដ្ឋិ។
- 4. អាត្មារៀនពីរឆ្នាំហើយ។
- 5. ឆ្នាំនេះ អាត្មារៀននៅថ្នាក់ទី៣។
- 6. ច្រើនពរ អាត្មារៀនមួយថ្ងៃព្រះម៉ោង។

- បាទ ខ្ញុំទៅសាលា។
- សាលារៀនខ្ញុំទៅជិតទីរំដោះ។
- សាលាខ្ញុំឈ្មោះ ព្រះភគវិប្បាសគុណ
សុភាបដ្ឋិ។
- ខ្ញុំរៀនពីរឆ្នាំហើយ។
- ឆ្នាំនេះ ខ្ញុំរៀននៅថ្នាក់ទី៣។
- បាទ ខ្ញុំរៀនមួយថ្ងៃ ៤ ម៉ោង។

Drill E. Response (answer as a monk)

MODEL: គ្រូ: ព្រះភគវិប្បាសគុណរៀន
ប៉ុន្មានឆ្នាំហើយ? (ពីរ)
សិស្ស: ច្រើនពរ អាត្មារៀនពីរ
ឆ្នាំហើយ។

Teacher: How many years have you studied?
(two)

Student: I've studied two years already.

- 1. ព្រះភគវិប្បាសគុណសុខសប្បាយ
ជំរាម? (សុខសប្បាយ)
- 2. ព្រះភគវិប្បាសគុណនិប្បន្តទៅណា? (សាលា)

- ច្រើនពរ អាត្មាសុខសប្បាយជំរាម។
- ច្រើនពរ អាត្មាទៅសាលា។

- 3. គាលាព្រះរតនគុណនៅឯណា? (នៅទីណា?)
- 4. គាលាព្រះរតនគុណឈ្មោះអី?
(ព្រះភិក្ខុស្រីឈ្មោះអ្វី?)
- 5. ឆ្នាំនេះព្រះរតនគុណរៀននៅថ្នាក់ណា?
(ទីតា)
- 6. ព្រះរតនគុណរៀន១ឆ្នាំប៉ុន្មានឆ្នាំ?
(ឆ្នាំ)

- ចំរើនពរ គាលាអាគារនៅទីតាំង។
- ចំរើនពរ គាលាអាគារឈ្មោះព្រះភិក្ខុស្រី
ស្រីឈ្មោះអ្វី?
- ចំរើនពរ អាគាររៀននៅថ្នាក់ទីតា។
- ចំរើនពរ អាគាររៀន១ឆ្នាំប៉ុន្មានឆ្នាំ។

Drill F. Questioning

MODEL: គ្រូ:
ចំរើនពរ អាគាររៀនពីរឆ្នាំហើយ។
(ប៉ុន្មានឆ្នាំ)
សិស្ស: ព្រះរតនគុណរៀនប៉ុន្មាន
ឆ្នាំហើយ?

Teacher: I've studied two years already.
(how many?)

Student: How many years have you studied?

- 1. ចំរើនពរ អាគារសុខសប្បាយជានិច្ច។
(សុខសប្បាយ)
- 2. ចំរើនពរ អាគារនៅគាលា។ (នៅណា)
- 3. ចំរើនពរ គាលាអាគារនៅទីតាំង។
(នៅឯណា)
- 4. ចំរើនពរ គាលាអាគារឈ្មោះព្រះភិក្ខុស្រី
ស្រីឈ្មោះអ្វី? (ឈ្មោះអី)
- 5. ចំរើនពរ អាគាររៀននៅថ្នាក់ទីតា។
(ទីប៉ុន្មាន)
- 6. ចំរើនពរ អាគាររៀន១ឆ្នាំប៉ុន្មានឆ្នាំ?
(ប៉ុន្មានឆ្នាំ)

- ព្រះរតនគុណសុខសប្បាយជានិច្ច?
- ព្រះរតនគុណនៅឯណា?
- គាលាព្រះរតនគុណនៅឯណា?
- គាលាព្រះរតនគុណឈ្មោះអី?
- ព្រះរតនគុណរៀននៅថ្នាក់ទីប៉ុន្មាន?
- ព្រះរតនគុណរៀន១ឆ្នាំប៉ុន្មានឆ្នាំ?

Drill G. Substitution

- 1. ព្រះរតនគុណនិមន្តទៅណាហ្នឹង?
- 2. ព្រះរតនគុណនិមន្តទៅគាលាឬ?
- 3. ព្រះរតនគុណនិមន្តមកផ្ទះខ្ញុំកុរណាឬ?
- 4. លោកអ្នកទៅណាមកផ្ទះខ្ញុំឬ?
- 5. លោកអ្នកទៅណាទៅគាលាឬ?

- Where are you (a monk) going?
- Are you going to school?
- Are you going to my house?
- Are you (a layman) going to my house?
- Are you going to school?

- 6. លោកទៅញែញែទៅណាណា?
- 7. លោកស្រី ទៅញែញែទៅណាណា?
- 8. ព្រះបាទទៅញែញែទៅណាណា?

- Where are you going?
- Where are you (a woman) going?
- Where are you (a monk) going?

Drill H. Substitution

- 1. ខ្ញុំកុំណាសុខសប្បាយដូចធម្មតា។
- 2. ប្រពន្ធខ្ញុំសុខសប្បាយដូចធម្មតា។
- 3. ប្រពន្ធខ្ញុំសុខសប្បាយល្អ។
- 4. អាត្មាសុខសប្បាយល្អ។
- 5. អាត្មាសុខសប្បាយដូចធម្មតា។
- 6. ឪពុកខ្ញុំកុំណាសុខសប្បាយដូចធម្មតា។
- 7. ឪពុកខ្ញុំកុំណាសុខសប្បាយល្អ។
- 8. ខ្ញុំកុំណាសុខសប្បាយល្អ។
- 9. ខ្ញុំកុំណាសុខសប្បាយដូចធម្មតា។

- I (a monk) am well as usual.
- My wife is well as usual.
- My wife is well.
- I (a monk) am well.
- I am well as usual.
- My father is well as usual.
- My father is well.
- I (a monk) am well.
- I (a monk) am well as usual.

UNIT 67

BASIC DIALOGUE

1. Layman
 រតបទ្រៀនអ្វីខ្លះនៅសាលានោះ?
 What subjects do they teach there?

2. Monk
 រតបទ្រៀនអ្វីជាគ្រប់មុខ ដូចនៅ
 វិទ្យាល័យឯទៀតដែរ ។ ហើយនៅ
 សាលានោះរតបទ្រៀនភាសាបាលី ភាសា
 សំស្ក្រឹត ហើយនិងសាសនាផងដែរ ។
 They teach all subjects, as in
 other lycées, and in that school
 they teach Pali and Sanskrit and
 religion too.

3. Layman
 រតបទ្រៀនភាសាបរទេស ដូចជា
 បារាំង អង់គ្លេស ដែរ?
 Do they also teach foreign languages
 like French and English?

4. Monk
 បាទសព្វថ្ងៃ រតបទ្រៀនភាសា
 បារាំង និងអង់គ្លេសដែរ ។
 Yes, these days they teach English
 and French.

5. Layman
 លោកនិយាយភាសាអង់គ្លេសបាន
 ដែរទេ?
 You can speak English, can't you?

6. Monk
 បាទខ្ញុំនិយាយបានខ្លះ ប៉ុន្តែខ្ញុំមិន
 ដឹងពាក្យច្រើនទេ ។
 I can speak some, but I don't know
 too many words.

7. Layman
 លោកនៅវត្តណា?
 In which wat do you live?

8. Monk
 បាទខ្ញុំនៅវត្តទុណ្ណលោម ។
 I live in Wat Unalom.

9. Layman
 នៅវត្តនោះមានព្រះសង្ឃច្រើន
 ដែរទេ?
 There are a lot of monks in that wat,
 aren't there?

10. Monk
 បាទមានច្រើន ប៉ុន្តែខ្ញុំមិនដឹងប្រាកដ
 ទេ ។
 There are a lot, but I don't know
 how many for sure.

Layman

11. ព្រះសង្ឃទាំងអស់សូត្រនិក
និមន្តទៅរៀននៅព្រះគ្រូក្រសួងឬ?

Do all the monks go to study
at the Buddhist Institute only?

Monk

12. បាទទេ ព្រះវិញ្ញាណនោះមានសាលា
ព្រះគ្រូក្រសួង ឬ បឋមសិក្សា មួយ ។ ព្រះសង្ឃខ្លះ
រៀននៅសាលានោះ ខ្លះទៀតទៅ
រៀននៅព្រះគ្រូក្រសួង ។

No, in that wat there is a Buddhist
elementary school; some monks
study in that school, some others
go to study at the Buddhist
Institute.

(BASIC DIALOGUE

in lay language)

1.	<p>គេបង្រៀនវិជ្ជាអ្វីខ្លះនៅសាលា
នោះ ?</p> | <u>Pon</u> | <p>What subjects do they teach there?</p> |
|----|---|------------|---|
2.	<p>គេបង្រៀនវិជ្ជាគ្រប់បទ ដូចនៅ
វិទ្យាល័យដទៃទៀតដែរ ។ ហើយសាលា
នោះគេបង្រៀនភាសាបាលី ភាសាសំស្ក្រឹត
ហើយភាសាសាសនាផងដែរ ។</p> | <u>Sok</u> | <p>They teach all subjects, as in
other lycées, and in that school
they teach Pali and Sanskrit and
religion too.</p> |
|----|---|------------|---|
3.	<p>គេបង្រៀនភាសាបរទេសដូចជា
បារាំង អង់គ្លេសដែរ ?</p> | <u>Pon</u> | <p>Do they also teach foreign languages
like French and English?</p> |
|----|--|------------|--|
4.	<p>ចំរើនពេល សព្វថ្ងៃគេបង្រៀន
ភាសាអង់គ្លេសនិងបារាំងដែរ ?</p> | <u>Sok</u> | <p>Yes, these days they teach English
and French.</p> |
|----|---|------------|---|
5.	<p>ព្រោះតែអ្នកមានព្រះភិក្ខុ អង់គ្លេស
បានទេ បានឬបាទ ?</p> | <u>Pon</u> | <p>You can speak English, can't you?</p> |
|----|--|------------|--|
6.	<p>ចំរើនពេល អាត្មាខ្ញុំយាយបានខ្លះ
ប៉ុន្តែ អាត្មាខ្ញុំមិនចេះពាក្យច្រើនទេ ។</p> | <u>Sok</u> | <p>I can speak some, but I don't know
too many words.</p> |
|----|---|------------|---|
7.	<p>ព្រោះតែអ្នកព្រះគុណគង់នៅវត្ត
ណា ?</p> | <u>Pon</u> | <p>In which wat do you live?</p> |
|----|---|------------|----------------------------------|
8.	<p>ចំរើនពេល អាត្មាខ្ញុំនៅវត្ត ឧណ្ណ
លោម ។</p> | <u>Sok</u> | <p>I live in Wat Unalom.</p> |
|----|--|------------|------------------------------|
9.	<p>នៅវត្តនោះមានព្រះសង្ឃច្រើន
អង្វែរទេ បានឬបាទ ?</p> | <u>Pon</u> | <p>There are a lot of monks in that wat,
aren't there?</p> |
|----|---|------------|--|

- 10. **ចំរើនពារ មានច្រើន ប៉ុន្តែ អាត្មា
មិនដឹងប្រាកដទេ។** Sok

There are a lot, but I don't know
how many for sure.

- 11. **ព្រះសង្ឃ ទាំងអស់ស្រុក តែងតែ មន្ត
នៅទ្រុងនាវា ព្រះករុណាល្អ
ក្រាប ទូល ?** Pon

Do all the monks go to study at
the Buddhist Institute only?

- 12. **ចំរើនពារទេ នៅវត្តនោះ មាន
សាលា ព្រះករុណាល្អ មួយ។
ព្រះសង្ឃ ខ្លះ ទ្រុងនាវា សាលានោះ
ហើយ ខ្លះ ទ្រុងនាវា ព្រះករុណាល្អ
ព្រះករុណាល្អ ។** Sok

No, in that wat there is a Buddhist
elementary school; some monks
study in that school, some others
go to study at the Buddhist
Institute.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. គេបង្រៀនវិជ្ជាគ្រប់ប្រភេទនៅ
វិទ្យាល័យនោះ។ They study all subjects in that lycée.
- 2. គេបង្រៀនភាសាបាលីនិងសំស្ក្រឹត
នៅវិទ្យាល័យនោះ។ They study Pali and Sanskrit in that
lycée.
- 3. គេបង្រៀនភាសាបាលីនិងសំស្ក្រឹត
នៅសាលារៀននោះ។ They study Pali and Sanskrit in that
school.
- 4. គេបង្រៀនភាសាបារាំងនិងអង់គ្លេស
នៅសាលារៀននោះ។ They study French and English in
that school.
- 5. ព្រះសង្ឃរៀនភាសាបារាំងនិងអង់គ្លេស
នៅសាលារៀននោះ។ The monks study French and English
in that school.
- 6. ព្រះសង្ឃរៀនភាសាបារាំងនិងអង់គ្លេស
នៅវិទ្យាល័យនោះ។ The monks study French and English
in that lycée.
- 7. ព្រះសង្ឃរៀនវិជ្ជាគ្រប់ប្រភេទនៅ
វិទ្យាល័យនោះ។ The monks study all subjects in that
lycée.
- 8. គេបង្រៀនវិជ្ជាគ្រប់ប្រភេទនៅវិទ្យា
ល័យនោះ។ They teach all subjects in that lycée.

Drill B. Substitution

- 1. ព្រះភិក្ខុព្រះគុណមានព្រះភ័ក្ត្រ
ភាសាអង់គ្លេស បានឱ្យ បានឱ្យប្រាប់?
The monks can speak some English
can't they?
- 2. ព្រះភិក្ខុព្រះគុណ មានព្រះភ័ក្ត្រភាសា
បរទេស បានឱ្យ បានឱ្យប្រាប់?
The monks can speak some foreign
languages, can't they?
- 3. ព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គមានព្រះភ័ក្ត្រភាសា
បរទេសបានឱ្យ បានឱ្យប្រាប់?
All the monks can speak some foreign
languages, can't they?
- 4. ព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គមានព្រះភ័ក្ត្រភាសាបាលី
បានឱ្យ បានឱ្យប្រាប់?
All the monks can speak some Pali,
can't they?
- 5. ព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គអាចភាសាបាលីបានឱ្យ
All the monks can read some Pali,

- មានរូបាស ? can't they?

6. ព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គ អានភាសាស៊ីហ្គ្រីត បានខ្លះ មានរូបាស ? All the monks can read some Sanskrit, can't they?

7. ព្រះភិក្ខុព្រះគុណ អានភាសាស៊ីហ្គ្រីត បានខ្លះ មានរូបាស ? The monks can read some Sanskrit, can't they?

8. ព្រះភិក្ខុព្រះគុណ អានភាសាអង់គ្លេស បានខ្លះ មានរូបាស ? The monks can read some English, can't they?

9. ព្រះភិក្ខុព្រះគុណ មានព្រះដីកា ភាសាអង់គ្លេស បានខ្លះ មានរូបាស ? The monks can speak some English, can't they?

Drill C. Substitution

- 1. ព្រះភិក្ខុព្រះគុណ គង់នៅវិហារ ទុណានលាប មានរូបាស ? The monks (you) live in the Unnalom Pagoda, don't you?

2. ព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គ ស្នាក់នៅ គង់នៅវិហារ ទុណានលាប មានរូបាស ? All the monks live in the Unnalom Pagoda, don't they?

3. ព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គ ស្នាក់នៅ គង់នៅវិហារ ទុណានលាប មានរូបាស ? All the monks only go to study in the Unnalom Pagoda, don't they?

4. ព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គ ស្នាក់នៅ គង់នៅវិហារ ទុណានលាប មានរូបាស ? All the monks only go to study in the Buddhist Institute, don't they?

5. ព្រះសង្ឃ ខ្លះ គង់នៅវិហារ ទុណានលាប មានរូបាស ? Some monks only go to study in the Buddhist Institute, don't they?

6. ព្រះសង្ឃ ខ្លះ គង់នៅវិហារ ទុណានលាប មានរូបាស ? Some monks only go to study in the Buddhist elementary school, don't they?

7. ព្រះសង្ឃ ខ្លះ គង់នៅវិហារ ទុណានលាប មានរូបាស ? Some monks live in Unnalom Pagoda, don't they?

8. ព្រះភិក្ខុព្រះគុណ គង់នៅវិហារ ទុណានលាប មានរូបាស ? The monks (you) live in Unnalom Pagoda, don't you?

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ: ព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គស្នូនវិភាគរៀន
នៅព្រឹកវិទ្យាល័យឬទី?
(សាលានោះ សាលាបឋម
សិក្សា)

សិស្ស: ចំរើនពារ ព្រះសង្ឃខ្លះរៀន
នៅសាលានោះ ហើយអង្គ
ខ្លះទៀតរៀននៅសាលា
បឋមសិក្សា។

1. ព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គស្នូនវិភាគរៀននៅ
វិទ្យាល័យសាលាឬទី? (វិទ្យាល័យ វិទ្យាប្ប
នាវិភាគរៀន)
2. កូនសិស្ស ទាំងអស់ស្នូនវិភាគរៀនភាសាបារាំង
ឬទី? (ភាសាបារាំង ភាសាអង់គ្លេស)
3. កូនសិស្ស ទាំងអស់ស្នូនវិភាគរៀននៅសាលា
រៀន ឬទី? (សាលារៀន ផ្ទះ)
4. គ្រូ ទាំងអស់ស្នូនវិភាគរៀនភាសាសំស្ក្រឹត
ឬទី? (ភាសានោះ ភាសាបាលី)
5. គ្រូ ទាំងអស់ស្នូនវិភាគវិទ្យាសាស្ត្រ ឬទី?
(វិទ្យាសាស្ត្រ ព្រះសង្ឃ)

Teacher: Do all the monks only study at the
Buddhist Institute? (that school,
Buddhist elementary school)

Student: No, some monks study in that school,
and others study in the Buddhist
elementary school.

ចំរើនពារ ព្រះសង្ឃខ្លះគង់នៅវិទ្យាល័យ
ហើយ អង្គខ្លះទៀត គង់នៅវិទ្យាប្ប
នាវិភាគ ។

ចំរើនពារ សិស្សខ្លះរៀនភាសាបារាំង ខ្លះ
ទៀតរៀនភាសាអង់គ្លេស ។

ចំរើនពារ សិស្សខ្លះរៀននៅសាលារៀន
ខ្លះទៀតនៅផ្ទះ ។

ចំរើនពារ គ្រូខ្លះបង្រៀនភាសាសំស្ក្រឹត
ខ្លះទៀត ភាសាបាលី ។

ចំរើនពារ គ្រូខ្លះបង្រៀនវិទ្យាសាស្ត្រ ខ្លះទៀត
វិទ្យាសាស្ត្រ ។

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ: លោកវិភាគបង្រៀនភាសា
បរទេសឬទី? (សាលាបរទេស
វិទ្យា ឯទៀត)

សិស្ស: ជួនកាលខ្ញុំបង្រៀនភាសា
បរទេស ជួនកាលខ្ញុំបង្រៀន
វិទ្យា ឯទៀត ។

1. ព្រះរាជវិទ្យាល័យព្រះគោតមវិភាគរៀន
ភាសាបរទេសឬទី? (ភាសាបរទេស វិទ្យា
ឯទៀត)

Teacher: Do you always teach foreign
languages? (foreign languages,
other subjects)

Student: Sometimes I teach foreign languages;
sometimes I teach other subjects.

ជួនកាល លោកវិភាគរៀនភាសាបរទេស ជួន
កាល លោកវិភាគរៀនវិទ្យា ឯទៀត ។

UNIT 68

BASIC DIALOGUE

1. Layman
 ព្រះសង្ឃឆាន់ប៉ុន្មានដំបូលថ្ងៃ?
 How many times do you eat in a day?

2. Monk
 ចំរើនពរ ព្រះសង្ឃឆាន់តែពីរ
 ពេលទេ ក្នុងមួយ គឺពេលព្រឹក និង
 ពេលបុរេថ្ងៃត្រង់។ ព្រះសង្ឃគ្មាន
 ចំណីពេលល្ងាចទេ។
 Monks only eat two times a day:
 that is, in the morning and
 before noon. Monks don't have
 any food in the afternoon.

3. Layman
 បើលោកមិនឆាន់ពេលល្ងាចទេ
 លោកមិនអស់កម្លាំងទេឬទេ?
 If you don't eat in the afternoon,
 aren't you tired?

4. Monk
 ចំរើនពរ មិនទាល់ថ្ងៃទេ បើយប់
 លោកអស់កម្លាំង លោកអាចឆាន់
 ភេសជ្ជៈ ស្លឹកដំឡើង ការហ្នា ទឹកក្រូច
 ដ្យែនដ៏ប បាន។
 Not every day. If you are tired
 you can drink a beverage like
 tea, coffee, or orange juice,
 for example.

5. Layman
 នៅវត្តនីមួយៗ មានលោកគ្រូ
 ចៅអធិការ ។ គង់លោកចៅអធិការ
 នៅខាងរូកាយវិហារ ។ លោកគ្រូចៅ
 អធិការ គង់នៅឬទេ?
 In every wat there is a chief
 monk's house behind the temple.
 Is he in?

6. Monk
 ព្រះគេជិព្រះគុណធំនឹងលោកគ្រូ
 អាចារ្យ និងនិក្ខេបនិក្ខេបនិក្ខេបនិក្ខេប
 ទាំងទីតាំង ។ គឺក៏ សាមណេរ ប៉ុន្មាន
 និងនិក្ខេបនិក្ខេបនិក្ខេបនិក្ខេប ។ និក្ខេប
 គ្រូគេគឺនិងនិក្ខេបលោកចៅអធិការ ។ លោកទាំង
 អស់និងនិក្ខេបនិក្ខេបនិក្ខេបនិក្ខេប នៅទីនោះ ។ គេ
 ប្រគេន ចំណីលោកគ្រូលោកយកទៅ
 ឆាន់ប៉ុន្មាន។
 The chief monk and his deputy are
 praying at someone's house east
 of the wat. The monks and novices
 are praying in the temple. Tomor-
 row morning the people have invited
 the monks to come to beg alms. All
 the monks go to ask alms there.
 They offer them food to take to
 eat in the wat.

7.

ខ្ញុំ ករណ សម ទិ យ ប្រស្ត ទា ព្រះ
ន គិ គុ ណ សិ ន រ ប័ យ ។

Layman

I would like to say goodbye.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. ព្រះសង្ឃបានប៉ុន្មានដំណើរថ្ងៃ?
How many times a day do the monks eat?
- 2. ព្រះសង្ឃនីមួយៗបានប៉ុន្មានដំណើរថ្ងៃ?
How many times a day do the monks beg alms?
- 3. ព្រះសង្ឃនីមួយៗបានចូលវិហារប៉ុន្មានដំណើរថ្ងៃ?
How many times a day do the monks enter the temple?
- 4. ព្រះសង្ឃនីមួយៗបានទៅក្នុងប្រាសាទប៉ុន្មានដំណើរថ្ងៃ?
How many times a day do the monks go pray?
- 5. ព្រះសង្ឃនីមួយៗបានសិក្សាបាលីប៉ុន្មានដំណើរថ្ងៃ?
How many times a day do the monks study Pali?
- 6. ព្រះសង្ឃនីមួយៗបានសិក្សាសំស្ក្រឹតប៉ុន្មានដំណើរថ្ងៃ?
How many times a day do the monks study Sanskrit?
- 7. ព្រះសង្ឃនីមួយៗបានទៅសាលាប៉ុន្មានដំណើរថ្ងៃ?
How many times a day do the monks go to school?
- 8. ព្រះសង្ឃនីមួយៗបានទៅក្នុងបន្ទប់ព្រះបាទប៉ុន្មានដំណើរថ្ងៃ?
How many times a day do the monks visit the chief monk's quarters?

Drill B. Double Substitution

- 1. នៅក្នុងវត្តនីមួយៗមានព្រះបាទប៉ុន្មាននាក់?
In each wat there is a chief monk.
- 2. នៅក្នុងវត្តនីមួយៗមានព្រះសង្ឃពីរឬបីនាក់?
In each hut there are two or three monks.
- 3. នៅវិហារនីមួយៗមានព្រះពុទ្ធមួយរូបឬច្រើនរូប?
In each temple there are many images of Buddha.
- 4. នៅភូមិនីមួយៗមានព្រះសង្ឃនីមួយៗទៅប្រដាប់បាត?
In each village there are monks seeking alms.
- 5. នៅក្នុងវិហារមានបន្ទប់ព្រះបាទប៉ុន្មានបន្ទប់?
Behind the temple is the chief monk's house.
- 6. នៅក្នុងវត្តមានគ្រូសិក្សាឬគ្រូបង្រៀន?
At the wat there is a teacher for the wat.
- 7. នៅក្នុងវត្តមានសាលាឬសាលាបឋមសិក្សា?
Inside the wat, there is an elementary school.

8. រស់ថ្នាក់រៀនមានព្រះសិវ្យនិងចេះព្យាង្គ
ស្រីកា អរិយស ។

In the class there are several
monks who know how to speak
English.

Drill C. Double Substitution

1. បើរលាកមិនឆាន់ល្ងាចទេ រលាកមិន
អស់កម្លាំងទេឬទេ?

If they don't eat in the evening
aren't they tired?

2. បើរលាកមិននិយន្តទៅរៀនទេ រលាក
មិនអាចប្រឡងបាន។

If they don't go study, can't they
take the exam?

3. បើរលាកមិនចេះបាលីទេ រលាកមិនត្រូវ
រៀនធម៌ទេឬទេ?

If they don't know Pali, isn't it
hard to learn prayers?

4. បើរលាកមិននិយន្តទៅបិណ្ឌបាតទេ រលាក
មិនឲ្យគេទៅយកម្ហូបទេឬទេ?

If they don't go begging, don't they
have someone go get food?

5. បើរលាកមិននិយន្តទៅសន្យាទេ រលាក
មិនបានជួបគេទេឬទេ?

If they don't go preach, can't they
meet them?

6. បើរលាកមិនរៀនធម៌ទេ រលាកមិន
ចេះសូត្រធម៌ទេឬទេ?

If they don't study to pray, don't
they know how to pray?

7. បើរលាកមិនវិនិច្ឆ័យសន្យាទេ រលាកមិន
ស្មានថាត្រូវបានប្រាប់ទេឬទេ?

If they have never preached, don't
they think it's hard?

Drill D. Response

MODEL: គ្រូ: រលាកសិវ្យអាចឆាន់ចំហ្មាន'
បានប៉ុន្មានដងក្នុង១ថ្ងៃ?
(ទឹកក្តៅស៊ីវិទ្យា)

Teacher: How many times a day can a monk
eat? (only two times)

សិស្ស: រលាកសិវ្យអាចឆាន់ចំហ្មាន'
បានទឹកក្តៅស៊ីវិទ្យា១ថ្ងៃ។

Student: A monk can eat only two times a
day.

1. ព្រះសិវ្យអាចឆាន់បាននៅពេល
ណាខ្លះ? (ពេលល្ងាចនិងម្សិល្បៃ)

ព្រះសិវ្យអាចឆាន់បាននៅពេលល្ងាច
និងម្សិល្បៃ។

2. តាមធម្មតាព្រះសិវ្យនិយន្តទៅបិណ្ឌ
បាត ប៉ុន្មានដងក្នុង១ថ្ងៃ? (ទឹកក្តៅស៊ីវិទ្យា)

តាមធម្មតាព្រះសិវ្យនិយន្តទៅបិណ្ឌ
បាត ១ដងក្នុង១ថ្ងៃ។

3. តាមធម្មតាគេនាំគ្នាទៅប្រគេនចំហ្មាន'
រលាកនឹងស៊ីវិទ្យា១ថ្ងៃ។

តាមធម្មតាគេនាំគ្នាទៅប្រគេនចំហ្មាន'
រលាកនឹងស៊ីវិទ្យា១ថ្ងៃ។

- 4. ភាមធម្មតាព្រះសង្ឃមិននិមន្តទៅបីល្អ
បាតប៉ុន្មានដំបូងទី១? (ទី៤៤ និងទី១១)
- 5. ភាមធម្មតាព្រះសង្ឃនិមន្តចូលវិហារ
ប៉ុន្មានដំបូងទី២? (ប៉ុន្មានដំបូងក៏បានទីដំបូង)
- 6. ភាមធម្មតាគ្រូបឋានធម្មានុវេណាក
ប៉ុន្មានដំបូងទី២? (ទី១១ និងទី១១)

- ភាមធម្មតាព្រះសង្ឃមិននិមន្តទៅបីល្អ
បាតទី៤ និងទី១១ទី១ ។
- ភាមធម្មតាព្រះសង្ឃនិមន្តចូលវិហារ
ប៉ុន្មានដំបូងក៏បានទីដំបូង ។
- ភាមធម្មតាគ្រូបឋានធម្មានុវេណាកទី៤
ប៉ុន្មានទី១ ។

Drill E. Response

- MODEL: គ្រូ: លោកដំបូង លោកគ្រូនៅ
អធិការគំរូនៅក្នុងវិហារ?
(ទ្រកាយវិហារ)
- សិស្ស: បាទ លោកគ្រូនៅអធិការ
គំរូនៅក្នុងវិហារ។
- 1. លោកដំបូង លោកគ្រូនៅអធិការ
និមន្តទៅណា? (ស្ងួត មន្ត)
 - 2. លោកដំបូង លោកគ្រូនៅអធិការ
នៅណា? (និមន្តទៅអធិការ)
 - 3. លោកដំបូង លោកសង្ឃគំរូនៅទីតាំង
ទី១និមន្តទៅបីល្អបាតនៅទីណា?
(ភូមិ សា)
 - 4. លោកដំបូង គ្រូបឋានធម្មានុវេណាក
នៅទីណា? (នៅក្នុង)
 - 5. លោកដំបូង ព្រះសង្ឃគំរូនៅទីតាំង
និមន្តទៅរៀនសូត្រណា?
(ព្រះភិក្ខុវិទ្យាល័យ)
 - 6. លោកដំបូង ព្រះសង្ឃគំរូនៅទីតាំង
ណា? (ព្រះភិក្ខុវិទ្យាល័យ)

- Teacher: Do you know in which house the chief
monk lives? (behind the temple)
- Student: Yes, the chief monk lives in a
house behind the temple.

- បាទ លោកគ្រូនៅអធិការនិមន្តទៅស្ងួត
មន្ត ។
- បាទ លោកគ្រូនៅអធិការ
មួយ លោកគ្រូនៅអធិការ ។
- បាទ លោកសង្ឃគំរូនៅទីតាំង
និមន្តទៅបីល្អបាតនៅភូមិសា ។
- បាទ គ្រូបឋានធម្មានុវេណាក
នៅក្នុងវិហារ ។
- បាទ ព្រះសង្ឃគំរូនៅទីតាំង
និមន្តទៅរៀនសូត្រនៅ
ព្រះភិក្ខុវិទ្យាល័យ ។
- បាទ ព្រះសង្ឃគំរូនៅទីតាំង
ណា នៅព្រះភិក្ខុវិទ្យាល័យ ។

Drill F. Transformation

MODEL: គ្រូ : នៅទ្រកាយវិហារ វត្តដំរីវត្ត
 មាន ភូមិវត្ត ក្រុមប្រឹក្សា
 អធិការ ។
 សិស្ស: ភូមិវត្ត ក្រុមប្រឹក្សា អធិការ
 វត្តដំរីវត្ត នៅទ្រកាយវិហារ ។

Teacher: Behind the temple there is always the hut of the chief monk.

Student: The hut of the chief monk is always behind the temple.

1. នៅក្នុង ព្រះវត្ត មាន ភូមិវត្ត មាន ព្រះសង្ឃ និង មកពី វត្តនោះ ។
2. នៅតាម ជួរ ដំរីវត្ត មាន មនុស្ស ៤ ។
3. នៅវត្តនេះ មាន ភិក្ខុ ភាគច្រើន និង មនុស្ស ច្រើន ។
4. នៅតាម ជួរ ដំរីវត្ត មាន ព្រះសង្ឃ និង មនុស្ស ច្រើន ។
5. នៅក្នុង វិហារ មាន ភូមិវត្ត ក្រុមប្រឹក្សា និង អធិការ ។
6. នៅក្នុង ភូមិវត្ត មាន ព្រះសង្ឃ និង មនុស្ស ច្រើន ។

ព្រះសង្ឃ និង មនុស្ស ច្រើន មាន ភូមិវត្ត មាន ព្រះសង្ឃ និង មនុស្ស ច្រើន ។
 មនុស្ស មាន មនុស្ស ៤ នៅតាម ជួរ ដំរីវត្ត ។
 ភិក្ខុ ភាគច្រើន និង មនុស្ស ច្រើន មាន ភូមិវត្ត មាន ព្រះសង្ឃ និង មនុស្ស ច្រើន ។
 មាន ព្រះសង្ឃ និង មនុស្ស ច្រើន ។
 នៅតាម ជួរ ដំរីវត្ត មាន ព្រះសង្ឃ និង មនុស្ស ច្រើន ។
 នៅក្នុង វិហារ មាន ភូមិវត្ត ក្រុមប្រឹក្សា និង អធិការ ។
 ប្រទេស មាន ព្រះសង្ឃ និង មនុស្ស ច្រើន ។

Drill G. Transformation

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំ គ្មាន ពេលវេលា មក ទស្សនា
 ព្រះ ភិក្ខុ ព្រះ ភិក្ខុ ណា យូរ
 ណាស់ ហើយ ព្រោះ ខ្ញុំ គ្មាន
 ម៉ោង ទំនេរ ឡើយ ។
 សិស្ស: ភាគ ម៉ោង មិន បាន មក ទស្សនា
 ព្រះ ភិក្ខុ ណា យូរ ព្រោះ ភាគ
 ម៉ោង ទំនេរ ទេ ។

Teacher: I have missed coming to visit you for a long time because I have never had any free time at all.

Student: He didn't come visit the monk because he wasn't free.

1. វា គ្មាន ពេលវេលា មក ទស្សនា ព្រោះ វា គ្មាន ម៉ោង ទំនេរ ឡើយ ។
2. វា គ្មាន ម៉ោង ទំនេរ មក ទស្សនា ព្រោះ វា មិន ទំនេរ ឡើយ ។

ភាគ ម៉ោង មិន បាន មក ទស្សនា ព្រោះ
 ភាគ ម៉ោង មិន បាន ទំនេរ ឡើយ ។
 ភាគ ម៉ោង មិន ទំនេរ មក ទស្សនា ព្រោះ ភាគ
 ម៉ោង មិន ទំនេរ ឡើយ ។

- 3. ខ្ញុំបានជួបភាគយូរហើយរូបពោះខ្ញុំមិនទើប
ទៅលេងដំបូងភាគរសារ ។
- 4. ខ្ញុំបានទៅធ្វើការជំរុញយានាគិក្សហើយ
រូបពោះខ្ញុំត្រូវទៅជួបប្រធានខ្ញុំ ។
- 5. លោកបានទៅបាញ់សត្វដ៏ធំៗ
ហើយរូបពោះលោក ឈឺដំបូង ។
- 6. លោកបាននិយមបកប្រែបាតាខ្មែរ
ហើយ រូបពោះលោកក៏ត្រូវទៅលេងសាលា
វិហារ ។

- ភាគមិនបានជួបវិញ រូបពោះភាគមិន
ទើបលេង ទៅដំបូងវិញរសារ ។
- ភាគមិនបានទៅធ្វើការជំរុញយានាគិក្ស
ហើយ រូបពោះភាគត្រូវទៅជួប
ប្រធានភាគ ។
- ភាគមិនទៅបាញ់សត្វដ៏ធំៗហើយ
រូបពោះភាគឈឺដំបូង ។
- លោកមិននិយមបកប្រែបាតាខ្មែរ
ហើយ រូបពោះលោករសើរលេងវិហារ ។

Drill H. Expansion

- 1. លោកគ្រូនិយមទៅសាលារៀន ។
The teacher (monk) goes to the school.
- 2. លោកគ្រូ ចៅអធិការ និយមទៅសាលា
រៀន ។
The chief monk goes to the school.
- 3. លោកគ្រូ ចៅអធិការ និង រូបពោះសង្ឃពីរ
អង្គ និយម ទៅសាលារៀន ។
The chief monk and two monks go to the school.
- 4. លោកគ្រូ ចៅអធិការ និង រូបពោះសង្ឃពីរ
អង្គ និយម ទៅសាលារៀន នៅមុខវាំង ។
The chief monk and two monks go to the school in front of the palace.
- 5. លោកគ្រូ ចៅអធិការ និង រូបពោះសង្ឃពីរ
អង្គ និយម ទៅសាលារៀន នៅមុខវាំង
ឈ្មោះ ព្រះ ពុទ្ធវិទ្យាល័យ ។
The chief monk and two monks go to the school in front of the palace called the Buddhist Institute.

Drill I. Reduction

- 1. លោកគ្រូ ចៅអធិការ និង រូបពោះសង្ឃពីរ
អង្គ និយម ទៅសាលារៀន នៅមុខវាំង
ឈ្មោះ ព្រះ ពុទ្ធវិទ្យាល័យ ។
The chief monk and two monks go to the school in front of the palace called the Buddhist Institute.
- 2. លោកគ្រូ ចៅអធិការ និង រូបពោះសង្ឃពីរ
អង្គ និយម ទៅសាលារៀន នៅមុខវាំង ។
The chief monk and two monks go to the school in front of the palace.
- 3. លោកគ្រូ ចៅអធិការ និង រូបពោះសង្ឃពីរ
អង្គ និយម ទៅសាលារៀន ។
The chief monk and two monks go to the school.

4. លោកគ្រូស្រីចៅសាលានិមន្តទៅសាលា
រៀន ។

The chief monk goes to the school.

5. លោកគ្រូនិមន្តទៅសាលារៀន ។

The teacher (monk) goes to the school.

Drill J. Expansion

1. លោកមិននិមន្តមកបិណ្ឌបាតទេ ។

He didn't come to beg alms.

2. ម្យ៉ាងណាក៏លោកមិននិមន្តមកបិណ្ឌបាត
ទេ ។

He didn't come to beg alms yester-
day.

3. ម្យ៉ាងណាក៏លោកបីអង្គនោះមិននិមន្ត
មកបិណ្ឌបាតទេ ។

The three monks didn't come to
beg alms yesterday.

4. ម្យ៉ាងណាក៏លោកបីអង្គនោះមិននិមន្ត
មកបិណ្ឌបាតឆ្នាំខ្មែរទេ ។

The three monks didn't come to
beg alms at my house yesterday.

Drill K. Reduction

1. ម្យ៉ាងណាក៏លោកបីអង្គនោះមិន
និមន្តមកបិណ្ឌបាតឆ្នាំខ្មែរទេ ។

The three monks didn't come to
beg alms at my house yesterday.

2. ម្យ៉ាងណាក៏លោកបីអង្គនោះមិននិមន្ត
មកបិណ្ឌបាតទេ ។

The three monks didn't come to
beg alms yesterday.

3. ម្យ៉ាងណាក៏លោកមិននិមន្តមកបិណ្ឌ
បាតទេ ។

He didn't come to beg alms yester-
day.

4. លោកមិននិមន្តមកបិណ្ឌបាតទេ ។

He didn't come to beg alms.

UNIT 69

BASIC DIALOGUE

John

1. នៅប្រទេសកម្ពុជា លើកលែងតែចិន យួន និងជប៉ុន មានជនជាតិ ដទៃទៀត ដែរ ?

In Cambodia, besides Chinese, Vietnamese, and Europeans, what other nationalities are there?

Sok

2. បាទ មានភ្នំ លាវ និងចាម ។

There are Indians, Lao, and Chams.

John

3. អូ ខ្ញុំភ្លេច ខ្ញុំឃើញភ្នំលាវ កំណត់នៅជួរថ្មីទី១ ។ ចុះលាវនឹង ចាម គេរកចំណីរកស៊ី ដែរ ?

Oh, I forgot. I saw an Indian selling cloth at the New Market. As for the Lao and the Chams, how do they earn a living for the most part?

Sok

4. បាទ លាវមិនសូវមានច្រើនទេ គេច្រើនមកសិក្សា ។ ចាមវិញ នៅស្រុកខ្មែរយូរមកហើយ ។

There aren't many Lao. They mostly come to study. As for the Chams, they have lived in Cambodia for a long time.

John

5. ចាមមកនៅស្រុកខ្មែរ ពីពេលណា ?

How long (since when) have the Chams lived in Cambodia?

Sok

6. តាមប្រវត្តិសាស្ត្រ ព្រះបាទ ប្រទេសចំប៉ា ទទួលបរាជ័យ ក្នុង ការវាយភាគ គ្នា ពីប្រទេស អាណាម មក ។ ចាមបានរត់ចេញ ពីប្រទេសកំណើតខ្លួន ទៅនៅប្រទេស ជុំវិញ មានប្រទេស កម្ពុជា និង ឥណ្ឌូណេស៊ី ជាដើម ។

According to history, after Champa was defeated in the invasion from Annam, many Chams fled from their homeland to go live in neighboring countries, for example Cambodia and Indonesia.

John

7. បើបានដឹងដូច្នោះ ហើយ ហេតុអ្វី ពួកគេមិននៅជាមួយ យួន ?

How come they didn't stay with the Vietnamese?

- 8. អូ យួន ធ្វើបាបអោយពួកគេ ទូទៅ នៅវិញយូរឬម៉េចបាន?
Sok

The Vietnamese mistreated them badly. How could they live with them?
- 9. តើមាននៅប្រទេសខ្មែរមានបាប ប៉ុន្មាននាក់?
John

Now how many Chams are there in Cambodia?
- 10. បាទ មានជានិច្ចដប់ម៉ឺននាក់។
Sok

There are more than one hundred thousand.
- 11. គេរៀននៅខេត្តណាខ្លះ?
John

In what provinces do most of them live?
- 12. បាទ គេរៀននៅខេត្តកំពង់ ចាម និងខេត្តឈូកជុំវិញភ្នំពេញ?
Sok

For the most part they live in Kompong Cham province and in Chruï Changvar near Phnom Penh.
- 13. បាទ គេរៀនធ្វើការអ្វី?
John

How do the Chams earn a living?
- 14. បាទ គេរៀនតែធ្វើការដាំដុះ រៀនចំការ ឬដាំឈ្មួញតែ។
Sok

For the most part they fish, grow crops, and are cattle traders.
- 15. តាមខ្ញុំគ្មាន បាទព្រោះមាន ការរស់នៅ និងទម្លាប់ មិន ខុសពីខ្មែរ ប៉ុន្មានទេ ។
John

I think that all those Chams have a life and customs which are not very different from the Cambodians.
- 16. បាទ មិនដឹងខុសរឿងទេ តែគេ អាចដឹងថា បាទមាន ព្រោះបាទ ឈ្លាក់សារ៉ុង រឺ ហ៊ុយពាក់កាតិប ឬដំបូកក្បាល។ បាទនិយាយខ្មែរ ក្បាលក្បួនសំដី តែគេនៅរៀន ភាសាបាទ ក្នុងការពាក់ដំបូក សារទេ ។
Sok

Not very different, but people can know (who is) a Cham, because the Chams wear a sarong and a cap or a turban. The Chams speak Cambodia well, but they still use Cham in their family dealings (relations).

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. នៅភ្នំពេញមានជនជាតិអ្វីខ្លះ?
In Phnom Penh what kinds of nationality are there?
- 2. នៅវ៉ាស៊ីនតោន មានជនជាតិអ្វីខ្លះ?
In Washington what kinds of nationality are there?
- 3. នៅកាណាដា មានជនជាតិអ្វីខ្លះ?
In Canada what kinds of nationality are there?
- 4. នៅសង់ហ្វ្រានស៊ីស្កោ មានជនជាតិអ្វីខ្លះ?
In San Francisco what kinds of nationality are there?
- 5. នៅសង់ហ្វ្រានស៊ីស្កោមានផ្ទះរឹបបណាខ្លះ?
In San Francisco what kinds of house are there?
- 6. នៅសង់ហ្វ្រានស៊ីស្កោមានផ្លូវរឹបបណាខ្លះ?
In San Francisco what kinds of street are there?
- 7. នៅសង់ហ្វ្រានស៊ីស្កោមានផ្សាររឹបបណាខ្លះ?
In San Francisco what kinds of market are there?
- 8. នៅសង់ហ្វ្រានស៊ីស្កោមានវត្តរឹបបណាខ្លះ?
In San Francisco what kinds of wat are there?

Drill B. Double Substitution

- 1. លើកៅត្រីខ្មែរ គេឃើញមានក្មេងស្លឹកចិន។
Besides Cambodians, they see that there are Indians and Chinese.
- 2. លើកៅត្រីយួន គេឃើញមានជប៉ុននិងលាវ។
Besides Vietnamese, they see that there are Japanese and Lao.
- 3. លើកៅត្រីអាមេរិកាំង គេឃើញមានយួននិងកូរ៉េ។
Besides Americans, they see that there are Vietnamese and Koreans.
- 4. លើកៅត្រីបារាំង គេឃើញមានខ្មែរនិងរុស្សី។
Besides French, they see that there are Cambodians and Russians.
- 5. លើកៅត្រីទូក គេឃើញមានស៊ីក្លូនិងកង់។
Besides cars, they see that there are cyclos and bicycles.
- 6. លើកៅត្រីព្រះសិវ្យ គេឃើញមានអ្នកពាណិជ្ជកម្មនិងទាហាន។
Besides monks, they see that there are government workers and soldiers.
- 7. លើកៅត្រីសិស្សខ្មែរ គេឃើញមានសិស្សបរទេសនិងអ្នកពារព័ត៌មាន។
Besides Cambodian students, they see that there are foreign students and journalists.
- 8. លើកៅត្រីប្រធានរដ្ឋ គេឃើញមានអគ្គទូតនានានិងអ្នកពាណិជ្ជកម្ម។
Besides the Chief of State, they see that there are various ambassadors and government officials.

Drill C. Double Substitution

1. ភ្នំពេញជួនលក់កំណាត់ ឯចាមវិញ
គេជួនទិញទា ។
2. ភ្នំពេញជួននៅជុំវិញផ្សារថ្មី ឯចាមវិញ គេ
ជួននៅជុំវិញផ្សារថ្មី ។
3. ភ្នំពេញជួននិយាយញាប់ ឯចាមវិញ
គេជួននិយាយយូរ ។
4. ជនជាតិស្បែកព្យួលជួននិយាយ
ញាប់ ឯជនជាតិបារាំងវិញនិយាយ
យូរ ។
5. ជនជាតិស្បែកព្យួលជួនឈរលេង
នៅមុខផ្ទះ ឯជនជាតិបារាំងវិញ គេជួន
និយាយគ្នាលេងនៅក្នុងផ្ទះ ។
6. ជនជាតិស្បែកព្យួលជួនធ្វើដំណើរ
ឯជនជាតិបារាំងវិញ គេជួននៅផ្ទះ ។
7. បង្អស់ជួនធ្វើដំណើរ ឯកូនភាគីវិញ
វាជួននៅផ្ទះ ។
8. បង្អស់ជួនទៅធ្វើការ ឯកូនភាគីវិញ
វាជួននៅផ្ទះ ។

- The Indians sell textiles. As for the Chams, they mostly buy cattle.
- The Indians live near the New Market. As for the Chams, they mostly live in Chrui Changvar.
- The Indians speak quickly. As for the Chams, they mostly speak slowly.
- The Spanish speak quickly. As for the French, they mostly speak slowly.
- The Spanish stand around at leisure in front of the house. As for the French, they mostly talk to each other in the house.
- The Spanish travel. As for the French, they mostly stay home.
- My older brother travels. As for his son he mostly stays at home.
- My older brother goes to work. As for his son he mostly stays home.

Drill D. Double Substitution

1. លាវនៅស្រុកខ្មែរ ជួនវិភាគសិស្ស ។
2. ចាមនៅស្រុកខ្មែរ ជួនវិភាគពាណិជ្ជកម្ម ។
3. បារាំងនៅស្រុកខ្មែរ ជួនវិភាគគ្រូបង្រៀន ។
4. បារាំងនៅស្រុកយួន ជួនវិភាគអ្នកជំនួញ ។
5. បារាំងនៅក្នុងនោះ ជួនវិភាគកម្មករ ។

- The Lao in Cambodia are mostly students.
- The Chams in Cambodia are mostly cattle merchants.
- The French in Cambodia are mostly teachers.
- The French in Vietnam are mostly businessmen.
- The French in this city are mostly workers.

- 6. ឃ្មុំនរណាភ្នំពេញរៀនភាសាខ្មែរ។
- 7. ខ្មែរណាភ្នំពេញរៀនភាសាខ្មែរ។
- 8. អ្នកធ្វើការ ណាភ្នំពេញរៀនភាសាខ្មែរច្រើន។

The Vietnamese in Phnom Penh are mostly workers.
 The Cambodians in Phnom Penh are mostly government officials.
 The workers in Phnom Penh are mostly speakers of French.

Drill E. Positive Response

- MODEL: គ្រូ : តើមានបុរសខ្មែរច្រើនទេ ?
 សិស្ស: បាទ ច្រើនណាស់។
- 1. តើមានស្ត្រីច្រើនទេ ?
 - 2. តើមានស្ថានភាពមានបុរសច្រើនទេ ?
 - 3. តើមានស្ថានភាពមានស្ត្រីច្រើនទេ ?
 - 4. តើមានស្ថានភាពមានបុរសច្រើនទេ ?
 - 5. តើមានស្ថានភាពមានស្ត្រីច្រើនទេ ?
 - 6. តើមានស្ថានភាពមានបុរសច្រើនទេ ?
 - 7. តើមានស្ថានភាពមានស្ត្រីច្រើនទេ ?

Teacher: Are there a lot of Chinese in Cambodia?

Student: There are rather many.

- បាទ ច្រើនណាស់។
- បាទ ច្រើនណាស់។
- បាទ ច្រើនណាស់។
- បាទ ច្រើនណាស់។
- បាទ ច្រើនណាស់។
- បាទ ច្រើនណាស់។
- បាទ ច្រើនណាស់។

Drill F. Negative Response

- MODEL: គ្រូ: តើមានបុរសខ្មែរច្រើនទេ ?
 សិស្ស: បាទ មិនច្រើនទេ។
- 1. តើមានស្ត្រីច្រើនទេ ?
 - 2. តើមានស្ថានភាពមានបុរសច្រើនទេ ?
 - 3. តើមានស្ថានភាពមានស្ត្រីច្រើនទេ ?
 - 4. តើមានស្ថានភាពមានបុរសច្រើនទេ ?
 - 5. តើមានស្ថានភាពមានស្ត្រីច្រើនទេ ?
 - 6. តើមានស្ថានភាពមានបុរសច្រើនទេ ?
 - 7. តើមានស្ថានភាពមានស្ត្រីច្រើនទេ ?

Teacher: Are there a lot of Chinese in Cambodia?

Student: No, there aren't many.

- បាទ មិនច្រើនទេ។
- បាទ មិនច្រើនទេ។
- បាទ មិនច្រើនទេ។
- បាទ មិនច្រើនទេ។
- បាទ មិនច្រើនទេ។
- បាទ មិនច្រើនទេ។
- បាទ មិនច្រើនទេ។

Drill G. Transformation

- MODEL: គ្រូ: បាមមិនបរិភោគសាច់ជ្រូក
នេះ។
សិស្ស: តាមធម្មតាបាមភាគច្រើន
មិនបរិភោគសាច់ជ្រូកនេះ។
1. កូនសិស្សមិនទៅរៀននៅថ្ងៃសៅរ៍។
 2. ស្ត្រីខ្លះមិនទស្សនាទេ។
 3. បឹងមិនធ្វើស្រែនោះ។
 4. អារម្មណ៍កាន់សាសនាព្រហ្មទឹកស្អាត។
 5. អ្នកស្រី គួរទៅថ្វីស្រែនោះ។
 6. កូនសិស្សណាដែលទំនៀមច្រើននឹក
ប្រឡងជ័យ។
 7. គ្រូស្តី អារម្មណ៍មិនដឹកបារ៉ា។

Teacher: The Chams do not eat pork.

Student: The majority of Chams do not usually eat pork.

- តាមធម្មតាកូនសិស្សភាគច្រើនមិនទៅ
រៀននៅថ្ងៃសៅរ៍។
តាមធម្មតាស្ត្រីខ្លះភាគច្រើនមិនទស្សនា
ទេ។
តាមធម្មតាបឹងភាគច្រើនមិនធ្វើស្រែនោះ។
តាមធម្មតាអារម្មណ៍កាន់សាសនាព្រហ្ម
ទឹកស្អាត។
តាមធម្មតាអ្នកស្រីគួរទៅថ្វីស្រែ
នោះ។
តាមធម្មតាកូនសិស្សណាដែលទំនៀម
ភាគច្រើន ៗ នឹកប្រឡងជ័យ។
តាមធម្មតាគ្រូស្តី អារម្មណ៍ភាគច្រើន
មិនដឹកបារ៉ា។

Drill H. Response

- MODEL: គ្រូ : លោកលោកសាច់ជ្រូកនេះ?
សិស្ស: បាទ ខ្ញុំ ទទួលបាន មិនអី
នេះ។
1. គេទៅបាននេះ?
 2. លោកជួយរៀនការប្រើប្រាស់ភ្នំបាននេះ?
 3. ភាគីជិតខ្លះទៅឯណោះ មួយភ្នំបាននេះ?
 4. វារប្រើកីឡាន?
 5. ខ្ញុំទៅជិះម៉ូតូបាននេះ?
 6. លោកអារម្មណ៍រៀនរៀននេះ
ចប់ ក្នុង មួយ អាទិត្យបាននេះ?

Teacher: Do you eat pork?

Student: It's O.K. for me to eat it.

- បាទ គេទៅបានមិនអីនេះ។
បាទ ខ្ញុំជួយបាន មិនអីនេះ។
បាទ ភាគីជិតបានមិនអីនេះ។
បាទ វារប្រើកីឡានមិនអីនេះ។
បាទ លោកទៅជិះម៉ូតូបាន មិនអីនេះ?
បាទ រៀន បាន មិនអីនេះ។

Drill I. Response

MODEL: គ្រូ : ចាមរត់ចេញពីប្រទេសខ្លួន
 ទៅនៅប្រទេសណា?
 (កម្ពុជានិងឥណ្ឌូនេស៊ី)
 សិស្ស: តាមប្រវត្តិសាស្ត្រ ចាមរត់
 ចេញពីប្រទេសខ្លួនទៅនៅ
 ប្រទេសកម្ពុជានិងប្រទេស
 ឥណ្ឌូនេស៊ី។

Teacher: To which country did the Chams
 flee from their own country?
 (Cambodia and Indonesia)

Student: According to history, the Chams
 fled from their own country to
 Cambodia and Indonesia.

1. គ្រឹះស្ថាន ក្រុម រកការមរិក
 ឃើញនៅសតវត្សណា? (៩១៤)
2. ប្រទេសកម្ពុជា ខ្លាំងពូកែបំផុតនៅ
 សតវត្សណា? (៩១៣)
3. ប្រធានាធិបតី ៩១ នៃសហរដ្ឋ អាមេរិក
 រីកល្អោះ អី? (រ៉ូស៊ីនេតាន)
4. ចំហៀង រវាងប្រទេស អង្គរ និង
 សហរដ្ឋ អាមេរិកនៅឆ្នាំណា?
 (ឆ្នាំ ១៧១២)
5. ចំហៀងលោក លើក ៩២ ចប់នៅឆ្នាំណា?
 (ឆ្នាំ ១៧៤៤)

តាមប្រវត្តិសាស្ត្រ គ្រឹះស្ថាន ក្រុម
 រកការមរិកឃើញនៅសតវត្ស
 ៩១៤ ។
 តាមប្រវត្តិសាស្ត្រ ប្រទេសកម្ពុជា ខ្លាំង
 ពូកែបំផុតនៅសតវត្ស ៩១៣ ។
 តាមប្រវត្តិសាស្ត្រ ប្រធានាធិបតី
 ៩១ នៃសហរដ្ឋអាមេរិកល្អោះ
 រ៉ូស៊ីនេតាន ។
 តាមប្រវត្តិសាស្ត្រ ចំហៀងរវាងប្រ
 ទេសអង្គរ និងសហរដ្ឋអាមេរិក
 នៅឆ្នាំ ១៧១២ ។
 តាមប្រវត្តិសាស្ត្រ ចំហៀងលោក លើក
 ៩២ ចប់នៅឆ្នាំ ១៧៤៤ ។

UNIT 70

NARRATION

1. លោកស្មីតបានដើរទៅជួបនឹងព្រះសង្ឃៗអង្គបានច្បាស់បង្ហាញសួរសុខទុក្ខព្រះសង្ឃនោះ។
2. ព្រះសង្ឃក៏មានពុទ្ធិដ៏កាសួរទៅលោកស្មីតវិញ ហើយលោកស្មីតទូលលោកច្នៃខ្ញុំករណ សុខសប្បាយដូចធម្មតា។
3. លោកស្មីតដឹងថាលោកនិមន្តទៅសាលារៀន ហើយក៏សួរថាសាលារៀនព្រះរតនិព្រះគុណ នៅឯណា?
4. ព្រះសង្ឃ ច្បាច់និយាយ សាលា នៅឯទីនេះ។ សាលានោះឈ្មោះពុទ្ធិកវិទ្យាល័យ ព្រះសុភាមិន្ទី។
5. ព្រះសង្ឃនេះរៀននៅនោះពីរឆ្នាំហើយ។ ឥឡូវនេះលោកចាប់រៀននៅថ្នាក់ទី៣។

1. Mr. Smith was taking a walk, met a monk, greeted him, and asked after his health.
2. The monk also asked after the health of Mr. Smith, and Mr. Smith told the monk "I'm well as usual."
3. Mr. Smith knew that the monk was going to school and asked him where the school was.
4. The monk said, "My school is near the palace. This school is called the Preah Suramarti Buddhist Lycée (Institute)."
5. The monks study there two years. Now the monk will begin to study in the third class.

1. រត្នាត្រៃក៏រៀនសូត្រស្រដៀងគ្នាទៅនឹងសិក្សាស្រាវជ្រាវនៅក្នុងវិទ្យាល័យផងដែរ។
2. មិនតែប៉ុណ្ណោះគេក៏បង្រៀនភាសាបាលី សំស្ក្រឹត ភាសាបរទេសដូចជាបារាំង អង់គ្លេស ហ៊ីយឺនីស ភាសាជប៉ុន ។
3. លោកស្រីគ្រូស្រីច្រើនក៏ស្មានថា ព្រះរតនព្រះគុណនិយាយភាសាអង់គ្លេសបានមែនទេ?
4. ព្រះសង្ឃមានព្រះនាមថា លោកនិយាយបានខ្លះៗនៃភាសាអង់គ្លេសនិងចេះតែក្រសួងទៀត។
5. សព្វថ្ងៃលោកគង់នៅវិទ្យាល័យ ឧណ្ណាលោម ។
6. នៅវិទ្យាល័យមានព្រះសង្ឃច្រើននិរ ហើយមានវត្តសាលាព្រះកបដិបត្តិក្រុម ផ្សេងៗ ។
7. ព្រះសង្ឃនិងមន្ត្រីទៅរៀននៅវត្តសាលានេះ ខ្លះទៀតទៅក្នុងវិទ្យាល័យ។

1. In the Preah Suramarit Buddhist Institute they teach all subjects just as in other lycées.
2. Not only this, but they teach Pali, Sanskrit and foreign languages like French and English, and religion too.
3. When Mr. Smith hears this he asks the monk if it's true that he speaks English.
4. The monk says he can speak some but he doesn't know many words.
5. At present the monk lives in Wat Unnalom.
6. In this wat there are many monks, and there is a Buddhist elementary school.
7. Some monks go to this school; some others go to the Buddhist Institute.

1. ព្រះសង្ឃ រៀន តែ ពីរ ពេល ក្នុង មួយ ថ្ងៃ គឺ ពេល ព្រឹក និង ថ្ងៃ ត្រង់ ។
2. លោក មិន រៀន ពេល ល្ងាច ទេ ទឹក បឺ លោក អស់ កម្លាំង លោក អាច រៀន ក្នុង ដី ជីវិត ការ ហូរ រៀន ក្នុង ជីវិត បាន ។
3. នៅ វត្ត មួយ មាន លោក គ្រូ រៀន ការ រៀន វិស័យ អ្នក រៀន ការ រៀន គ្រូ រៀន របៀប គ្រប់ គ្រង ក្នុង វត្ត ។
4. លោក នៅ ក្នុង មួយ ខាង ក្រោយ វិហារ ។
5. ថ្ងៃ រៀន លោក មិន គង់ នៅ វត្ត ទេ ។ លោក រៀន លោក គ្រូ អាច រៀន ព្រះ ពុទ្ធបដិសន្ធិ នៅ ដី រក ខាង កើត វត្ត ។
6. ភិក្ខុ សាមណេរ ឯ ព្រះ ពុទ្ធបដិសន្ធិ ព្រះ ពុទ្ធបដិសន្ធិ ក្នុង វិហារ ។
7. ថ្ងៃ រៀន មិន រៀន ថ្ងៃ រៀន រៀន ថ្ងៃ បុណ្យ លោក គ្រូ អាច ព្រះ ពុទ្ធបដិសន្ធិ នៅ ដី អ្នក គ្រូ ក្នុង វត្ត ។
8. ព្រះ ពុទ្ធបដិសន្ធិ រៀន លោក គ្រូ លោក យក ទៅ រៀន ឯ វត្ត ។
9. ថ្ងៃ បុណ្យ រៀន ថ្ងៃ រៀន ព្រះ ពុទ្ធបដិសន្ធិ នៅ ព្រះ ពុទ្ធបដិសន្ធិ លោក ឯ វត្ត ។
10. ថ្ងៃ បុណ្យ ខ្លះ ព្រះ ពុទ្ធបដិសន្ធិ លោក មក រៀន នៅ ដី ។

1. The monks eat only twice a day, that is, in the morning and the time before noon.
2. The monks don't eat in the afternoon, but if they are tired they can drink beverages like tea, coffee and orange juice, for example.
3. In each wat there is a chief monk, who is the person who oversees and administers the affairs in the wat.
4. He lives in a house behind the temple.
5. Today he is not at the wat. He and the deputy went to pray in a house to the east of the wat.
6. The monks and the novices go to pray in the temple.
7. On days that are not holy days or holidays, the monks go seek alms at the houses of the peasants near the wat.
8. They (the peasants) offer food to the monks to take to eat in the wat.
9. Only on holidays and holy days do they normally go to offer food to the monks in the wat.
10. On some holidays, they invite the monks to come eat in their houses.

1. នៅប្រទេសកម្ពុជា ទូកៅព័ទ្ធន យួន និងជនជាតិផ្សេងៗ រករបររកមានក្នុងរដ្ឋសាវនីម ជាម។
2. ក្នុងរដ្ឋចិនរកស៊ីសក់កំណត់ ឯសាវិវិញរករដ្ឋចិនវិភាគករៀននៅសាលារដ្ឋដទៃនៅភ្នំពេញ។
3. ជាមមកសុំនៅស្រុកខ្មែរ រកយល់ប្រទេស ចំណុះ ឬសបរាជ័យ ក្នុងការវាយភាគក្រុង ពី ប្រទេស អាណាម មក។
4. និយាយយួនរដ្ឋបាបរកខ្លាំង ជាមខ្លះទៀតក៏រត់ចេញពីប្រទេសខ្លួននៅប្រទេសពិស្សណ ដី ។
5. ជាមនៅស្រុកខ្មែរមានជិវាដំបូង នាក់ហើយភាគរដ្ឋចិន រកស៊ី ហើយនសាវនីម ហើយ ដ្យញ្ចកា ។
6. រករដ្ឋចិននៅខេត្តកំពង់ជាមនីមនៅរដ្ឋនិយាយចង្ការ ដ្ឋភ្នំពេញ ។
7. រកមានជំនាញ មហ្មប់មិនខុសពីខ្មែរប៉ុន្មានទេ ។
8. វិធីរបៀបខ្លះរដ្ឋចិនដំបូង ហើយជាមមាន រដ្ឋព្រះរតនស្យូកសាវនីម ហើយពាក់ក្របះ ។
9. ជាមនិយាយខ្មែរច្បាស់ គួរសិរិសិរ វិធីរកនៅនិយាយភាសា ជាម ក្នុងការពាក់ជំនំវាងគ្រិសាវ រត ។
10. រកកាន់សាលា ពិស្សប វិធីវិហារ រកមាន ក្បាច់ រចនាសាមក្បាច់ខ្មែរវិសិទ្ធ ។

1. In Cambodia, besides Chinese, Vietnamese and Europeans, one sees that there are Indians, Lao, and Chams.
2. The Indians mostly make a living selling cloth. As for the Lao, they mostly come to study in the various schools in Phnom Penh.
3. The Chams came to ask to stay in Cambodia after Champa was defeated in the invasion from Annam.
4. Since the Vietnamese made much hardship for them, some other Chams also fled from their country to Indonesia.
5. In Cambodia there are more than a hundred thousand Chams and the majority mostly make a living by fishing and by trading in cattle.
6. Mostly, they live in the province of Kompong Cham and in Chruai Changvar near Phnom Penh.
7. They have customs and traditions which are not very different from those of the Cambodians.
8. But there are some ways by which you can know that they are Chams, because they wear sarongs and Moslem hats.
9. The Chams speak Cambodian rather fluently, but they still speak Cham in their family dealings.
10. They are Moslems, but their temples are decorated in the Cambodian style.

- 8. ភ្នំក្រវាញនិងភ្នំស្រីសោយ តាមកម្រាល
នៃកំពង់ចាមឬក្រចេះ គេនឹងឃើញ
និរន្តរ៍នៃដំណាំដំឡូងនិងដំឡូង
ទឹកក្រវាញ។
- 9. នៅរដូវទឹកឡើង ទន្លេមេគង្គ
ហើយនិងទន្លេតាមប៉ុន្មាន ទឹកឡើង។
- 10. ដោយសារទឹកទន្លេតាមនោះ អ្នក
ស្រែកនាឆ្ងាយពីទន្លេធំ អាចទទួល
ទឹកនិងស្រែប្រសើរ។
- 11. កាលណាទឹកទន្លេហូរចេញ
នឹងស្រាប់នឹងមានសិល្បៈស្រូវ។
- 12. ស្រូវនេះមានជីជាតិស្រូវ
ណាស់។

Travellers by boat to Kompong Cham
or Kratie can see all these
plantations extending almost as far
as the eye can see.

In the season of high water the
Mekong and all the streams rise.

Because of the water in these streams,
the peasants who live far from the
large rivers can get plenty of water.

When the river water flows back,
there is silt left behind.

This silt contains rich fertilizer.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. ពន្លឺ រមកដ៏វែងវែងជាង ពន្លឺ ឯទៀត ទាំងអស់នៅអាស៊ី។
The Mekong is the longest river in Asia.
- 2. ពន្លឺ រមកដ៏ធំជាង ពន្លឺ ឯទៀត ទាំងអស់ នៅអាស៊ី។
The Mekong is the largest river in Asia.
- 3. ពន្លឺ រមកដ៏ធំជាង ពន្លឺ ឯទៀត ទាំងអស់ នៅអាស៊ី ប៉ុន្តែ អាស៊ី ខាងត្បូង។
The Mekong is the largest river in Southeast Asia.
- 4. ពន្លឺ លាប ធំជាង ពន្លឺ ឯទៀត ទាំងអស់ នៅអាស៊ី ប៉ុន្តែ អាស៊ី ខាងត្បូង។
Tonle Sap is the largest river in Southeast Asia.
- 5. ពន្លឺ លាប ធំជាង ពន្លឺ ឯទៀត ទាំងអស់ នៅប្រទេសកម្ពុជា។
Tonle Sap is the largest river in Cambodia.
- 6. ពន្លឺ លាប មាន ត្រី ច្រើន ជាង ពន្លឺ ឯទៀត ទាំងអស់ នៅប្រទេសកម្ពុជា។
Tonle Sap is the river that has the most fish in Cambodia.
- 7. ពន្លឺ លាប មាន ទឹក ថ្លា ជាង ពន្លឺ ឯទៀត ទាំងអស់ នៅប្រទេសកម្ពុជា។
Tonle Sap is the river that has the clearest water in Cambodia.
- 8. ពន្លឺ បាសាក់ មាន ទឹក ថ្លា ជាង ពន្លឺ ឯទៀត ទាំងអស់ នៅប្រទេសកម្ពុជា។
The Bassac is the river that has the clearest water in Cambodia.
- 9. ពន្លឺ បាសាក់ មាន ទឹក រាវ ជាង ពន្លឺ ឯទៀត ទាំងអស់ នៅប្រទេសកម្ពុជា។
The Bassac is the river that has the most shallow water in Cambodia.
- 10. ពន្លឺ បាសាក់ មាន ទឹក ជ្រៅ ជាង ពន្លឺ ឯទៀត ទាំងអស់ នៅប្រទេសកម្ពុជា។
The Bassac is the river that has the deepest water in Cambodia.

Drill B. Substitution

- 1. នៅតាម ឆ្នេរ ពន្លឺ គេ ឃើញ មាន ភូមិ និង ទីក្រុង ផងដែរ។
Along the river bank you can see villages and cities too.
- 2. នៅតាម ផ្លូវជាតិលេខ១ គេ ឃើញ មាន ភូមិ និង ទីក្រុង ផងដែរ។
Along National Route 1 you can see villages and cities too.
- 3. នៅតាម ផ្លូវជាតិលេខ១ គេ ឃើញ មាន ផ្ទះ របស់ កសិករ ច្រើន។
Along National Route 1 you can see many houses of peasants.
- 4. នៅតាម ផ្លូវជាតិលេខ១ គេ ឃើញ មាន ផ្ទះ របស់ កសិករ ច្រើន។
Along National Route 1 you can see many markets and houses of peasants.

- 5. នៅជិតៗផ្លូវជាតិលេខ១ គេឃើញមាន
ផ្សារនិងផ្ទះអ្នកស្រុកច្រើន។
Near National Route 1 you can see
many markets and houses of
peasants.
- 6. នៅជិតៗភ្នំពេញគេឃើញមានផ្សារ
និងផ្ទះអ្នកស្រុកច្រើន។
Near Phnom Penh you can see many
markets and houses of peasants.
- 7. នៅជិតៗចំណតរទេះភ្នំពេញគេឃើញ
មានផ្សារនិងផ្ទះអ្នកស្រុកច្រើន។
Near the railroad station you can
see many markets and houses of
peasants.
- 8. នៅជិតៗចំណតរទេះភ្នំពេញគេឃើញ
មានភ្នាក់ងារនិងស៊ីក្លូនិរទេសចរ។
Near the railroad station you can
see there are many taxis and cyclos.
- 9. នៅជិតៗចំណតរទេះភ្នំពេញគេឃើញ
មានអ្នកទស្សនាចរនិរទេសចរ។
Near the railroad station you can
see many tourists.
- 10. នៅវិលយន្តហោះគេឃើញមាន
អ្នកទស្សនាចរនិរទេសចរ។
At the airport you can see many
tourists.

Drill C. Response

MODEL: គ្រូ: រដ្ឋខេត្តណាខ្លះដែលមានទី
ក្រុងនៅលើទន្លេមេគង្គ?
(ស្ទឹងត្រែង ក្រចេះ កំពង់
ចាម និង កណ្តាល)

Teacher: Which are the Cambodian Provinces
which have cities on the Mekong?
(Stung Treng, Kratie, Kompong
Cham, and Kandal)

សិស្ស: បាទ រដ្ឋ ស្ទឹងត្រែង ក្រចេះ
កំពង់ចាម និង កណ្តាល
មានទីក្រុងនៅលើទន្លេមេ
គង្គ។

Student: The provinces of Stung Treng, Kratie,
Kompong Cham and Kandal have cities
on the Mekong.

1. ទីក្រុងរដ្ឋខេត្តណាដែលមានទីក្រុង
នៅលើទន្លេមេគង្គ? (ក្រចេះ កំពង់
ចាម និង កណ្តាល)

បាទ ទីក្រុង ក្រចេះ កំពង់ចាម និង កណ្តាល
មានទីក្រុងនៅលើទន្លេមេគង្គ។

2. ទីក្រុងរដ្ឋខេត្តណាដែលមានទីក្រុង
នៅលើទន្លេមេគង្គ? (ស្ទឹងត្រែង ក្រចេះ
និង កណ្តាល)

បាទ រដ្ឋ ស្ទឹងត្រែង ក្រចេះ និង
កណ្តាល។

3. ប្រទេសណាខ្លះដែលនៅលើទន្លេមេគង្គ
មានកម្ពុជា? (ថៃ សាវ និង យួន)

បាទ ប្រទេស ថៃ សាវ និង យួន
នៅលើទន្លេមេគង្គ។

- 4. រមេរៀនណាខ្លះដែលមានពាន្យាស៍?
(ទី៣ ភ្នំពេញ)
- 5. ប៉ាវស័ង្ការ ណាខ្លះដែលគយកទៅ
ប្រើប្រាស់? (រលាកសង ភ្នំពេញ រលាកសង)

បាទ រមេរៀន ទី៣ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ មាន
ពាន្យាស៍ ៤
បាទ ប៉ាវស័ង្ការ រលាកសង ភ្នំពេញ រលាក
សង គយកទៅប្រើប្រាស់ ៤

Drill D. Response

MODEL: គ្រូ: រលាកភ្នំពេញ ទីក្រុងរដ្ឋបាល
រលាកភ្នំពេញ? (ភ្នំពេញ
កំពង់ចាម ភ្នំពេញ)

Teacher: Do you know what the large Cambodian cities are called? (Phnom Penh, Kompong Cham, Battambang)

សិស្ស: បាទ ភាស្មុំភ្នំពេញ ភ្នំពេញ
កំពង់ចាម ភ្នំពេញ
ភ្នំពេញ រដ្ឋបាល រដ្ឋបាល ៤

Student: According to what I know, Phnom Penh, Kompong Cham and Battambang are the large Cambodian cities.

- 1. រលាកភ្នំពេញ ទីក្រុងរដ្ឋបាល រមេរៀន
រលាកភ្នំពេញ? (ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ
ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ)
- 2. រលាកភ្នំពេញ រលាកភ្នំពេញ រមេរៀន
រលាកភ្នំពេញ? (រលាកភ្នំពេញ រលាក
ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ)
- 3. រលាកភ្នំពេញ រលាកភ្នំពេញ រមេរៀន
រលាកភ្នំពេញ? (ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ)
- 4. រលាកភ្នំពេញ រលាកភ្នំពេញ រមេរៀន
រលាកភ្នំពេញ? (រលាក រលាក)
- 5. រលាកភ្នំពេញ រលាកភ្នំពេញ រមេរៀន
រលាកភ្នំពេញ? (ភ្នំពេញ)

បាទ ភាស្មុំភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ
ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ
បាទ ភាស្មុំភ្នំពេញ រលាក រលាក
ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ
បាទ ភាស្មុំភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ
ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ
បាទ ភាស្មុំភ្នំពេញ រលាកភ្នំពេញ រមេរៀន
រលាកភ្នំពេញ ៤
បាទ ភាស្មុំភ្នំពេញ រលាកភ្នំពេញ រមេរៀន
រលាកភ្នំពេញ ៤

Drill E. Interrogative Transformation

MODEL: គ្រូ: ភាស្មុំភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ
ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ

Teacher: As far as I know Phnom Penh, Kompong Cham and Battambang are the large Cambodian cities.

សិស្ស: រលាកភ្នំពេញ ទីក្រុងរដ្ឋបាល
រលាកភ្នំពេញ?

Student: Do you know what the large Cambodian cities are called?

- 1. ភាស្មុំភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ
ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ៤

រលាកភ្នំពេញ ទីក្រុងរដ្ឋបាល រមេរៀន
រលាកភ្នំពេញ?

- 2. តាមទ្វីបដីនៃរលាកសាប ដីនៃរលាកស្លាប
រដ្ឋកម្ពុជាការធំៗ រដ្ឋមេកុង ។
- 3. តាមទ្វីបដីនៃរដ្ឋកម្ពុជា ដីនៃរដ្ឋសាប ដីនៃ
សំខាន់នៃភ្នំពេញ ។
- 4. តាមទ្វីបដីនៃរលាក រដ្ឋសាប រដ្ឋកម្ពុជា រដ្ឋ
នៃមហាវិទ្យាល័យនោះ ។
- 5. តាមទ្វីបដីនៃ ដីនៃសក់ច្រវែង រដ្ឋកម្ពុជា រដ្ឋ
នៃ ។

រលាកដីនៃ រដ្ឋកម្ពុជាការធំៗ រដ្ឋមេកុង
រលាក រដ្ឋខ្លះ?
រលាកដីនៃ យានដីនៃនៃភ្នំពេញ
រដ្ឋខ្លះ?
រលាកដីនៃ រដ្ឋកម្ពុជា រដ្ឋសាប
រដ្ឋកម្ពុជា រដ្ឋសាប រដ្ឋនោះ រដ្ឋ?
រលាកដីនៃ ដីនៃសក់ច្រវែង រដ្ឋ
នៃនោះ ?

Drill F. Transformation and Substitution

- MODEL: គ្រូ: រដ្ឋកម្ពុជានៃរដ្ឋកម្ពុជាការធំៗ នៅតាម
មាត់នៃ រដ្ឋកម្ពុជា (រដ្ឋសាប)
សិស្ស: រដ្ឋកម្ពុជានៃរដ្ឋកម្ពុជាការធំៗ
តាមមាត់នៃ រដ្ឋសាប ។
- 1. រដ្ឋកម្ពុជានៃ រដ្ឋកម្ពុជាការធំៗ រដ្ឋកម្ពុជា
(រដ្ឋកម្ពុជា)
 - 2. រដ្ឋកម្ពុជានៃ រដ្ឋកម្ពុជាការធំៗ រដ្ឋកម្ពុជា
រដ្ឋកម្ពុជា ។ (រដ្ឋសាប)
 - 3. រដ្ឋកម្ពុជានៃ រដ្ឋកម្ពុជាការធំៗ តាមមាត់នៃ ។
(រដ្ឋកម្ពុជា)
 - 4. រដ្ឋកម្ពុជានៃ រដ្ឋកម្ពុជាការធំៗ រដ្ឋកម្ពុជា
រដ្ឋកម្ពុជា ។ (រដ្ឋកម្ពុជា)
 - 5. រដ្ឋកម្ពុជា រដ្ឋកម្ពុជាការធំៗ រដ្ឋកម្ពុជា
រដ្ឋកម្ពុជា ។ (រដ្ឋកម្ពុជា)

Teacher: For the most part, they plant vegeta-
ble plots along the Mekong. (Tonle
Sap)

Student: They see that there are many
vegetable plots along the Tonle
Sap.

រដ្ឋកម្ពុជានៃ រដ្ឋកម្ពុជាការធំៗ រដ្ឋកម្ពុជា
រដ្ឋកម្ពុជា ។
រដ្ឋកម្ពុជានៃ រដ្ឋកម្ពុជាការធំៗ រដ្ឋកម្ពុជា
រដ្ឋកម្ពុជា ។
រដ្ឋកម្ពុជានៃ រដ្ឋកម្ពុជាការធំៗ តាមមាត់
នៃ ។
រដ្ឋកម្ពុជានៃ រដ្ឋកម្ពុជាការធំៗ រដ្ឋកម្ពុជា
រដ្ឋកម្ពុជា ។

Drill G. Expansion

- 1. រដ្ឋកម្ពុជានៃ រដ្ឋកម្ពុជាការធំៗ រដ្ឋកម្ពុជា ។
- 2. រដ្ឋកម្ពុជានៃ រដ្ឋកម្ពុជាការធំៗ រដ្ឋកម្ពុជា ។
- 3. រដ្ឋកម្ពុជានៃ រដ្ឋកម្ពុជាការធំៗ រដ្ឋកម្ពុជា ។
- 4. រដ្ឋកម្ពុជានៃ រដ្ឋកម្ពុជាការធំៗ រដ្ឋកម្ពុជា ។
- 5. រដ្ឋកម្ពុជានៃ រដ្ឋកម្ពុជាការធំៗ រដ្ឋកម្ពុជា ។
- 6. រដ្ឋកម្ពុជានៃ រដ្ឋកម្ពុជាការធំៗ រដ្ឋកម្ពុជា ។

The Mekong is a waterway.
The Mekong is one waterway.
The Mekong is one large waterway.
The Mekong is one large important
waterway.
The Mekong is one large important
waterway in Asia.
They know the Mekong is one large

សំខាន់ៗនៃអាស៊ី ។

important waterway in Asia.

Drill H. Reduction

- 1. គេដឹងថាទន្លេមេគង្គជាមួយសំខាន់ៗនៃអាស៊ី ។ They know the Mekong is one large important waterway in Asia.
- 2. ទន្លេមេគង្គជាមួយសំខាន់ៗនៃអាស៊ី ។ The Mekong is one large important waterway in Asia.
- 3. ទន្លេមេគង្គជាមួយសំខាន់ៗនៃអាស៊ី ។ The Mekong is one large important waterway.
- 4. ទន្លេមេគង្គជាមួយសំខាន់ៗនៃអាស៊ី ។ The Mekong is one large waterway.
- 5. ទន្លេមេគង្គជាមួយសំខាន់ៗនៃអាស៊ី ។ The Mekong is one waterway.
- 6. ទន្លេមេគង្គជាមួយសំខាន់ៗនៃអាស៊ី ។ The Mekong is a waterway.

UNIT 72

BASIC MONOLOGUE

1. ដីនេះជួយឱ្យដំណាំដុះបានល្អល្អាស់។
 This fertilizer helps the plants to grow (for) good harvests.

2. អ្នកស្រុកដែលមានចំការនៅឆ្ងាយពីទន្លេ គេមិនបាច់ទិញដីដំណាំដុះចំការនោះទេ។
 Peasants who have fields not far from the river do not have to buy fertilizer to put on their fields.

3. នៅពេលទឹកឡើងមកវាទាញទឹកទន្លេនាំដីល្អៗមកចែកចាយលើដីចំការ ដូចជាការដាំដីដុះដំណាំដុះ។
 Every time the water rises, the water of the river takes the silt and spreads it on the fields just as if the people had spread new fertilizer.

4. នៅក្រុងភ្នំពេញទន្លេមេគង្គចែកចេញជាបួនមុខ។
 At Phnom Penh the Mekong divides into four branches (faces).

5. ដូច្នេះហើយបានជាការហៅទន្លេមេគង្គនេះថា ទន្លេបួនមុខ ឬចតុមុខ។
 That is why the peasants call it the four-faced river or Catomuk.

6. នៅភ្នំពេញទឹកទន្លេមេគង្គហូរចាក់ទៅសមុទ្រចិន រវាងស្រុកបាសាក់ និងទន្លេមេគង្គ។
 In Phnom Penh the water from the Mekong flows into the South China Sea through the Bassac and the Mekong.

7. ទឹកទន្លេនេះមួយផ្នែកហូរចាក់ទៅទន្លេសាប។
 A part of the water of this river flows (up) into the Tonle Sap.

8. បឹងធំនេះមានស្រុកសំបូរណាស់ វាមានសំខាន់ណាស់សម្រាប់សេដ្ឋកិច្ចជាតិ។
 This large lake has a great deal of importance for Cambodia.

- 9. ក៏ដីជ្រៅបំផុតដែលមានបង្កើតនៅ
អាស៊ីប៉ែកអាគ្នេយ៍។

That is, it is the most important concentration of fish in Southeast Asia.
- 10. រាល់ឆ្នាំត្រីនិងសត្វលាមកបាន
ត្រូវបានចាប់យកនិងធ្វើជាអាហារ។

Every year many tons of fish are caught and taken to be made into food.
- 11. គេយកត្រីនិងសត្វលាមកដើម្បីធ្វើជា
ត្រីជ្រូត ត្រីផ្អែម និងប្រហុក។

They use many fish to make dried fish, smoked fish, and prohok (fish paste).
- 12. វត្ថុទាំងនេះអាចទុកបានយូរ
ដោយមិនខូច។

All these foods can be kept for a long time without spoiling.
- 13. គេយកត្រីតាំងពីនេះម្សិលមិញ
និងលក់ចេញទៅបរទេស ជាពិសេស
នៅប្រទេសជិតខាងនៅអាស៊ីប៉ែក
អាគ្នេយ៍។

They take a large quantity of this (processed fish) and sell it abroad, especially in the neighboring countries in Southeast Asia.
- 14. នៅពេលទឹកត្រូវបានដកចេញ
នាបហានៃចេញពីបឹងនោះមក
វិញ។

In the season of low water, the water of Tonle Sap flows out of the lake.
- 15. ទិកាសនោះហើយនិស្សិត
រៀបចំបុណ្យប្រហែលជាបុណ្យ
អុំទូក ឬប្រណាំងទូក។

It is on that occasion that the Cambodians celebrate a festival called the Water Festival. (literally: row the boats)

DRILLS

Drill A. Response

MODEL: គ្រូ អ្នកវិលចំការរកនីយបរទ្រីប្រើ
 ដីឬទេ?
 សិស្ស គិត្បូរិកនីយបរទ្រីប្រើដំណាស់
 រុក្ខាៈប្រទេសកម្ពុជាមាន
 រោងចក្ររដ្ឋដីដីនិរ។

Teacher: Do the peasants like to use fertilizer or not?

Student: Now they like to use fertilizer a lot because Cambodia has a fertilizer factory.

1. អ្នកវិលចំការរកនីយបរទ្រីប្រើ
 ដីឬទេ?
2. អ្នកវិលចំការរកនីយបរទ្រីប្រើក្តាបន្ទុះ
 ឬទេ?
3. អ្នកមានទ្បានរកនីយបរទ្រីប្រើកង់ទ្បាន
 ហ៊ុកអ៊ិនទេ?
4. ទិវានីយបរទ្រីប្រើវិស្សករដីដីដីដីនិរ
 ឬទេ?
5. នៅក្បែរអ្នកវិលចំការរកនីយបរទ្រីប្រើកញ្ចប់
 ដីដីនិរឬទេ?

- គិត្បូរិកនីយបរទ្រីប្រើដំណាស់
 រុក្ខាៈប្រទេសកម្ពុជាមានរោងចក្ររដ្ឋ
 ដីដីនិរ។
- គិត្បូរិកនីយបរទ្រីប្រើក្តាបន្ទុះដំណាស់
 រុក្ខាៈប្រទេសកម្ពុជាមានរោងចក្រ
 រដ្ឋក្តាបន្ទុះដីនិរ។
- គិត្បូរិកនីយបរទ្រីប្រើកង់ទ្បានហ៊ុក
 អ៊ិនដំណាស់រុក្ខាៈប្រទេសកម្ពុជាមានរោង
 ចក្ររដ្ឋកង់ទ្បានដីនិរ។
- គិត្បូរិកនីយបរទ្រីប្រើវិស្សករដីដីដីដីនិរ
 ដំណាស់រុក្ខាៈប្រទេសកម្ពុជាមានរោង
 ចក្ររដ្ឋវិស្សករដីដីដីនិរ។
- គិត្បូរិកនីយបរទ្រីប្រើកញ្ចប់ដីដីនិរ
 ដំណាស់រុក្ខាៈប្រទេសកម្ពុជាមានរោង
 ចក្ររដ្ឋកញ្ចប់ដីដីនិរ។

Drill B. Response

MODEL: គ្រូ គេរដ្ឋីបុណ្យចូលឆ្នាំនៅពេល
 ណា? (ពេលទឹកស្រក)
 សិស្ស គេរដ្ឋីបុណ្យចូលឆ្នាំនៅពេល
 ទឹកស្រក។

Teacher: At what time do they celebrate the Water Festival? (when the water goes down)

Student: They celebrate the Water Festival when the water goes down.

1. គេរដ្ឋីបុណ្យចូលឆ្នាំនៅទី
 ណា? (ទីនិរមសា)
2. គេរដ្ឋីបុណ្យចូលឆ្នាំនៅទីណា?
 (ទីនិរក្តា)

- គេរដ្ឋីបុណ្យចូលឆ្នាំនៅទីនិរមសា។
- គេរដ្ឋីបុណ្យចូលឆ្នាំនៅទីនិរក្តា។

- 3. តើអ្វីដែលអ្នកអរពៅនៅពេលណា?
(ពេលវេលាណាដែលអ្នកស្រក)
- 4. តើអ្វីដែលអ្នកស្រកនៅពេលណា?
(នៅពេលណាដែលអ្នកស្រក)
- 5. តើអ្វីដែលអ្នកស្រកនៅពេលណា?
(នៅពេលណាដែលអ្នកស្រក)

- តើអ្វីដែលអ្នកអរពៅនៅពេលណា
វេលាណាដែលអ្នកស្រក ។
- តើអ្វីដែលអ្នកស្រកនៅពេលណា
នៅពេលណាដែលអ្នកស្រក ។
- តើអ្វីដែលអ្នកស្រកនៅពេលណា
នៅពេលណាដែលអ្នកស្រក ។

Drill C. Substitution

- 1. នៅពេលទឹកឡើងវិញវាមួយៗ គេនាំគ្នា
រត់ទូកសម្រាប់អំណរ។
- 2. នៅពេលទឹកឡើងវិញវាមួយៗ គេនាំគ្នា
ជិះទូកសម្រាប់អំណរ។
- 3. នៅពេលទឹកឡើងវិញវាមួយៗ គេនាំគ្នា
ស្រកសម្រាប់អំណរ។
- 4. នៅពេលទឹកឡើងវិញវាមួយៗ គេនាំគ្នា
រិហលសម្រាប់អំណរ។
- 5. នៅពេលទឹកឡើងវិញវាមួយៗ គេនាំគ្នា
លាងសម្រាប់អំណរ។
- 6. នៅពេលទឹកឡើងវិញវាមួយៗ គេនាំគ្នា
ជិះកញ្ចុលសម្រាប់អំណរ។

- At the time the water rises they
race boats for fun.
- At the time the water rises they
ride boats for fun.
- At the time the water rises they
fish for fun.
- At the time the water rises they
swim for fun.
- At the time the water rises they
bathe for fun.
- At the time the water rises they
ride boats for fun.

Drill D. Substitution

- 1. ត្រី ជាអាហារសំខាន់មួយនៃ
ប្រជាជនកម្ពុជា។
- 2. ត្រី ជាអាហារសំខាន់មួយនៃ
ប្រជាជនអាស៊ី។
- 3. ភ្នាច់ជ្រូក ជាអាហារសំខាន់មួយនៃ
ប្រជាជនអាស៊ី។
- 4. ភ្នាច់គោ ជាអាហារសំខាន់មួយនៃ
ប្រជាជនអាស៊ី។
- 5. ភ្នាច់ត្រី ជាអាហារសំខាន់មួយនៃ
ប្រជាជនអាស៊ី។
- 6. ភ្នាច់ត្រី ជាអាហារសំខាន់មួយនៃ
ប្រជាជនអាមេរិក។

- Fish is an important food of the
Cambodian people.
- Fish is an important food in Asia.
- Pork is an important food in Asia.
- Beef is an important food in Asia.
- Mutton is an important food in Asia.
- Mutton is an important food in
America.

- 7. មាន់ជ័រជាអាហារសំខាន់មួយនៃរូបវិទ្យា
នៅសហរដ្ឋអាមេរិក។
- 8. មាន់ជ័រជាអាហារសំខាន់មួយនៃរូបវិទ្យា
នៅកម្ពុជា។

Chicken is an important food in America.

Chicken is an important food in Cambodia.

Drill E. Substitution

- 1. បឹងត្រពាំងធំជាប់ទៅនឹងមាន់
រុក្ខជាតិ។
- 2. ផ្លូវទៅញ៉ូយក ធំជាងមាន់
រុក្ខជាតិ។
- 3. សាលារៀនខ្ញុំធំជាងមាន់
រុក្ខជាតិ។
- 4. ភ្នំពេញជាក្រុងធំជាងមាន់
កន្លែងកំសាន្តរុក្ខជាតិ។
- 5. តូក្យូគឺជាក្រុងធំជាងមាន់
មនុស្សរុក្ខជាតិ។
- 6. រន្ធនិរន្តរ៍ធំជាងមាន់
រុក្ខជាតិ។
- 7. មេកុងជាក្រុងធំជាងមាន់
ប្រទេសរុក្ខជាតិ។
- 8. កោះប៉ូចង់តុងជាក្រុងធំជាងមាន់
យន្តហោះធំជាងមាន់
យន្តហោះប្រទេសរុក្ខជាតិ។

The Tonle Sap is large and has a lot of fish too.

The road to New York is large and has a lot of places to stay too.

My school is large and has a lot of students too.

Phnom Penh is a city and has a lot of places for amusement too.

Tokyo is a city and has a lot of people too.

This is rain and there is a lot of hail falling too.

The Mekong is a river and has a lot of boats going back and forth too.

Pochentong is a big airfield and has a lot of planes coming in too.

Drill F. Substitution

- 1. ផ្នែកៗនៃត្រីត្រូវរក្សាទុកបរិភោគ
សល់ពីនេះត្រូវលក់ឬចេញទៅបរទេស។
- 2. ភាគៗនៃក្រូចត្រូវរក្សាទុកបរិភោគសល់
ពីនេះត្រូវលក់ឬផ្តល់ជូនជនជាប់ជុំវិញ។
- 3. ផ្នែកៗនៃត្រីត្រូវរក្សាទុកបរិភោគសល់ពីនេះ
ត្រូវលក់ឬផ្តល់ជូនជនជាប់ជុំវិញ។
- 4. ស្រូវៗនៃត្រីត្រូវរក្សាទុកបរិភោគសល់
ពីនេះត្រូវលក់ឬផ្តល់ជូនជនជាប់ជុំវិញ។
- 5. ផ្នែកៗនៃត្រីត្រូវរក្សាទុកបរិភោគសល់ពីនេះ

One part of the fish they keep for food; what's left over they sell by exporting it abroad.

One part of the pork they keep for food; what's left over they give to their neighbors.

One part of the rice they keep for food; what's left over they give to foreign countries.

One part of the peanuts they keep for food; what's left over they give to oil factories.

One part of the corn they keep for

- រកឲ្យស្រុកខ្មែរជាដំបូង ។
- 6. ស្រាច់កាត់ដំបូងរកឲ្យស្រុកខ្មែរជាដំបូង ។
- 7. ទឹកក្រូចដំបូងរកឲ្យស្រុកខ្មែរជាដំបូង ។
- 8. ដំបូងដំបូងដំបូងរកឲ្យស្រុកខ្មែរជាដំបូង ។

food; what's left over they give to France and Japan.
 One part of the beef they keep for food; what's left over they give to neighboring countries.
 One part of the fish sauce they keep for food; what's left over they sell to neighboring countries.
 One part of the sugar cane they keep for food; what's left over they sell to sugar factories.

Drill G. Expansion

- 1. នៅរំពាលទឹកឡើង ។
- 2. នៅរំពាលទឹកឡើងម្តងៗ ។
- 3. នៅរំពាលទឹកឡើងម្តងៗ ទឹកឡើងមកដល់ស្រែ ។
- 4. នៅរំពាលទឹកឡើងម្តងៗ ទឹកឡើងមកដល់ស្រែ ដល់ដំបូង ។
- 5. នៅរំពាលទឹកឡើងម្តងៗ ទឹកឡើងមកដល់ស្រែ ដល់ដំបូង ដល់ដំបូង ។
- 6. នៅរំពាលទឹកឡើងម្តងៗ ទឹកឡើងមកដល់ស្រែ ដល់ដំបូង ដល់ដំបូង ដល់ដំបូង ។
- 7. នៅរំពាលទឹកឡើងម្តងៗ ទឹកឡើងមកដល់ស្រែ ដល់ដំបូង ដល់ដំបូង ដល់ដំបូង ។

In the flood season
 Every flood season
 Every flood season the Mekong brings silt.
 Every flood season the Mekong brings a lot of silt.
 Every flood season the Mekong brings a lot of silt to deposit on the fields.
 Every flood season the Mekong brings a lot of silt to deposit on all the fields.
 Every flood season the Mekong brings a lot of silt to deposit on all the fields that are flooded.

Drill H. Reduction

- 1. នៅរំពាលទឹកឡើងម្តងៗ ទឹកឡើងមកដល់ស្រែ ដល់ដំបូង ដល់ដំបូង ។
- 2. នៅរំពាលទឹកឡើងម្តងៗ ទឹកឡើងមកដល់ស្រែ ដល់ដំបូង ដល់ដំបូង ។
- 3. នៅរំពាលទឹកឡើងម្តងៗ ទឹកឡើងមកដល់ស្រែ ដល់ដំបូង ដល់ដំបូង ។
- 4. នៅរំពាលទឹកឡើងម្តងៗ ទឹកឡើងមកដល់ស្រែ ដល់ដំបូង ។

Every flood season the Mekong brings a lot of silt to deposit on all the fields that are flooded.
 Every flood season the Mekong brings a lot of silt to deposit on all the fields.
 Every flood season the Mekong brings a lot of silt to deposit on the fields.
 Every flood season the Mekong brings a lot of silt.

- 5. នៅពេលទឹកជំនន់មក ទឹកនន់នាំមកនូវ
ស្មៅ ។
- 6. នៅពេលទឹកជំនន់មក ។
- 7. នៅពេលទឹកជំនន់មក ។

Every flood season the Mekong brings silt.

Every flood season

In the flood season

Drill I. Negative Response

MODEL: គ្រូ: ត្រីវិលនាំចេញបានជាងប៉ុន្មាន
គេលក់ចេញពីបរទេសជា
អស់?

Teacher: They sell as much fish as they catch abroad.

សិស្ស: ត្រីវិលនាំចេញបានជាងប៉ុន្មាន
គេមិនលក់ចេញពីបរទេស
ជាអស់ទេ គេទុកលក់ក្នុង
ប្រទេសខ្លួន ។

Student: They don't export as much fish as they catch abroad; they keep some to sell inside the country.

- 1. វិលនាំចេញបានជាងប៉ុន្មាន គេលក់ចេញពីបរទេសជាអស់?
- 2. មានវិលនាំចេញបានជាងប៉ុន្មាន គេមិនលក់ចេញពីបរទេសជាអស់?
- 3. ពោធិវិលនាំចេញបានជាងប៉ុន្មាន គេលក់ចេញពីបរទេសជាអស់?
- 4. ជ្រូកវិលនាំចេញបានជាងប៉ុន្មាន គេលក់ចេញពីបរទេសជាអស់?
- 5. របស់វិលនាំចេញបានជាងប៉ុន្មាន គេលក់ចេញពីបរទេសជាអស់?

វិលនាំចេញបានជាងប៉ុន្មាន គេមិនលក់ចេញពីបរទេសជាអស់ទេ គេទុកលក់ក្នុងប្រទេសខ្លួន ។

មានវិលនាំចេញបានជាងប៉ុន្មាន គេមិនលក់ចេញពីបរទេសជាអស់ទេ គេទុកលក់ក្នុងប្រទេសខ្លួន ។

ពោធិវិលនាំចេញបានជាងប៉ុន្មាន គេមិនលក់ចេញពីបរទេសជាអស់ទេ គេទុកលក់ក្នុងប្រទេសខ្លួន ។

ជ្រូកវិលនាំចេញបានជាងប៉ុន្មាន គេមិនលក់ចេញពីបរទេសជាអស់ទេ គេទុកលក់ក្នុងប្រទេសខ្លួន ។

របស់វិលនាំចេញបានជាងប៉ុន្មាន គេមិនលក់ចេញពីបរទេសជាអស់ទេ គេទុកលក់ក្នុងប្រទេសខ្លួន ។

Drill J. Response

MODEL: គ្រូ: នៅអាស៊ីគេរៀនបរិភោគតាម
ភេទវិមនន? (គេរៀនញ៉ាំត្រីជាង)

សិស្ស: បាទ គេបរិភោគតាមភេទវិមនន
គេរៀនញ៉ាំត្រីជាង។

1. នៅក្នុងកម្រិត គេរៀនញ៉ាំត្រីជាង
រៀនវិមនន? (គេរៀនញ៉ាំបាយជាង)
2. នៅទីក្រុង កណ្តាល គេរៀនស៊ីស្រីណូក
វិមនន? (គេរៀនលក់ក្រីកកជាង)
3. នៅខេត្ត ប៉ៃលិន គេរៀនលក់ស្រីណូក
វិមនន? (គេរៀនលក់តោតជាង)
4. នៅប្រទេស កម្ពុជា គេរៀនញ៉ាំត្រីជាង
វិមនន? (គេរៀនញ៉ាំត្រីជាង)
5. នៅទន្លេ មេគង្គ គេរៀនញ៉ាំត្រីជាង
(គេរៀនញ៉ាំត្រីជាង)

Teacher: In Asia, for the most part they eat
beef don't they? (they normally eat
fish more)

Student: They do eat some beef, but they
normally eat fish more.

- បាទ គេញ៉ាំត្រីជាង រៀនវិមនន
រៀនញ៉ាំបាយជាង។
- បាទ គេស៊ីស្រីណូក វិមនន រៀន គេរៀន
លក់ក្រីកក ជាង។
- បាទ គេលក់ស្រីណូក រៀន វិមនន
រៀន លក់តោត ជាង។
- បាទ គេញ៉ាំត្រី រៀន ញ៉ាំបាយ ជាង វិមនន
រៀន ញ៉ាំត្រី រៀន ញ៉ាំបាយ ជាង។
- បាទ គេញ៉ាំត្រី រៀន វិមនន គេរៀន
ញ៉ាំត្រី រៀន ជាង។

UNIT 73

BASIC DIALOGUE

- 1. **ជំរាបសួររលាកព្យ សុខសប្បាយ
ដឹងទេ?**

Sok

Hello. How are you?
- 2. **បាទ ខ្ញុំសុខសប្បាយដឹងទេ ចុះរលាក
កូនចៅស៊ីសុខសប្បាយដឹងទេ? តើយក
មិនយកមករសលើសិន?**

Pon

I'm fine, and you? Are your children
well? How come you didn't bring
them along to visit too?
- 3. **បាទ រកសុខសប្បាយគាត់អស់
គ្មានទេ ទឹកខ្ញុំមិនទ្រូមកដើម្បីយល់ព្រោះ
ត្រូវទ្រូមច្រើនក្របញ្ជាឱ្យបញ្ជាស់
រលាក ។**

Sok

They're all well, but I didn't let
them come along because I had to
get ready very quickly.
- 4. **រលាកអញ្ជើញមកមានការទី
ឬ?**

Pon

Did you come on business?
- 5. **បាទទេ គ្មានការទីសំខាន់ណាស់
ណាទេ ។ ខ្ញុំទៅមើលសាលារៀនថ្មីនៅ
ភូមិត្រពិបក ហើយខ្ញុំមកសួរមក
រសលើរលាកព្យ ទឹកខ្ញុំមិនទេ ។**

Sok

No I don't have any very important
business. I was going to see
the new school in Phum Trabek
and I just came to visit you.
- 6. **តើសាលារៀន? ខ្ញុំមិនគាន់
បានទេ ហើយសាលារៀន ទឹកខ្ញុំ
រកស្អាតណាស់ ។**

Pon

How is the school? I haven't had
a chance to go see it, but I
hear that it's very pretty.
- 7. **បាទ ល្អណាស់ ។ ទឹកខ្ញុំមិនគាន់
ទេ ហើយអស់សិន ។ ទឹកខ្ញុំមិនហើយ
ស្រស់ស្អាតណាស់ទេ ទឹកខ្ញុំមិន ។**

Sok

Yes, it's very nice. At present
they still haven't finished build-
ing it completely.

- 8. អាទិត្យរក្សាយុទ្ធីនឹងរកវិល
 មិនខាន។

Pon

Next week I'll go look at it, without fail.
- 9. លោកពូ រាល់ណាស់ឬ ទិញទិញ?

Sok

Are you very busy now?
- 10. ពួក ទិញទិញនេះ កំពុងវិភាគចំពាល
 ប្រហែលក៏យល់។ រក្សាប្រើប្រាស់អាទិត្យ
 មុននេះ ដើម្បីមានទឹកបរិបូណ៌ណាស់។

Pon

Yes, now I'm in my busy time. The rain a few weeks ago has given us plenty of water.
- 11. ពួក ពេញវិញយល់ ប្រហែលមិញ
 ទំនេរមិញ គ្រប់ទីកន្លែង ពេញទាល់
 ដឹងវិញ ក៏ដឹង។

Sok

This morning I saw them plowing and harrowing almost everywhere.
- 12. ទំនេរ រួចមកប្រើប្រាស់វិញយល់
 ទិញទិញ ពួក រក្សាប្រើប្រាស់ គឺសម
 ពេលសមវិញ។

Pon

I finished plowing a few days ago. Now since there is enough rain, (I can) harrow and sow at the same time.
- 13. លោកពូ នឹងសាបស្រូបទឹក?

Sok

What kind of rice will you sow?
- 14. ពួក ទំនេរសាបស្រូបទឹក។

Pon

I'll sow ordinary rice.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. ខ្ញុំប្រញាប់ប្រញាល់មកទៅកាន់
ជាន់បានយកកូនមករស់។
I was in too much of a hurry to take
the children to visit.
- 2. ខ្ញុំប្រញាប់ប្រញាល់មកទៅកាន់ជាន់
យកសៀវភៅមកជូន។
I was in too much of a hurry to take
the book to you.
- 3. ខ្ញុំប្រញាប់ប្រញាល់មកទៅកាន់ជាន់
បានយកខ្នាតអាវិរទារព្យ។
I was in too much of a hurry to take
the clothes to be laundered.
- 4. ខ្ញុំប្រញាប់ប្រញាល់មកទៅកាន់ជាន់
បានយកវត្ថុវិនិច្ឆ័យ។
I was in too much of a hurry to take
the things to you.
- 5. ខ្ញុំប្រញាប់ប្រញាល់មកទៅកាន់ជាន់
បានយកទ្រព្យទេសចរណ៍។
I was in too much of a hurry to take
the car to be washed.
- 6. ខ្ញុំប្រញាប់ប្រញាល់មកទៅកាន់ជាន់
បានយកកង់មកជូន។
I was in too much of a hurry to take
the bicycle to be washed.
- 7. ខ្ញុំប្រញាប់ប្រញាល់មកទៅកាន់ជាន់
បានយកស៊ុប្រតិភូទៅជូន។
I was in too much of a hurry to take
the letter to mail.
- 8. ខ្ញុំប្រញាប់ប្រញាល់មកទៅកាន់ជាន់
បានយកសំណល់ទៅចោល។
I was in too much of a hurry to take
the garbage to throw out.

Drill B. Substitution

- 1. គាត់អញ្ជើញទៅមើលទីកន្លែង
ប្រវិហលៗអាជ្ញាធរ ហើយហួសមក
សាលារៀននេះ។
He went to see that place for about
a week, and then he came on over to
this school.
- 2. គាត់អញ្ជើញទៅមើលទីកន្លែង
ប្រវិហលៗអាជ្ញាធរ ហើយហួសមកទីនេះ។
He went to see that place for about
a week, and then he came on over
to this place.
- 3. គាត់អញ្ជើញទៅមើលទីកន្លែង
ប្រវិហលៗអាជ្ញាធរ ហើយហួសមកភូមិ
នេះ។
He went to see that place for about
a week, and then he came on over
to this village.
- 4. គាត់អញ្ជើញទៅមើលទីកន្លែង
ប្រវិហលៗអាជ្ញាធរ ហើយហួសមក
សម្រាប់ជួបនិមន្ត។
He went to see that place for about
a week, and then he came on over
to visit you.
- 5. គាត់អញ្ជើញទៅមើលទីកន្លែង
ប្រវិហលៗអាជ្ញាធរ ហើយហួសមក
ជួបនិមន្ត។
He went to see that place for about
a week, and then he came on over
to meet you.
- 6. គាត់អញ្ជើញទៅមើលទីកន្លែង
ប្រវិហលៗអាជ្ញាធរ
He went to see that place for about

- ១អាវិត្យ របៀបហួសមកឆ្លុះរណាក។
- 7. ភាគរណេញ្ញាវេរម្យក្រសកនាៈប្រវិហាស១
អាវិត្យ របៀបហួសមករម្យក្រសកនាៈ។
- 8. ភាគរណេញ្ញាវេរម្យក្រសកនាៈប្រវិហាស
១អាវិត្យ របៀបហួសមកឆ្លុះរណាកនាៈ។

a week, and then he came on over to question you.
He went to see that place for about a week, and then he came on over to see this city.
He went to see that place for about a week, and then he came on over to rest here.

Drill C. Variable Substitution

- 1. ខ្ញុំឮរកថាវិទ្យុក្រសកនាៈស្អាតណាស់វិត្យ
មិនបានទៅរម្យក្រសក។
- 2. ខ្ញុំឮរកថាវិទ្យុក្រសកនាៈស្អាតណាស់វិត្យ
មិនបានទៅរម្យក្រសក។
- 3. ខ្ញុំឮរកថាវិទ្យុក្រសកនាៈសប្បាយណាស់វិត្យ
មិនបានទៅរម្យក្រសក។
- 4. ខ្ញុំឮរកថាវិទ្យុក្រសកនាៈសប្បាយណាស់វិត្យ
មិនបានទៅរម្យក្រសក។
- 5. ខ្ញុំឮរកថាវិទ្យុក្រសកនាៈសប្បាយណាស់វិត្យ
មិនបានទៅរម្យក្រសក។
- 6. ខ្ញុំឮរកថាវិទ្យុក្រសកនាៈសប្បាយណាស់វិត្យ
មិនបានទៅរម្យក្រសក។
- 7. ខ្ញុំឮរកថាវិទ្យុក្រសកនាៈសប្បាយណាស់វិត្យ
មិនបានទៅរម្យក្រសក។
- 8. ខ្ញុំឮរកថាវិទ្យុក្រសកនាៈសប្បាយណាស់វិត្យ
មិនបានទៅរម្យក្រសក។

I hear that that city is very pretty, but I haven't gone to see it yet.
I hear that that place is very pretty, but I haven't gone to see it yet.
I hear that that place is very nice, but I haven't gone to see it yet.
I hear that that place is very nice, but I haven't gone to visit it yet.
I hear that that place is very nice, but I haven't arrived (there) yet.
I hear that that seashore is very nice, but I haven't arrived (there) yet.
I hear that that seashore has a lot of people, but I haven't arrived (there) yet.
I hear that that seashore has very nice sand, but I haven't arrived (there) yet.

Drill D. Double Substitution

- 1. ទំរាំវិត្យភាគរម្យក្រសកនាៈគេទៅរម្យក្រសក
រម្យក្រសក។
- 2. ទំរាំវិត្យភាគរម្យក្រសកនាៈគេទៅរម្យក្រសក
រម្យក្រសក។
- 3. ទំរាំវិត្យភាគរម្យក្រសកនាៈគេទៅរម្យក្រសក
រម្យក្រសក។
- 4. ទំរាំវិត្យភាគរម្យក្រសកនាៈគេទៅរម្យក្រសក
រម្យក្រសក។

Just as soon as he arrived, they all left.
Just as soon as he finished, they all left the school.
Just as soon as he looked, they all closed the door of the room.
Just as soon as he met (them), they all prepared to continue the trip.

- 5. វិញ្ញាណកម្មនៃគាត់ដឹង រកស៊ីក្នុងពេលឆាប់ អស់
ហើយ។ Just as soon as he knew, they all
went away.
- 6. វិញ្ញាណកម្មគាត់បានឮ រកស៊ីក្នុងពេលឆាប់
អស់ហើយ។ Just as soon as he heard, they all
ran away.
- 7. វិញ្ញាណកម្មគាត់បានឃើញ រកស៊ីក្នុងពេលឆាប់
ប្រាកដជានិច្ច អស់ហើយ។ Just as soon as he saw (them), they
almost all got in the car.
- 8. វិញ្ញាណកម្មគាត់បានមកដល់ រកស៊ីក្នុងពេលឆាប់
ឃ្លីក្រ អស់ហើយ។ Just as soon as he arrived, they all
stopped work.

Drill E. Triple Substitution

- 1. ឥឡូវនេះមានភ្លៀងបរិបូណ៌ហើយ។
គេអាចចាប់ផ្តើមបាន។ Now they have abundant rain, and they
can begin to plow.
- 2. ថ្ងៃនេះមានទឹកភ្លៀងបរិបូណ៌ហើយ។
គេអាចទៅរើស្លឹកបាន។ Today they have abundant snow, and
they can go skiing.
- 3. ឆ្នាំនេះមានស្រូវបរិបូណ៌ហើយ។ គេ
អាចលក់ចេញទៅបរទេសបាន។ This year they have abundant rice,
and they can export it abroad.
- 4. ខែនេះមានទឹកភ្លៀងបរិបូណ៌ហើយ។
គេអាចស្រាបបាន។ This month they have abundant rain,
and they can sow.
- 5. ឥឡូវនេះមានលុយបរិបូណ៌ហើយ។ គេអាច
ទិញទំនិញបាន។ Now they have abundant money, and
they can buy cars.
- 6. ប្រាំបីថ្ងៃក្រោយមានចំនួនពាក្យបរិបូណ៌
ហើយគេអាចនិយាយខ្លះៗបាន។ Next week they will have an abundant
number of words, and will be able
to speak some Cambodian.

Drill F. Response

- MODEL: គ្រូ: ខែនេះគេច្រើនរើសរដូវ?
(ទឹកភ្លៀង ស្រូវ)
សិស្ស: ខែនេះមានទឹកភ្លៀងច្រើនគួរសន៍
គេច្រើនរើសស្រូវ។
- 1. ឥឡូវនេះគេច្រើនរើសរដូវ?
(ទឹកភ្លៀង កាច់ពោត) រដូវនេះមានទឹកភ្លៀងខ្លាំង គេច្រើនរើស
កាច់ពោត។
 - 2. ឆ្នាំនេះគេច្រើនរដូវ?
(ក្បួនសិស្សច្រើន រក
គ្រូបង្រៀន) ឆ្នាំនេះមានក្បួនសិស្សច្រើន គេច្រើនរើសរក
គ្រូបង្រៀន។
- Teacher: This month what are they mostly busy
doing? (rain, plant)
- Student: This month there's rather a lot of
rain, they're mostly busy planting.

- 3. តើគ្រូទីតាំងរៀនរបស់គ្រូអី? (ការប្រឡងរៀនរៀន)
- 4. រៀននេះគាត់រៀនអី? (គ្រូរៀនណាស់ទទួលបាន)
- 5. រៀននេះគាត់រៀនអី? (ក្នុងសិក្សាសាត់, បង្ហាញ)

- គ្រូទីតាំងរៀនមានការប្រឡងរៀន គេរៀនរៀនអីសៀន ។
- រៀននេះមានគ្រូរៀនណាស់ គាត់រៀនរៀនអីសៀនទទួលបានគ្រូ ។
- រៀននេះគាត់រៀនអីក្នុងសិក្សាសាត់ គាត់រៀនរៀនអីសៀន ។

Drill G. Extension

- MODEL: គ្រូ: រៀននេះ គាត់រៀនរៀនអីនៅទីនេះ ទេ ។ (ទេសភាព ឯទេសភាព)
- សិស្ស: គាត់រៀនរៀននៅទីនេះ ។
- 1. រៀននេះគាត់រៀនរៀនអីនៅទីនេះ ។ (រៀន រៀនរៀន)
 - 2. រៀននេះគាត់រៀនរៀនអីនៅទីនេះ ទេ ។ (រៀន រៀន រៀន រៀន រៀន)
 - 3. រៀននេះគាត់រៀនរៀនអីនៅទីនេះ ទេ ។ (រៀន រៀន រៀន រៀន រៀន)
 - 4. រៀននេះគាត់រៀនរៀនអីនៅទីនេះ ទេ ។ (រៀន រៀន រៀន រៀន រៀន)
 - 5. រៀននេះគាត់រៀនរៀនអីនៅទីនេះ ទេ ។ (រៀន រៀន រៀន រៀន រៀន)

Teacher: This season mostly he is not at home. (fishing in Tonle Thom)

Student: He has gone fishing at Tonle Thom. គាត់រៀនរៀននៅទីនេះ ។

គាត់រៀនរៀនអីនៅទីនេះ ។

គាត់រៀនរៀនអីនៅទីនេះ ។

គាត់រៀនរៀនអីនៅទីនេះ ។

គាត់រៀនរៀនអីនៅទីនេះ ។

Drill H. Expansion

- 1. គេចាប់ផ្តើមរៀន ។
- 2. កាលណាមានភ្លៀសគេចាប់ផ្តើមរៀន ។
- 3. កាលណាមានភ្លៀសគ្រប់គ្រាន់គេចាប់ផ្តើមរៀន ។
- 4. កាលណាមានភ្លៀសគ្រប់គ្រាន់គេចាប់ផ្តើមរៀន រៀន រៀន រៀន ។
- 5. កាលណាមានភ្លៀសគ្រប់គ្រាន់គេចាប់ផ្តើមរៀន រៀន រៀន រៀន រៀន ។
- 6. កាលណាមានភ្លៀសគ្រប់គ្រាន់គេចាប់ផ្តើមរៀន រៀន រៀន រៀន រៀន ។

They begin to plow and harrow.

Whenever there is rain they begin to plow and harrow.

Whenever there is sufficient rain they begin to plow and harrow.

Whenever there is sufficient rain they begin to plow, harrow, and plant.

Whenever there is sufficient rain they begin to plow, harrow, and plant rice.

Whenever there is sufficient rain they begin to plow, harrow, and plant rice which they have grown.

7. កាលណាមានភ្លៀងគ្រប់គ្រាន់គេចាប់ក្រវាស់
 រហូតដល់យន្តការប្រឡូរនិងសរគបណ្តុះដីធ្មេស
នោះ។

Whenever there is sufficient rain
 they begin to plow, harrow, and
 plant rice which they have grown
previously.

Drill I. Reduction

1. កាលណាមានភ្លៀងគ្រប់គ្រាន់គេចាប់
 ក្រវាស់រហូតដល់យន្តការប្រឡូរនិងសរគបណ្តុះ
ដីធ្មេសនោះ។

Whenever there is sufficient rain
 they begin to plow, harrow, and
 plant rice which they have grown
previously.

2. កាលណាមានភ្លៀងគ្រប់គ្រាន់គេចាប់ក្រ
 រហូតដល់យន្តការប្រឡូរនិងសរគបណ្តុះ។

Whenever there is sufficient rain
 they begin to plow, harrow, and
 plant rice which they have grown.

3. កាលណាមានភ្លៀងគ្រប់គ្រាន់គេចាប់ក្រ
 រហូតដល់យន្តការប្រឡូរ។

Whenever there is sufficient rain
 they begin to plow, harrow, and
 plant rice.

4. កាលណាមានភ្លៀងគ្រប់គ្រាន់គេចាប់ក្រ
 រហូតដល់យន្តការប្រឡូរ។

Whenever there is sufficient rain
 they begin to plow, harrow, and
plant.

5. កាលណាមានភ្លៀងគ្រប់គ្រាន់គេចាប់ក្រ
 រហូតដល់យន្តការប្រឡូរ។

Whenever there is sufficient rain
 they begin to plow and harrow.

6. កាលណាមានភ្លៀងគេចាប់ក្ររហូតដល់
 យន្តការប្រឡូរ។

Whenever there is rain they begin to
 plow and harrow.

7. គេចាប់ក្ររហូតដល់យន្តការប្រឡូរ។

They begin to plow and harrow.

UNIT 74

BASIC DIALOGUE

1.	លោកព្យួតាព្យួតាជីប្រសិន្ធុនិយាយ?	<u>Sok</u>	
			How many days ago did you soak the seeds?
2.	ខ្ញុំទើបនឹងព្រាតាព្យួតាម្សិលមិញ។	<u>Pon</u>	
			I just soaked them yesterday.
3.	ប្រសិន្ធុនិយាយតើពួកវាបានល្មមយកទៅសាប?	<u>Sok</u>	
			How many days until they are ready to be sown?
4.	អូ ធម្មតាបីឬបួនថ្ងៃ។ តាមខ្ញុំរំលឹកទៅវិញក្នុងខាងវិញក្នុងថ្ងៃនេះឬថ្ងៃស្អែកយកទៅសាបបាន។	<u>Pon</u>	
			Oh, usually three or four days. As I figure it tomorrow or the day after tomorrow.
5.	ព្យួតា យកទៅសាបឯណាទៅ?	<u>Sok</u>	
			Where are you going to sow?
6.	បាទ នៅទិសពីរ ខាងត្បូងផ្ទះ។	<u>Pon</u>	
			In the two fields south of the house.
7.	យី ម៉េចក៏សាបទឹកទិសពីរនោះ?	<u>Sok</u>	
			How come you're sowing only two fields?
8.	បាទ តាមខ្ញុំស្មានថាសាបទៅសំណាបពីរទិសក្នុងថ្ងៃនេះឬថ្ងៃស្អែកយកទៅសាបឯក្រោយវិញបាន។	<u>Pon</u>	
			I think maybe sowing two fields will be sufficient to make a transplant in Trapeang Chak.
9.	ក្រោយវិញវាធំណាស់ទេក្រៅវិញ។	<u>Sok</u>	
			Then Trapeang Chak is very big?
10.	បាទ ធំគួរសរសើរ បើមានគ្នាបួននាក់ក្រុមគ្នាសាបវិញវាអាចរៀនបានបីថ្ងៃ។	<u>Pon</u>	
			Big enough. If four people together had to transplant it, it would take about five days.
11.	ធម្មតាក្រោយវាមានទឹកជាប់ជានិច្ច?	<u>Sok</u>	
			Does the pond usually have water?

រឹមនរទ?

- 12. បាទ អញ្ជើងរបើយទិត្យតកៅវណា
កកអ្ននកាលហ្មតទឹកនឹតអស់នៅរដូវទឹកក្រី ។

Pon

Right, but at times in the hot season
some shallow ponds evaporate until
the water is almost gone.
- 13. បើរលាកព្យាស្សនិវិទ្យកាល អិត្យស
ទៅបានច្រូតបាន?

Sok

If you transplant next month, when
will you be able to reap?
- 14. ព្រូនទិននៈព្រូសាលនទ របើសទៅប្អូន
ច្រូតទី១ អាចច្រូតបានហើយ ។

Pon

This rice is early maturing - it
seems that in four or five months
it can be reaped.
- 15. មិនយូរទេ អញ្ជើង ទត្តច្រូតទៀត
បន្តិចទៅបានព្រូនទីនិក'និព្រូនករបើយ ។
រលាកព្យាច្រូតខ្លួនឯងឬក៏អ្ននទត្រូ
ច្រូត ។

Sok

Not very long, in that case. Let it
go for a little while, and then
you can put it in the granary. Do
you harvest yourself or do you
hire people to harvest?
- 16. បាទខ្ញុំរបើសទៅអ្ននខ្លះមិនខាន ព្រោះ
ព្រូតកៅវននៈវណាស បើខ្ញុំច្រូតទឹកពីរបីនាក់
មិនវាយរបើយទេ ។

Pon

I guess I'll hire some, because the
pond is very big. If I harvest
with only two or three people it's
not easy.
- 17. ចុះនិល័យកបកមិនរលាកព្យាអ្ននទត
មកអ្ននយបញ្ជាន់ ទីវណាសព្រូនករបើយ?

Sok

As for carrying it to the house, will
you hire somebody to help put it
in the granary (place where cattle
are used to thresh the grain)?
- 18. បាទទេ ខ្ញុំអាចរៀបរយទៅបាន ។

Pon

No, this I can do little by little.
- 19. ហាបើសព្រូបរិចាលនិល័រពាលនទារ ខ្ញុំ
មករលនរលាកព្យាទៀត ។

Sok

Wait and maybe at that time I'll
come visit you again.
- 20. បាទ អញ្ជើញមករពាលណា
បានទីនិវ ។

Pon

Please come. Any time is O.K.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. វិញ្ញាប័ត្ននឹងទៅជួយសាបរលាកពូ មិនបានទេ ។
Tomorrow I can go help my uncle plant seed.
- 2. វិញ្ញាប័ត្ននឹងទៅជួយភ្ជួររលាកពូមិនបាន ទេ ។
Tomorrow I can go help my uncle plow.
- 3. វិញ្ញាប័ត្ននឹងទៅជួយរាស់រលាកពូ មិន បានទេ ។
Tomorrow I can go help my uncle harrow.
- 4. វិញ្ញាប័ត្ននឹងទៅជួយសាបរលាកពូមិន បានទេ ។
Tomorrow I can go help my uncle transplant.
- 5. វិញ្ញាប័ត្ននឹងទៅជួយរ្យូតរលាកពូ មិន បានទេ ។
Tomorrow I can go help my uncle reap.
- 6. វិញ្ញាប័ត្ននឹងទៅជួយរ្យូបផ្ទះរលាកពូ មិន បានទេ ។
Tomorrow I can go help my uncle straighten up the house.
- 7. វិញ្ញាប័ត្ននឹងទៅជួយជុំជុំទ្រព្យរលាកពូ មិនបានទេ ។
Tomorrow I can go help my uncle re- pair the car.
- 8. វិញ្ញាប័ត្ននឹងទៅជួយបង្រៀនរលាកពូ មិនបានទេ ។
Tomorrow I can go help my uncle teach.

Drill B. Substitution

- 1. ធម្មតាខែណាខ្សែភ្លៀងទទឹង ជ្រកបាន ?
Usually in the month the rice is ripe, can they harvest?
- 2. ធម្មតាខែណាសណ្តាប់ធ្នី ដឹកបាន ?
Usually in the month the seedlings are large, can they pull (them)?
- 3. ធម្មតាខែណា មានទឹកច្រើន ស្ទើរបាន ?
Usually in the month there is a lot of water, can they transplant?
- 4. ធម្មតាខែណា មានទឹកកកធ្លាក់ច្រើន ដើរទៅ មិនបាន ?
Usually in the month a lot of snow falls, can they walk?
- 5. ធម្មតាខែណា មានភ្លៀងច្រើន ទៅទាក់ទង ដើរណា ?
Usually in the month there is a lot of rain, is it difficult to travel?
- 6. ធម្មតាខែណា ទឹកស្រក បើកទ្រព្យបាន ?
Usually in the month the water is low, can they drive the car?
- 7. ធម្មតាខែណា ក្ដៅខ្លាំងបំផុត ទៅទាក់ទង រលា ?
Usually in the month it is the hot- test, is it difficult to go out for a good time?
- 8. ធម្មតាខែណា ខ្លាំងបំផុត ទៅទាក់ទង ច្រកបាន ?
Usually in the month it is very cold, is it hard to start the car?

8. ភាបខ្ញុំឃើញ ធ្វើកន្លែងមានកូនសិស្សច្រើន
ពេក ដើម្បីពង្រឹង ណាស់ ។

I see that since that class has too many students, it's difficult to study.

Drill E. Response

MODEL: គ្រូ: ត្រកោរ៉ាវ៉ាចកមានទឹកច្រើនស្រប
ស្រដៀងបានទេ? (ស្រាវ)
សិស្ស: ភាបខ្ញុំស្រាវទឹកច្រើន
ណាស់ ស្រដៀងគ្រាន់បានទេ ។

Teacher: Does Trapeang Chak have enough water in it to plant? (think)

Student: I think that since there is a lot of water now, you can't plant yet.

1. ត្រកោរ៉ាវ៉ាចកមានទឹកច្រើនស្របពេលវេលាបានទេ? (ស៊ីវ)
2. គេមានសណ្តាប់រ៉ាវ៉ាស្របស្រដៀងបានទេ?
(ឈើស្រាវ)
3. ទៅហាត់ស្រាវមានទឹកស្រាវស្រដៀង
ក៏បានទេ? (ស៊ីវ)
4. ទៅភាប ទទួលបាននោះមាន ខ្យល់ខ្លាំងស្រប
រក្សាទុកបានទេ? (ស្រាវ)
5. ទៅវិញនោះមាន ទឹកស្រប បាន
ទេ? (ទៅឈើស្រាវ)

ភាបខ្ញុំស៊ីវ ទឹកច្រើន ច្រើនណាស់ វាស់
ដឹងគ្រាន់បានទេ ។

ភាបខ្ញុំឃើញ ទឹកច្រើន សណ្តាប់រ៉ាវ៉ាស្រប
ស្រដៀងគ្រាន់បានទេ ។

ភាបខ្ញុំស៊ីវ ទឹកច្រើន ទឹកស្រាវស្រដៀង
ក៏បាន ដឹងគ្រាន់បានទេ ។

ភាបខ្ញុំស្រាវទឹកច្រើន ខ្យល់ខ្លាំងណាស់ វាស់
រក្សាទុកដឹងគ្រាន់បានទេ ។

ភាបខ្ញុំទៅឈើស្រាវ ទឹកច្រើន វាស់
បាន ដឹងគ្រាន់បានទេ ។

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ: អង្កាស់ទៅបានគេចាប់ស្រដៀងបាន?
(ទឹក)
សិស្ស: ទឹកច្រើនគេចាប់ស្រដៀងគ្រាន់បានទេ
គេចាំឲ្យមានទឹកបន្តិចទៀតសិន ។

Teacher: When can they begin to plant? (water)

Student: They can't start to plant yet. They are waiting to have a little more water first.

1. អង្កាស់ទៅបានគេចាប់ស្រដៀងបាន?
(ទឹក)
2. អង្កាស់ទៅបានគេចាប់ស្រដៀងបាន?
(មានទឹក)
3. អង្កាស់ទៅបានគេចាប់ស្រដៀងបាន?
(មានភ្លៀង)
4. អង្កាស់ទៅបានគេចាប់ស្រដៀងបាននោះបាន?
(មានបន្តិចស្រដៀង)

ទឹកច្រើនគេចាប់ស្រដៀងគ្រាន់បានទេ គេចាំ
ឲ្យទឹកច្រើនបន្តិចទៀតសិន ។

ទឹកច្រើនគេចាប់ស្រដៀងគ្រាន់បានទេ គេចាំឲ្យ
មានទឹកបន្តិចទៀតសិន ។

ទឹកច្រើនគេចាប់ស្រដៀងគ្រាន់បានទេ គេចាំឲ្យ
មានភ្លៀងបន្តិចទៀតសិន ។

ទឹកច្រើនគេចាប់ស្រដៀងគ្រាន់បានទេ គេ
ចាំឲ្យមានបន្តិចស្រដៀងបន្តិចទៀតសិន ។

5. អង្កាស់ អាចបានរកឃើញវារពៅសាលារៀន?
(វាមានសាយស្រួចដែរ)

ឥឡូវវារពៅរៀនមិនមានបានទេ
រកឃើញវាមានសាយស្រួចសិន ។

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ របៀបណាដែលគេដាំដំណាំដូច្នោះ?
សិស្ស: គេដាំដំណាំដូច្នោះដំបូង
រៀនសិន ដំបូងដាំដំណាំដូច្នោះ ។

Teacher: How come they let the seedlings get so long? (so it's easy to transplant)

Student: They let the seedlings get a little longer first so they're easy to transplant.

1. របៀបណាដែលគេដាំដំណាំដូច្នោះ?
(ដាំដំណាំដូច្នោះស្រួល)
2. របៀបណាដែលគេដាំដំណាំដូច្នោះដំបូង
រៀនសិន? (ដាំដំណាំដូច្នោះស្រួល)
3. របៀបណាដែលគេដាំដំណាំដូច្នោះដំបូង
(ដាំដំណាំដូច្នោះស្រួល)?
4. របៀបណាដែលគេដាំដំណាំដូច្នោះដំបូង
(ដាំដំណាំដូច្នោះស្រួល)?
5. របៀបណាដែលគេដាំដំណាំដូច្នោះដំបូង
(ដាំដំណាំដូច្នោះស្រួល)?

- គេដាំដំណាំដូច្នោះដំបូងរៀនសិន ដាំដំណាំដូច្នោះស្រួល ។
- គេដាំដំណាំដូច្នោះដំបូងរៀនសិន ដាំដំណាំដូច្នោះស្រួល ។
- គេដាំដំណាំដូច្នោះដំបូងរៀនសិន ដាំដំណាំដូច្នោះស្រួល ។
- គេដាំដំណាំដូច្នោះដំបូងរៀនសិន ដាំដំណាំដូច្នោះស្រួល ។
- គេដាំដំណាំដូច្នោះដំបូងរៀនសិន ដាំដំណាំដូច្នោះស្រួល ។

Drill H. Response

MODEL: គ្រូ តើយើងអាចដាំដំណាំដូច្នោះបាន
រហ័សទេ? (ដាំដំណាំដូច្នោះស្រួល)

Teacher: In how many days can they finish planting this paddy? (the earth is not hard)

Student: Not long, according to me, because the earth is not hard.

1. តើយើងអាចដាំដំណាំដូច្នោះបានរហ័សទេ?
(ដាំដំណាំដូច្នោះស្រួល)
2. តើយើងអាចដាំដំណាំដូច្នោះបានរហ័សទេ?
(ដាំដំណាំដូច្នោះស្រួល)
3. តើយើងអាចដាំដំណាំដូច្នោះបានរហ័សទេ?
(ដាំដំណាំដូច្នោះស្រួល)
4. តើយើងអាចដាំដំណាំដូច្នោះបានរហ័សទេ?
(ដាំដំណាំដូច្នោះស្រួល)
5. តើយើងអាចដាំដំណាំដូច្នោះបានរហ័សទេ?
(ដាំដំណាំដូច្នោះស្រួល)

- មិនយូរទេ តើយើងអាចដាំដំណាំដូច្នោះបានរហ័សទេ ។
- មិនយូរទេ តើយើងអាចដាំដំណាំដូច្នោះបានរហ័សទេ ។
- មិនយូរទេ តើយើងអាចដាំដំណាំដូច្នោះបានរហ័សទេ ។
- មិនយូរទេ តើយើងអាចដាំដំណាំដូច្នោះបានរហ័សទេ ។
- មិនយូរទេ តើយើងអាចដាំដំណាំដូច្នោះបានរហ័សទេ ។

6. (ទ្រំបាទដំរាប ភាគ'របៀប យាង រលាក ភីម៉ាបក ជួប)

ភាគ'របៀប យាង រលាក ភីម៉ាបក ជួប ។

Drill I. Transformation

MODEL: គ្រូ: ទិស្តកភាគ'ទ្រំបាទដំរាប យាង រលាក ភីម៉ាបក ជួប ។ (អំឡុង)

Teacher: Tomorrow he has to go plow Trapeang Chak. (when)

សិស្ស: ភាគ'ទ្រំបាទដំរាប យាង រលាក ភីម៉ាបក ជួប ។ អំឡុង?

Student: When does he have to go plow Trapeang Chak?

1. យ្យីល ម៉ែញ រលាក ភីម៉ាបក ជួប ។ (ពី អំឡុង)

រលាក ភីម៉ាបក ជួប ។ ពី អំឡុង?

2. ទិទ រលាក យាង រលាក ភីម៉ាបក ជួប ។ (អំឡុង)

រលាក ភីម៉ាបក ជួប ។ ទិទ អំឡុង?

3. វា បាត' រលាក ភីម៉ាបក ជួប ។ (ដើ)

វា បាត' រលាក ភីម៉ាបក ជួប?

4. រក ភីម៉ាបក ភីម៉ាបក ជួប ។ (ឯណា)

រក ភីម៉ាបក ភីម៉ាបក ជួប?

5. កូន ភីម៉ាបក ភីម៉ាបក ជួប ។ (ទិដ្ឋ ដើ)

កូន ភីម៉ាបក ភីម៉ាបក ជួប?

6. ភាគ' ភីម៉ាបក ភីម៉ាបក ជួប ។ (ទិដ្ឋ ដើ)

ភាគ' ភីម៉ាបក ភីម៉ាបក ជួប ។ ទិដ្ឋ ដើ?

10. In the future, the Mekong will supply a large amount of electric energy to all the countries in that region.

1. នៅពេលទឹកឡើងទទឹង ហូរចូលទៅលើទ្រុងចំការ គឺជាការយល់ដឹងនូវទឹក
ចូលលើទ្រុង ។
2. ទឹកនេះនាំស្លឹក ឬបកប្រែយូរថយទៅលើទ្រុងចំការ បំពេញទឹកដល់ទ្រុងចំការគ្រប់ទីកន្លែង ។
3. ស្លឹកឬបកប្រែនេះ គឺជាប្រភេទស្រូវសំខាន់ៗ ដែលជួយឱ្យដុះដុះបានល្អ រាល់ឆ្នាំ ។
4. ទន្លេមេគង្គបែកជាបួនមុខ នៅភ្នំពេញ ។
5. ម្ខាងមួយទៅបាននិរតត្រីបារាំង ទន្លេចតុមុខ ។
6. ទឹកទន្លេនេះ គឺជាប្រភេទស្រូវសំខាន់ៗ ដែលជួយដល់សំខាន់ៗនៃប្រទេសកម្ពុជា ។
7. ថ្ងៃនោះនឹងមានការប្រកួតប្រជែងរវាងទឹកដីនៃប្រទេសនានា ដែលនឹងប្រកួតប្រជែងគ្នា ដើម្បី
ប្រទេសរាល់គ្នា ។
8. គេយកទឹកនេះទៅធ្វើជាការប្រកួត ដើម្បី ឬប្រកួតដើម្បី ក្នុងការប្រកួតប្រជែង ។
9. នៅពេលទឹកចូលទទឹង ហូរចូលទៅលើទ្រុងចំការ គឺជាការយល់ដឹងនូវទឹក
ចូលលើទ្រុង ។
10. ក្នុងពេលនេះ គេយល់ដឹងនូវទឹកដ៏ស្រស់ស្អាត ដែលជួយឱ្យដុះដុះបានល្អ រាល់ឆ្នាំ ។

1. At the time of high waters, the Mekong flows over all the fields which are not far from the river.
2. This water carries silt along with it and spreads this silt on all those fields.
3. This silt is a kind of important fertilizer which helps the crops grow well every season.
4. The Mekong splits into four arms at Phnom Penh.
5. That is why they call it Catomuk (Four Faces, Four Arms).
6. One part of the water flows up to the Tonle Sap, which is a very important lake in Cambodia.
7. This large lake has a concentration of many tons of fish, which they catch to make into food to export to foreign countries every year.
8. They take some fish to make it into dried fish, smoked fish, or prohok, so it can be kept a long time without spoiling.
9. At the time the water (from the streams) recedes, the water from the Tonle Sap flows back out of this lake.
10. It is at this time that the Cambodians celebrate a festival which is called the Festival of Rowing Pirogues or Racing Pirogues (Water Festival).

1. ពេលនេះនៅស្រុកវិស្វកម្មការងារគេកំពុងរឹងរាល់ទៅ។
2. ក្នុងប៉ុន្មានសប្តាហ៍បន្តិចមានភ្លៀងធ្លាក់ ដូច្នោះហើយបានដាំអ្នកស្រុកនៅគ្រប់ទីកន្លែង ពេញស្រែដាំដំណាំគ្រប់កន្លែង។
3. អ្នកវិស្វកម្មខ្លះក៏ដាំដំណាំហើយ។ ដល់កាលណាមានទឹកភ្លៀង ដូច្នោះគេទៅទាញដំណាំស្រូវសាប ទ្រុឌ។
4. គេធ្វើដំណាំស្រូវស្រស់ល្អបំផុតគេចាប់ផ្តើម។
5. អ្នកខ្លះសាបស្រូវខ្លះយាយធម្មតា ខ្លះទៀតសាបស្រូវដំណាំប។
6. កាលណាគេសាបស្រូវដំណាំទឹក គេមិនបាច់រៀបចំដំណាំស្រូវល្អប៉ុន្មានទេ ពីព្រោះស្រូវដំណាំ ទឹកស្រូវល្អដំណាំទៀតមានទឹកបរិបូណ៌។
7. ស្រូវវិស្វកម្មគេយកទៅសាបនោះគេហៅវាស្រូវព្រៃ។
8. គេស្រូវស្រូវព្រៃ ឲ្យស្រាប់ស្រូវដុះ បានបន្តិចទើបគេយកទៅសាប។

1. At this time in the fields they are very busy.
2. In the few weeks of heavy rains, all the peasants plow and harrow almost everywhere.
3. Some peasants have already plowed, and therefore when there is rain they go to harrow in order to plant rice.
4. They make the soil of the field sufficiently soft, and only then can they begin to plant.
5. Some people sow ordinary rice, others sow glutinous rice.
6. When they sow floating rice they don't have to prepare the field very well because floating rice can grow easily as long as it's watered.
7. The rice they take to sow, they call seed.
8. They have to soak the seed so it can grow a little (germinate) and only then can they take it to sow.

UNIT 76

BASIC DIALOGUE

- 1. លោកមកដល់នេះតើអង្វែរណាស់?
Kim
Paul, when did you arrive here?
- 2. ខ្ញុំមកដល់បីថ្ងៃហើយ វិត្តគ្មានបាន
ឮបង្អួកណាដែលខ្ញុំធ្លាប់ស្គាល់នោះ។
Paul
I arrived three days ago but I haven't had the opportunity to meet anyone that I know at all.
- 3. លោកនៅនេះយូរឬអី?
Kim
Are you going to stay long?
- 4. បាទ ទេ ខ្ញុំបានលឿនតែមួយខែទេ
ហើយខ្ញុំធ្លៀតពេលនេះធ្វើដំណើរមក
លេងកន្លែងនានា។ នៅអាស៊ីនេះ។
Paul
No, I can stay only a month and I'm taking advantage of this time to travel to visit various places in Asia.
- 5. លោកមកជាមួយក្រុមទេសចរ
ឬមកម្នាក់ឯង?
Kim
Did you come with a group of tourists or by yourself?
- 6. បានខ្ញុំមកជាមួយក្រុមទេសចរ
ឯទៀត។ អញ្ជើញហើយបានជាខ្ញុំមិនទាន់
មានទិកាសនៅស្រុកពួកម៉ាកណាម្នាក់
នោះ។ តាំងពីខ្ញុំមកដល់បានមួយថ្ងៃក្រុម
ហ៊ុនទេសចរណ៍ខ្មែរគេនាំយកមើលគ្រប់
វិញ្ញាណប្រាសាទ។
Paul
I came with another group of tourists. That's why I haven't yet had the opportunity to visit a single friend. Since I have been here for a day, the Cambodian Tourist Office has taken us to see almost every place.
- 7. លោកបានឃើញអ្វីខ្លះហើយ?
Kim
What things have you seen already?
- 8. បានខ្ញុំបានឃើញអង្គរវត្ត វិញ
ហើយ។ ល្អហើយគួរឲ្យស្ងប់ស្ងើង
ណាស់។
Paul
I've seen Angkor Wat; it's beautiful and very impressive.

9. **លោកបានទៅឃើញអង្គរវត្តហើយ!** Kim
 You've already had the chance to go to Angkor Wat?
10. **បាទ ខ្ញុំមកពីរ៉ាង្គូនត្រង់ទៅសៀមរាបវិញម្តង។** Paul
 Yes, I came directly from Rangoon to Siem Reap.
11. **អូ អញ្ចឹងលោកបាននៅសៀមរាបប៉ុន្មានថ្ងៃហើយ?** Kim
 Oh, then how many days did you spend in Siem Reap?
12. **បាទ ខ្ញុំនៅមួយអាទិត្យ។ បានទៅមើលអង្គរវត្ត រាល់ថ្ងៃ។** Paul
 I stayed one week. I went to see Angkor Wat every day.
13. **លោកមើលទេ?** Kim
 Did you see it all?
14. **បាទ មើលទេ ហើយ ទិត្យិចលោកជ្រាបស្រាប់ ទំនើរមើលមួយអាទិត្យ ឲ្យទេ អញ្ចឹង មើលមិនបានល្អទេ។** Paul
 Yes, I saw it all, but as you already know, when I tried to walk to see it all in one week, (I) couldn't see it very well.
15. **លោកបានទៅដល់បន្ទាយស្រីទេ?** Kim
 Did you go to Banteay Srey?
16. **បាទ ខ្ញុំបានទៅឃើញទីដ៏អរិយ។ នេះជាប្រាសាទមួយទីដ៏លឿនដ៏អរិយគេបំផុត។ ក្បាច់រចនា លេចឡើងលើថ្ម ដូចជានៅស្រស់។ ខ្ញុំថតបានច្រើនទីដ៏អរិយ។** Paul
 Yes, I went to see it too. It's the prettiest temple of all. The decoration on the stone looks as if it were newly done. I took a lot of pictures too.
17. **លោកឃើញចម្លាក់នៅតាមកំពែងអង្គរទេ?** Kim
 Did you see the sculpture along the walls of Angkor?
18. **បាទ ចម្លាក់នេះនៅលើដី ហើយអ្នកណាក៏ចង់ស្តាប់ អង្គុល ទីដ៏អរិយ។ ឥឡូវវាស្រស់ល្អណាស់។** Paul
 Oh, yes the sculpture is also beautiful and everyone wants to touch and rub it. Now it's shiny.

ខ្ញុំទៅអង្គរវត្តដំណាក់ក៏ខ្ញុំនឹកគល់ថា
តើខ្មែរដើមគេសាងអង្គរវត្តនេះយ៉ាង
ម៉េច? គេចេះយកថ្មទាំងអស់ដាក់
មកដាក់លើគ្នាហើយគ្មានទាំងស្រុង
ស៊ីម៉ង់ ។

Whenever I went to Angkor Wat I
wondered. I didn't know how the
ancient Khmers built Angkor; that
they took all those big blocks of
stone and placed them one on the
other, and they didn't even have
cement.

Kim

19. បាទ នេះគួរឲ្យអស្ចារ្យណាស់ ។
នៅសារៈមន្ទីរជាតិ ឯភ្នំពេញនេះខ្ញុំក៏
ឃើញក្បាច់ចម្លាក់របៀបបុរាណនឹង
របៀបសម័យទំនើប ។

Yes, it's really marvelous. In the
National Museum in Phnom Penh I
also saw ancient and modern
sculpture.

20. លោកបានអញ្ជើញទៅមើលទាំង
នឹងវត្តព្រះទីក្រុងហើយឬទេ?

Have you gone to see the Palace and
the Emerald Pagoda yet?

Paul

21. បាទ ខ្ញុំនឹងទៅមើលស្អែកស្រីក ។
មានអ្វីទៀតខ្ញុំគួរមើល?

I'm going to go see them tomorrow
morning. Is there anything else
I should see?

Kim

22. បាទលោកគួរទៅឃើញសារៈមន្ទីរ
ទាំងគ្រឿងសិល្បៈ យសវិសិលស្តេចពាក់
នៅពេលឡើងរថយានរាជ ព្រះទីនាំង
ទេវាទីនឹងចូលវិសិលមានព្រះរាជបល្ល័ង្ក
នៅនោះ នឹងវត្តព្រះទីក្រុង ព្រះវិហារ
ព្រះទីក្រុងនេះក្រាលស្រូវទឹកចាក់ ។

Yes, you should go see the museum
displaying the Regalia worn when
the king is crowned, the court
where the throne is, and the
Emerald Pagoda. The temple of
the Emerald Pagoda is floored
entirely in silver.

Paul

23. អញ្ជើញទិញខ្ញុំនឹងទៅមើលកន្លែង
ទាំងអស់នេះមុនធ្វើអ្វីទៀតទាំងអស់ ។

In that case tomorrow I will go
see all these places before I do
anything else.

Kim

24. លោកបានឃើញវិមានឯករាជ្យ
នឹងវត្តភ្នំហើយ តាមខ្ញុំស្មាន ។

I guess you have seen Independence
Monument and Wat Phnom already?

Paul

25. បាទខ្ញុំទៅថតរូបម្សិលមិញ ។ ខ្ញុំមើល
ទៅក្បាច់នៅវិមានឯករាជ្យជាក្បាច់លាយ

I went to take pictures yesterday.
I see that the decoration on the

បុរាណនិងសម័យ ។

Independence Monument blends the ancient and the modern.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. ខ្ញុំមកដល់ពីរបីថ្ងៃហើយទើបមិនទាន់បានទៅជួបអ្នកណាសោះ។
I arrived here 2 or 3 days ago, but I haven't met anybody at all yet.
- 2. ខ្ញុំមកដល់ពីរបីថ្ងៃហើយទើបមិនទាន់បានទៅឃើញអ្នកណាសោះ។
I arrived here 2 or 3 days ago, but I haven't seen anybody at all yet.
- 3. ខ្ញុំមកដល់ពីរបីថ្ងៃហើយទើបមិនទាន់បានទៅរកអ្នកណាសោះ។
I arrived here 2 or 3 days ago, but I haven't gone to look for anybody at all yet.
- 4. ខ្ញុំមកដល់ពីរបីថ្ងៃហើយទើបមិនទាន់បានទៅទូរស័ព្ទអ្នកណាសោះ។
I arrived here 2 or 3 days ago, but I haven't telephoned anybody at all yet.
- 5. ខ្ញុំមកដល់ពីរបីថ្ងៃហើយទើបមិនទាន់បានទៅផ្ទះអ្នកណាសោះ។
I arrived here 2 or 3 days ago, but I haven't gone to anyone's house at all yet.
- 6. ខ្ញុំមកដល់ពីរបីថ្ងៃហើយទើបមិនទាន់បានទៅលេងអ្នកណាសោះ។
I arrived here 2 or 3 days ago, but I haven't gone to visit anybody at all yet.
- 7. ខ្ញុំមកដល់ពីរបីថ្ងៃហើយទើបមិនទាន់បានទៅស្គាល់អ្នកណាសោះ។
I arrived here 2 or 3 days ago, but I haven't got acquainted with anybody at all yet.
- 8. ខ្ញុំមកដល់ពីរបីថ្ងៃហើយទើបមិនទាន់បានទៅសួររកអ្នកណាសោះ។
I arrived here 2 or 3 days ago, but I haven't asked to be taken to visit anybody at all yet.

Drill B. Substitution

- 1. ម្សិលមិញខ្ញុំធ្លៀតទៅធ្វើការបានពីរម៉ោង។
Yesterday I took advantage of being able to go to work for 2 or 3 hours.
- 2. ម្សិលមិញខ្ញុំធ្លៀតទៅជួបគាត់បានពីរម៉ោង។
Yesterday I took advantage of being able to meet him for 2 or 3 hours.
- 3. ម្សិលមិញខ្ញុំធ្លៀតទៅស្តាប់ខ្សែសំឡេងបានពីរម៉ោង។
Yesterday I took advantage of being able to listen to tapes for 2 or 3 hours.
- 4. ម្សិលមិញខ្ញុំធ្លៀតទៅមើលគេរំទូកបានពីរម៉ោង។
Yesterday I took advantage of being able to watch them row boats for 2 or 3 hours.
- 5. ម្សិលមិញខ្ញុំធ្លៀតទៅមើលសាលាព័ត៌មានបានពីរម៉ោង។
Yesterday I took advantage of being able to look at the exhibition hall for 2 or 3 hours.
- 6. ម្សិលមិញខ្ញុំធ្លៀតទៅលេងបុរាណវិទ្យាបានពីរម៉ោង។
Yesterday I took advantage of being

ពីរបីម៉ោង។

- 7. ថ្ងៃមុនខ្ញុំឆ្លៀតទៅលេងមុខវាំងបានពីរបីម៉ោង។
- 8. អាទិត្យមុនខ្ញុំឆ្លៀតទៅលេងមុខវាំងបានពីរបីម៉ោង។

able to enjoy myself in front of the palace.

A day before I took advantage of being able to enjoy myself in front of the palace.

A week before I took advantage of being able to enjoy myself in front of the palace.

Drill C. Substitution

- 1. ខ្ញុំមិនទាន់ទៅមើលអង្គរវិញទេ ឬទេ តើវាគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ណាស់។
- 2. ខ្ញុំមិនទាន់ទៅមើលហ្វីល្លនោះទេ ឬទេ តើវាគួរឱ្យមើលណាស់។
- 3. ខ្ញុំមិនទាន់ទៅមើលកន្លែងនោះទេ ឬទេ តើវាគួរឱ្យខ្លាចណាស់។
- 4. ខ្ញុំមិនទាន់ទៅមើលវិញ្ញាណរិករិទេ ឬទេ តើវាគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ណាស់។
- 5. ខ្ញុំមិនទាន់ទៅមើលវិញ្ញាណរិករិទេ ឬទេ តើវាគួរឱ្យសប្បាយណាស់។
- 6. ខ្ញុំមិនទាន់ទៅមើលវាំងទេ ឬទេ តើវាគួរឱ្យចង់ទៅឃើញណាស់។
- 7. ខ្ញុំមិនទាន់ទៅមើលក្រុងស៊ីហានុកេត ឬទេ តើវាគួរឱ្យសប្បាយណាស់។
- 8. ខ្ញុំមិនទាន់ទៅមើលផ្ទះនោះទេ ឬទេ តើវាគួរឱ្យចង់ទៅនៅណាស់។

I haven't gone to see Angkor Wat yet; I only hear that it is admirable.

I haven't gone to see that film yet; I only hear that it's good to see.

I haven't gone to see that place yet; I only hear that it is frightening.

I haven't gone to see the Emerald Pagoda yet; I only hear that it is attractive.

I haven't gone to see Wat Phnom yet; I only hear that it is pleasant.

I haven't gone to see the palace yet; I only hear that it makes you want to go see it.

I haven't gone to see Sihanoukville yet; I only hear that it is pleasant.

I haven't gone to see that house yet; I only hear that it makes you want to live in it.

Drill D. Substitution

- 1. ខ្ញុំទៅជួបភាតតាំងពីម្សិលមិញបានមួយថ្ងៃ។
- 2. វាមកជួបខ្ញុំតាំងពីម្សិលមិញបានមួយថ្ងៃ។
- 3. ភាតមកសួរខ្ញុំ តាំងពីម្សិលមិញបានមួយថ្ងៃ។
- 4. លោកស្រីមកលេងផ្ទះនេះ តាំងពីខ្ញុំ

I went to see him a day after I got here.

He came to see me a day after I got here.

He came to see (ask) me a day after I got here.

Mr. Smith came to visit this house

- បកដល់បានមួយថ្ងៃ ។
- លោកស្រីតមកលេងផ្ទះនេះតាំងពីព្រឹក ។
 - លោកស្រីតមកលេងផ្ទះនេះតាំងតែពីវាចេញទៅក្រៅ ។
 - លោកស្រីតមកលេងផ្ទះនេះតាំងតែពីភាគីមកដល់ភាគីម ។
 - លោកស្រីតមកលេងផ្ទះនេះតាំងតែពីខ្ញុំចូលមកដល់ ។

a day after I got here.

Mr. Smith has been visiting this house since this morning.

Mr. Smith has been visiting this house since he went out.

Mr. Smith has been visiting this house since immediately after he arrived.

Mr. Smith has been visiting this house since I came in.

Drill E. Response

- MODEL: គ្រូ: ម្សិលមិញលោកទៅលេងឯណា? (មើលរាំងនិងវិទ្យាសាលា)
- សិស្ស: បានម្សិលមិញគេជូនទៅមើលរាំងនិងសាលាវិទ្យាសាលា។
- ម្សិលមិញលោកទៅមើលអី? (មើលគេប្រណាំងទូក)
 - ម្សិលមិញលោកទៅណា? (មើលអង្គរហើយនាំគ្នាមកទិញអីវ៉ាន់វិញ)
 - ម្សិលមិញលោកធ្វើអី? (ចតរូបកំប្លែងផ្សេងៗហើយនិងដំរីកប៉ាល់មើលភ្នំពេញ)
 - ថ្ងៃមុនលោកបានទៅឃើញអី? (មើលក្រុងកំពង់ចាមនិងចំការកៅស៊ូ)
 - ស្នែកលោកពិតធ្វើអី? (ទៅទិញភ្នំហើយនិងដំរីចំការបលេង)

Teacher: Where did you go yesterday? (to see the palace and the School of Fine Arts)

Student: Yesterday they took me to see the palace and the School of Fine Arts.

បានម្សិលមិញគេជូនទៅមើលគេប្រណាំងទូក។

បានម្សិលមិញគេជូនទៅមើលអង្គរហើយនាំគ្នាមកទិញអីវ៉ាន់វិញ។

បានម្សិលមិញគេជូនទៅចំរុះរូបកំប្លែងហើយនិងដំរីកប៉ាល់មើលភ្នំពេញ។

បានថ្ងៃមុនគេជូនទៅមើលក្រុងកំពង់ចាមនិងចំការកៅស៊ូ។

បានស្នែកគេជូនទៅទិញភ្នំហើយនិងដំរីចំការបលេង។

Drill F. Response

- MODEL: គ្រូ: លោកបានទៅកញ្ជីនៅលេងស្បៀងរាបទេ? (នៅយូរ)
- សិស្ស: បានខ្ញុំទៅលេងហើយតែខ្ញុំស្លាប់ណាស់មិនបាននៅយូរ។

Teacher: Have you ever gone to visit Siem Reap? (stay a long time)

Student: Yes, I have visited it, but I regret that I couldn't stay a long time.

1. លោកបានអញ្ជើញទៅលេងកែបទេ?
(នៅយូរ)
2. លោកបានអញ្ជើញទៅមើលកុនខ្មែរទេ?
(មើលចប់)
3. លោកបានអញ្ជើញទៅជួបលោកស្នេហា
ទេ? (និយាយភ្លាម)
4. លោកបានអញ្ជើញទៅឃើញវិទ្យុព្រះកែវ
ទេ? (មើលរទស់)
5. លោកបានអញ្ជើញទៅស្តាប់សម្រាប់សិលា
ទេ? (នៅដល់ចប់ស្រួលបួល)

បានខ្ញុំទៅលេងហើយតែខ្ញុំស្តាយណាស់
ដោយមិនបាននៅយូរ។
បានខ្ញុំទៅមើលហើយតែខ្ញុំស្តាយណាស់
ដោយមិនបានមើលចប់។
បានខ្ញុំបានទៅជួបហើយតែខ្ញុំស្តាយណាស់
ដោយមិនបាននិយាយភ្លាម។
បានខ្ញុំបានទៅឃើញហើយតែខ្ញុំស្តាយ
ណាស់ដោយមិនបានមើលរទស់។
បានខ្ញុំបានទៅស្តាប់ហើយតែខ្ញុំស្តាយ
ណាស់ដោយមិនបាននៅដល់ចប់ស្រួល
បួល។

Drill G. Transformation

MODEL: (គ្រូ) ភាគីមកវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់ណា ។
(វិទ្យុយុវក្រុមរទស្សនាវា)
សិស្ស: បាទ រទសភាគីមកវិទ្យុក្រុង
វ៉ាន់ណា ភាគីមកវិទ្យុយុវក្រុម
រទស្សនាវា ។

Teacher: Did he come alone? (with a group of tourists)

Student: No, he didn't come alone. He came with a group of tourists.

1. លោកទៅបាត់ដំបងវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់ណា
ឬអី? (វិទ្យុយុវក្រុមរទស្សនាវា)
2. ភាគីមកសហរដ្ឋអាមេរិកវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់ណា?
(វិទ្យុយុវក្រុមភាគីមកសហរដ្ឋអាមេរិក)
3. ទារទៅវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់ណាឬ?
(វិទ្យុយុវក្រុម)
4. លោកធ្វើការងារនៅវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់ណាឬ?
(វិទ្យុយុវលោកសិត)
5. លោកភាគីមកអញ្ជើញមកវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់
ណាឬ? (វិទ្យុយុវទៅភាគីមក)

បាទ ខ្ញុំមិនទៅបាត់ដំបងវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់ណា
ខ្ញុំទៅវិទ្យុយុវក្រុមរទស្សនាវា។
បាទ រទសភាគីមកសហរដ្ឋអាមេរិកវិទ្យុក្រុង
វ៉ាន់ណា ភាគីមកវិទ្យុយុវក្រុមភាគីមក
សហរដ្ឋអាមេរិក។
បាទ ទារមិនទៅវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់ណា ទារទៅ
វិទ្យុយុវក្រុម។
បាទ ខ្ញុំមិនធ្វើវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់ណា ខ្ញុំធ្វើ
វិទ្យុយុវលោកសិត។
បាទ រទសភាគីមកអញ្ជើញមកវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់
ណា រទសភាគីមកវិទ្យុយុវទៅភាគីមក។

Drill H. Expansion

- 1. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្ត។ I'm going to see Angkor Wat.
- 2. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា។ I'm going to see Angkor Wat in Cambodia.
- 3. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា ខ្ញុំចង់ចុះនៅហុងកុង។ I'm going to see Angkor Wat in Cambodia, but I want to get off in Hong Kong.
- 4. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា ខ្ញុំចង់ចុះនៅហុងកុង ពីរបីថ្ងៃ។ I'm going to see Angkor Wat in Cambodia, but I want to get off in Hong Kong for two or three days.
- 5. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា ខ្ញុំចង់ចុះនៅហុងកុង ពីរបីថ្ងៃ ដើម្បីនឹងទិញប្រដាប់ចិត្តរបបម្រុង។ I'm going to see Angkor Wat in Cambodia, but I want to get off in Hong Kong for two or three days in order to buy a camera.
- 6. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា ខ្ញុំចង់ចុះនៅហុងកុង ពីរបីថ្ងៃ ដើម្បីនឹងទិញប្រដាប់ចិត្ត របបម្រុង និងកាត់នាវា។ I'm going to see Angkor Wat in Cambodia, but I want to get off in Hong Kong for two or three days in order to buy a camera and have some clothes made.
- 7. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា ខ្ញុំចង់ចុះនៅហុងកុង ពីរបីថ្ងៃ ដើម្បីនឹងទិញប្រដាប់ចិត្ត របបម្រុង និងកាត់នាវា ពណ៌ស។ I'm going to see Angkor Wat in Cambodia, but I want to get off in Hong Kong for 2 or 3 days in order to buy a camera and have some white clothes made.
- 8. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា ខ្ញុំចង់ចុះនៅហុងកុង ពីរបីថ្ងៃ ដើម្បីនឹងទិញប្រដាប់ចិត្ត របបម្រុង និងកាត់នាវា ពណ៌ស ពីរបីប្រដាប់។ I'm going to see Angkor Wat in Cambodia, but I want to get off in Hong Kong for 2 or 3 days in order to buy a camera and have two white suits made.

Drill I. Reduction

- 1. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា ខ្ញុំចង់ចុះនៅហុងកុង ពីរបីថ្ងៃ ដើម្បីនឹងទិញប្រដាប់ចិត្ត របបម្រុង និងកាត់នាវា ពណ៌ស ពីរបីប្រដាប់។ I'm going to see Angkor Wat in Cambodia, but I want to get off in Hong Kong for 2 or 3 days in order to buy a camera and have two white suits made.
- 2. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា ខ្ញុំចង់ចុះនៅហុងកុង ពីរបីថ្ងៃ ដើម្បីនឹងទិញប្រដាប់ចិត្ត របបម្រុង និងកាត់នាវា ពណ៌ស។ I'm going to see Angkor Wat in Cambodia, but I want to get off in Hong Kong for 2 or 3 days in order to buy a camera and have some white clothes made.
- 3. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា I'm going to see Angkor Wat in

- វិញ្ញុំចង់ចុះនៅហុងកុងពីរឬបីថ្ងៃ រឹងម្យ៉ាងនឹងទិញ
ប្រដាប់ចិត្តប្រមូល និងកាត់ខោអាវ។
- 4. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវិញ្ញុំនៅប្រទេសកម្ពុជា វិញ្ញុំ
ចង់ចុះនៅហុងកុងពីរឬបីថ្ងៃ រឹងម្យ៉ាងនឹងទិញ
ប្រដាប់ចិត្តប្រមូល។
- 5. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវិញ្ញុំនៅប្រទេសកម្ពុជា
វិញ្ញុំចង់ចុះនៅហុងកុងពីរឬបីថ្ងៃ។
- 6. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវិញ្ញុំនៅប្រទេសកម្ពុជា វិញ្ញុំ
ចង់ចុះនៅហុងកុង។
- 7. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវិញ្ញុំនៅប្រទេសកម្ពុជា។
- 8. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវិញ្ញុំ។

Cambodia, but I want to get off
in Hong Kong for two or three
days in order to buy a camera
and have some clothes made.
I'm going to see Angkor Wat in
Cambodia, but I want to get off
in Hong Kong for two or three
days in order to buy a camera.

I'm going to see Angkor Wat in
Cambodia, but I want to get off
in Hong Kong for two or three
days.

I'm going to see Angkor Wat in
Cambodia, but I want to get off
in Hong Kong.

I'm going to see Angkor Wat in
Cambodia.

I'm going to see Angkor Wat.

UNIT 77

BASIC DIALOGUE

1. **លោក សាន លោកវិលនេនឆ្លើយ?**
បើលោកមិនវិលនេន លោកអាចទៅជួយទិញ
សំរឹតស្រូវខ្ញុំមួយវត្តបានទេ?

John

Mr. San, are you busy tomorrow?
 If you're not busy can you go
 for a little while to help me
 buy some things?
2. **បានមែនអើទេ លោកចង់ទិញអ្វីខ្លះ?**

San

O. K. What do you want to buy?
3. **ខ្ញុំចង់ទៅរករបស់ល្អៗដើម្បីទិញប្រាក់ ឬ**
កំណាត់សំពត់ខ្លះ ដើម្បីទៅជួយប្រពន្ធក្នុង
ផ្ទះ ។

John

I want to go look for some silver or
 Cambodian cloth for a Cambodian
 sampot to send for the wedding of
 my younger sister.
4. **អូ! គាត់ការអង្គាស់?**

San

Oh, when's she getting married?
5. **បាន ខែឧសភាយលើខែ ។**

John

Next month.
6. **បើ អញ្ចឹងយើងអាចទៅរករបស់**
បាននៅពីរបីកន្លែង ទៅជីក្រាវចាស់ ជីក្រាវ
ថ្មី គឺនៅសណ្ឋាគារព្រះកុសុមៈ ។

San

In that case we can go to two or
 three places, to the Old Market,
 to the New Market, or the Kossamak
 Hotel.
7. **លោកជួយគិតរបស់ គួរទិញអ្វី?**

John

Help me think of what to buy.
8. **បាន នេះពិបាកណាស់ ទិញកាល**
ណាមួយទៅ លោកអាចទៅជួយប្រាប់
ទ្រង់ ហើយលោកមិនមែនពិបាក
ទេវិលនេន ។

San

That's very hard to say, but when we
 go you will be able to see a lot
 of things, and you won't have any
 difficulty in choosing.

9. ខ្ញុំឃើញគេទិញបានប្រអប់ប្រាក់
ស្អាតណាស់។

John

I've seen people buying very pretty silver boxes.

10. មាន ជ័រណ៍ប្រាក់ខ្លះគេចេះធ្វើ
ក្បាច់ស្អាតណាស់។ គេធ្វើខ្សែក្រវាត់
ប្រាក់សម្រាប់ស្ត្រី។ ប្រអប់ដាក់រម្មត
សាបមុខ ខ្សែក និងបន្ទាបមាសធ្វើ
ជ័រណ៍សត្វផ្សេងៗ ។

San

Yes, Cambodian silversmiths really know how to make beautiful designs. They make silver belts for women, powder boxes, necklaces and gold pendants in the shapes of various animals.

11. គេមានធ្វើបង្ហូរមានសិរស្យក
បំពាក់ជ័រណ៍ទេ?

John

Do they make Cambodian dolls dressed in the national dress?

12. មាន មាន គេធ្វើអំពីកៅស៊ូក៏មាន
អំពីឆ្មារក៏មាន ហើយគេមានទាំង
ធ្វើបង្ហូរផ្សេងៗទៀតដូចជា ដូងដូង
ព្រះរាជទ្រព្យ មានប្រអប់រូប
អប្សរា និងប្រអប់ប្រដាប់ដំបូងផ្សេងៗ។

San

They do. They make them out of rubber, and out of copper. They even make different kinds such as the Royal Ballet, with dancers, apsaras, and the musical instruments, for example.

13. របស់អស់នេះខ្ញុំអាចទិញបានដែរ
បាន។ ចុះសំពត់និងសារ៉ាងមានវិបប
ណាខ្លះ?

John

I can buy all these things for a wedding. As for sampots and sarongs, what kinds are there?

14. មាន របៀបណាក៏មានដែរ មាន
សំពត់ហល សំពត់ជ័រណ៍ និងក្រវាត់
តូចនិងធំគ្រប់ពណ៌។ របស់ទាំងនេះ
ធ្វើពីស្រូវអំពីស្រូវ ។ បើលោកចង់
ទិញក្រវាត់ឲ្យពួកម៉ាកសេរី គេ
មានលក់ដែរ ។ ក្រវាត់នោះធ្វើអំពី
ស្រូវស្អាតណាស់។

San

There are all kinds. There are somput hou, somput promuang, and small kramas in almost every color. All these things are made out of silk. If you want to buy ties for your friends, they have them for sale too. The ties are made of pretty silk.

15. គេធ្វើរបស់អស់នេះនៅណា?

John

Where do they make all these things?

- 16. បាទ មានដឹង ឯកសិន ទ្រង់នគរក
 ដ៏មាននេះ ហើយសាលាវិជ្ជាសិល្បៈ ក៏មាន
 ផ្ទះទ្រង់និរ។

San

There are a lot of private artisans
 who make a living this way, and the
 School of Fine Arts also makes a
 lot.
- 17. នេះផ្ទៃឲ្យខ្ញុំ ចាំសិន ទិញបាន។
 ខ្ញុំចង់ទៅឃើញភ្លាម។

John

I can hardly wait. I want to
 go see right away.
- 18. មិនអីទេលោក វិញ្ញក
 ម៉ោង១០ លោកមកជួបខ្ញុំចុះ!

San

All right. Tomorrow morning at
 ten o'clock come meet me.
- 19. បាទ អញ្ជើញខ្ញុំសានិទហើយ។
 វិញ្ញកយល់សិនឬទេ?

John

O.K. I'll say goodbye now, and
 tomorrow we'll meet.

DRILLS

Drill A. Response

MODEL: គ្រូ: វិញ្ញាណករនៅជួយទិញអីវ៉ាន់
 ខ្ញុំបយវិញ្ញាណករទេ?
 (ចេញទៅទ្រុកក្រុង)
 សិស្ស: អូ សុំទោស វិញ្ញាណករខ្ញុំ
 មិននៅផ្ទះទេ ខ្ញុំត្រូវចេញ
 ទៅទ្រុកក្រុង ។

Teacher: Can you help me go shopping for a while tomorrow? (go out of town)

Student: Excuse me, tomorrow I won't be home. I have to go out of town.

1. អាទិត្យទ្រុកក្រុងយើងនៅជួយអ្វី
 ការខ្ញុំនៅប្រទេសបានទេ?
 (នៅទិញទំនិញនៅទីក្រុងអាទិត្យ)
2. វិញ្ញាណករនៅលេងស្ទីនខ្ញុំបានទេ?
 (នៅលេងស្ទីនប្រកួតនៅកំពង់ចាម)
3. ទិញទំនិញនៅជួយវិញ្ញាណករនៅ
 ជិះ ខ្ញុំបយវិញ្ញាណករទេ?
 (នៅជិះបរទេសទ្រុកក្រុង)
4. ទិញទ្រុកក្រុងយើងបង្កើតបានទេ?
 (ចេញទៅប្រទេសនានាទ្រុកក្រុង)
5. លោកទិញទ្រុកក្រុងយើងបានទេ?
 (នៅជិះ)

អូ សុំទោស អាទិត្យទ្រុកក្រុងយើងមិននៅ
 ជិះទេ ខ្ញុំត្រូវទៅទិញទំនិញនៅទីក្រុងអាទិត្យ
 អូ សុំទោស វិញ្ញាណករខ្ញុំមិននៅផ្ទះទេ ខ្ញុំ
 នៅលេងស្ទីនប្រកួតនៅកំពង់ចាម ។
 អូ សុំទោស ទិញទំនិញនៅជួយវិញ្ញាណករ
 ជិះ ខ្ញុំត្រូវទៅជិះបរទេសទ្រុកក្រុង ។
 អូ សុំទោស ទិញទ្រុកក្រុងយើងបង្កើតបានទេ
 ជិះទេ ខ្ញុំទៅប្រទេសនានាទ្រុកក្រុង ។
 អូ សុំទោស លោកទិញទ្រុកក្រុងយើងបានទេ
 ជិះទេ ខ្ញុំត្រូវទៅជិះ ។

Drill B. Response

MODEL: គ្រូ: គាត់ចង់ទៅទិញអី?
 ទិញទ្រុកក្រុងយើងកំណត់
 សំពត់ទំនេរ
 សិស្ស: បាទ គាត់ទៅទិញទ្រុកក្រុងយើង
 កំណត់សំពត់ទំនេរ ។

Teacher: What does he want to go buy? (buy silver and Cambodian sampots)

Student: He wants to go buy silver and Cambodian sampots.

1. វាទៅទិញអី? (ទិញទំនិញនៅទីក្រុង)
2. លោកចង់ទៅទិញអី? (ទិញទំនិញនៅទីក្រុង)
3. គាត់ចង់ទិញអី? (លេងបាល់ នឹងបាល់)

បាទ វាទៅទិញទំនិញនៅទីក្រុង ។
 បាទ លោកចង់ទៅទិញទំនិញនៅទីក្រុង
 ទិញអី?
 បាទ គាត់ចង់ទិញទំនិញនៅទីក្រុង ។

- 4. វិនិយាយរឿងអី?
(អំពីការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញរិត្ត)
- 5. លោកគិតតម្លៃអី?
(នៅលើម្ហូបរាំរបស់យើងនៅម៉ែលកុណា)

បាទ វិនិយាយអំពីការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ
នៅអង្គររិត្ត ។
បាទ លោក (ខ្ញុំ) គិតតម្លៃលើម្ហូបរាំ
របស់យើងនៅម៉ែលកុណា ។

Drill C. Response

- MODEL: គ្រូ: លោកដឹងទេ កន្លែងលក់ទ្រូក្រៀម
ប្រាក់នៅឯណា? (ឱ្យរាយការណ៍
ជិតវិហារ)
- សិស្ស: បាទ កន្លែងលក់ទ្រូក្រៀមនៅ
ឱ្យរាយការណ៍ជិតវិហារ ។
- 1. លោកដឹងទេ ផ្ទះដូងដូងល្វីវ្យូនៅ
ឯណា? (ជិតឱ្យរាយការណ៍)
 - 2. លោកដឹងទេ ទ្រូក្រៀមរបស់យើងនៅ
ឯណា? (ជិតវិហារ)
 - 3. លោកដឹងទេ លោកស្រីណា ធ្វើការនៅ
ឯណា? (ទ្រូក្រៀមការបរទេស)
 - 4. លោកដឹងទេ បន្ទប់លោកស្រីនៅ
ឯណា? (ជិតវិហារ លេខ ១១)
 - 5. លោកដឹងទេ ធម្មតា ត្រូវលក់ឯណា
ខ្លះៗអី? (វិញ្ញាណ, ម្ហូបរាំ ឬចេញ
នៅទ្រូក្រៀម)

Teacher: Do you know where the place they
sell silver is? (Old Market
near the palace)

Student: The place where they sell silver is
at the Old Market near the palace.

បាទ ផ្ទះដូងដូងល្វីវ្យូនៅជិតឱ្យរាយការណ៍ ។
បាទ ទ្រូក្រៀមរបស់យើងនៅជិតវិហារ
អី ។
បាទ លោកស្រីណា ធ្វើការនៅទ្រូក្រៀម
ការបរទេស ។
ចា់ បន្ទប់លោកស្រីនៅជិតវិហារ លេខ
១១ ។
បាទ ធម្មតា ត្រូវលក់ឯណា វិញ្ញាណ, ម្ហូបរាំ
ឬចេញនៅទ្រូក្រៀម ។

Drill D. Transformation

- MODEL: គ្រូ: គេលក់ទ្រូក្រៀមប្រាក់សំរាប់
ស្រីៗ ប្រអប់ដំណាក់ប្រាសាទ
មុខ ទ្រូក្រៀមបរទេស ។
- សិស្ស: ទ្រូក្រៀមបរទេស លោកស្រី
អាចទិញទ្រូក្រៀមប្រាក់
សំរាប់ស្រីៗ ប្រអប់ដំណាក់
ប្រាសាទ ។
- 1. គេលក់ប្រអប់ប្រាសាទអ្វីអំពីស្រី
ទ្រូក្រៀមបរទេស គេលក់សំរាប់ស្រី ។

Teacher: They sell silver belts for women,
powder boxes, necklaces, and gold
pendants.

Student: Besides gold pendants, you can buy
silver belts for women, powder
boxes and necklaces.

ទ្រូក្រៀមប្រាក់សំរាប់ស្រី លោកស្រីអាច
ទិញប្រអប់ប្រាសាទអ្វីអំពីស្រី ។

- 2. គេផ្ញើររូបចម្លាក់និងវិល្លាចម្លាក់យ៉ាងល្អ ដោយនឹងរូបសត្វផ្សេងៗ ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍។
- 3. គេមានសារុងស្រូវ ចាស់ទ្រព្យក៏នឹងរូបអប់ ទ្រព្យក៏មានទាំងវិល្លាសត្វផ្សេងៗ ។
- 4. នៅជម្រកដី គេលក់តាំងពីដីដំឡើងម្ហូប អាហារ នៅជិតទ្រព្យក៏នឹងរូបកញ្ចក់។
- 5. គេលក់ទោអាទិ រូបដាច់ រូបដា កូនសិស្ស វិល្លាចម្លាក់និងវិល្លា ទ្រព្យក៏នឹង ឃ័ត្រ។

- គ្រូបង្ហាញ ។
- ទ្រព្យក៏ទ្រព្យបុគ្គលផ្សេងៗ ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍នោះ ទ្រព្យក៏នឹងរូបចម្លាក់និងវិល្លាចម្លាក់ យ៉ាងល្អ ។
- ទ្រព្យក៏ទ្រព្យអប់ទ្រព្យក៏មានទាំងផ្សេងៗ ។ នោះក៏នឹងរូបសត្វផ្សេងៗ ចាស់ ទ្រព្យក៏ ។
- ទ្រព្យក៏ទ្រព្យក៏នឹងរូបកញ្ចក់ នោះក៏នឹង អាចទិញដីដំឡើង ដើម្បីម្ហូប អាហារ ។
- ទ្រព្យក៏ទ្រព្យក៏នឹងឃ័ត្រ នោះក៏នឹងអាច ទិញទោអាទិ រូបដាច់ រូបដា កូនសិស្ស និងវិល្លាចម្លាក់និងវិល្លា ។

Drill E. Substitution

- 1. របស់អស់នេះទ្រព្យក៏ទ្រព្យក៏ កម្ពុជា ។
I bought all these things in Cambodia.
- 2. តុនិងទូ នេះទ្រព្យក៏ទ្រព្យក៏ កម្ពុជា ។
I bought this table and wardrobe in Cambodia.
- 3. ទ្រព្យក៏ទ្រព្យក៏នេះទ្រព្យក៏ទ្រព្យក៏ កម្ពុជា ។
I bought this tie in Cambodia.
- 4. សារុងនេះទ្រព្យក៏ទ្រព្យក៏ កម្ពុជា ។
I bought this sarong in Cambodia.
- 5. សារុងនេះ គេផ្ញើរនៅទ្រព្យក៏ទ្រព្យក៏ កម្ពុជា ។
This sarong was made in Cambodia.
- 6. រូបចម្លាក់នេះគេផ្ញើរនៅទ្រព្យក៏ទ្រព្យក៏ កម្ពុជា ។
This sculpture was made in Cambodia.
- 7. ទ្រព្យក៏ទ្រព្យក៏នេះគេផ្ញើរនៅទ្រព្យក៏ទ្រព្យក៏ កម្ពុជា ។
This Angkor automobile was made in Cambodia.
- 8. កៅស៊ូនេះ គេផ្ញើរនៅទ្រព្យក៏ទ្រព្យក៏ កម្ពុជា ។
This chair was made in Cambodia.

Drill F. Multiple Substitution

1. ខ្ញុំចង់ទៅទិញទំនិញនៅទីផ្សារ រយៈពេលមួយ ឬ ពីរ ម៉ោង ដើម្បី រកទិញ អាវប្រាំមួយ ។
2. ខ្ញុំចង់ទៅផ្ទះកាត់ខោអាវ រយៈពេលមួយ ឬ ពីរ ម៉ោង ដើម្បី កាត់ អាវប្រាំមួយ ។
3. ខ្ញុំចង់ទៅផ្ទះលក់ស្រូវ រយៈពេលមួយ ឬ ពីរ ម៉ោង ដើម្បី ទិញ ប្រអប់ប្រាក់ មួយ ឲ្យ ប្រពន្ធខ្ញុំ ។
4. ខ្ញុំចង់ទៅទិញទំនិញនៅទីផ្សារថ្មី រយៈពេលមួយ ឬ ពីរ ម៉ោង ដើម្បី ទិញ ខ្សែ ខ្សែ មួយ ឲ្យ ប្រពន្ធខ្ញុំ ។
5. ខ្ញុំចង់ទៅស្នាក់នៅទីផ្សារ រយៈពេលមួយ ឬ ពីរ ម៉ោង ដើម្បី លក់ វិសា ឲ្យ ប្រពន្ធខ្ញុំ ។
6. ខ្ញុំចង់ទៅសាលាបង្រៀនភាសាខ្មែរ រយៈពេលមួយ ឬ ពីរ ម៉ោង ដើម្បី ចុះ ឈ្មោះ ឲ្យ ប្រពន្ធខ្ញុំ ។
7. ខ្ញុំចង់ទៅទ្រព្យសម្បត្តិ រយៈពេលមួយ ឬ ពីរ ម៉ោង ដើម្បី ទៅ ជួប លោក ឧបនាយក ។

- I want to go to the market for an hour or two to try to find a shirt.
- I want to go to the taylor shop for an hour or two to have a shirt made.
- I want to go to the silver shop for an hour or two to buy a powder box for my wife.
- I want to go to the New Market for an hour or two to buy a necklace for my older sister.
- I want to go to the Cambodian Embassy for an hour or two to get a visa for my wife.
- I want to go to the language school for an hour or two to register my wife's name.
- I want to go to the Foreign Ministry for an hour or two to meet the Minister.

Drill G. Variable Multiple Substitution

1. សំពត់ទាំងអស់ស្រូវនៃទីផ្សារស្រូវ ។
2. អាវទាំងអស់ស្រូវនៃទីផ្សារស្រូវ ។
3. អាវទាំងអស់ស្រូវនៃទីផ្សារស្រូវ និង កាប្យូស ។
4. កំណាត់ដែលខ្ញុំឃើញស្រូវនៃទីផ្សារស្រូវ និង កាប្យូស ។
5. កំណាត់ដែលខ្ញុំឃើញស្រូវនៃទីផ្សារស្រូវ និង កាប្យូស ។
6. ខ្ញុំចង់ទិញកំណាត់ដែលនៃទីផ្សារស្រូវ ។
7. ខ្ញុំចង់ទិញកំណាត់ពីរ ដែលនៃទីផ្សារស្រូវ ។
8. ខ្ញុំចង់ទិញអាវពីរ ដែលនៃទីផ្សារស្រូវ ។
9. ខ្ញុំចង់ទិញអាវពីរ និង កាប្យូស ពីរ ដែលនៃទីផ្សារស្រូវ ។

- All the sampots are made of silk.
- All the shirts are made of cotton.
- All the shirts are made of silk and cotton.
- The cloth I saw is made of silk and cotton.
- The cloth I saw is made of nylon.
- I want to buy tires made of nylon.
- I want to buy two new tires made of nylon.
- I want to buy two pair of new pants made of nylon.
- I just bought two pair of new pants made of nylon.

Drill H. Expansion

1. វិញ្ញាបនបត្រមកជួបខ្ញុំ។
2. វិញ្ញាបនបត្រមកជួបខ្ញុំ។
3. វិញ្ញាបនបត្រមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោងដប់។
4. វិញ្ញាបនបត្រមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោងដប់ព្រឹក។
5. វិញ្ញាបនបត្រមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោងដប់ព្រឹកក្នុង
យើងទៅញ៉ាំការហ្ម។
6. វិញ្ញាបនបត្រមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោងដប់ព្រឹកក្នុង
ទៅញ៉ាំការហ្មនៅអូរិតលមនារម ។
7. វិញ្ញាបនបត្រមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោងដប់ព្រឹកក្នុង
យើងទៅញ៉ាំការហ្មនៅអូរិតលមនារម
ហើយចាំយើងទៅមើលសាលារៀន
ឯកជន។
8. វិញ្ញាបនបត្រមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោងដប់ព្រឹកក្នុង
យើងទៅញ៉ាំការហ្មនៅអូរិតលមនារម
ហើយចាំយើងទៅមើលសាលាឯកជន
និងសាលាវិចិត្រសិល្បៈ ។

- Come meet me tomorrow.
- Please come meet me tomorrow.
- Please come meet me tomorrow at
10 o'clock.
- Please come meet me tomorrow at
10 o'clock in the morning.
- Please come meet me tomorrow at 10
o'clock in the morning; then
we'll go drink coffee.
- Please come meet me tomorrow at 10
o'clock in the morning; then we'll
go drink coffee at the Hotel
Monorom.
- Please come meet me tomorrow at 10
o'clock in the morning; then we'll
go drink coffee at the Hotel
Monorom, and remember, we'll go see
a private school.
- Please come meet me tomorrow at 10
o'clock in the morning; then we'll
go drink coffee at the Hotel
Monorom, and remember, we'll go see
a private school and the School of
Fine Arts.

Drill I. Reduction

1. វិញ្ញាបនបត្រមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោងដប់ព្រឹក
ក្នុងយើងទៅញ៉ាំការហ្មនៅអូរិតលមនារម
ហើយចាំយើងទៅមើលសាលាឯកជននិង
សាលាវិចិត្រសិល្បៈ ។
2. វិញ្ញាបនបត្រមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោងដប់ព្រឹកក្នុង
យើងទៅញ៉ាំការហ្មនៅអូរិតលមនារម
ហើយចាំយើងទៅមើលសាលារៀនឯកជន។
3. វិញ្ញាបនបត្រមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោងដប់ព្រឹកក្នុងយើង
ទៅញ៉ាំការហ្មនៅអូរិតលមនារម ។
4. វិញ្ញាបនបត្រមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោងដប់ព្រឹកក្នុង
យើងទៅញ៉ាំការហ្ម ។
5. វិញ្ញាបនបត្រមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោង១០ព្រឹក។
6. វិញ្ញាបនបត្រមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោង១០ ។
7. វិញ្ញាបនបត្រមកជួបខ្ញុំ។
8. វិញ្ញាបនបត្រមកជួបខ្ញុំ។

- Please come meet me tomorrow at 10
o'clock in the morning; then we'll
go drink coffee at the Hotel
Monorom, and remember, we'll go see
a private school and the School of
Fine Arts.
- Please come meet me tomorrow at 10
o'clock in the morning; then we'll
go drink coffee at the Hotel
Monorom, and remember, we'll go see
a private school.
- Please come meet me tomorrow at 10
o'clock in the morning; then we'll
go drink coffee at the Hotel
Monorom.
- Please come meet me tomorrow at 10
o'clock in the morning; then we'll
go drink coffee.
- Please come meet me tomorrow at 10
o'clock in the morning.
- Please come meet me tomorrow at 10
o'clock.
- Please come meet me tomorrow.
- Come meet me tomorrow.

9. កាលខ្ញុំចេញពីភ្នំពេញ គេមានរោង
 ច្រកស៊ីម៉ង់ រោងច្រកធ្វើបន្ទះក្តារ រោង
 ច្រកធ្វើក្រដាស និងរោងច្រកឆាររលី។

John
 When I left Phnom Penh they had a
 cement factory, a plywood factory,
 a paper factory and sawmills.

10. បាទ ឥឡូវនេះចំនួនរោងច្រកបាន
 កើនឡើងខ្លាំងណាស់។ គេធ្វើស្រា ធ្វើ
 ទ្រាប់វិលរ ធ្វើម្ហូបក៏ប៉ុន្តែ ធ្វើធានឃ្នាំង
 រហូតដល់ ដំឡើងម៉ាស៊ីន និងគ្រឿង ធ្វើ
 គ្រឿងកម្រាម និងច្រមាញ់
 រុញដំកាត រុញដំកាតិដង។

Kon
 Now the number of factories is
 increasing very much. They make
 alcohol, beer, canned food, and
 chinaware. They also assemble
 automobile and tractor bodies,
 make automobile tires, and re-
 fine kerosene and gasoline.

11. នេះគួរឲ្យគោរពសរសើរណាស់។
 ចោកដឹងទេ ក្នុងចំណោមរោងច្រកទាំង
 អស់ មានប៉ុន្មាន ជាដំណើរការ?

John
 This is really praiseworthy. Do
 you know how many of all these
 factories come from foreign aid?

12. រោងច្រកទាំងអស់សព្វថ្ងៃនេះ
 មាន ៣៣ ។ ក្នុងចំណួននេះ មួយភាគបី
 ជាដំណើរការ រួចពីការដំឡើង
 ច្រករបស់រដ្ឋ ឬរបស់ឯកជន។

Kon
 At present all the factories
 number 33. Of this number a
 third come from foreign aid.
 Aside from this there are state
 factories and private factories.

13. រោងច្រកដែលជាដំណើរការ
 គេឲ្យទុនឬឲ្យសំណើ?

John
 The factories which come from
 foreign aid: were they given
 without strings, or what?

14. ដំណើរការនេះមិនមែនមាន
 ដំណើរការឲ្យរបស់ទេ ទាំងអស់នេះ
 គឺជាការឲ្យលុយរដ្ឋ ឬលុយឯកជន
 ដើម្បី គេលក់គ្រឿងម៉ាស៊ីនឲ្យទិញ
 ឬគេឲ្យអ្នកបច្ចេកទេសមកជួយ
 មើលការ។

Kon
 Foreign aid doesn't mean that they
 give things without strings.
 That is, they help by loaning
 money with low interest, they
 sell equipment cheaply, or they
 send technicians to help super-
 vise the work.

15. ដំណឹងអស់នេះធ្វើឲ្យខ្ញុំនឹកទៅភ្នំពេញ
 ណាស់។ កាលណាខ្ញុំបានផ្លាស់ទៅទីនោះ
 ខ្ញុំបរសកម្មជាមួយនឹងមិត្តភក្តិដទៃទៀត
 នៅភ្នំពេញ។

John

All this news makes me long to go
to Phnom Penh. When I am
transferred near Cambodia, I'll
go meet other friends in Phnom
Penh.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. នៅភ្នំពេញគេពង្រីកផ្លូវធំៗហើយ
ស្អាតទីលំនៅ។ In Phnom Penh they are expanding
the streets, and they are clean
too.
- 2. នៅភ្នំពេញគេឃើញផ្លូវធំៗ ហើយ
ស្អាតទីលំនៅ។ In Phnom Penh they see the large
streets, and they are clean too.
- 3. នៅភ្នំពេញគេធ្វើផ្លូវធំៗ ហើយស្អាត
ទីលំនៅ។ In Phnom Penh they are making
streets, and they are clean too.
- 4. នៅភ្នំពេញគេមានផ្លូវធំៗ ហើយស្អាត
ទីលំនៅ។ In Phnom Penh they have large
streets, and they are clean too.
- 5. នៅភ្នំពេញខ្ញុំដឹកកូនតាមផ្លូវធំៗហើយ
ស្អាតទីលំនៅ។ In Phnom Penh I take a cyclo along
large streets, and they are
clean too.
- 6. នៅភ្នំពេញខ្ញុំដើររលុងតាមផ្លូវធំៗហើយ
ស្អាតទីលំនៅ។ In Phnom Penh I go for a walk on the
large streets, and they are clean
too.
- 7. នៅភ្នំពេញគេដាំផ្កាតាមផ្លូវធំៗហើយ
ស្អាតទីលំនៅ។ In Phnom Penh they plant flowers
along the large streets, and they
are clean too.
- 8. នៅភ្នំពេញខ្ញុំបើកទូកតាមផ្លូវធំៗហើយ
ស្អាតទីលំនៅ។ In Phnom Penh I drive along large
streets, and they are clean too.

Drill B. Substitution

- 1. ឥឡូវប្រទេសកម្ពុជាមានសាលារៀន
គ្រប់គ្រាន់ហើយ។ Now Cambodia has sufficient schools.
- 2. ឥឡូវនៅប្រទេសកម្ពុជាមានរោងចក្រ
ដ៏ច្រើន។ Now Cambodia has a lot of factories.
- 3. ឥឡូវនៅប្រទេសកម្ពុជាមានផ្លូវធំៗ
ដ៏ច្រើន។ Now Cambodia has a lot of large
roads.
- 4. ឥឡូវនៅគ្រប់រដ្ឋមានផ្លូវធំៗ ដ៏
ច្រើន។ Now every province has a lot of
large roads.
- 5. ឥឡូវនៅគ្រប់រដ្ឋមានវិលយន្តហោះ
មួយ។ Now every province has one airfield.
- 6. ឥឡូវនៅគ្រប់រដ្ឋមានវិទ្យាល័យ
មួយយ៉ាងតិច។ Now every province has one lycée at
least.
- 7. ឥឡូវនៅគ្រប់រដ្ឋមានសាកលវិទ្យាល័យ។ Now every province has one university.

Drill C. Double Substitution

1. កាលខ្ញុំទៅលើស្រុកកម្ពុជា ខ្ញុំបានទៅ
ឃើញ ជំការ រកស៊ី និង រោងចក្រកង់
ឡាន ។
2. កាលខ្ញុំនៅស្រុកកម្ពុជា ខ្ញុំបានទៅដល់ជំការ
រកស៊ី និង រោងចក្រកង់ ឡាន ។
3. កាលខ្ញុំនៅភ្នំពេញ ខ្ញុំបានទៅរៀនខ្មែរ និង
បរិស្ថាន អង្គការ ។
4. កាលខ្ញុំនៅភ្នំពេញ ខ្ញុំបានទៅដល់វាំង
និង ទៅលើ វិទ្យាស្ថាន ។
5. កាលខ្ញុំនៅភ្នំពេញ ខ្ញុំបានធ្វើការនៅស្ថាន
ទូត និង បរិស្ថាននៅវិទ្យាល័យ ។
6. កាលខ្ញុំនៅវិស៊ីនតាន ខ្ញុំបានធ្វើការនៅស្ថាន
ទូត និង រៀននៅសាកលវិទ្យាល័យ ។
7. កាលខ្ញុំនៅវិស៊ីនតាន ខ្ញុំបានទៅធ្វើការ និង
និង ទៅរៀនផង ។

When I went to visit Cambodia, I went to see the rubber plantations and the tire factory.

When I was in Cambodia I went to look at the rubber plantations and the tire factory.

When I was in Phnom Penh I studied Cambodian and taught English.

When I was in Phnom Penh I went to see the palace and visited Angkor.

When I was in Phnom Penh I worked in the embassy and taught in the lycée.

When I was in Washington I worked in the embassy and studied at the university.

When I was in Washington I worked and studied as well.

Drill D. Substitution

1. ក្នុងរដ្ឋាភិបាលមានអ្នកធ្វើការច្រើន។
2. ក្នុងរោងចក្រមានអ្នកធ្វើការច្រើន។
3. ក្នុងសាលារៀនមានកូនសិស្សច្រើន។
4. ក្នុងមន្ទីរពេទ្យមានវេជ្ជបណ្ឌិតច្រើន។
5. ក្នុងបន្ទាយទាហានមានកាំភ្លើងច្រើន។
6. ក្នុងទំនាក់ទំនងមានអ្នកដឹកជញ្ជូនច្រើន។
7. ក្នុងប្រណាល័យមានសៀវភៅច្រើន។
8. ក្នុងបន្ទប់មានមនុស្សច្រើន។

In every ministry there are a lot of workers.

In every factory there are a lot of workers.

In every school there are a lot of students.

In every school there are a lot of doctors.

In every barracks there are a lot of guns.

In every bus station there are a lot of travellers.

In every library there are a lot of books.

In every room there are a lot of people.

Drill E. Response

MODEL: គ្រូ: រក្សាយបានឯករាជ្យមក គេ
ឃើញអ្វីច្នៃក្នុងស្រុកកម្ពុជា?
(សាលារៀន រោងចក្រ និង
មន្ទីរពេទ្យច្រើន)
សិស្ស: រក្សាយបានឯករាជ្យមក គេ
ឃើញសាលារៀន រោងចក្រ

Teacher: After getting independence. was anything strange seen in Cambodia? (schools, factories, and hospitals)

Student: After getting independence, they saw schools, factories, and hospitals.

និយមន័យពាក្យរៀបចំ

1. រ្រកយបានឯកភាពមកគេបង្កើតឲ្យមានអ្វីនៅក្នុងកន្លែងនេះ? (ធនធានយុវជនភាពសិស្សនិយមន័យមិនទាន់)
2. រ្រកយតើបានឯកភាពមកគេសង់បានអ្វីខ្លះនៅក្នុងតារាងនេះ? (ឱវាទនេះគឺជាគំនិតនៃអ្វីដែលជឿជាក់?)
3. រ្រកយតើបានឯកភាពមកគេសង់បានវាមានអ្វីខ្លះនៅក្នុងតារាង? (វាមានឯកភាព)
4. រ្រកយតើបានទៅលើសន្យាមរាប គេនាំគ្នាធ្វើអ្វី? (ទៅទីលានអង្គរ)
5. រ្រកយតើបានទៅទីលានអង្គរលោកយល់យ៉ាងណា? (ចាត់ទុកជាមួយស្ថាប័នណាស់នៅទីនោះ)

- រ្រកយបានឯកភាពមកគេបង្កើតឲ្យមានធនធានយុវជនភាពសិស្សនិយមន័យមិនទាន់
- រ្រកយតើបានឯកភាពមកគេសង់បានអ្វីខ្លះនៅក្នុងតារាងនេះ? (ឱវាទនេះគឺជាគំនិតនៃអ្វីដែលជឿជាក់?)
- រ្រកយតើបានឯកភាពមក សង់បានវាមានឯកភាព
- រ្រកយតើបានទៅលើសន្យាមរាប គេនាំគ្នាធ្វើអ្វីនៅទីលានអង្គរ
- រ្រកយតើបានទៅទីលានអង្គរលោកយល់យ៉ាងណា? (ចាត់ទុកជាមួយស្ថាប័នណាស់នៅទីនោះ)

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ : ឱវាទនេះមាននៅក្នុងតារាងអ្វីខ្លះ? (ឱវាទនេះគឺជាគំនិតនៃអ្វីដែលជឿជាក់)

សិស្ស: បានឱវាទនេះមាននៅក្នុងតារាងអ្វីខ្លះ? (ឱវាទនេះគឺជាគំនិតនៃអ្វីដែលជឿជាក់)

Teacher: Now what things do the factories make? (make cement, plywood, liquor and canned foods)

Student: Now they have factories that make cement, plywood, liquor and canned foods.

1. ឱវាទនេះមាននៅក្នុងតារាងអ្វីខ្លះ? (ទៅទីលានអង្គរ រៀបចំស្ថានភាពសិស្ស)
2. ឱវាទនេះមានប្រសិទ្ធភាពអ្វីខ្លះ? (ឱវាទនេះគឺជាគំនិតនៃអ្វីដែលជឿជាក់)
3. ឱវាទនេះមានអ្វីក្នុងការ រៀបចំ? (រៀបចំស្ថានភាពសិស្ស លើសពីនេះទៀត)
4. ឱវាទនេះមានសារៈសំខាន់ណាមួយអ្វីខ្លះ? (វាមានសារៈសំខាន់ណាមួយ ប្រសិនបើយើងមិនមានវាទេ)
5. ឱវាទនេះមានអ្វីខ្លះនៅក្នុងតារាង? (វាមានសារៈសំខាន់ណាមួយ ប្រសិនបើយើងមិនមានវាទេ)

- បាន ឱវាទនេះមាននៅក្នុងតារាងអ្វីខ្លះ? (ឱវាទនេះគឺជាគំនិតនៃអ្វីដែលជឿជាក់)
- បាន ឱវាទនេះមានប្រសិទ្ធភាពអ្វីខ្លះ? (ឱវាទនេះគឺជាគំនិតនៃអ្វីដែលជឿជាក់)
- បាន ឱវាទនេះមានអ្វីក្នុងការ រៀបចំ? (រៀបចំស្ថានភាពសិស្ស លើសពីនេះទៀត)
- បាន ឱវាទនេះមានសារៈសំខាន់ណាមួយអ្វីខ្លះ? (វាមានសារៈសំខាន់ណាមួយ ប្រសិនបើយើងមិនមានវាទេ)
- បាន ឱវាទនេះមានអ្វីខ្លះនៅក្នុងតារាង? (វាមានសារៈសំខាន់ណាមួយ ប្រសិនបើយើងមិនមានវាទេ)

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ : គេធ្វើអ្វីទៀតទេ លើក្រៅពីធ្វើកែវ?
 (ធ្វើធាន និង ចិន្តា?)
 សិស្ស: បាទ លើក្រៅពីធ្វើកែវ គេធ្វើធាន និង
 ចិន្តាផងដែរ ។

Teacher: Do they make anything besides glasses? (dishes and vases)

Student: Besides (making) glasses they make dishes and vases too.

1. គេធ្វើអ្វីទៀតទេ លើក្រៅពីធ្វើកង់ឡាន?
(ធ្វើកង់ធម្មតា និង រោងចក្រកង់)
2. គេធ្វើអ្វីទៀតទេ លើក្រៅពីដំឡើងទ្រព្យកម្ម?
(ដំឡើងម៉ាស៊ីនឡាន ឡាន និង គូរមាត់)
3. គេធ្វើអ្វីទៀតទេ លើក្រៅពីធ្វើប្រកប៉ុម?
(ធ្វើស្រា និង ឡាប៊ីយែរ)
4. គេធ្វើអ្វីទៀតទេ លើក្រៅពីធ្វើទ្រូងទឹក?
(ធ្វើទ្រូងបាយ និង ក្របី)
5. គេធ្វើអ្វីទៀតទេ លើក្រៅពីដាំដំណាំដំឡើង?
(ដាំដំណាំផ្សេងៗ និង ដាំដំណាំដំឡើងផ្សេងៗ)

- បាទ លើក្រៅពីធ្វើកង់ឡាន គេធ្វើកង់ធម្មតា និង
 រោងចក្រកង់ ។
- បាទ លើក្រៅពីដំឡើងទ្រព្យកម្ម គេដំឡើង
 ម៉ាស៊ីនឡាន ឡាន និង គូរមាត់ ។
- បាទ លើក្រៅពីធ្វើប្រកប៉ុម គេធ្វើស្រា និង
 ឡាប៊ីយែរ ។
- បាទ លើក្រៅពីធ្វើទ្រូងទឹក គេធ្វើទ្រូងបាយ
 និង ក្របី ។
- បាទ លើក្រៅពីដាំដំណាំដំឡើង គេដាំដំណាំផ្សេងៗ
 និង ដាំដំណាំដំឡើងផ្សេងៗ ។

Drill H. Expansion with Substitution

MODEL: គ្រូ: តាមរលាកស្មានគេធ្វើរោងចក្រ
 ចេញនោះហើយអង្គុយ?
 (ចាប់ផ្តើមការ)
 សិស្ស: ហើយគេនឹងចាប់ផ្តើមការទិ
 ណា?

Teacher: When do you think they'll build that factory? (start to work)

Student: And what month will they start to work?

1. តាមរលាកស្មានគេធ្វើរោងចក្រចេញនោះហើយ
អង្គុយ? (អាចរៀនបាន)
2. តាមរលាកស្មានគេធ្វើរោងចក្រចេញនោះហើយ
អង្គុយ? (ដើមរដូវវស្សា)
3. តាមរលាកស្មានគេធ្វើរោងចក្រចេញនោះហើយអង្គុយ?
(ដើមរដូវប្រាំង)
4. តាមរលាកស្មានគេធ្វើរោងចក្រចេញនោះហើយអង្គុយ?
(ចាប់ផ្តើមការ)
5. តាមរលាកស្មានគេធ្វើរោងចក្រចេញនោះហើយអង្គុយ?
(ចូលរដូវវស្សា)

- ហើយគេអាចរៀនបានទិណា?
- ហើយគេដើមរដូវវស្សាទិណា?
- ហើយគេដើមរដូវប្រាំងទិណា?
- ហើយគេចាប់ផ្តើមការទិណា?
- ហើយគេចូលរដូវវស្សាទិណា?

Drill I. Expansion

- 1. គេបានបង្កើតឲ្យមានរោងចក្ររុច្ចឹម។ They have established many factories.
- 2. នៅប្រទេសកម្ពុជានៅគេបានបង្កើតឲ្យមានរោងចក្ររុច្ចឹម។ They have established many factories in Cambodia.
- 3. តាំងពីបានឯករាជ្យគេនៅប្រទេសកម្ពុជានៅគេបានបង្កើតឲ្យមានរោងចក្ររុច្ចឹម។ Since gaining independence they have established many factories in Cambodia.
- 4. តាំងពីបានឯករាជ្យគេនៅប្រទេសកម្ពុជានៅគេបានបង្កើតឲ្យមានរោងចក្ររុច្ចឹមនិងសម្ភារបស់សំខាន់ៗរុច្ចឹមយ៉ាង។ Since gaining independence they have established many factories in Cambodia which manufacture many kinds of important products.
- 5. តាំងពីបានឯករាជ្យគេនៅប្រទេសកម្ពុជានៅគេបានបង្កើតឲ្យមានរោងចក្ររុច្ចឹមនិងសម្ភារបស់សំខាន់ៗរុច្ចឹមយ៉ាងសំរាប់ការត្រូវការរបស់ជនជាតិ។ Since gaining independence they have established many factories in Cambodia which manufacture many kinds of important products used for the needs of the people.

Drill J. Reduction

- 1. តាំងពីបានឯករាជ្យគេនៅប្រទេសកម្ពុជានៅគេបានបង្កើតឲ្យមានរោងចក្ររុច្ចឹមនិងសម្ភារបស់សំខាន់ៗរុច្ចឹមយ៉ាងសំរាប់ការត្រូវការរបស់ជនជាតិ។ Since gaining independence they have established many factories in Cambodia which manufacture many kinds of important products used for the needs of the people.
- 2. តាំងពីបានឯករាជ្យគេនៅប្រទេសកម្ពុជានៅគេបានបង្កើតឲ្យមានរោងចក្ររុច្ចឹមនិងសម្ភារបស់សំខាន់ៗរុច្ចឹមយ៉ាង។ Since gaining independence they have established many factories in Cambodia which manufacture many kinds of important products.
- 3. តាំងពីបានឯករាជ្យគេនៅប្រទេសកម្ពុជានៅគេបានបង្កើតឲ្យមានរោងចក្ររុច្ចឹម។ Since gaining independence they have established many factories in Cambodia.
- 4. នៅប្រទេសកម្ពុជានៅគេបានបង្កើតឲ្យមានរោងចក្ររុច្ចឹម។ They have established many factories in Cambodia.
- 5. គេបានបង្កើតឲ្យមានរោងចក្ររុច្ចឹម។ They have established many factories.

UNIT 79

BASIC DIALOGUE

1.	<p style="text-align: right; margin-bottom: 0;"><u>Nancy</u></p> <p>ដំរាបសួរលោកស្រី លោកស្រីយល់
យោបល់ខ្ញុំបន្តិចបានទេ?</p> | <p>Hello, Sroh. Can you give me a
little suggestion?</p> |
|----|---|--|
2.	<u>Sroh</u> បាទមានអី លោកស្រីមានការអី?	All right. What's the matter?
3.	<p style="text-align: right; margin-bottom: 0;"><u>Nancy</u></p> <p>ចាំ ខ្ញុំកំពុងរៀនរៀបចំអីវ៉ាន់យក
នៅភ្នំពេញ។ លោកស្រីប្រាប់ខ្ញុំបានទេ ខ្ញុំ
គួរយកអី ទុកអី?</p> | <p>I'm getting things ready to take to
Phnom Penh. Can you tell me what
I should take, and what I should
leave behind?</p> |
|----|---|--|
4.	<p style="text-align: right; margin-bottom: 0;"><u>Sroh</u></p> <p>ការនេះបើលោកស្រីមិនចង់បោក
ទ្រើន លោកស្រីយកទៅអីវ៉ាន់បន្តិច
បន្តួចទៅបានហើយ ដូចជាប្រដាប់ប្រដាប់
ផ្សេងៗ ឬប្រដាប់ទ្រើនផ្សេងៗ។</p> | <p>In this case, if you don't want a
lot of trouble, take only a few
things, like various appliances
for use in the house.</p> |
|----|---|--|
5.	<u>Nancy</u> ដូចជាមានផ្លាស់អីវ៉ាន់?	Like china and things like that?
6.	<p style="text-align: right; margin-bottom: 0;"><u>Sroh</u></p> <p>បាទ បើយល់របស់នេះទៀត លោក
ស្រីមិនបាច់យកទៅក៏បាន ព្រោះនៅភ្នំ
ពេញគេមានលក់របស់អស់នេះល្អៗដែរ។</p> | <p>These things you don't need to take
either, because in Phnom Penh
they sell all these things and
they're pretty too.</p> |
|----|---|---|
7.	<u>Nancy</u> គេលក់ថ្លៃទេ?	Are they expensive?
8.	<p style="text-align: right; margin-bottom: 0;"><u>Sroh</u></p> <p>ទេ គេលក់ថ្លៃថោក ព្រោះគេ
មានរោងចក្រប្រាកដ រៀបចំរបស់អស់នេះ
នៅក្នុងប្រទេស។</p> | <p>No. They sell them cheap because
they have factories which
make all these in the country.</p> |
|----|--|--|
9.	<p style="text-align: right; margin-bottom: 0;"><u>Nancy</u></p> <p>រាងក្នុងប្រទេសលក់ ខ្ញុំអាចឲ្យក្រុម
ហ៊ុនដឹកទៅអីវ៉ាន់ ទុកអីវ៉ាន់ខ្ញុំនៅក្នុងឃ្នាមរោង។</p> | <p>In that case it'll be convenient. I
can have the transfer company put
my things in storage in their
warehouse.</p> |
|----|---|---|

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. សុំទោស លោកស្រីយល់ឲ្យឃាបល់ខ្ញុំបន្តិច
បានទេ? Excuse me, would you help me think a little bit.
- 2. សុំទោស លោកស្រីយល់ឲ្យបង្កើនខ្ញុំបន្តិចបាន
ទេ? Excuse me, would you help me put the house in order a little bit.
- 3. សុំទោស លោកស្រីយល់ឲ្យងារខ្ញុំបន្តិចបាន
ទេ? Excuse me, would you help me work a little bit.
- 4. សុំទោស លោកស្រីយល់ឲ្យយកវត្ថុខ្ញុំបន្តិច
បានទេ? Excuse me, would you help me carry the things a little bit.
- 5. សុំទោស លោកស្រីយល់ឲ្យបរិវារវត្ថុខ្ញុំបន្តិច
បានទេ? Excuse me, would you help me prepare the things a little bit.
- 6. សុំទោស លោកស្រីយល់ឲ្យហៅស៊ីក្លូខ្ញុំបន្តិចបាន
ទេ? Excuse me, would you help me call a cyclo a little bit.
- 7. សុំទោស លោកស្រីយល់ឲ្យមើលកូនខ្ញុំបន្តិច
បានទេ? Excuse me, would you help me look after the children a little bit.
- 8. សុំទោស លោកស្រីយល់ឲ្យទិញសៀវភៅខ្ញុំ
បន្តិចបានទេ? Excuse me, would you help me buy books a little bit.

Drill B. Substitution

- 1. ឆ្នុះណាមានលក់ចម្រុះជុំនិចហ្ន៎? Which store has gas stoves for sale?
- 2. ឆ្នុះណាមានលក់ទូរឹកកក? Which store has refrigerators for sale?
- 3. ឆ្នុះណាមានលក់កង់ល្អឬទេ? Which store has good tires for sale?
- 4. ឆ្នុះណាមានលក់សៀវភៅអង់គ្លេស? Which store has English books for sale?
- 5. ឃុំណាណាមានលក់សៀវភៅអង់គ្លេស? Which book store has English books for sale?
- 6. ឃុំណាណាមានលក់កាត់សត្វនិងសៀវភៅ
វិទ្យាសាស្ត្រ? Which book store has French news-
papers and magazines for sale?
- 7. នៅឃុំណាណាមានលក់កាត់សត្វនិងសៀវភៅ
វិទ្យាសាស្ត្រ? Where are French newspapers and
magazines for sale?
- 8. នៅឃុំណាណាមានលក់ទូរឹកនិងកង់? Where are beds and wardrobes for sale?

Drill C. Substitution

- 1. លោកមិនបាច់យកវត្ថុទាំងនោះទេ គេ
មានរបស់លក់នៅឯទីនោះមិនទេ ។
You don't have to take things;
they have many things to sell
there.
- 2. លោកមិនបាច់ឲ្យគាត់ទៅទេ គេមាន
មនុស្សនៅឯទីនោះមិនទេ ។
You don't have to let him go;
they have many people there.
- 3. លោកមិនបាច់យករទេះទេ គេមាន
គ្រឿងស្រីក្នុងទីនោះមិនទេ ។
You don't have to take the car;
they have many cyclos there.
- 4. លោកមិនបាច់ផ្ញើសៀវភៅទៅទេ គេ
មានសៀវភៅលក់មិនទេ នៅឯទីនោះ ។
You don't have to send the book;
they have many books for sale
there.
- 5. លោកមិនបាច់កាត់ខោអាវច្រើនទេ គេ
មានអ្នកកាត់ខោអាវនៅឯទីនោះមិនទេ ។
You don't have to have a lot of
clothes made; they have many
tailors there.
- 6. លោកមិនបាច់ទិញផ្លែឈើយកទៅផ្លែ
ទេ គេមានអ្នកលក់ផ្លែឈើនៅឯទីនោះមិនទេ ។
You don't have to buy fruit to
take along; they have many cake
sellers there.
- 7. លោកមិនបាច់អនុញ្ញាតទៅទេ គេមាន
អ្នកធ្វើការនៅឯទីនោះមិនទេ ។
You don't have to go; they have
many workers there.
- 8. លោកមិនបាច់ទូរស័ព្ទទេ គេ
មានលក់នៅឯទីនោះមិនទេ ។
You don't have to telephone; they
have many to sell there.

Drill D. Multiple Substitution

- 1. ខ្ញុំប្រទេតនឹងរកជួលផ្ទះនៅឯទីនោះ
ជិតកន្លែងធ្វើការ ។
I will try to rent a "compartment
house" near my place of work.
- 2. ខ្ញុំប្រទេតនឹងរកទិញផ្ទះនៅឯទីនោះ
ឆ្ងាយពីកន្លែងលក់ទំនិញ ។
I will try to buy a "compartment
house" far from where things are
sold.
- 3. ខ្ញុំប្រទេតនឹងទិញដីមួយនៅឆ្ងាយ
ពីទីក្រុង ។
I will try to buy a piece of land
far from the city.
- 4. ខ្ញុំប្រទេតនឹងរកទិញផ្ទះមួយនៅជិត
ស្ថានទូត ។
I will try to buy a house near the
embassy.
- 5. ខ្ញុំប្រទេតនឹងរកទិញរទេះមួយនៅពេល
ខ្ញុំទៅដល់ ។
I will try to buy a car when I
arrive.
- 6. ខ្ញុំប្រទេតនឹងជួលរទេះមួយនៅពេលខ្ញុំ
នៅភ្នំពេញ ។
I will try to rent a car when I'm
in Phnom Penh.
- 7. ខ្ញុំប្រទេតនឹងរកជួលវ៉ែនមួយនៅពេលខ្ញុំ
ទៅភ្នំពេញ ។
I will try to rent a bicycle when
I arrive in Angkor Wat.
- 8. ខ្ញុំប្រទេតនឹងរកជួលបន្ទប់មួយនៅពេលខ្ញុំ
ទៅភ្នំពេញ ។
I will try to rent a room when I

នៅទីកន្លែងនោះ ៤

work there.

Drill E. Equivalence

1. កាលណាខ្ញុំនៅទីនេះក្នុងពេលបណ្តុះបណ្តាលខ្ញុំនឹង
បកទម្រង់ខ្ញុំ ។
2. កាលណាខ្ញុំជួបគាត់ខ្ញុំនឹងជិះរាបគាត់ ។
3. កាលណាខ្ញុំឃើញគាត់ខ្ញុំនឹងឲ្យគាត់ ។
4. កាលណាវាមកខ្ញុំនឹងប្រាប់វា ។
5. កាលណាខ្ញុំទៅខ្ញុំនឹងរក្សាជិះ ។

- និយមន័យនៅទីនេះក្នុងពេលបណ្តុះបណ្តាលខ្ញុំនឹងបកទម្រង់ខ្ញុំ ។
- និយមន័យជួបគាត់ខ្ញុំនឹងជិះរាបគាត់ ។
- និយមន័យឃើញគាត់ខ្ញុំនឹងឲ្យគាត់ ។
- និយមន័យវាមកខ្ញុំនឹងប្រាប់វា ។
- និយមន័យខ្ញុំទៅខ្ញុំនឹងរក្សាជិះ ។

Drill F. Transformation

1. ខ្ញុំចង់ទិញត្បូងកៅស៊ូធម្មយ ។
2. គាត់ចង់បានច្រក្តាន់និកហ្នួតសម្បយ ។
3. ខ្ញុំចង់បានទំនាក់ទំនងមួយ ។
4. ខ្ញុំចង់ទិញទឹកធម្មយ ។
5. ខ្ញុំចង់ជួសវិញមួយរូប ។

- លោកមានត្បូងកៅស៊ូធម្មយទេ?
- លោកមានច្រក្តាន់និកហ្នួតសម្បយទេ?
- លោកមានទំនាក់ទំនងសក់ទេ?
- លោកមានទឹកធម្មយទេ?
- លោកមានវិញមួយរូបទេ?

Drill G. Response

MODEL: ត្រូវ : ម្តេចក៏លោកយកទំនាក់ទំនងទៅទ្រូង
ឆ្នេះ? (របស់)

Teacher: How come you're taking so many things? (things)

សិស្ស: បាទទេ នេះជារបស់និយមន័យទ្រូងការ
ភ្លេងទេ ។ របស់ឯទៀតខ្ញុំនឹងទិញ
នៅភ្នំពេញ ។

Student: No, these are just the things I need right away. The other things I'll buy in Phnom Penh.

1. ម្តេចក៏លោកយកសៀវភៅទៅទ្រូង
ឆ្នេះ? (សៀវភៅ)
2. ម្តេចក៏លោកយកទារកទៅទ្រូងឆ្នេះ?
(ទារក)
3. ម្តេចក៏លោកយកស្រីយកបានឆ្នាំទៅទ្រូងឆ្នេះ?
(បានឆ្នាំ)
4. ម្តេចក៏លោកយកត្បូងកៅស៊ូទៅទ្រូងឆ្នេះ?
(របស់)
5. ម្តេចក៏លោកយកទឹកទៅទ្រូងឆ្នេះ?
(ទឹកស្រី)

- បាទទេ នេះជារបស់និយមន័យទ្រូងការភ្លេងទេ
សៀវភៅឯទៀតខ្ញុំនឹងទិញនៅភ្នំពេញ ។
- បាទទេ នេះជារបស់និយមន័យទ្រូងការភ្លេងទេ
ទារកឯទៀតខ្ញុំនឹងទិញនៅភ្នំពេញ ។
- បាទទេ នេះជារបស់និយមន័យទ្រូងការភ្លេងទេ
បានឆ្នាំឯទៀតខ្ញុំនឹងទិញនៅភ្នំពេញ ។
- បាទទេ នេះជារបស់និយមន័យទ្រូងការភ្លេងទេ
របស់ឯទៀតខ្ញុំនឹងទិញនៅភ្នំពេញ ។
- បាទទេ នេះជារបស់និយមន័យទ្រូងការភ្លេងទេ
ទឹកស្រីឯទៀតខ្ញុំនឹងទិញនៅភ្នំពេញ ។

Drill J. Reduction

- 1. គេមានរោងទុក្ខពូកែប្រើជានិច្ចច្រើនបំផុត
 រៀបចំផ្សេងៗមានដូចជាកែវ ធានដំបូល និង
 គុណភាពយ៉ាងល្អប្រសើរមិនធ្លាក់ចុះ
ប្រទេស ខ្មែរ ។
 There are a lot of factories making
 various utensils such as pots,
 glasses, and dishes of excellent
 quality unsurpassed by foreign
products.
- 2. គេមានរោងទុក្ខពូកែប្រើជានិច្ចច្រើនបំផុត
 រៀបចំផ្សេងៗមានដូចជាកែវ ធានដំបូល
 និងគុណភាពយ៉ាងល្អប្រសើរ ។
 There are a lot of factories making
 various utensils such as pots,
 glasses, and dishes of excellent
quality.
- 3. គេមានរោងទុក្ខពូកែប្រើជានិច្ចច្រើនបំផុត
 រៀបចំផ្សេងៗមានដូចជាកែវ ធានដំបូល ។
 There are a lot of factories making
 various utensils such as pots,
glasses, and dishes.
- 4. គេមានរោងទុក្ខពូកែប្រើជានិច្ចច្រើនបំផុត
 រៀបចំផ្សេងៗ ។
 There are a lot of factories making
various utensils.
- 5. គេមានរោងទុក្ខពូកែប្រើជានិច្ចច្រើនបំផុត
 រៀបចំផ្សេងៗ ។
 There are a lot of factories making
utensils.
- 6. គេមានរោងទុក្ខពូកែប្រើជានិច្ច ។
 There are a lot of factories.
- 7. គេមានរោងទុក្ខពូកែ ។
 There are factories.

UNIT 80

NARRATION

1. លោកប៉ូលជាកូនម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកទេសចរ ៦១នាក់ដែលបានទៅបរទេសកម្ពុជា។
2. លោកមិនមានទំនាក់ទំនងទៅជួបជុំមិត្តភក្តិខ្មែរណាម្នាក់នោះទេ។
3. គាត់មកពីរ៉ាង្គូនទៅភ្នំពេញ។
4. នៅនោះគាត់បានទៅមើលអង្គរវិហាររស់មួយអាទិត្យ។
5. លោកប៉ូលបានទៅមើលវិញប្រាសាទផ្សេងៗ ហើយគាត់ស្អាញ់ប្រាសាទបន្ទាយស្រី ណាស់ទ្រព្យសម្បត្តិវេទនាសាលាស្រីផង។
6. នៅតាមកំពែងអង្គរគាត់ក៏ឃើញអ្នកស្រុកស្រីផង ហើយទេសាណៈស្រីផងទ្រព្យសម្បត្តិវេទនាសាលាស្រីផង។
7. លោកប៉ូលនឹកឆ្ងល់មិនចេះចប់ថា តើខ្មែរចាស់ៗ គេស្រីអង្គរវិហារមែន? ទ្រព្យសម្បត្តិវេទនាសាលាស្រីផង។
8. តើទ្រព្យសម្បត្តិវេទនាសាលាស្រីផងមានស្ថាបត្យកម្មទេ? ។
9. នៅនេះគាត់បានទៅមើលវិញកន្លែងផ្សេងៗ មានសារបន្ទីរជាតិ ភ្នំពេញផង។
10. វិញគាត់ទៅមើលវិញប្រាសាទវិហារ វិសិលមានវិហារក្រាលស្រូវវិញប្រាកដ ភ្នំពេញផងមាន បុរាណវិសិលមានក្បាច់សាលបុរាណវិសិលផង។

1. Paul is a tourist among other tourists who have gone to visit Cambodia.
2. He still has not had the opportunity to go look for a single Cambodian friend.
3. He came from Rangoon directly to Siem Reap.
4. There he had the opportunity to go see Angkor Wat for a whole week.
5. Paul went to see many different monuments and he likes Banteay Srey very much because the sculptures are still very pretty.
6. Along the walls of Angkor he also saw that the sculpture is beautiful, and smooth too, because whoever goes to see it always touches and rubs it.
7. Paul constantly wonders how the ancient Khmer could build Angkor because he sees stones placed one on top of the other without even having cement.
8. Now the Cambodian Tourist Office has brought him to Phnom Penh.
9. Here he can go see various places, the National Museum and the Palace, for example.
10. Tomorrow he will go to see the Preah Keo Pagoda, in which the floor is completely tiled in silver, and he will see the Independence Monument, which has been decorated by mixing the ancient with the modern.

1. នៅភ្នំពេញគេមិនពិបាកទិញទ្រូងប្រាក់ គំណាត់សំពត់ប្របូបចម្លាក់ផ្សេងៗនានានោះទេ ។
2. ទ្រូងប្រាក់ ផ្ទះលក់តូចៗ ឯទៀត គេអាចទៅមើលទាក់ទិនផងដែរ ។ ប្រសិនបើ ជិវ្យាវចាន់ ជិវ្យាវថ្មី សណ្ឋាគារ គុណ្ណៈ គឺ បន្ទប់លក់របស់នៅសាលាវិចិត្រសិល្ប៍ ។
3. គេអាចទិញប្រអប់ប្រាក់ សំពត់ហោល សារុង ឬប្រាក់វាត់ស្បែក ។
4. ប្របូបចម្លាក់ផ្សេងៗ ផ្កាអំពីភ្នំ ឆ្មារ គឺ ប្រឺមី ឬ ធុន ផ្សេងៗ ។
5. ទ្រូងប្រាក់របស់ទាំងនេះគេអាចទិញទ្រូងប្រាក់សម្រាប់ស្រីៗ ប្រអប់ដាក់ម្សៅលាបមុខ ទ្រូង គឺ ប្រឺមី មានរូបផ្កា ឬ រូបសត្វផ្សេងៗ ។
6. គេមានលក់ប្របូបចម្លាក់តូចៗ ឯទៀត ប្រអប់ប្រាក់ គឺ ប្រឺមី ឬ ធុន ផ្សេងៗ ។
7. បើគេចង់ទៅទិញរបស់ទាំងនេះនៅសាលាវិចិត្រសិល្ប៍ គេអាចទៅមើលទាក់ទិនចម្លាក់ ឬ អ្នកត្រួតពិនិត្យ ។
8. អ្នកទាំងនោះជានិស្សិត រិតនិលកាលណាគេរៀនចប់ គេនឹងរចនាទៅធ្វើជានិស្សិត ឯកជន ទៀតផង ។

1. In Phnom Penh it is not difficult to buy silver articles, sampot cloth, or various sculptures.
2. Besides the other small businesses, they can go look in four large places, the Old Market, the New Market, the Kossamak Hotel, and the salesroom of the School of Fine Arts.
3. They can buy silver boxes, sampot houl, sarongs, or silk ties.
4. There are a lot of various carvings made of ivory, copper, and wood.
5. Besides all these things they can buy silver belts for ladies, compacts, gold necklaces and pendants made in the shapes of various animals.
6. They offer for sale small sculptures such as apsaras and Cambodian orchestras, for example.
7. If they want to go buy all these things in the School of Fine Arts they can go watch the sculptors or the weavers.
8. All these people are students until the time they have finished studying and leave to be private artisans.

1. នៅក្នុងពេញក៏ដូចនៅទីក្រុងនិងខេត្តផ្សេងទៀតនិង ការរៀបចំទីក្រុងឲ្យបានស្អាតជាការប្រក្រតីនៃទ្រព្យរស់នៅ តាំងពីតាំងប្រទេសនិងបានឯករាជ្យមក។
2. គេពង្រឹងកម្មវិធីសាងសង់ហើយទីក្រុងក៏ដូចជាកម្មវិធីនិងផ្សេងទៀត។
3. ចំនួនមហាវិថីក៏មានកាន់តែច្រើននិងហើយផ្លូវបំប្រែផ្សេងៗក៏មានខ្លះទៀតនិងសិរីភ័យក្នុងកន្លែង។
4. នៅតាមក្រុងនិងភូមិគ្រប់គ្រងសាលារៀន ឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ហើយនៅក្នុងពេញនិងខេត្តខ្លះគេបង្កើតឲ្យមានមហាវិទ្យាល័យ។
5. ខាងវិទ្យាសាស្ត្រព្រះគមនាចំនួនទូទាំងស្រុក គឺសាងប្រឡងនិងមន្ទីរពេទ្យសាងសង់និងបង្កើន។
6. ខាងឧស្សាហកម្មប្រទេសកម្ពុជាក៏មានជំហានលឿនណាស់និង។
7. តើនឹងបន្តឯករាជ្យគេបង្កើនឃើញមានរោងឧស្សាហកម្មផ្សេងៗខាងទេស។
8. សព្វថ្ងៃគេឃើញមានរោងចក្រធ្វើរបស់ទ្រព្យសាស្ត្រនិងផ្សេងៗសិរីភ័យក្នុងកន្លែង។
9. ក្នុងចំណោមរោងចក្រទេស មួយភាគបីជាជំនួយបរទេស រហូតតែនោះគឺជារោងចក្ររបស់រដ្ឋប្រទេសឯករាជ្យ។
10. ការលូតលាស់នេះធ្វើឲ្យអ្នកនិយមស្តាប់ស្តាប់ស្រុកនិងតើនឹងបន្តក្នុងក្រុងណាស់។

1. Since Cambodia became independent , Phnom Penh, like other Cambodian cities, has constantly been active in keeping itself clean.
2. They are expanding the main roads and enlarging the cities also.
3. The number of universities is getting larger and larger, and other roads are also expanding almost everywhere .
4. In the sroks and villages they are building schools so as to have enough, and in Phnom Penh and some provinces they are establishing universities.
5. As for health, they have a number of pharmacies, health centers, and hospitals even in the remote villages.
6. In industry, Cambodia has also made quick strides.
7. At present they have factories making various equipment of almost all kinds.
8. Among these factories, one third are foreign aid.
9. Besides that there are state and private factories.
10. This expansion would surprise people who knew Cambodia before.

1. លោកស្រីម្នាក់ដែលរៀបចំទៅធ្វើការ ឯភ្នំពេញបានសួរចិន្តា តាត្រូវយកអ្វីទៅខ្លះ ។
2. ខ្ញុំម្នាក់បានប្រាប់តាតថា មិនបាច់យកអ្វីទាំងអស់ទេ គ្រាន់តែយកមក ។
3. លោកស្រីអាចយកសំលៀកបំពាក់ខ្លះក្នុងខែរដូវវស្សា ខ្លះទៀតដែលអាចយកមកបាន ។
4. បាន ប្រាប់ខ្ញុំដែរ មិនបាច់យកទេ ព្រោះនៅឯទីនោះគេមានរបស់អស់វិសិទ្ធិ ហើយ ទំហំក៏ធំ ។
5. នៅក្រុងខ្មែរមានរោងចក្រប្រើប្រាស់ធនធានមិនចាញ់របស់ពីបរទេសឯទៀតទេ ។
6. បើលោកស្រីនៅលើផ្ទះដែលមានតុទ្រុឌស្រាប់នោះ ក៏កាន់តែស្រួលទៅទៀត ។
7. គេមានតុទ្រុឌពីឈើយ៉ាងល្អ មានតុក្រុងនិងកៅស៊ូ ផ្ទះក៏មានតុតាមរបៀបសម័យ បុរាណមិនខ្វះ ។
8. បើលោកស្រី អញ្ជើញទៅនៅលើផ្ទះសំបាប់ត្រូវអ្នកដឹកទំនិញទៅកាន់ទីនោះស្រួលណាស់ ព្រោះ គេមានក្រឡឹងរូបនិមិត្តនិងវ៉ាន់នៅលើផ្ទះ ។
9. បើលោកស្រីចង់ជួលបន្ទប់ ឬជួលផ្ទះដែលមានតុទ្រុឌ នោះលោកស្រីអាចរៀបចំផ្ទះ តាមចិត្តបាន ។
10. ដូច្នេះ គឺគេអាចរៀបចំ តាមរបៀបខ្មែរ ឬរបៀបអាមេរិក បានហើយ ដោយសេរីណាស់ ។

1. A lady who is preparing to go to work in Phnom Penh asks what things she must take.
2. A Cambodian tells her that she needn't take a lot of things; taking them would only make things difficult.
3. The lady can take clothes for the hot months and some other things which are necessities.
4. She needn't take dishes and various pots because they have all these things; they're nice and they're cheap too.
5. In Cambodia they have factories which make all these things, which are not inferior to foreign products.
6. If the lady is going to rent a house which already has furniture, so much the easier.
7. They have tables and cabinets made from good wood; they have mattresses and chairs made of foam rubber in both the modern and ancient style, and there are a lot of them.
8. If the lady goes to live in a house only for American officials it would be very easy, because they have many appliances installed in each house or apartment.
9. If she wants to rent an apartment or a "compartment house" which doesn't have furniture, she can fix up the house as she wishes.
10. Thus, she can fix up the house in the Cambodian style or specially in the American style.

UNIT 81

BASIC DIALOGUE

1. John
 ជំរាបសួរលោកសារ៉ូ លោកទៅ
 ណាណាស់?
 Hello, Sarom. Where are you going?

2. Sarom
 ខ្ញុំទៅផ្ទះ។ ខ្ញុំទើបនឹងវត្តភ្នំ
 មកពីវាលយន្តហោះ។
 I'm going home. I'm just returning
 from the airport.

3. John
 លោកទៅជួបអ្នកណាមួយទេ?
 Did you meet someone?

4. Sarom
 ទេ ខ្ញុំនឹងយកខ្ញុំទៅជួបវាលយន្តហោះ។
 No, I took my younger brother to get
 a plane.

5. John
 អូ អញ្ចឹង! គេទៅរៀនអ្វី?
 Is that so? What's he going to study?

6. Sarom
 វាទៅរៀនខាងវិស្វកម្មនៅ
 វិទ្យាល័យ កូណែល ។
 He's going to study engineering at
 Cornell.

7. John
 គេទៅរៀនបន្ទាន់ឆ្នាំ?
 How many years is he going to study?

8. Sarom
 វាបានរាប់ហានរូបករណ៍តែមួយឆ្នាំ
 ទេ ប៉ុន្តែបើវាទៅរៀនល្អគេនឹងបន្ត អាហារ
 រូបករណ៍ទ្វេឆ្នាំទៀត។
 He got a scholarship for just one
 year, but if he studies well they
 will extend the scholarship.

9. John
 នៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាកល
 វិទ្យាល័យទេ?
 Are there universities in Cambodia?

10. Sarom
 បាទ និទ្ទេសនៅភ្នំពេញ នឹងកំពង់ចាម
 និងបាត់ដំបង តែគេស្រូបយកវិស្វកម្ម
 អាហាររូបករណ៍ទៅរៀនខាងមុខវិទ្យាសាស្ត្រ
 ទៅរៀនមុខវិទ្យាណាដែលយើងមិនមាន
 Yes, in Phnom Penh, Kompong Cham and
 Battambang, but students who get
 scholarships go (abroad) to study
 subjects which we don't have yet.

ឋានៗ

- 11. មានសាកលវិទ្យាល័យតាំងអស់ប៉ុន្មាននៅស្រុកខ្មែរ?

John

How many universities are there altogether in Cambodia?
- 12. មានប្រាំបួន ទីផ្សារ ៗ ប្រាំពីរនៅកំពង់ចាម និងពីរទៀតនៅកំពង់ចាម និងបាត់ដំបង។

Sarom

There are eight now. Six in Phnom Penh and two others, in Kompong Cham and Battambang.
- 13. នៅសាកលវិទ្យាល័យតាំងអស់មាននិស្សិតបរទេសទេ?

John

Are there foreign students in all these universities?
- 14. បាទ មាន ភាគច្រើនមកពីស្រុកលាវី ស្រុកយួន និងស្រុកបារាំងខ្លះៗ

Sarom

Yes, mostly they come from Laos, Vietnam, and some from France.
- 15. គេមករៀនអ្វី?

John

What do they come to study?
- 16. បាទ ភាគច្រើននាំមករៀនអំពីសេដ្ឋកិច្ច ច្បាប់ វេជ្ជសាស្ត្រ កសិកម្ម និងវិស្វកម្មបច្ចេកទេសផ្សេងៗ ដូចជា វិស្វកម្មស្រោច និងការងារផ្សេងៗ។

Sarom

For the most part they study economics, law, medicine, agriculture, and various technical subjects, such as repairing autos and tailoring.
- 17. សាលារៀននៅស្រុកខ្មែរថ្លៃទេ?

John

Are the schools in Cambodia expensive
- 18. ទេ មិនថ្លៃទេ ។ សាលាសិបដំបូងអស់សុទ្ធតែសាលាសាធារណៈ ។ គេយកថ្លៃថ្លៃបង្រៀនយកសញ្ញាបត្របរិញ្ញាបត្រ ១០០ រៀល ៥០០ រៀល មួយឆ្នាំ។

Sarom

They're not expensive. Almost all the schools are government schools. They charge just according to the price of taking the exam and the diploma. It costs from 100 to 500 riels a year.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. ខ្ញុំទើបនឹងមកពីទីផ្សារ។ I just came back from the market.
- 2. ខ្ញុំទើបនឹងមកពីអាករយន្តហោះ។ I just came back from the airport.
- 3. ខ្ញុំទើបនឹងមកពីសាលារៀន។ I just came back from the school.
- 4. ខ្ញុំទើបនឹងមកពីការងារ។ I just came back from work.
- 5. ខ្ញុំទើបនឹងមកពីកាត់សក់។ I just came back from getting a haircut.
- 6. ខ្ញុំទើបនឹងមកពីបណ្ណាល័យ។ I just came back from the bookstore.
- 7. ខ្ញុំទើបនឹងមកពីស្ថានីយ៍រថភ្នំ។ I just came back from the railroad station.
- 8. ខ្ញុំទើបនឹងមកពីមន្ទីរពេទ្យ។ I just came back from the hospital.

Drill B. Substitution

- 1. ខ្ញុំរៀនទាំងច្បាប់និងទាំងសេដ្ឋកិច្ច។ I study both law and economics.
- 2. ខ្ញុំរៀនទាំងច្បាប់និងទាំងប្រវត្តិសាស្ត្រ។ I study both law and history.
- 3. ខ្ញុំរៀនទាំងច្បាប់និងទាំងទស្សនវិជ្ជា។ I study both law and philosophy.
- 4. ខ្ញុំរៀនទាំងច្បាប់និងទាំងពាណិជ្ជកម្ម។ I study both law and commerce.
- 5. ខ្ញុំរៀនទាំងច្បាប់និងទាំងគណិតវិទ្យា។ I study both law and mathematics.
- 6. ខ្ញុំរៀនទាំងច្បាប់និងទាំងវេជ្ជសាស្ត្រ។ I study both law and medicine.
- 7. ខ្ញុំរៀនទាំងច្បាប់និងទាំងស្ថិតិសាស្ត្រ។ I study both law and engineering.
- 8. ខ្ញុំរៀនទាំងច្បាប់និងទាំងភូមិសាស្ត្រ។ I study both law and geography.

Drill C. Variable Substitution

- 1. វិទ្យាល័យខ្លះនៅកម្ពុជាមិនថ្លៃទេព្រោះវាជាសាលាស្ថាប័នរដ្ឋ។ Universities in Cambodia are not expensive because they are state schools.
- 2. វិទ្យាល័យខ្លះនៅកម្ពុជាមិនថ្លៃទេព្រោះវាជាសាលាស្ថាប័នរដ្ឋ។ Some lycées in Cambodia are not expensive because they are state schools.
- 3. វិទ្យាល័យខ្លះនៅភ្នំពេញមិនថ្លៃទេព្រោះវាជាសាលាស្ថាប័នរដ្ឋ។ Some lycées in Phnom Penh are not expensive because they are state schools.
- 4. វិទ្យាល័យខ្លះនៅខេត្តមិនថ្លៃទេព្រោះវាជាសាលាស្ថាប័នរដ្ឋ។ Some lycées in the provinces are not expensive because they are state schools.
- 5. វិទ្យាល័យខ្លះនៅខេត្តថ្លៃទេព្រោះ... Some lycées in the provinces are

- 6. វិទ្យាល័យខ្លះនៅទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា គឺជាសាលាឯកជន ដ៏ថ្លៃថ្លាណាស់។
- 7. វិទ្យាល័យខ្លះនៅក្រុងភ្នំពេញ គឺជាសាលាឯកជន ដ៏ថ្លៃថ្លាណាស់។
- 8. សាលាខ្លះនៅក្រុងភ្នំពេញ គឺជាសាលាឯកជន ដ៏ថ្លៃថ្លាណាស់។

- expensive because they are private schools.
- Some lycées in the provinces are very expensive because they are private schools.
- Some lycées in Cambodia are very expensive because they are private schools.
- Some schools in Cambodia are very expensive because they are private schools.

Drill D. Double Substitution

- 1. វាបានឆាប់រហ័សក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ខាងកសិកម្ម។
- 2. វាបានប្រាក់ខ្លះៗសម្រាប់សិក្សា ខាងវេជ្ជសាស្ត្រ។
- 3. វាបានជំនួយសម្រាប់សិក្សា ខាងវិទ្យា បច្ចេកទេស។
- 4. វាបានលុយខ្លះៗសម្រាប់សិក្សា ខាងភាសាបរទេស។
- 5. វាបានជំនួយសម្រាប់សិក្សា ខាងវិស្វកម្ម។
- 6. វាបានការជំនួយសម្រាប់សិក្សា ខាង វិស្វកម្ម។
- 7. វាបានលុយបានសម្រាប់សិក្សា ខាងគណិតវិទ្យា។
- 8. វាបានប្រាក់សម្រាប់សិក្សា ខាងសាស្ត្រសង្គម។

- He got a scholarship to study agriculture.
- He got a salary to study medicine.
- He got help to study technology.
- He got some money to study foreign languages.
- He was helped by them to study engineering.
- He was helped by the government to study economics.
- He earned money to study mathematics.
- He got a scholarship to study politi science.

Drill E. Triple Substitution

- 1. នៅប្រទេសកម្ពុជា សាលាសិរិរិ ភាគច្រើនគឺជាសាលាឯកជន។
- 2. នៅប្រទេសអាមេរិក រោងចក្រ ភាគច្រើនគឺជាសាលាឯកជន។
- 3. នៅប្រទេសបារាំង រថភ្លើងភាគច្រើនគឺជាសាលាឯកជន។
- 4. នៅប្រទេសវៀតណាម ផ្លូវភាគច្រើនគឺជាសាលាឯកជន។

- In Cambodia, schools are almost all state schools.
- In America, factories are almost all private factories.
- In France, cars are almost all small cars.
- In Vietnam, roads are almost all ba

គ្រួសារដែលរស់នៅ ។

- 5. រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន ។
- 6. រថ្ងៃប្រទេសស្វីស គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសស្វីស ។
- 7. រថ្ងៃប្រទេសលាវ គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសលាវ ។
- 8. រថ្ងៃប្រទេសកម្ពុជា គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសកម្ពុជា ។

roads.

In Japan, cars are almost all made there.

In Thailand, cars are almost all English cars.

In Laos, villages are almost all small villages.

In Cambodia, cities are almost all pretty cities.

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ: រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន? (រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន)

Teacher: Are schools in Cambodia expensive? (state schools)

សិស្ស: បាទទេ មិនទេ ព្រោះថា គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន ។

Student: No, they're not expensive, because they're state schools.

- 1. តើ រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន? (រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន)
- 2. រថ្ងៃប្រទេសស្វីស គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសស្វីស? (រថ្ងៃប្រទេសស្វីស គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសស្វីស)
- 3. រថ្ងៃប្រទេសលាវ គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសលាវ? (រថ្ងៃប្រទេសលាវ គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសលាវ)
- 4. រថ្ងៃប្រទេសកម្ពុជា គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសកម្ពុជា? (រថ្ងៃប្រទេសកម្ពុជា គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសកម្ពុជា)
- 5. តើ រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន? (រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន)

- បាទទេ មិនទេ ព្រោះថា គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន ។
- បាទ ទេ មិនទេ ព្រោះថា គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសស្វីស ។
- បាទ មិនទេ ព្រោះថា គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសលាវ ។
- បាទ ទេ មិនទេ ព្រោះថា គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសកម្ពុជា ។
- បាទ ទេ មិនទេ ព្រោះថា គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន ។

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ: តើ រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន? (រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន)

Teacher: Do foreign students go to study in Cambodia? (Lao, Vietnamese, and French, for example)

សិស្ស: បាទ ទេ គ្រាន់តែសំរាប់រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន ។

Student: Foreign students who study in Cambodian universities are Lao,

បារាំង ជប៉ុន រ៉ូម ៤

Vietnamese, and French, for example.

1. នៅសាលារៀន ទាំងបី រៀនព្រះបាទ មាន និស្សិតបរទេស ទាំងបី រៀន ទេ? (សេវា យួន ចិន នឹង បារាំង ជប៉ុន រ៉ូម)
2. នៅសាលារៀន លោក មាន និស្សិតបរទេស ទាំងបី រៀន ទេ? (មក ពី ប្រទេស ជប៉ុន រ៉ូម ចិន)
3. នៅសាលារៀន ទាំងបី រៀន មាន និស្សិត បរទេស ទាំងបី រៀន ទេ? (ក្រីស្ត ចិន នឹង យួន ជប៉ុន រ៉ូម)
4. នៅកន្លែង ទាំងបី មាន និស្សិតបរទេស ទាំងបី រៀន ទេ? (បារាំង ជប៉ុន នឹង អន្លេស)
5. នៅ កន្លែង ទាំងបី មាន និស្សិត បរទេស ទាំងបី រៀន ទេ? (មក ពី ប្រទេស ជប៉ុន រ៉ូម ចិន យួន ជប៉ុន រ៉ូម)

- មាន និស្សិតបរទេស ទាំងបី រៀន នៅសាលា រៀន ទាំងបី រៀន ព្រះបាទ មាន លាវ យួន ចិន នឹង បារាំង ជប៉ុន រ៉ូម ៤
- មាន និស្សិតបរទេស ទាំងបី រៀន មក ពី ប្រទេស ជប៉ុន រ៉ូម ចិន ៤
- មាន និស្សិតបរទេស ទាំងបី រៀន នៅ សាលារៀន ទាំងបី រៀន មាន ក្រីស្ត ចិន នឹង យួន ជប៉ុន រ៉ូម ៤
- មាន និស្សិត ទាំងបី រៀន មក ពី ប្រទេស ជប៉ុន រ៉ូម ចិន យួន ជប៉ុន រ៉ូម ៤
- មាន និស្សិត ទាំងបី រៀន មក ពី ប្រទេស ជប៉ុន រ៉ូម ចិន យួន ជប៉ុន រ៉ូម ៤

Drill H. Response

MODEL: គ្រូ: តើ គេ ជួយ គាត់ ទ្រទ្រង់ ទាំង បី រៀន ទេ? (អាហារ រូបករណ៍ វាង ពេទ្យ)

សិស្ស: បាទ គាត់ បាន អាហារ រូបករណ៍ ទាំង បី រៀន ទាំង បី រៀន ទេ ។

Teacher: What do they help him study? (scholarship, medicine)

Student: He got a scholarship to study medicine)

1. តើ គេ ជួយ គាត់ ទ្រទ្រង់ ទាំង បី រៀន ទេ? (ទ្រទ្រង់ ទាំង បី រៀន ទេ)
2. តើ គេ ជួយ គាត់ ទ្រទ្រង់ ទាំង បី រៀន ទេ? (ជួយ គាត់ ទ្រទ្រង់ ទាំង បី រៀន ទេ)
3. តើ គេ ជួយ គាត់ ទ្រទ្រង់ ទាំង បី រៀន ទេ? (អាហារ រូបករណ៍ វាង ពេទ្យ)
4. តើ គេ ជួយ គាត់ ទ្រទ្រង់ ទាំង បី រៀន ទេ? (ទ្រទ្រង់ ទាំង បី រៀន ទេ)
5. តើ គេ ជួយ គាត់ ទ្រទ្រង់ ទាំង បី រៀន ទេ? (ជួយ គាត់ ទ្រទ្រង់ ទាំង បី រៀន ទេ)

- បាទ គាត់ បាន ទ្រទ្រង់ ទាំង បី រៀន ទាំង បី រៀន ទេ ។
- បាទ គាត់ បាន ជួយ គាត់ ទ្រទ្រង់ ទាំង បី រៀន ទាំង បី រៀន ទេ ។
- បាទ គាត់ បាន អាហារ រូបករណ៍ ទាំង បី រៀន ទាំង បី រៀន ទេ ។
- បាទ គាត់ បាន ទ្រទ្រង់ ទាំង បី រៀន ទាំង បី រៀន ទេ ។
- បាទ គាត់ បាន ជួយ គាត់ ទ្រទ្រង់ ទាំង បី រៀន ទាំង បី រៀន ទេ ។

Drill I. Expansion

1. ខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍។
2. ខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍ពីពាណិជ្ជករ។
3. ខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍ពីពាណិជ្ជករខ្មែរ។
4. ឥឡូវនេះខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍ពីពាណិជ្ជករខ្មែរ។
5. ឥឡូវនេះខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍ពីពាណិជ្ជករខ្មែរនៅស្ថានភាពកសិកម្ម។
6. ឥឡូវនេះខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍ពីពាណិជ្ជករខ្មែរនៅស្ថានភាពកសិកម្មនៅប្រទេសបារាំង។

- I got a scholarship.
- I got a scholarship from the govern-ment.
- I got a scholarship from the Cambodian government.
- Now I have a scholarship from the Cambodian government.
- Now I have a scholarship from the Cambodian government to go study agriculture.
- Now I have a scholarship from the Cambodian government to go study agriculture at the University of Paris.

Drill J. Reduction

1. ឥឡូវនេះខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍ពីពាណិជ្ជករខ្មែរនៅស្ថានភាពកសិកម្មនៅប្រទេសបារាំង។
2. ឥឡូវនេះខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍ពីពាណិជ្ជករខ្មែរនៅស្ថានភាពកសិកម្ម។
3. ឥឡូវនេះខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍ពីពាណិជ្ជករខ្មែរ។
4. ខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍ពីពាណិជ្ជករខ្មែរ។
5. ខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍ពីពាណិជ្ជករ។
6. ខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍។

- Now I have a scholarship from the Cambodian government to go study agriculture at the University of Paris.
- Now I have a scholarship from the Cambodian government to go study agriculture.
- Now I have a scholarship from the Cambodian government.
- I got a scholarship from the Cambodian government.
- I got a scholarship from the govern-ment.
- I got a scholarship.

UNIT 82

BASIC DIALOGUE

John

1. និស្សិតខ្មែរដែលទៅបន្តវិជ្ជាសាស្ត្រនៅ
បរទេស គេទៅប្រទេសណាខ្លះ?

Cambodian students who go abroad to
continue studying in their field go
to which countries?

Sarom

2. ធម្មតាគេចូលចិត្តទៅរៀននៅប្រទេស
បារាំង ព្រោះគេចេះភាសាបារាំង។

Usually they like to go to study in
France, because they already know
French.

3. ទឹកស្រក់ពីប្រទេសបារាំងមាននិស្សិត
ខ្លះបានរងការរួបរួមពីទៅរៀននៅ
ប្រទេសជប៉ុន អាល្លឺម៉ង់ រុស្ស៊ី ចិន និង អង់គ្លេស
និងដទៃទៀត។

But besides France, there are some
students who get scholarships to go
and study in various countries, such
as Japan, Germany, Russia, China,
and England.

John

4. របៀបរៀននៅប្រទេសខ្មែរដូចម្តេច?

What is the system of study like in
Cambodia?

Sarom

5. គេរៀននៅសាលាបឋមសិក្សា ៦
ឆ្នាំ រៀនបន្តនៅសាលាមធ្យមសិក្សា
ឬសាលាមធ្យមសិក្សា ៧
ឆ្នាំ។

They study in elementary schools for
six years, and after this they
study in middle school or the lycée
for seven years.

6. ពីដំបូងនៅទឹកបឋមសិក្សាគេ
អាចប្រឡងយកវិញ្ញាបនបត្រ
បឋមសិក្សានៅឆ្នាំទី ៦ ។

Before, in the elementary section
they could take a test and get an
elementary certificate at the end
of the sixth year.

7. ឥឡូវគេមិនប្រឡងទេ ព្រោះគេ
លះបង់លុយសម្រាប់ការបឋមសិក្សា
សិក្សារហ័ស រៀនគេទៅរកការងារ។

Now they don't take a test, because
they have stopped accepting the
the elementary certificate when
people look for work.

8. កាលណាគេរៀនបានល្អ គេ
អាចទៅចូលរៀននៅវិទ្យាល័យ
ឬវិទ្យាល័យខ្ពស់។

When they study and get good grades,
they can go to a lycée or junior
high.

- 9. នៅវិទ្យាល័យនគរបណ្ណដ្ឋបាល
សញ្ញាប័ត្របានបីដំបូង គឺនៅឆ្នាំទី៤
ទី៦ និងទី៧ ។

In the lycée they take a test for a diploma three times. That is, in the fourth year, the sixth and the seventh.
- 10. នៅចុងឆ្នាំសិក្សាទី៤ នគរបណ្ណដ្ឋបាល
សញ្ញាប័ត្រមធ្យមសិក្សាថ្នាក់
នាចុងឆ្នាំទី៦ និងទី៧នគរបណ្ណដ្ឋបាល
មធ្យមសិក្សាប័ត្រភាគទី១និងទី២ ។

At the end of four years, they take the test for the middle diploma and at the end of the sixth year and seventh year they take a test for parts 1 and 2 of the baccalaureat.
- 11. កាលណានគរបណ្ណដ្ឋបាល
សិក្សាថ្នាក់មធ្យមសិក្សាបាន
ការងារបាន ។

When they finish studying in the middle school they can go look for work.
- 12. និស្សិតណាដែលចង់បន្តការសិក្សា
បន្ថែមនោះគេអាចទៅសិក្សា
នៅសាកលវិទ្យាល័យដើម្បី
រៀបចំខ្លួនឱ្យបានល្អ ក្នុងការងារ
ក្រោយ ។

Any student who wants to continue can choose to take various subjects at the university in order to prepare himself as an expert for the future.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. តាមធម្មតា លោក ចូលចិត្ត លេងបាល់ បាញ់ ឬ បាញ់ បាល់ ទេ ? Do you usually like to play basket- ball?
- 2. តាមធម្មតា លោក ចូលចិត្ត ទៅ ទំនាក់ ទំនង ទេ ? Do you usually like to go rowing?
- 3. តាមធម្មតា លោក ចូលចិត្ត បើក ប្រទាន ទេ ? Do you usually like to drive a car?
- 4. តាមធម្មតា លោក ចូលចិត្ត ដំរើ លេង ទេ ? Do you usually like to go out?
- 5. តាមធម្មតា លោក ចូលចិត្ត ញ៉ាំ ប៊ែរ ទេ ? Do you usually like to drink beer?
- 6. តាមធម្មតា លោក ចូលចិត្ត ញ៉ាំ ម្ហូប ចិន ទេ ? Do you usually like to eat Chinese food?
- 7. តាមធម្មតា លោក ចូលចិត្ត រៀន អង់គ្លេស ទេ ? Do you usually like to study English?
- 8. តាមធម្មតា លោក ចូលចិត្ត ហាត់ ប្រាណ ធុន ពេល ព្រឹក ទេ ? Do you usually like to do calisthenics in the morning?

Drill B. Substitution

- 1. ខ្ញុំ ធ្លាប់ ទៅ រៀន នៅ សាលា នោះ និមិត្ត កាល ខ្ញុំ នៅ តែ ក្មេង ។ I used to go to that school when I was still young.
- 2. ខ្ញុំ ធ្លាប់ ទៅ រៀន នៅ វិទ្យាល័យ នោះ និមិត្ត កាល ខ្ញុំ នៅ តែ ក្មេង ។ I used to go to that lycée when I was still young.
- 3. ខ្ញុំ ធ្លាប់ ទៅ រៀន នៅ ប្រហារ វិទ្យាល័យ នោះ និមិត្ត កាល ខ្ញុំ នៅ តែ ក្មេង ។ I used to go to that university when I was still young.
- 4. ខ្ញុំ ធ្លាប់ ទៅ រៀន នៅ វត្ត នោះ និមិត្ត កាល ខ្ញុំ នៅ តែ ក្មេង ។ I used to go to that wat when I was still young.
- 5. ខ្ញុំ ធ្លាប់ ទៅ រៀន នៅ គ្រឹះស្ថាន ភាសា បរទេស នោះ និមិត្ត កាល ខ្ញុំ នៅ តែ ក្មេង ។ I used to go to that foreign language school when I was still young.
- 6. ខ្ញុំ ធ្លាប់ ទៅ បង្រៀន នៅ សាលា ភាសា បរទេស នោះ និមិត្ត កាល ខ្ញុំ នៅ តែ ក្មេង ។ I used to go teach at that foreign language school when I was still young.
- 7. ខ្ញុំ ធ្លាប់ ទៅ ធ្វើ ការ នៅ សាលា ភាសា បរទេស នោះ និមិត្ត កាល ខ្ញុំ នៅ តែ ក្មេង ។ I used to go to work at that foreign language school when I was still young.
- 8. ខ្ញុំ ធ្លាប់ ទៅ ឆ្លាប ឆ្លាប គ្រូ បង្រៀន នៅ សាលា ភាសា បរទេស នោះ និមិត្ត កាល ខ្ញុំ នៅ តែ ក្មេង ។ I used to listen to them teaching at that foreign language school when I was still young.

Drill C. Double Substitution

- 1. រក្សាយល់ពីសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
សិក្សាប្រាំបួនឆ្នាំ ខ្ញុំទៅសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
មធ្យមសិក្សា ។
After having studied in elementary school for six years, I went to study in the middle school.
- 2. រក្សាយល់ពីសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
ប្រាំបួនឆ្នាំ ខ្ញុំទៅសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
មធ្យមសិក្សា ។
After having studied in the lycée for six years, I went to study in the university.
- 3. រក្សាយល់ពីសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
ប្រាំបួនឆ្នាំ ខ្ញុំទៅសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
មធ្យមសិក្សា ។
After having studied technology for six years, I left to go to work.
- 4. រក្សាយល់ពីសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
ប្រាំបួនឆ្នាំ ខ្ញុំទៅសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
មធ្យមសិក្សា ។
After having studied economics for six years, I got an advanced degree.
- 5. រក្សាយល់ពីសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
ប្រាំបួនឆ្នាំ ខ្ញុំទៅសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
មធ្យមសិក្សា ។
After having been a soldier for six years, I went back to school again.
- 6. រក្សាយល់ពីសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
ប្រាំបួនឆ្នាំ ខ្ញុំទៅសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
មធ្យមសិក្សា ។
After having worked in the Foreign Ministry for six years, I left to study law.
- 7. រក្សាយល់ពីសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
ប្រាំបួនឆ្នាំ ខ្ញុំទៅសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
មធ្យមសិក្សា ។
After having studied Cambodian for six years, I became an expert in Cambodian.
- 8. រក្សាយល់ពីសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
ប្រាំបួនឆ្នាំ ខ្ញុំទៅសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
មធ្យមសិក្សា ។
After having lived abroad for six years, I forgot most of my French.

Drill D. Multiple Substitution

- 1. នៅចុងឆ្នាំទី៤ នៃសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
មធ្យមសិក្សា ខ្ញុំត្រូវយកមធ្យមសិក្សាប័ណ្ណបញ្ជាក់ ។
At the end of the fourth year of lycée they have to take a test for the middle diploma (certificate).
- 2. នៅចុងឆ្នាំទី៤ នៃសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
មធ្យមសិក្សា ខ្ញុំត្រូវយកមធ្យមសិក្សាប័ណ្ណបញ្ជាក់ ។
At the end of the fourth year of the university they can take a test for the Bachelor's degree.
- 3. នៅចុងឆ្នាំទី៦ នៃសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
មធ្យមសិក្សា ខ្ញុំត្រូវយកមធ្យមសិក្សាប័ណ្ណបញ្ជាក់ ។
At the end of the sixth year of the university they can take a test for the Master's degree.
- 4. នៅចុងឆ្នាំទី១ នៃសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
មធ្យមសិក្សា ខ្ញុំត្រូវយកមធ្យមសិក្សាប័ណ្ណបញ្ជាក់ ។
At the end of the first year of the university they can't take a test for any degree at all.
- 5. នៅចុងឆ្នាំទី៥ នៃសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
មធ្យមសិក្សា ខ្ញុំត្រូវយកមធ្យមសិក្សាប័ណ្ណបញ្ជាក់ ។
At the end of the fifth year at the university they can take the test for the Master's degree.

6. នៅចុងឆ្នាំទីបីនៃមហាវិទ្យាល័យនគរ
អាចប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្រមួយ។

At the end of the third year at the
university they can take the test
for a degree.

Drill E. Response

MODEL: គ្រូ: តើសិស្សទីដឹងបានអាហាររូប.
កណ៍នគរព្រំនិងទឹកស្រកទុកទុក.
ព្រំនិងទុកទុកទុកទុកទុក?
(ស្រុកអាមេរិក កាណាដា
ជប៉ុន ជានិមួយ)

Teacher: Do students who receive scholarships
only go to France to study or to
other countries? (America,
Canada, and Japan)

សិស្ស: បាទទេ តើសិស្សទីដឹងបានអា
ហាររូបកណ៍នគរព្រំនិង
ស្រុកបារាំង ជប៉ុន ជានិមួយ
ស្រុកឯទៀតទីដឹងស្អីត ជានិ
ស្រុកអាមេរិក កាណាដា ជប៉ុន
ជានិមួយ។

Student: Students who receive scholarships
go to France and other countries
such as America, Canada and Japan.

1. កូនសិស្សទីដឹងបានអាហាររូបកណ៍
នគរព្រំនិងទឹកស្រកអាមេរិកនិងស្រុក
ណាទៀត? (ស្រុកបារាំង អង្គរវត្ត ជប៉ុន
ស្វីស ជានិមួយ)

បាទ កូនសិស្សទីដឹងបានអាហាររូបកណ៍
នគរព្រំនិងស្រុកអាមេរិក ជប៉ុន ជានិមួយ
ស្រុកឯទៀតទីដឹងស្អីត ជានិមួយ
អង្គរវត្ត ជប៉ុន ជានិមួយ។

2. ប្រកាសការទីដឹងស្រុកនៃស្រុកនិង
នគរព្រំនិងទឹកស្រកអាមេរិកនិងស្រុក
ណាទៀត? (ស្រុកជប៉ុន រុស្ស៊ី ជប៉ុន
ជានិមួយ)

បាទ ប្រកាសការទីដឹងស្រុកនៃស្រុកនិង
នគរព្រំនិងទឹកស្រកអាមេរិក ជប៉ុន ជានិមួយ
ជប៉ុន ជានិមួយ រុស្ស៊ី ជប៉ុន ជានិមួយ។

3. តើសិស្សទីដឹងនគរព្រំនិងស្រុក
នគរព្រំនិងទឹកស្រកបារាំងនិងស្រុក
ណាទៀត? (ស្រុកស្វីស ជប៉ុន ជានិមួយ
និងអាមេរិក ជានិមួយ)

បាទ តើសិស្សទីដឹងនគរព្រំនិងស្រុក
នគរព្រំនិងទឹកស្រកបារាំង ជប៉ុន ជានិមួយ
ស្រុកឯទៀតទីដឹងស្អីត (ស្រុកស្វីស ជប៉ុន
ជានិមួយ) អាមេរិក ជានិមួយ។

4. គ្រូបង្រៀនទីដឹងនគរព្រំនិងស្រុក
សិស្សនគរព្រំនិងទឹកស្រកអាមេរិក
និងស្រុកណាទៀត? (ស្រុកអាមេរិក
ជប៉ុន ជានិមួយស្រុកបារាំង ជានិមួយ)

បាទ គ្រូបង្រៀនទីដឹងនគរព្រំនិងស្រុក
បង្រៀន បង្រៀននគរព្រំនិងទឹកស្រកអាមេរិក
ជប៉ុន ជានិមួយស្រុកឯទៀតទីដឹងស្អីត ជានិមួយ
អាមេរិក ជប៉ុន ជានិមួយស្រុកបារាំង ជានិមួយ។

5. គ្រូបង្រៀនទីដឹងនគរព្រំនិងស្រុក
ស្រុកបារាំងនិងស្រុកណាទៀត?

បាទ គ្រូបង្រៀនទីដឹងនគរព្រំនិងស្រុក
ស្រុកបារាំង ជប៉ុន ជានិមួយស្រុកឯទៀតទីដឹង

(ព្រឹត្តិកម្មនិង វិធីសាស្ត្រសិក្សាសិក្សា)

ស្តីពីការព្រឹត្តិកម្មនិង វិធីសាស្ត្រសិក្សាសិក្សា ។

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ : តើមាននរណាបានចូលរៀន
(មានចេញនិង ទិញ)

Teacher: Do they have to take an examination to get in this year?

សិស្ស: បាទ តាមខ្ញុំដឹង គេមិនទាញ
ចូលរៀនទេ ព្រោះមានចេញ-
និង ទិញ ។

Student: As far as I know they don't have to take a test because there are few candidates this year.

1. តើមាននរណាបានចូលរៀនទេ?
(មានក្នុងសិក្សាទិញ)

បាទ តាមខ្ញុំ គេមិនទាញបទព្រឹត្តិកម្ម
ព្រោះមានក្នុងសិក្សាទិញ ។

2. តើមាននរណាបានចូលរៀនការងារ?
(គេចូលរៀន ១ ឆ្នាំ)

តាមខ្ញុំដឹង គេមិនទាញទេ ព្រោះ
គេចូលរៀន ១ ឆ្នាំ ។

3. តើមាននរណាបានចូលរៀនការងារ?
(រយៈពេលមួយឆ្នាំ ឬ ២ ឆ្នាំ)

បាទ តាមខ្ញុំដឹង គេមិនទាញទេ ព្រោះ
ព្រោះ រយៈពេលមួយឆ្នាំ ឬ ២ ឆ្នាំ ។

4. តើមាននរណាបានចូលរៀនទេ?
(ក្នុងសិក្សា ការងារស្រាវជ្រាវ ឬ ទេសាភិបាល)

បាទ តាមខ្ញុំដឹង គេមិនទាញទេ ព្រោះ
ព្រោះ ក្នុងសិក្សា ការងារស្រាវជ្រាវ
ឬ ទេសាភិបាល ។

5. តើមាននរណាបានចូលរៀនទេ?
(គាត់បានចូលរៀន រយៈពេលមួយឆ្នាំ ឬ ២ ឆ្នាំ)

បាទ តាមខ្ញុំដឹង គេមិនទាញទេ ព្រោះ
ព្រោះ គាត់បាន
ចូលរៀន រយៈពេលមួយឆ្នាំ ។

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ : កាលណាដែលបានសញ្ញា
បរិញ្ញាបត្រ មធ្យមសិក្សា ហើយ
នោះគិតធ្វើអ្វី? (ទៅរៀន
រៀនសូត្រ)

Teacher: When you have studied and gotten your middle certificate, what do you plan to do? (go study economics)

សិស្ស: កាលណាដែលបានសញ្ញា
បរិញ្ញាបត្រ មធ្យមសិក្សា ហើយ
ខ្ញុំទៅរៀន រៀនសូត្រ ។

Student: When I have studied and gotten my middle certificate, I will go study economics.

1. កាលណាដែលបានសញ្ញា
បរិញ្ញាបត្រ មធ្យមសិក្សា ហើយ
នោះគិតធ្វើអ្វី? (ទៅរៀន រៀនសូត្រ)

កាលណាដែលបានសញ្ញាបរិញ្ញាបត្រ
មធ្យមសិក្សា ហើយ ខ្ញុំទៅរៀន រៀនសូត្រ ។

- 2. កាលណាខ្ញុំនឹងឃើញសាលានេះនៅ
នាពេលអ្វីដែរ? (នៅបន្ទប់សាលា
វិទ្យាល័យ)
- 3. កាលណាខ្ញុំនឹងឃើញភ្នំបូក
នាពេលអ្វីដែរ? (នៅក្នុងបន្ទប់សាលា
សាលា)
- 4. កាលណាខ្ញុំនឹងឃើញសាលានេះនៅ
និយាយអំពីអ្វី? (និយាយអំពីកូន
សិស្សនិស្សិតមករៀន)
- 5. កាលណាខ្ញុំនឹងឃើញសាលានេះនៅ
វិញនាពេលអ្វីដែរ? (និយាយអំពីប្រទេស
កម្ពុជា)

កាលណាខ្ញុំនឹងឃើញសាលានេះនៅ
នៅបន្ទប់សាលាវិទ្យាល័យ។

កាលណាខ្ញុំនឹងឃើញភ្នំបូក
នៅក្នុងបន្ទប់សាលាសាលា។

កាលណាខ្ញុំនឹងឃើញសាលានេះ
និយាយអំពីកូនសិស្សនិស្សិត
មករៀន។

កាលណាខ្ញុំនឹងឃើញសាលានេះ
វិញនាពេលអ្វីដែរ? (និយាយអំពីប្រទេស
កម្ពុជា)។

Drill H. Expansion

- 1. នៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលារៀន
- 2. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀន។
- 3. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀនគ្រប់គ្រាន់ហើយ។
- 4. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀនគ្រប់គ្រាន់ហើយ។ ចំនួនអ្នកនិយម
មិនចេះអក្សរ។
- 5. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀនគ្រប់គ្រាន់ហើយ។ ចំនួនអ្នកនិយម
មិនចេះអក្សរមានលំដាប់ចំនួនណាស់។
- 6. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀនគ្រប់គ្រាន់ហើយ។ ចំនួនអ្នកនិយម
មិនចេះអក្សរមានលំដាប់ចំនួនណាស់
ត្រឹមតែពីរភាគរយ។
- 7. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀនគ្រប់គ្រាន់ហើយ។ ចំនួនអ្នកនិយម
មិនចេះអក្សរមានលំដាប់ចំនួនណាស់
ត្រឹមតែពីរភាគរយប៉ុណ្ណោះ។

There are schools in Cambodia.

These days there are schools in
Cambodia.

These days there are sufficient
schools in Cambodia.

These days there are sufficient
schools in Cambodia and a number
of people who are illiterate.

These days there are sufficient
schools in Cambodia and quite a
number of people who are
illiterate.

These days there are sufficient
schools in Cambodia, and at the
most two percent of the people
are illiterate.

These days there are sufficient
schools in Cambodia, and at the
most only two percent of the
people are illiterate.

Drill I. Reduction

1. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមាន
សាលារៀនគ្រប់គ្រាន់ហើយ។ ចំនួនអ្នក
ដែលមិនចេះអក្សរនោះមានយ៉ាង
តិចណាស់ត្រឹមតែពីរភាគរយប៉ុណ្ណោះ។

These days there are sufficient
schools in Cambodia, and at the
only two percent of the
people are illiterate.

2. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀនគ្រប់គ្រាន់ហើយ។ ចំនួនអ្នកដែលមិន
ចេះអក្សរនោះមានយ៉ាងតិចណាស់
ត្រឹមតែពីរភាគរយ។

These days there are sufficient
schools in Cambodia, and at the
most two percent of the people
are illiterate.

3. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀនគ្រប់គ្រាន់ហើយ។ ចំនួនអ្នកដែល
មិនចេះអក្សរនោះមានយ៉ាងតិចណាស់។

These days there are sufficient
schools in Cambodia and quite a
number of people who are
illiterate.

4. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀនគ្រប់គ្រាន់ហើយ។ ចំនួនអ្នកដែល
មិនចេះអក្សរ។

These days there are sufficient
schools in Cambodia and a number
of people who are illiterate.

5. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀនគ្រប់គ្រាន់ហើយ។

These days there are sufficient
schools in Cambodia.

6. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀន។

These days there are schools in
Cambodia.

7. នៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលារៀន។

There are schools in Cambodia.

UNIT 83

BASIC DIALOGUE

John

1. តាមខ្ញុំមើលទៅរបៀបបង្រៀននៅក្រុង
នៃរដ្ឋខុសពីក្រុងបារាំងទេ?

As I see it, the system of educa-
tion in Cambodia is not different
from that in France.

Sarom

2. ពួកគេហ្នឹងហើយ គេត្រូវប្រឡងយក
សញ្ញាបត្រនានានានានានានានាន
រៀនចប់ក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ។

Right. They have to take a test
for the various diplomas in the
year that they finish the educa-
tion program.

John

3. គេរៀនចប់ក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ
ម្តងឬទេ?

Do they finish the education pro-
gram once a year?

Sarom

4. ពួកគេហ្នឹងហើយ គេមានកម្រិតនៃការសិក្សា
គ្រប់កម្រិតនៃការសិក្សា
ស្របគ្នា។

Yes, you can say that, because in
each year they have one program
for the classes that are at the
same level.

John

5. តើមានឧទាហរណ៍អ្វីបានទេ?

Can you give me an example?

Sarom

6. បាទ ឧបមា ដូចជា កូនសិស្សរៀននៅថ្នាក់
ទីពីរនៅវិទ្យាល័យឬនៅវិទ្យាល័យគ្រឹះ
មានកម្រិតដូចគ្នា។

Yes. For example, students studying
in the second class of the high
school or the lycée all have the
same program.

7. តែបើប្រសិនបើគេច្រឡំគ្នា
ពួកគេហ្នឹងហើយ គេត្រូវរៀនឲ្យបានល្អ
ល្អ បើមិនបានទេ គេត្រូវរៀនថ្នាក់
នីមួយៗឡើយ ឬទេ?

But in order to pass up to the first
class they don't have to take a
test. They have to study to get
good marks. If they don't get
them they have to study the same
class for another year.

John

8. ខ្ញុំយល់ហើយ គេហ្នឹងហើយ គេត្រូវប្រឡង
យកសញ្ញាបត្រនានានានានានានាន
ស្របគ្នា។ ដូចជា ប្រឡងយក

I understand. They take an exam for
a diploma when they finish studying
each level. For example, they take
an examination for the middle

សញ្ញាប័ត្រមធ្យមសិក្សា ក្រោយរៀនបាន
៤ឆ្នាំនៅវិទ្យាល័យ។

certificate after having studied
four years at the lycée.

Sarom

9. បាទ អញ្ជីវ៉ែ ហើយ ។ លោកដឹងទេ
ក្នុងសិស្សណាវិសិសរៀន ពូកែ ទេ អាច
សុំ ទៅប្រឡង យកសញ្ញាប័ត្របាន
មុនពេលកំណត់។

That's it. And you know, students
who study well can ask to take the
examination for a diploma outside
the scheduled time.

John

10. អញ្ជីវ៉ែ បើប្រឡង ជោគជ័យ
ទេ ណាញាញ៉ា។

If they pass they gain a year.

Sarom

11. បាទ ហ្នឹង ហើយ ហើយ រកទេ ឆ្នាំ
១ ធ្វើកំណត់ រៀន នៅ ធ្វើកំណត់ ។

That's right, and they skip one
class to go on to study in a
higher class.

John

12. ក្នុងសិស្ស ច្រើន ឆ្នាំ ធ្វើកំណត់ ទេ?

Are there a lot of students who
skip a class?

Sarom

13. បាទ ១ ឆ្នាំ ៗ មាន ខ្លះ ជានិច្ច ។ ក្នុង
សិស្ស ពូកែ ៗ ទេ ច្រើន ទៅ ប្រឡង ។

Each year there are always some.
Good students usually (go) take
the test.

14. ក្នុងសិស្ស ខ្លះ ទេ ទៅ រៀន ឯ ឯក
នៅ ពេល វិកល វិកល ដើម្បី ឲ្យ បាន ពូកែ
ប្រសើរ បញ្ចប់ កម្រិត សិក្សា និស្ស
ឡង ។

Some students try to study in a
private school during vacation
in order to get better or in
order to finish the educational
program and take the test.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. តាមទំរង់ដដែលនៃការគ្រប់គ្រងថ្ងៃនេះ។ I guess they are studying today.
- 2. តាមទំរង់ដដែលនៃការត្រឡប់មកវិញ។ I guess he'll arrive tomorrow.
- 3. តាមទំរង់ដដែលនៃការគ្រប់គ្រងថ្ងៃនេះគ្រប់គ្រងថ្ងៃនេះ។ I guess it'll rain without fail today.
- 4. តាមទំរង់ដដែលនៃការភ្នាក់ងារភ្នាក់ងារ។ I guess he has forgotten.
- 5. តាមទំរង់ដដែលនៃការគ្រប់គ្រងការងារ។ I guess they're going together to the wat.
- 6. តាមទំរង់ដដែលនៃការទំនៀមទម្លាប់។ I guess I must go.
- 7. តាមទំរង់ដដែលនៃការគ្រប់គ្រងប្រពន្ធមិនទាន់ទៅ។ I guess my wife didn't go.
- 8. តាមទំរង់ដដែលនៃការទំនៀមទម្លាប់នៃការមិនទាន់ទៅ។ I guess I'll have to arrive Friday.

Drill B. Substitution

- 1. កម្មវិធីបណ្ណាល័យនៃសាលាវិទ្យាល័យនានា យ៉ាងណា? What is the program of study in that lycée?
- 2. កម្មវិធីបណ្ណាល័យនៃសាលានានា យ៉ាងណា? What is the program of study in that school?
- 3. កម្មវិធីបណ្ណាល័យនៃសាលា FSI យ៉ាងណា? What is the program of study at FSI?
- 4. កម្មវិធីបណ្ណាល័យនៃសាលាអាមេរិកាំង យ៉ាងណា? What is the program of study in that American school?
- 5. កម្មវិធីបណ្ណាល័យនៃសាលាខ្មែរ យ៉ាងណា? What is the program of study in that Cambodian school?
- 6. កម្មវិធីបណ្ណាល័យនៃសាកលវិទ្យាល័យ យ៉ាងណា? What is the program of study in that university?
- 7. កម្មវិធីបណ្ណាល័យនៃសាលាពលកម្ម យ៉ាងណា? What is the program of study in that military school?
- 8. កម្មវិធីបណ្ណាល័យនៃសាលាឯកជន យ៉ាងណា? What is the program of study in that private school?

Drill C. Unpredictable Multiple Substitution

- 1. ភាគច្រើននៃកូនកិសាន្តរូបនិស្សិតចប់ បញ្ចប់កិច្ចការប្រធានបញ្ជូននៃការគ្រប់គ្រង។ The majority of pupils who study and get the middle certificate

៩៦ ។

of the 6th class.

Drill E. Double Substitution

- 1. កាលណាកូនសិស្សមិនយល់(គ្រូបង្រៀន ឲ្យទាហានណា)។
When the students don't understand, the teacher gives them an example.
- 2. កាលណាកូនសិស្សមិនយល់ច្បាស់(គ្រូ បង្រៀនពន្យល់វិធី)។
When the students don't understand clearly, the teacher explains some more.
- 3. កាលណាកូនសិស្សនិយាយក្នុងថ្នាក់(គ្រូ បង្រៀនប្រាប់ឲ្យរកកន្លែងស្ងៀម)។
When the students talk in the classroom, the teacher tells them to be quiet.
- 4. កាលណាកូនសិស្សនិយាយច្បាស់(គ្រូ បង្រៀនប្រាប់ឲ្យរកវិធីនិយាយ)។
When the students don't speak clearly, the teacher tells them to say it once more.
- 5. កាលណាកូនសិស្សមិនមកសាលា(គ្រូ បង្រៀនប្តឹងដល់នាយកសាលា)។
When the students don't come to school many times, the teacher reports it to the principal of the school.
- 6. កាលណាកូនសិស្សខ្លាំងណាស់(គ្រូបង្រៀន ដាក់ទោស)។
When the students are very lazy, the teacher punishes them.
- 7. កាលណាកូនសិស្សនិយាយច្រើន(គ្រូបង្រៀន ឲ្យធ្វើការច្រើន)។
When the students talk too much, the teacher has them do a lot of work.
- 8. កាលណាកូនសិស្សសិក្សាបានល្អ(គ្រូបង្រៀន សប្បាយចិត្ត)។
When the students study well, the teacher is content.

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ : របៀបបង្រៀននៅក្រុងភ្នំពេញ យ៉ាងណា? (ប្រទេសកម្ពុជា និងរបៀបបង្រៀននៅក្រុងប៉ារីស បារាំង)

Teacher: What is the method of teaching in Cambodia? (almost the same as the method of teaching in France)

សិស្ស: របៀបបង្រៀននៅក្រុងភ្នំពេញ ខ្លាំងណាស់ និងរបៀប បង្រៀននៅក្រុងប៉ារីស។

Student: The method of teaching in Cambodia is almost the same as the method of teaching in France.

- 1. របៀបបង្រៀននៅក្រុងភ្នំពេញ អោយ ក្រីក្រយ៉ាងណា? (ប្រទេសកម្ពុជា និងរបៀប បង្រៀននៅក្រុងប៉ារីស)
- 2. របៀបបង្រៀននៅក្រុងភ្នំពេញ យ៉ាងណា? (ប្រទេសកម្ពុជា និងរបៀបបង្រៀននៅក្រុងប៉ារីស)

របៀបបង្រៀននៅក្រុងភ្នំពេញ អោយក្រីក្រ យ៉ាងណា និងរបៀបបង្រៀននៅក្រុង ប៉ារីស។
របៀបបង្រៀននៅក្រុងភ្នំពេញ យ៉ាងណា និងរបៀបបង្រៀននៅក្រុងប៉ារីស។

- 3. រតរបៀកឡាននៅស្រុកអង្គស្នួលឬរតរបៀក?
(ស្នើឱ្យរតរបៀកនៅហង់កុង)
- 4. រតរដ្ឋីដំណើរនៅស្រុកអារប៊ីកយ៉ាង
រតរបៀក? (តាមកញ្ជីសំណួរ)
- 5. ភាគីណាដែលបានការងាររតរបៀក?
(តាមឡានឈ្នួល)

- រតរបៀកឡាននៅស្រុកអង្គស្នួលឬរតរបៀក
រតរបៀកនៅហង់កុង ។
- រតរដ្ឋីដំណើរនៅស្រុកអារប៊ីកយ៉ាង
ក៏បានការងារ ។
- ភាគីណាដែលបានការងារឡានឈ្នួល ។

Drill G. Response

- MODEL: គ្រូ ថ្នាក់ណាដែលមានកូនសិស្ស
រៀនពូកែប្រសើរជាងគេ?
(ថ្នាក់ទី៥ គ)
- សិស្ស: ថ្នាក់ទី៥ គ មានកូនសិស្សរៀន
ពូកែប្រសើរជាងគេ។
- 1. ថ្នាក់ណាដែលមានកូនសិស្សរៀន
រៀនជាងគេ? (ថ្នាក់ទី១ គ)
 - 2. ទីស្រុកណាដែលមានកូនសិស្សរៀន
រៀនល្អ? (ខេត្តកណ្តាល)
 - 3. ឆ្មាណាដែលមានកូនសិស្សរៀន
រៀនល្អ? (វិទ្យាល័យស៊ីស្ទីវ)
 - 4. ស្រុកណាដែលមានផ្ទះ
រៀនល្អ? (ស្រុកក្រុងស្វាយ)
 - 5. ភូមិណាដែលមានមនុស្ស
រៀនល្អ? (ភូមិមួយនៅប្រទេសកម្ពុជា)

Teacher: Which class is it that has the students who study the best? (Five B)

Student: Class Five B has the students who study the best.

- ថ្នាក់ទី១ គ មានកូនសិស្សរៀន
រៀនល្អ។
- ខេត្តកណ្តាលមានកូនសិស្សរៀន
រៀនល្អ។
- វិទ្យាល័យស៊ីស្ទីវមានកូនសិស្សរៀន
រៀនល្អ។
- ស្រុកក្រុងស្វាយមានផ្ទះ
រៀនល្អ។
- ភូមិមួយនៅប្រទេសកម្ពុជា
មានមនុស្សរៀនល្អ។

Drill H. Expansion

- 1. នៅពេលវិស្សមកល
- 2. នៅពេលវិស្សមកលម្តងៗ
- 3. នៅពេលវិស្សមកលម្តងៗកូនសិស្សខ្លះ
- 4. នៅពេលវិស្សមកលម្តងៗកូនសិស្សខ្លះ
នៅជួលគ្រូបង្រៀន។
- 5. នៅពេលវិស្សមកលម្តងៗកូនសិស្សខ្លះ
នៅជួលគ្រូបង្រៀនដើម្បីខ្លួនរៀនឱ្យបាន
ល្អ។

- At vacation time
- At every vacation time
- At every vacation time some students
- At every vacation time some students go hire teachers.
- At every vacation time some students go hire teachers so they will force themselves to study to become good.

- 6. នៅពេលវិស្សមកាលម្តងៗក្នុងសិស្សខ្លះ
គេជួយគ្រូបង្រៀនដើម្បីទំនៀមទ្រព្យបាន
ត្រឹមត្រូវប្រសិនបើចង់ចៀក។
- 7. នៅពេលវិស្សមកាលម្តងៗក្នុងសិស្សខ្លះ
គេជួយគ្រូបង្រៀនដើម្បីទំនៀមទ្រព្យបាន
ត្រឹមត្រូវប្រសិនបើចង់ចៀកនៅឆ្នាំ
បន្ទាប់។

At every vacation time some students go hire teachers so they will force themselves to study to become good or (because they) want to take a test to skip a class.

At every vacation time some students go hire teachers so they will force themselves to study to become good or (because they) want to take a test to skip a class in the next year.

Drill I. Reduction

- 1. នៅពេលវិស្សមកាលម្តងៗក្នុង
សិស្សខ្លះគេជួយគ្រូបង្រៀនដើម្បីទំ
នៀមទ្រព្យបានត្រឹមត្រូវប្រសិនបើ
ចង់ចៀកនៅឆ្នាំបន្ទាប់។
- 2. នៅពេលវិស្សមកាលម្តងៗក្នុងសិស្សខ្លះគេ
ជួយគ្រូបង្រៀនដើម្បីទំនៀមទ្រព្យបានត្រឹម
ត្រូវប្រសិនបើចង់ចៀក។
- 3. នៅពេលវិស្សមកាលម្តងៗក្នុងសិស្សខ្លះគេ
ជួយគ្រូបង្រៀនដើម្បីទំនៀមទ្រព្យបានត្រឹមត្រូវ។
- 4. នៅពេលវិស្សមកាលម្តងៗក្នុងសិស្សខ្លះគេ
ជួយគ្រូបង្រៀន។
- 5. នៅពេលវិស្សមកាលម្តងៗក្នុងសិស្សខ្លះ
- 6. នៅពេលវិស្សមកាលម្តងៗ
- 7. នៅពេលវិស្សមកាល

At every vacation time some students go hire teachers so they will force themselves to study to become good or (because they) want to take a test to skip a class in the next year.

At every vacation time some students go hire teachers so they will force themselves to study to become good or (because they) want to take a test to skip a class.

At every vacation time some students go hire teachers so they will force themselves to study to become good.

At every vacation time some students go hire teachers.

At every vacation time some students

At every vacation time

At vacation time

UNIT 84

BASIC DIALOGUE

John

1. លោកសារ៉ូម របៀបប្រឡងនៅ
ស្រុកខ្មែរ យ៉ាងម៉េច?

What is the method of examination
in Cambodia?

Sarom

2. បាទ ការប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្រ
មធ្យមសិក្សា និងសញ្ញាប័ត្រនិវាសន៍
ទៀតសាមញ្ញ ត្រូវធ្វើឡើងពីរដង
ក្នុងឆ្នាំសិក្សា។

Examinations for the middle school
certificate and other higher
certificates are taken twice a
year - at the end of the school
year.

3. ក្នុងរយៈពេលមួយអាទិត្យ យុវជន
នឹងត្រូវទៅប្រឡងរៀនសូត្រ
និងកូនសិស្សប្រឡងរៀនសូត្រ
នានា ដូចមានការរៀនសូត្រ
គ្រប់ វិស័យ រៀនសូត្រ
និងរៀនសូត្រផ្សេងៗ
ទៀត។

During the first week they have to
take the written examination. At
this time the students take exami-
nations in all the subjects that
they have studied, such as composi-
tion, mathematics, chemistry,
science and physics.

John

4. តាមឧទាហរណ៍សរុប គេមានប្រ
ឡងមួយ ១ ថ្ងៃ ។

I think they have one subject a day.

Sarom

5. បាទ តាមឧទាហរណ៍មួយវិស័យ
ដូចជា គណិតវិទ្យា គីមី រឺ វិស្វ
កម្មវិទ្យា គេប្រឡងមួយ
មួយ ១ ថ្ងៃ ។

Yes. Usually, if that subject is as
difficult as mathematics,
chemistry or science, for example,
they take one subject a day.

John

6. គេឲ្យប៉ុន្មានម៉ោងអញ្ចឹង?

How many hours do they allow?

Sarom

7. ប្រឡងក្នុង ១ ថ្ងៃ?

For examinations in a day?

Sarom

17. បាទ បើសិនជាកូនសិស្សណាខំដឹងប្រឡង
 បាន តើ គួរ ឲ្យ កូន ទទួល បាន គុណ ភាព ល្អ ក្នុង ការ ប្រឡង
 ទៅ ប្រឡង លើក ទី ២ ។

Yes. And if the students who take the examination get rather good marks, only then are they permitted to take the second examination.

18. កាលណា គេ ប្រឡង ធ្លាក់ ទៅ លើក
 ទី ២ ខាង សរុប ឬ ខាង ស្រី ក៏ ទៅ រង ការ
 ប្រតិបត្តិ ឲ្យ រង ការ ប្រឡង ឡើង វិញ តែ បើ គេ អាច ទៅ
 ប្រឡង យក សញ្ញា ប័ណ្ណ ដ៏ ដ៏ ដូច គ្នា
 បាន ។

If they fail the examination the second time-either the written part or the oral part-they have to wait another year. Only then can they take the examination for the same certificate.

DRILLS

Drill A. Substitution

1. គេអាចទៅប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្រ
មធ្យមសិក្សាពីរដងក្នុងមួយឆ្នាំ។
2. គេអាចទៅប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្រជាន់
ខ្ពស់២ដងក្នុងមួយឆ្នាំ។
3. គេអាចទៅប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្រខ្លះ
បាន២ដងក្នុងមួយឆ្នាំ។
4. គេអាចទៅប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្របី
ឆ្នាំបាន២ដងក្នុងមួយឆ្នាំ។
5. គេអាចទៅប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្រ
មូលដ្ឋាន២ដងក្នុងមួយឆ្នាំ។
6. គេអាចទៅប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្រ
គន្ថវិជ្ជា២ដងក្នុងមួយឆ្នាំ។
7. គេអាចទៅប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្រខាង
ពេទ្យ២ដងក្នុងមួយឆ្នាំ។
8. គេអាចទៅប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្រនៅ
សាលាទាហានពីរដងក្នុងមួយឆ្នាំ។

- They can go take the examination
for the middle certificate two
times a year.
- They can go take the examination
for the advanced certificate two
times a year.
- They can go take the examination
for some certificates two times
a year.
- They can go take the examination
for the B.A. degree two times a
year.
- They can go take the examination
for the elementary certificate
two times a year.
- They can go take the examination
for the teaching certificate
two times a year.
- They can go take the examination
for the medical certificate
two times a year.
- They can go take the examination
for the certificate in the military
school two times a year.

Drill B. Variable Substitution

1. នៅអាទិត្យមុនដំបូងគេត្រូវប្រឡង
ខាងវិជ្ជាគណនេសាទ។
2. នៅអាទិត្យ២គេត្រូវប្រឡងខាងវិជ្ជា
គណនេសាទ។
3. នៅអាទិត្យទី២ គេត្រូវផ្លាស់កន្លែងប្រឡង។
4. នៅអាទិត្យទី២ គេត្រូវចាប់ប្រឡងខាងស្តុ
ផ្សារល់មាត់។
5. នៅអាទិត្យក្រោយបង្អស់គេត្រូវចាប់ប្រ
ឡងខាងស្តុផ្សារល់មាត់។
6. នៅអាទិត្យក្រោយបង្អស់គេទៅមើល
ឈ្មោះនិស្សិត។
7. នៅអាទិត្យក្រោយបង្អស់គេបង្ហាញខ្លួន
ម្តងទៀត។

- In the first week they have to take
the written test.
- In the second week they have to take
the written test.
- In the second week they have to
change the examination site.
- In the second week they have to
begin to take the oral test.
- In the last week they have to begin
to take the oral test.
- In the last week they have to go
look for their names at the school.
- In the last week they have to
appear once more.

8. នៅអាទិត្យកាលបរិច្ឆេទនៃការស្តាប់
និករហិរណៈ។

In the last week they have to listen when they call their names.

Drill C. Double Substitution

- 1. តាមខ្ញុំដឹងថាពួកគេទៅសាលារៀនពីរដងក្នុងមួយថ្ងៃ។
- 2. តាមខ្ញុំដឹងថាពួកគេធ្វើការនៅសាលារៀន ៣ ម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃ។
- 3. តាមខ្ញុំដឹងថាពួកគេបើកទូកទៅសាលារៀន ១ ដងក្នុងមួយថ្ងៃ។
- 4. តាមខ្ញុំដឹងថាពួកគេត្រូវមកសាលារៀន ពីរដងក្នុងមួយថ្ងៃ។
- 5. តាមខ្ញុំដឹងថាពួកគេសំអាតសាលារៀន ច្រើនដងក្នុងមួយថ្ងៃ។
- 6. តាមខ្ញុំដឹងថាពួកគេទៅសាលារៀន តែម្តងក្នុងមួយថ្ងៃ។

- As far as I know they go to school twice a day.
- As far as I know they work in school three hours a day.
- As far as I know they drive to school once a day.
- As far as I know they have to come to school twice a day.
- As far as I know they clean the school many times a day.
- As far as I know they go to school only once a day.

Drill D. Multiple Substitution

- 1. ក្នុងមួយអាទិត្យ មុនដំបូងគេត្រូវប្រគល់ឯកសារសរសេរ។
- 2. ក្នុងមួយថ្ងៃ មុនដំបូងគេត្រូវធ្វើបញ្ហាគីមី ខាងគីមី។
- 3. ក្នុងមួយខែ មុនដំបូងគេត្រូវរៀន ខាងម៉ាស៊ីន ម៉ាស៊ីន។
- 4. ក្នុងមួយម៉ោង ដំបូងគេត្រូវប្រគល់ឯកសារសំរាប់សាកល្បងប្រើកង្វារ។
- 5. ក្នុងមួយឆ្នាំ មុនដំបូងគេត្រូវរៀន ខាងមុខវិជ្ជាទូទៅ។
- 6. ក្នុងមួយអាទិត្យ មុនដំបូងគេត្រូវប្រគល់ឯកសារ ភាសាបរទេស។
- 7. ក្នុងមួយខែ មុនដំបូងគេត្រូវហាត់វិធី ហាត់ខ្ពស់។
- 8. ក្នុងមួយថ្ងៃ មុនដំបូងគេត្រូវស្រាវជ្រាវ វិធីសរសេរ។

- In the first week they have to take the written part of the exam.
- On the first day they have them do problems in chemistry.
- In the first month they have to study machinery.
- In the first hour they have them take the test for a driving license.
- In the first year they study general subjects.
- In the first week they have to take an examination in foreign languages.
- In the first month they have them train to high jump.
- In the first day they explain only the method of writing.

Drill E. Response

MODEL: គ្រូ : កាលណាគេប្រឡងរៀនសូត្ររួចរាល់
ចប់ហើយគេធ្វើអ្វីទៀត?
(ចាំរង្វាប់លតនិស័នការប្រឡង
រៀន)

Teacher: When they finish taking the written exam, what else do they do? (wait to hear the results of the examination)

សិស្ស: កាលណាគេប្រឡងរៀនរួចរាល់រៀន
សរសេរចប់ហើយគេចាំ
រង្វាប់លតនិស័នការប្រឡង។

Student: When they finish taking the written part of the exam, they wait to hear the results of the exam.

1. កាលណាគេប្រឡងរៀនរួចរាល់រៀនហើយ
គេធ្វើអ្វីទៀត? (គេចាប់ប្រឡងរៀនរួចរាល់រៀន)
2. កាលណាគេរៀនចប់រៀនហើយគេធ្វើអ្វីទៀត?
(គេរង្វាប់លតនិស័នការប្រឡងរៀន)
3. កាលណាគេរៀនភាសាខ្មែរនៅFSI ចប់
ហើយគេធ្វើអ្វីទៀត? (គេចូលរៀនភាសា
នៅស្ថានទូតនៅភ្នំពេញ)
4. កាលណាគេរៀនដល់ការងារកូនហើយគេ
ធ្វើអ្វីទៀត? (ទៅស្នាក់នៅ)
5. កាលណាគេបានទទួលសញ្ញាប័ត្រ
បច្ចេកសិក្សាហើយគេធ្វើអ្វីទៀត?
(និស្សិតចេញទៅរកការងារ)

កាលណាគេប្រឡងរៀនរួចរាល់រៀនហើយ
គេចាប់ប្រឡងរៀនរួចរាល់រៀន។
កាលណាគេរៀនចប់រៀនហើយគេធ្វើអ្វី
ទៀត? (គេរង្វាប់លតនិស័នការប្រឡងរៀន
រៀន)។
កាលណាគេរៀនភាសាខ្មែរនៅFSI ចប់
ហើយគេចូលរៀនភាសាខ្មែរនៅស្ថានទូត
នៅភ្នំពេញ។
កាលណាគេរៀនដល់ការងារកូនហើយគេ
ទៅស្នាក់នៅ។
កាលណា គេបានទទួលសញ្ញាប័ត្រ
បច្ចេកសិក្សាហើយគេធ្វើអ្វីទៀត?
(គេចេញទៅរកការងារ)។

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ : លោកស៊ីម៉ាណា
ត្រូវទៅចេញទៅភ្នំពេញ
អង្គការទេ? (ទ្រង់នៅចាំ
បង្គាប់ព្រះរាជក្រឹត្យការបរទេស)
សិស្ស: បាទ ខ្ញុំមិនទាន់ដឹងទេ
ថាខ្ញុំត្រូវទៅភ្នំពេញអង្គការ
ទេ ទ្រង់នៅចាំបង្គាប់ព្រះ
រាជក្រឹត្យការបរទេស ។

Teacher: Do you know when you will have to go to Phnom Penh? (I'm still waiting for orders from the Foreign Ministry)

Student: I don't know for sure yet when I have to go to Phnom Penh; I'm still waiting for orders from the Foreign Ministry.

1. លោកស៊ីមបានលោកគ្រូទីបួនរដ្ឋការ
អង្គុយទេ? (ទឹកត្បូងទឹកចាស់រាប់សិរិវិ
នន)
2. លោកស៊ីមបានលោកគ្រូប្រឡងរដ្ឋិណ
ទេ? (ទឹកត្បូងទឹកចាស់រាប់សិរិវិ
រក្សា)
3. គាត់ស៊ីមបានគ្រូទី៧វិហារមួយលោកទេ?
(រក្សា ទឹកត្បូងទឹកចាស់រាប់សិរិវិ)
4. គាត់ស៊ីមបានភាគ៧វិហារមួយលោក
ទេ? (រក្សា ទឹកត្បូងទឹកចាស់រាប់សិរិវិ)
5. គាត់ស៊ីមបានប្រឡងភាគមកភាគទេ?
(រក្សា ទឹកត្បូងទឹកចាស់រាប់សិរិវិ)

1. បាន ទឹកត្បូងទឹកចាស់រាប់សិរិវិ
រដ្ឋិណអង្គុយទេ? ទឹកត្បូងទឹកចាស់
រាប់សិរិវិទេ? ។
2. បាន ទឹកត្បូងទឹកចាស់រាប់សិរិវិ
រដ្ឋិណអង្គុយទេ? ទឹកត្បូងទឹកចាស់
រាប់សិរិវិរក្សា ។
3. បាន ទឹកត្បូងទឹកចាស់រាប់សិរិវិ
វិហារមួយទេ? រក្សា ទឹកត្បូងទឹក
ចាស់រាប់សិរិវិ ។
4. បាន ទឹកត្បូងទឹកចាស់រាប់សិរិវិ
ភាគ៧វិហារមួយទេ? រក្សា ទឹកត្បូង
ទឹកចាស់រាប់សិរិវិ ។
5. បាន គាត់ស៊ីមបានស៊ីមប្រឡង
ភាគមកភាគទេ? រក្សា ទឹកត្បូង
ទឹកចាស់រាប់សិរិវិ ។

Drill G. Expansion

1. កូនសិស្សនិលប្រឡងបានពិន្ទុល្អ
2. កូនសិស្សនិលប្រឡងបានពិន្ទុល្អគួរសំ
3. កូនសិស្សនិលប្រឡងបានពិន្ទុល្អ គួរសំ
ទឹកត្បូងអោយច្រើនជាង
4. កូនសិស្សនិលប្រឡងបានពិន្ទុល្អគួរសំ
ទឹកត្បូងអោយច្រើនជាង គួរសំ អោយ
ច្រើនជាង
5. កូនសិស្សនិលប្រឡងបានពិន្ទុល្អគួរសំ
ទឹកត្បូងអោយច្រើនជាង គួរសំ អោយ
ច្រើនជាង គួរសំ ២ ដង ។

1. Students who take the test with good grades
2. Students who take the test with rather good grades
3. Students who take the test with rather good grades but who don't pass
4. Students who take the test with rather good grades but who don't pass have permission to take the test.
5. Students who take the test with rather good grades but who don't pass have permission to take the test a second time.

Drill H. Reduction

1. កូនសិស្សនិលប្រឡងបានពិន្ទុល្អ
គួរសំ ទឹកត្បូងអោយច្រើនជាង គួរសំ អោយ
ច្រើនជាង គួរសំ ២ ដង ។

Students who take the test with rather good grades but who don't pass have permission to take the test a second time.

2. កូនសិស្សនិរន្តរ៍ល្អប្រសិនបើបានពិន្ទុល្អក្នុងការ
មិនអាចឲ្យនិរន្តរ៍បាន ឯកសារពាក់ព័ន្ធនៅ
ប្រឡង

Students who take the test with rather good grades but who don't pass have permission to take the test.

3. កូនសិស្សនិរន្តរ៍ល្អប្រសិនបើបានពិន្ទុល្អក្នុង
ការមិនអាចឲ្យនិរន្តរ៍បាន

Students who take the test with rather good grades but who don't pass

4. កូនសិស្សនិរន្តរ៍ល្អប្រសិនបើបានពិន្ទុល្អក្នុង

Students who take the test with rather good grades

5. កូនសិស្សនិរន្តរ៍ល្អប្រសិនបើបានពិន្ទុល្អ

Students who take the test with good grades

UNIT 85

NARRATION

1. លោកសារ៉ូមដែលបានត្រឡប់មកពីទីវាលយន្តហោះវិញរួចក៏បានជិះយន្តហោះ
នាំមកឱ្យយន្តហោះ។
2. យន្តហោះនោះទៀតនាវិស្វកម្មនៅសាកលវិទ្យាល័យកូណែល។
3. គេបានអាហាររូបករណ៍និងធុនខ្លះ វិញនិងគេបានបានស្នាក់នៅនៅទីនោះ
គេនៅទៀត។
4. នៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាកលវិទ្យាល័យនិងវិទ្យាស្ថានច្រើនប្រទេសផ្សេងៗ
និងគេបានអាហាររូបករណ៍និងគេបានបានស្នាក់នៅនៅទីនោះ
និងគេបានបានស្នាក់នៅនៅទីនោះ។
5. អ្នកនិស្សិតបានអាហាររូបករណ៍និងគេបានបានស្នាក់នៅនៅទីនោះ
និងគេបានបានស្នាក់នៅនៅទីនោះ។
6. នៅសាកលវិទ្យាល័យនិងគេបានបានស្នាក់នៅនៅទីនោះ
និងគេបានបានស្នាក់នៅនៅទីនោះ។
7. និស្សិតបច្ចេកទេសខ្លះបានមកទៀតនិងគេបានបានស្នាក់នៅនៅទីនោះ។
8. មាននិស្សិតមកពីស្រុកលាវ យួន និងបារាំងខ្លះ។
9. និស្សិតខ្លះទទួលបានអាហាររូបករណ៍ពីពាក្យនិងគេបានបានស្នាក់នៅនៅទីនោះ។
10. វិញនិងគេបានបានស្នាក់នៅនៅទីនោះ គេបានបានស្នាក់នៅនៅទីនោះ
និងគេបានបានស្នាក់នៅនៅទីនោះ។

1. Sarom has just returned from the airport after having taken his younger brother to board a plane.
2. His younger brother will go study engineering at Cornell University.
3. He received a scholarship for only one year, but if he studies well he will get a scholarship to continue.
4. In Cambodia there are universities also, but they still do not teach all subjects.
5. Persons who receive scholarships go to study subjects which we don't have, to continue higher studies or to train in some subject.
6. In the Cambodian universities they teach economics, law, medicine, agriculture, various technical subjects and engineering.
7. Some foreign students have come to study in the Cambodian universities also.
8. There are some students who come from Laos, Vietnam and France.
9. Some students receive scholarships from the Cambodian government; some others come to study with their own money.
10. But studying in Cambodia is not expensive. They only need money for living, buying books and paying the expenses of testing.

1. និស្សិតខ្មែរដែលទៅបន្តវិទ្យាសាស្ត្រនៅបរទេស ភាគច្រើនទៅបរទេសបារាំង ព្រោះគេចេះភាសាបារាំង គ្រប់រយសាលានៅក្រុងភ្នំពេញ ក៏មាននិស្សិតខ្មែរទៅបរទេសដែរ។
2. ក្រៅពីនេះ និស្សិតខ្លះទៀតទៅទៀតនៅបរទេស មានជប៉ុន រុស្ស៊ី ចិន ឬ អាមេរិក។
3. និស្សិតខ្មែរភាគច្រើនបានទាញទុនពីប្រទេសដែលគេទៅទៀត ឬពីការងារដែល បញ្ជូនទៅទៀត។
4. កាលគេទៅទៀតនៅបរទេស ឯទៀតក៏ទៅបរទេសបារាំង គេមានការពិបាកខ្លះណាមួយ ទៀតខ្លះ។
5. នៅក្រុងភ្នំពេញ បច្ចុប្បន្ន បរិច្ឆេទសិក្សាសិបប្រាំបួន បារាំង។
6. គេទៅសិក្សាសាលាបឋមសិក្សា ធ្លាប់យល់ស្រាប់ពីនោះ នៅសាលាមធ្យមសិក្សា ឬវិទ្យាសាលា បឋមសិក្សា។
7. កាលណាកូនសិស្សទៀតបានលេខល្អ នៅវិទ្យាល័យបឋមសិក្សា គេអាចទៅចូលទៀត នៅវិទ្យាសាលា ឬអាចទៅវិទ្យាសាលា ទឹកដី ឬ វិទ្យាល័យ បឋមសិក្សា បានប្រសិនបើគេបានធ្លាក់ចុះពីមុន។
8. នៅវិទ្យាល័យគេអាចប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្របានប្រសិនបើគេបានធ្លាក់ចុះពីមុន។
9. នៅវិទ្យាល័យគេអាចប្រឡងយកបាននិស្សិតប្រឹក្សានៅឆ្នាំ ៤ ៥ ៦ ៧ ។
10. កាលណាទៀតចប់មធ្យមសិក្សា យល់និស្សិតដែលចប់បន្តវិទ្យាសាស្ត្រ នៅទៀត មុនគេទៀត នៅសាកលវិទ្យាល័យ។

1. Cambodian students who continue their studies abroad usually go to France because they know the language already, and schools in France are not as expensive as in other countries.
2. Besides this some other students go to study in Germany, Russia, China, England and the United States.
3. This group of students for the most part receive scholarships from the countries where they are going to study or from the Cambodian government, which sends them to study.
4. When they go to study in other countries besides France, they have some difficulties because the methods of instruction are different.
5. In Cambodia the methods of instruction are approximately like the French method of instruction.
6. They study six years in the elementary school; following this (they study) seven years in the middle school or lycée.
7. When students study and get good grades in the elementary section, they can enter the lycée or the junior high school without having to take an entrance exam as (was the case) before.
8. In the lycée they can take a test for a degree three times, that is, in the fourth year, the sixth year and the seventh year.

- 9. In the junior high they can take an exam for a certificate at the end of the fourth year only.
- 10. When they have finished the middle school, students who want to continue their studies must go to study in the university.

- 1. កូនសិស្សរូបប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្រនិរន្តរ៍។ ពេលឆ្នាំ ទី៣ គេមិនប្រឡងសាវ័រ សរស្រឡា ទេ ។
- 2. និស្សិតណាទីនិលរៀនចប់រដ្ឋបាលធម្មយុត្តិធម៌ គេត្រូវទៅប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្រ ។
- 3. និស្សិតទីនិលរៀនមិនគ្រប់គ្រាន់ អាចឡើងវិញបាន កាលណាគេរៀនចប់ល្អ ។
- 4. បើគេមិនប្រឡងនិលរៀនច្រើន អាចឡើងវិញបាន កាលណាគេរៀនចប់ល្អ ។
- 5. កូនសិស្សទីនិលរៀនស្រួល គេអាចឡើងវិញបាន ឬ ទី២ អាចឡើងវិញបាន កាលណាគេរៀនចប់ល្អ ។
- 6. បើគេប្រឡងបានល្អ គេអាចឡើងវិញបាន កាលណាគេរៀនចប់ល្អ ។
- 7. និស្សិតទី៣ គេអាចឡើងវិញបាន ។
- 8. ខ្លះទំនើររៀនឯកសាលា គេអាចឡើងវិញបាន កាលណាគេរៀនចប់ល្អ ។
- 9. គេត្រូវរៀនប្រឡង បើគេមិនប្រឡង គេអាចឡើងវិញបាន កាលណាគេរៀនចប់ល្អ ។

- 1. Students take a test for various certificates every year, but they don't all take tests.
- 2. Any student who has finished one part must go to take a test for a certificate.
- 3. Students who have not yet finished can advance a class whenever they finish studying with excellent grades.
- 4. Thus, a student studying in the fourth class can advance to the third class when he completes his studies with good grades.
- 5. Students who study very well in the fourth class or the second class can ask the Ministry of Education to take a test for a certificate with the other students.
- 6. If they pass, they advance one year by being able to skip a class and going to study in a high class.
- 7. There are students like this every year.
- 8. Some try to study privately during vacation to prepare themselves to be better and to take the tests.
- 9. They must study to finish the educational program of the section in which they must take the test.

1. របៀបប្រឡងនៅក្រុងភ្នំពេញនិងទីក្រុងសហរដ្ឋអាមេរិក។
2. នៅប្រទេសកម្ពុជាក្រុងប្រឡងយកសញ្ញាបត្រតាមអង្គការសិក្សាស្រាវជ្រាវសញ្ញាបត្រជាតិមានប្រាំបួនដងក្នុងឆ្នាំ។
3. ក្នុងរាល់១ អាទិត្យមានដំបូងនៃក្រុងប្រឡងខាងវិជ្ជាសរសេរ។
4. ក្រុងប្រឡងខាងប្រាំបួនដងក្នុងឆ្នាំ។ ដូចជាវិជ្ជាសរសេរ គណិតវិទ្យា គីមី វិទ្យាសាស្ត្រ និងរូបសាស្ត្រជាដើម។
5. គេប្រឡងប្រធានធម្មយុត្តិក្នុង១ថ្ងៃ។
6. គេឲ្យបីឬបួនម៉ោងក្នុងប្រធានធម្មយុត។
7. កាលណាក្រុងប្រឡងខាងសរសេរ ចប់ហើយបើគេជាប់គេនឹងទៅប្រឡងខាងសួរដ្បិតសាស្ត្រ។
8. ពេលប្រឡងសួរដ្បិតសាស្ត្រគេសួរអំពីប្រទេសកម្ពុជា ដូចកាលក្រុងប្រឡងខាងសរសេរនិង។
9. អ្នកវិនិច្ឆ័យប្រឡងជាប់ខាងសួរដ្បិតសាស្ត្រគេបានទទួលសញ្ញាបត្រជាតិរួច។
10. គេសួរវិនិច្ឆ័យប្រឡងអ្នកកាត់ដៃគេខាងសរសេរ វិញទៀត បន្តិចបន្តួច អាចទៅប្រឡងរលឹកទៀតបាន។

1. The method of taking a test in Cambodia is not like that in the United States.
2. In Cambodia the tests are taken for certificates and higher diplomas twice in the school year.
3. In the first week (the students) must take the written examination.
4. They take tests in the various subjects such as composition, mathematics, chemistry, science and physics, for example.
5. They have to take a test in one or two subjects a day.
6. They give three or four hours for each subject.
7. When they have taken the written test and if they have passed, they must take the oral test also.
8. During the oral exam (the examiners) ask about all the subjects that were given in the written exam.
9. The people who pass the oral section receive a passing certificate.
10. Students who fail in the written test but miss by just a few points can take the exam a second time.

UNIT 86

BASIC DIALOGUE

1. នៅភ្នំពេញមានកាតិសត្រីច្រើន
ទេ?

John

Are there a lot of newspapers in Phnom Penh?

2. មានកាតិសត្រីច្រើនប៉ុន្មាន? ។
3. កាតិសត្រីខ្លះចេញមករាល់ថ្ងៃ ខ្លះទៀត
ចេញមួយអាទិត្យប៉ុណ្ណោះ ។

Sarom

There are rather a lot.
Some newspapers come out every day, others come out once a week.

4. តើមានកាតិសត្រីភាសាដទៃ
ទៀតដែរទេ?

John

They have newspapers in what languages besides Cambodian?

5. មាន កាតិសត្រីភាសាបារាំង
ច្រើន ដែរឬទេ?

Sarom

There are newspapers in French, Chinese, and Vietnamese.

6. តើមានកាតិសត្រីភាសាអង់គ្លេស
ទេ?

John

How about papers in English, are there any?

7. តើមាន ទំនាក់ទំនង ដទៃ
ទៀតដែរឬទេ?

Sarom

There aren't any, but there are magazines in English.

8. កាតិសត្រីមួយថ្ងៃ ត្រូវបាន
លក់ប៉ុន្មាន?

John

How many riels does a paper cost?

9. កាតិសត្រីខ្លះត្រូវបានលក់
៥ រៀល ខ្លះទៀត ១០
រៀល ឬ ១៥ រៀល មួយ ។

Sarom

Some papers cost 5 riels, others 10 or 15 riels.

10. កាតិសត្រីខ្លះមាន ៨ ទំព័រ ខ្លះទៀតមាន
ច្រើន ទំព័រ ។

Some papers have 8 pages, others have many pages.

11. **ការវិនិច្ឆ័យណាមួយធំបំផុត?** John
Which newspaper is the biggest of all?
12. **បាទ ការវិនិច្ឆ័យអ្នកវិនិច្ឆ័យបង្អស់ ការវិនិច្ឆ័យណាមួយធំបំផុត ។** Sarom
The newspaper Neak Cheat Niyum is the biggest newspaper of all.
13. **តើចេញប្រចាំសប្តាហ៍ដំបូងបង្អស់ ប្រចាំសប្តាហ៍ប៉ុន្មានដង?** John
How many times a week is it issued?
14. **បាទ តើចេញតែម្តងប៉ុណ្ណោះ តែមានប្រចាំដងច្រើនទំហំ ។** Sarom
They issue it just once, but it has a lot of pages.
15. **ការវិនិច្ឆ័យនេះប្រចាំសប្តាហ៍សម្រាប់ ភាពងាយស្រួល រឿងក្នុងស្រុក ហើយនិង អំពីវប្បធម៌ និងច្បាប់ជាធរមាន ។** Sarom
This newspaper, for the most part, talks about various activities in the country and about the culture and the traditional Cambodian laws.
16. **តើឲ្យដំណឹងអំពី អំពីបរទេសទេ?** John
Do they give some kind of foreign news?
17. **បាទ តើការអប់រំបង្រៀនអ្នកស្រាវជ្រាវ ចេះដឹងអំពីរបៀបកសិកម្ម ហើយការ ចិញ្ចឹមសត្វ ហើយអំពីសេដ្ឋកិច្ច និងការ ពាណិជ្ជកម្ម ដើម្បីបង្រៀនអំពី ក្នុងការវិនិច្ឆ័យ ។** Sarom
Yes, but educating the people to know new methods in agriculture, in raising livestock, in health, and in commerce, for example, are the important stories in this paper.
18. **របៀបនេះល្អណាស់ ព្រោះវាបង្រៀន គ្រូបង្រៀនអ្នក អប់រំដូច្នោះ ។** John
This is very good because the Cambodian people must receive training like that.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. ការិសក្ខន្ធសរសេរណិករណ្តែស ខ្លះទៀត
ជានិទ្ទិរ ។ Some newspapers are written in
English, others in Cambodian.
- 2. ការិសក្ខន្ធសរសេរណិកហ្វរាវ៉េ ខ្លះទៀតជានិ
ទ្ទិរ ។ Some newspapers are written in
French, others in Cambodian.
- 3. ការិសក្ខន្ធសរសេរណិកចិន ខ្លះទៀតជានិទ្ទិរ ។
- 4. ការិសក្ខន្ធសរសេរណិកយួន ខ្លះទៀតជានិទ្ទិរ ។
- 5. ការិសក្ខន្ធសរសេរណិកអារាប ខ្លះទៀតជានិទ្ទិរ ។
- 6. ការិសក្ខន្ធសរសេរណិកឥណ្ឌី ខ្លះទៀតជានិទ្ទិរ ។
- 7. ការិសក្ខន្ធសរសេរណិកហ្វាម ខ្លះទៀតជានិទ្ទិរ ។

Drill B. Substitution

- 1. នៅភ្នំពេញ ភាគច្រើននៃការិសក
ស្រាវជ្រាវ ។ In Phnom Penh for the most part
they read the newspaper Neak Cheat
Niyum.
- 2. នៅភ្នំពេញ ភាគច្រើននៃការិសក រូសា
ស្ត្រី ។ In Phnom Penh for the most part they
read the newspaper Realités.
- 3. នៅភ្នំពេញ ភាគច្រើននៃការិសក ហ្វាតូ
ភី ។ In Phnom Penh for the most part they
read the newspaper Meatophum.
- 4. នៅភ្នំពេញ ភាគច្រើននៃការិសក សរសេរ
ជានិទ្ទិរ ។ In Phnom Penh for the most part they
read the newspapers written in
Cambodian.
- 5. នៅភ្នំពេញ ភាគច្រើននៃការិសក សរសេរ
ជានិទ្ទិរ ។ In Phnom Penh for the most part they
read the newspapers written in
French.
- 6. នៅភ្នំពេញ ភាគច្រើននៃការិសក សរសេរ
ជានិទ្ទិរ ។ In Phnom Penh for the most part they
read the newspapers written in
English.
- 7. នៅភ្នំពេញ ភាគច្រើននៃការិសក វត
ភ្នំ ។ In Phnom Penh for the most part they
read the newspaper Wat Phnom.

Drill C. Substitution

- 1. គេសរសេរអំពីការចរនេស កសិកម្ម
និងកីឡា ។
They write about foreign affairs,
agriculture, and sports.
- 2. គេសរសេរអំពី និរណ៍ក្នុងស្រុក កសិកម្ម
និងកីឡា ។
They write about domestic affairs,
agriculture, and sports.
- 3. គេសរសេរអំពី និរណ៍ខ្លីៗ កសិកម្ម
និងកីឡា ។
They write (about) short news stories,
agriculture, and sports.
- 4. គេសរសេរអំពី ការធ្វើដំណើរ កសិកម្ម
និងកីឡា ។
They write about travel, agriculture,
and sports.
- 5. គេសរសេរអំពី សេដ្ឋកិច្ច កសិកម្ម
និងកីឡា ។
They write about economics, agri-
culture, and sports.
- 6. គេសរសេរអំពី ការចិញ្ចឹមសត្វ កសិកម្ម
និងកីឡា ។
They write about livestock raising,
agriculture, and sports.
- 7. គេសរសេរអំពី សាងសង់ថ្មីៗ កសិកម្ម
និងកីឡា ។
They write about new construction,
agriculture, and sports.
- 8. គេសរសេរអំពី ការចំរើនវិសាមសុខភាព
កសិកម្ម និងកីឡា ។
They write about progress in health,
agriculture, and sports.

Drill D. Double Substitution

- 1. ការិយាល័យខ្លះចំណាយ ៧០៩ ៕ ។
Some papers cost seven riels, others
ten riels.
- 2. កម្រៃសារខ្លះចំណាយ ៧ ៕ ខ្លះចំណាយ លើស ១០ ៕ ។
Some magazines cost seven riels,
others more than ten riels.
- 3. គ្រឹះស្ថានខ្លះចំណាយ ៧ ៕ ខ្លះចំណាយ ២០ ៕ ។
Some books cost seven riels, others
twenty riels.
- 4. រូបចម្លាក់ខ្លះចំណាយ ៧ ៕ ខ្លះចំណាយ លើស ១៥ ៕ ។
Some rubbings cost seven riels, others
more than 15 riels.
- 5. រូបថតខ្លះចំណាយ ៧ ៕ ខ្លះចំណាយ ប្រហែល ៧ ៕ ។
Some photos cost seven riels, others
almost seven riels.
- 6. សំបុត្រភាសាខ្លះចំណាយ ៧ ៕ ខ្លះចំណាយ ៤០ ៕ ។
Some movie tickets cost seven riels,
others 40 riels.
- 7. សំបុត្រស្នាក់នៅខ្លះចំណាយ ៧ ៕ ខ្លះចំណាយ ៣០ ៕ ។
Some theatre tickets cost seven riels,
others 30 riels.
- 8. ម្ហូបប្រភេទខ្លះចំណាយ ៧ ៕ ខ្លះចំណាយ លើស ២០ ៕ ។
Some kinds of dishes (food) cost seven
riels, others more than 20 riels.

Drill E. Double Substitution

- 1. កានិសតកម្មកម្មវិទ្យាសាស្ត្រនិយមនិយមអំពី
សំណឹកក្នុងក្រុងកម្ពុជាប្រទេសនិងវិប្បធម៌
ខ្មែរ។
The newspaper Neak Cheat Niyum talks
about domestic news, foreign news,
and Cambodian culture.
- 2. ទស្សនាវដ្តីកម្ពុជាសាស្ត្រនិយមអំពីសំណឹកក្នុង
ក្រុងកម្ពុជាប្រទេសនិងសេដ្ឋកិច្ចខ្មែរ។
The magazine Kampuchea talks about
domestic news, foreign news, and
Cambodian economics.
- 3. កានិសតកម្មកម្មវិទ្យាសាស្ត្រនិយមអំពីសំណឹក
ក្នុងក្រុងកម្ពុជាប្រទេសនិងកីឡាខ្មែរ។
The newspaper Realites talks about
domestic news, foreign news, and
Cambodian sports.
- 4. កានិសតកម្មកម្មវិទ្យាសាស្ត្រនិយមអំពីសំណឹកក្នុងក្រុង
កម្ពុជាប្រទេសនិងពាណិជ្ជកម្មខ្មែរ។
The newspaper Kampuchea talks about
domestic news, foreign news, and
Cambodian commerce.
- 5. ទស្សនាវដ្តីសង្គមនិយមអំពីសំណឹក
ក្នុងក្រុងកម្ពុជាប្រទេសនិងនយោបាយ
ខ្មែរ។
The magazine Sangkum talks about
domestic news, foreign news, and
Cambodian politics.
- 6. កានិសតកម្មកម្មវិទ្យាសាស្ត្រនិយមអំពីសំណឹក
ក្នុងក្រុងកម្ពុជាប្រទេសនិងរោងចក្រខ្មែរ។
The newspaper Wat Phnom this morning
talked about domestic news, foreign
news, and Cambodian factories.
- 7. រាល់ថ្ងៃកានិសតកម្មកម្មវិទ្យាសាស្ត្រនិយមអំពី
សំណឹកក្នុងក្រុងកម្ពុជាប្រទេសនិងវិប្បធម៌
ខ្មែរ។
Every day the newspaper Kampuchea
talks about domestic news, foreign
news, and Cambodian culture.
- 8. រាល់សប្តាហ៍កានិសតកម្មកម្មវិទ្យាសាស្ត្រនិយម
និយមអំពីសំណឹកក្នុងក្រុងកម្ពុជាប្រទេស
និងកីឡាខ្មែរ។
Every week the newspaper Neak Cheat
Niyum talks about domestic news,
foreign news, and Cambodian sports.

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ: កានិសតកម្មកម្មវិទ្យាសាស្ត្រនិយមអំពី
(សំណឹកក្នុងក្រុងកម្ពុជាប្រទេស ក្រុងកម្ពុជា
ប្រទេសនិងកីឡា)

សិស្ស: កានិសតកម្មកម្មវិទ្យាសាស្ត្រនិយមអំពី
សំណឹកក្នុងក្រុងកម្ពុជាប្រទេស
ក្រុងកម្ពុជាប្រទេសនិងកីឡា។

គ្រូ: កានិសតកម្មកម្មវិទ្យាសាស្ត្រនិយមអំពី
សំណឹកក្នុងក្រុងកម្ពុជាប្រទេសនិងវិប្បធម៌
ខ្មែរ? (សំណឹកក្នុងក្រុងកម្ពុជាប្រទេសនិងវិប្បធម៌
ខ្មែរ)

Teacher: What things does the newspaper
Kampuchea write about? (domestic
and foreign news and sports)

Student: The newspaper Kampuchea writes about
domestic and foreign news and
sports.

កានិសតកម្មកម្មវិទ្យាសាស្ត្រនិយមអំពីសំណឹក
ក្នុងក្រុងកម្ពុជាប្រទេសនិងវិប្បធម៌ខ្មែរ។

- 2. ការសិក្សាកម្មវិធីនិយមសរសេរអំពីអ្វីខ្លះ?
(និយមសរសេរអំពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវសិក្សាសិល្បៈ
នៃវប្បធម៌)
- 3. ការសិក្សាតាមភូមិ និយាយអំពីអ្វីខ្លះ?
(និយាយអំពី វប្បធម៌ និង វិទ្យាសាស្ត្រ
ស្រាវជ្រាវ)
- 4. ទស្សនាវិទ្យាសាស្ត្រនិយមសរសេរអំពីអ្វីខ្លះ?
(និយមសរសេរអំពីវប្បធម៌ និងនិយម
សារ)
- 5. ទស្សនាវិទ្យាកម្មវិធីនិយមសរសេរអំពីអ្វីខ្លះ?
(និយាយអំពី វប្បធម៌ និង វិទ្យាសាស្ត្រ)

ការសិក្សាកម្មវិធីនិយមសរសេរអំពី
និយមសរសេរអំពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវ
នៃវប្បធម៌ ។

ការសិក្សាតាមភូមិ និយាយអំពីនិយម-
សារនៃវប្បធម៌ និង វិទ្យាសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ ។

ទស្សនាវិទ្យាសាស្ត្រនិយមសរសេរអំពីនិយមសរសេរ
អំពីវប្បធម៌ និងនិយមសារ ។

ទស្សនាវិទ្យាកម្មវិធីនិយមសរសេរអំពីនិយមសរសេរ
អំពីវប្បធម៌ និង វិទ្យាសាស្ត្រ ។

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ: នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិយមសរសេរ
ការសិក្សាអ្វី? (ស្រាវជ្រាវនិយមសរសេរ)
សិស្ស: នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិយមសរសេរ
វិទ្យាសាស្ត្រនិយមសរសេរនិងវប្បធម៌ ។

Teacher: In Phnom Penh what newspaper do they
read for the most part? (Neak
Cheat Niyum)

Student: In Phnom Penh they read the newspaper
Neak Cheat Niyum for the most part.

- 1. នៅប្រទេសកម្ពុជានិយមសរសេរអំពីអ្វីខ្លះ
ការសិក្សាអ្វី? (និយមសរសេរនិងវប្បធម៌)
- 2. នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិយមសរសេរ
អ្វី? (និយមសរសេរនិងវប្បធម៌)
- 3. នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិយមសរសេរ
អ្វី? (និយមសរសេរនិងវប្បធម៌)
- 4. នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិយមសរសេរ
អ្វី? (វិទ្យាសាស្ត្រ)
- 5. នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិយមសរសេរ
អ្វី? (វប្បធម៌)

នៅប្រទេសកម្ពុជានិយមសរសេរអំពី
ការសិក្សានិងវប្បធម៌នៃវប្បធម៌ ។
នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិយមសរសេរ
អ្វី? ។
នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិយមសរសេរ
អ្វី? ។
នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិយមសរសេរ
អ្វី? ។
នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិយមសរសេរ
អ្វី? ។
នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិយមសរសេរ
អ្វី? ។

Drill H. Transformation

MODEL: គ្រូ: ព្រឹត្តិបត្រស្រុកស្រីសោភ័ណ៍មានផ្សេងៗគ្នា
ព្រឹត្តិបត្រស្រុកស្រីសោភ័ណ៍មានទំព័រ
កីឡា, វិទ្យាសាស្ត្រ និងកសិកម្ម។
(សរសេរអំពី)

សិស្ស: ព្រឹត្តិបត្រសរសេរអំពីស្រីសោភ័ណ៍ផ្សេងៗ
គ្នា ព្រឹត្តិបត្រស្រុកស្រីសោភ័ណ៍មានទំព័រ
កីឡា, វិទ្យាសាស្ត្រ និងកសិកម្ម។

1. ព្រឹត្តិបត្រសរសេរ វិប្បធម៌ និងនយោបាយ
ព្រឹត្តិបត្រសរសេរអំពីស្រីសោភ័ណ៍
(រៀបរយ)
2. ព្រឹត្តិបត្រសរសេរ វិប្បធម៌ និងនយោបាយ
ព្រឹត្តិបត្រសរសេរអំពីស្រីសោភ័ណ៍ (ចិន)
3. ព្រឹត្តិបត្រសរសេរ វិប្បធម៌ និងនយោបាយ
ព្រឹត្តិបត្រសរសេរអំពីស្រីសោភ័ណ៍ (សរសេរ)
4. ព្រឹត្តិបត្រសរសេរ វិប្បធម៌ និងនយោបាយ
ព្រឹត្តិបត្រសរសេរអំពីស្រីសោភ័ណ៍ (រៀបរយ)

Teacher: Besides giving various domestic and foreign news stories, they have a page each of sports, of science and of agriculture. (write about)

Student: Besides writing about various domestic and foreign news stories they have a page each of sports, of science and of agriculture.

ព្រឹត្តិបត្រសរសេរ វិប្បធម៌ និងនយោបាយ
ព្រឹត្តិបត្រសរសេរអំពីស្រីសោភ័ណ៍

ព្រឹត្តិបត្រសរសេរ វិប្បធម៌ និងនយោបាយ
ព្រឹត្តិបត្រសរសេរអំពីស្រីសោភ័ណ៍

ព្រឹត្តិបត្រសរសេរ វិប្បធម៌ និងនយោបាយ
ព្រឹត្តិបត្រសរសេរអំពីស្រីសោភ័ណ៍

ព្រឹត្តិបត្រសរសេរ វិប្បធម៌ និងនយោបាយ
ព្រឹត្តិបត្រសរសេរអំពីស្រីសោភ័ណ៍

Drill I. Response

MODEL: គ្រូ: កាតិសត្តណាធំជាងគេបង្អស់នៅ
ភ្នំពេញ? (ស្រុកឃាត់ស្រីសោភ័ណ៍)

សិស្ស: នៅភ្នំពេញ កាតិសត្តណាធំជាងគេបង្អស់
នៅភ្នំពេញ កាតិសត្តណាធំជាងគេបង្អស់

1. កាតិសត្តណាធំជាងគេបង្អស់នៅភ្នំពេញ?
កាតិសត្តណាធំជាងគេបង្អស់នៅភ្នំពេញ
2. កាតិសត្តណាធំជាងគេបង្អស់នៅភ្នំពេញ?
កាតិសត្តណាធំជាងគេបង្អស់នៅភ្នំពេញ
3. កាតិសត្តណាធំជាងគេបង្អស់នៅភ្នំពេញ?
កាតិសត្តណាធំជាងគេបង្អស់នៅភ្នំពេញ
4. កាតិសត្តណាធំជាងគេបង្អស់នៅភ្នំពេញ?
កាតិសត្តណាធំជាងគេបង្អស់នៅភ្នំពេញ

Teacher: Which newspaper is the largest of all in Phnom Penh? (Neak Cheat Niyum)

Student: In Phnom Penh the newspaper Neak Cheat Niyum is the largest newspaper of all.

នៅភ្នំពេញ កាតិសត្តណាធំជាងគេបង្អស់
នៅភ្នំពេញ កាតិសត្តណាធំជាងគេបង្អស់

នៅភ្នំពេញ កាតិសត្តណាធំជាងគេបង្អស់
នៅភ្នំពេញ កាតិសត្តណាធំជាងគេបង្អស់

នៅភ្នំពេញ កាតិសត្តណាធំជាងគេបង្អស់
នៅភ្នំពេញ កាតិសត្តណាធំជាងគេបង្អស់

នៅភ្នំពេញ កាតិសត្តណាធំជាងគេបង្អស់
នៅភ្នំពេញ កាតិសត្តណាធំជាងគេបង្អស់

UNIT 87

BASIC DIALOGUE

1.	<p style="text-align: right; margin-bottom: 0;"><u>John</u></p> <p>កានិសត្តអ្នកដឹកនាំយបណាកានិសតរបស់
ភារិការប្តូរបស់ឯកជន ?</p> | <p>Is the newspaper Neak Cheat Niyum a
government paper or (is it) private?</p> |
|----|---|---|
2.	<u>Sarom</u> បាទ របស់ភារិការសង្គមកម្ពុជានិយម។	<p>It's (published by) the Sangkum
government.</p> |
|----|--|--|
3.	<p style="text-align: right; margin-bottom: 0;"><u>John</u></p> <p>តើមានលក់កានិសតនេះនៅក្រៅ
រដ្ឋកម្ពុជាទេ?</p> | <p>Is this newspaper sold abroad?</p> |
|----|---|---------------------------------------|
4.	<p style="text-align: right; margin-bottom: 0;"><u>Sarom</u></p> <p>បាទមានវិនិច្ឆ័យប្រើប្រាស់ទេ តើ
ប្រើប្រាស់បានតិចតួចទៅណាស់ ប្រហែលជា
ទំព័រមួយទំព័រមានសរសេរជាភាសាប្រែ
អង់គ្លេសនិងបារាំង។</p> | <p>It is, but not very much. For the
most part they (foreigners) only
read the editorial because it's
a page written in French or English.</p> |
|----|--|--|
5.	<u>John</u> នោះកុំយល់ចិត្តរបស់កានិសតទេ?	Do you like to read newspapers?
6.	<p style="text-align: right; margin-bottom: 0;"><u>Sarom</u></p> <p>បាទ ខ្ញុំចូលចិត្តបើកានិសតណាស់
ប្រហែលជាព្រឹត្តិការណ៍ប្រែប្រួលជ័យជំនះ
មានប្រតិភូការណ៍ប្រែប្រួលពេលវេលា។</p> | <p>I like to read papers very much,
because now, as you know, there
are important changing events
every day.</p> |
|----|--|--|
7.	<p style="text-align: right; margin-bottom: 0;"><u>John</u></p> <p>បាទ អញ្ចឹងហើយខ្ញុំក៏បើកានិសត
ប្រើប្រាស់ទំព័រ តើខ្ញុំប្រើប្រាស់កានិសត
បារាំងនិងអង់គ្លេសទេ?</p> | <p>Ah, I also read a lot of papers.
But I can only read French and
English papers.</p> |
|----|--|--|
8.	<p>ខ្ញុំមិនដឹងបើកានិសតអ្នកដឹកនាំយប
និងវិញ កាលណាខ្ញុំចេះប្រែប្រួល
និងវិញ កាលណាខ្ញុំចេះប្រែប្រួល។</p> | <p>When I know how to read Cambodian well,
I will probably read Neak Cheat
Niyum, too.</p> |
|----|---|--|
9.	<p style="text-align: right; margin-bottom: 0;"><u>Sarom</u></p> <p>នោះកុំដឹងឃើញកានិសតអង្គការ
នេះ? កានិសតនេះសរសេរជាភាសាប្រែ
និងវិញ កាលណាខ្ញុំចេះប្រែប្រួល។</p> | <p>Have you ever seen the paper
Kampuchea? This newspaper is
written in Cambodian and comes out
every day.</p> |
|----|--|--|

10. បាទ ទេ ខ្ញុំស្រាវជ្រាវតែឮពួកគេប្រាប់ខ្ញុំម្តង
ថាការិសគននៈរេឡាញព័ត៌មានស្រុកស្រូវឃ្មុំឃ្មុំ
ការ ។

John

No. I've only heard them say once that this newspaper is issued by the Ministry of Information.

11. បាទ អញ្ចឹងហើយ ។ ពួកគេប្រាប់ខ្ញុំ
រេឡាញការិសគនឃ្មុំឃ្មុំគ្រប់ថ្ងៃ ជាការ
សាធារណៈវិទ្យុ ។

Sarom

That's right, and this Ministry issues another paper every day in French.

12. បាទ ខ្ញុំមើល ប្រើស្តីការិស គ្រប់ថ្ងៃ
សារព័ត៌មានខ្មែរនៃស្ថាប័នការិស គ្រប់ថ្ងៃ ។

John

I read the bulletin of the AKP (Agence Khmère de Presse) almost every day.

13. ខ្ញុំក៏ចូលចិត្តមើលវិទ្យុ ព្រោះវាមាន
សារសារដ៏ល្អផ្សេងៗ ព្រមទាំងមានវិទ្យុ
ហ្នឹង មាន កម្រិត ខ្ពស់ ផងដែរ ។

Sarom

I like to read it too, because they write a lot of different stories, and in addition they have the television and radio schedules too.

14. បាទ ប្រសិនបើ ខ្ញុំក៏ចង់ដឹងការកម្រិត
ហ្នឹងនេះវិទ្យុ ។

John

Yes, my wife wants all these schedules too.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. ខ្ញុំមិនចេះរៀនការិសតនិកាសាស្ត្រខ្មែរទេ
និងខ្ញុំរៀនការិសតបារាំងបាន។ I don't know how to read newspapers
in Cambodian, but I can read French
newspapers.
- 2. ខ្ញុំមិនចេះរៀនការិសតនិកាសាស្ត្រចិនទេ
រៀនការិសតបារាំងបាន។ I don't know how to read newspapers
in Chinese, but I can read French
newspapers.
- 3. ខ្ញុំមិនចេះរៀនការិសតនិកាសាស្ត្រវៀតណាមទេ
និងខ្ញុំរៀនការិសតបារាំងបាន។ I don't know how to read newspapers
in Vietnamese, but I can read
French newspapers.
- 4. ខ្ញុំមិនចេះរៀនការិសតនិកាសាស្ត្រថៃទេ
និងខ្ញុំរៀនការិសតបារាំងបាន។ I don't know how to read newspapers
in Thai, but I can read French
newspapers.
- 5. ខ្ញុំមិនចេះរៀនការិសតនិកាសាស្ត្រអង់គ្លេស
ទេ និងខ្ញុំរៀនការិសតបារាំងបាន។ I don't know how to read newspapers
in English, but I can read French
newspapers.
- 6. ខ្ញុំមិនចេះរៀនការិសតនិកាសាស្ត្រឥណ្ឌី
និងខ្ញុំរៀនការិសតបារាំងបាន។ I don't know how to read newspapers
in Indian, but I can read French
newspapers.
- 7. ខ្ញុំមិនចេះរៀនការិសតនិកាសាស្ត្រប៊្រុយម៉ា
និងខ្ញុំរៀនការិសតបារាំងបាន។ I don't know how to read newspapers
in Burmese, but I can read French
newspapers.
- 8. ខ្ញុំមិនចេះរៀនការិសតនិកាសាស្ត្រឥណ្ឌូ-
នេស៊ីនី និងខ្ញុំរៀនការិសតបារាំង
បាន។ I don't know how to read newspapers
in Indonesian, but I can read
French newspapers.

Drill B. Substitution

- 1. រាល់ព្រឹកខ្ញុំភ្ញាក់ពីព្រលឹមរៀន
ការិសតហើយទៅធ្វើការ។ Every morning I wake up early, read
the paper, and go to work.
- 2. រាល់ព្រឹកខ្ញុំភ្ញាក់ពីព្រលឹម រៀននិងរៀន
យានយន្តការ។ Every morning I wake up early, study
Cambodian, and go to work.
- 3. រាល់ព្រឹកខ្ញុំភ្ញាក់ពីព្រលឹម រៀនអង់គ្លេស
ហើយទៅធ្វើការ។ Every morning I wake up early, study
English, and go to work.
- 4. រាល់ព្រឹកខ្ញុំភ្ញាក់ពីព្រលឹម ហាត់ប្រាណ
ហើយទៅធ្វើការ។ Every morning I wake up early, do
calisthenics, and go to work.
- 5. រាល់ព្រឹកខ្ញុំភ្ញាក់ពីព្រលឹម បញ្ជូន
ទូរស័ព្ទហើយទៅធ្វើការ។ Every morning I wake up early, start
the car, and go to work.

- 6. ពេលព្រឹកខ្ញុំភ្ញាក់ពីព្រលឹម ឡើងទឹក
ដើរទៅធ្វើការ ។
- 7. ពេលព្រឹកខ្ញុំភ្ញាក់ពីព្រលឹម យកទឹកដោះ
ដើរទៅធ្វើការ ។
- 8. ពេលព្រឹកខ្ញុំភ្ញាក់ពីព្រលឹម មើលទឹក
ដើរទៅធ្វើការ ។

Every morning I wake up early, make breakfast, and go to work.

Every morning I wake up early, take a shower, and go to work.

Every morning I wake up early, watch TV, and go to work.

Drill C. Transformation

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំមិនចេះមើលការិសីតនិកាយភាសា
ខ្មែរទេ ទឹកខ្ញុំមើលការិសីតបារាំង
បាន ។

Teacher: I don't know how to read papers in
Cambodian, but I can read French
papers.

សិស្ស: ខ្ញុំអាចមើលការិសីតខ្មែរនិង
បារាំងបានគួរសរសើរ ។

Student: I can read Cambodian and French
papers rather well.

- 1. ខ្ញុំមិនចេះមើលការិសីតនិកាយភាសាខ្មែរ
និងមើលការិសីតបារាំងបាន ។
- 2. ខ្ញុំមិនចេះមើលការិសីតឡូនទេ ទឹកខ្ញុំមើល
ការិសីតបារាំងបាន ។
- 3. ខ្ញុំមិនចេះមើលការិសីតនិកាយភាសាខ្មែរ
និងមើលការិសីតបារាំងបាន ។
- 4. ខ្ញុំមិនចេះមើលការិសីតនិកាយភាសាខ្មែរ
និងមើលការិសីតបារាំងបាន ។
- 5. ខ្ញុំមិនចេះមើលការិសីតខ្មែរនិងមើល
ការិសីតបារាំងបាន ។

- ខ្ញុំអាចមើលការិសីតខ្មែរនិង
បារាំងបានគួរសរសើរ ។
- ខ្ញុំអាចមើលការិសីតឡូន និងបារាំង
បានគួរសរសើរ ។
- ខ្ញុំអាចមើលការិសីតខ្មែរនិងបារាំង
បានគួរសរសើរ ។
- ខ្ញុំអាចមើលការិសីត អង់គ្លេសនិងបារាំង
បានគួរសរសើរ ។
- ខ្ញុំអាចមើលការិសីតខ្មែរនិងបារាំង
បានគួរសរសើរ ។

Drill D. Double Substitution

- 1. លោកបរិញ្ញាប័ត្រសាប័រហ៊ីលរស់នៅមន្ទីរ
រដ្ឋបាលនាយករដ្ឋមន្ត្រីមើលការិសីត
ព័ត៌មាន ។
- 2. លោកប្រធានប្រតិភូសាប័រហ៊ីលរស់នៅមន្ទីររដ្ឋបាល
នាយករដ្ឋមន្ត្រីមើលការិសីតព័ត៌
មាន ។
- 3. លោកប្រធានប្រតិភូសាប័រហ៊ីលរស់នៅមន្ទីររដ្ឋបាល
នាយករដ្ឋមន្ត្រីមើលការិសីតព័ត៌មាន ។

As you see, they like to read news-
papers in the Information Office.

As you know, for the most part they
read newspapers in the Information
Office.

As you know, they like to read news-
papers in the Information Office.

- 4. លោកយល់ព្រមថា លោកមិនទាន់បាន
សាកល្បងអានទំព័រព័ត៌មាននៅ
ការិយាល័យ។
- 5. លោកមិនស្រឡាត់ទេ លោកមិនទាន់
បានសាកល្បងអានទំព័រព័ត៌មាននៅ
ការិយាល័យ។
- 6. លោកបានឮថា លោកមិនទាន់បាន
សាកល្បងអានទំព័រព័ត៌មាននៅ
ការិយាល័យ។
- 7. លោកដឹងថា លោកមិនទាន់បាន
សាកល្បងអានទំព័រព័ត៌មាននៅ
ការិយាល័យ។
- 8. លោកដឹងថា លោកមិនទាន់បាន
សាកល្បងអានទំព័រព័ត៌មាននៅ
ការិយាល័យ។

As you understand, they need to read newspapers in the Information Office.

As you see, they try to read newspapers in the Information Office.

As you heard, they say they want to read newspapers in the Information Office.

As you know, they for the most part read newspapers in the Information Office.

As you know, they like to read newspapers in the Information Office.

Drill E. Multiple Substitution

- 1. ខ្ញុំមិនទាន់បានអានទំព័រព័ត៌មាននៅទីកន្លែង
នេះ ប៉ុន្តែ យប់មិញនេះ ខ្ញុំបានឮព័ត៌មាន
ពីទំព័រព័ត៌មាននេះ។
- 2. ខ្ញុំមិនទាន់បានអានទំព័រព័ត៌មាននៅទីកន្លែង
នេះ ប៉ុន្តែ ខ្ញុំបានដឹងពីព័ត៌មាននេះ
មុន។
- 3. ខ្ញុំមិនទាន់បានអានប្រកាសនេះទេ ប៉ុន្តែ
យប់មិញនេះ ខ្ញុំបានស្តាប់ព័ត៌មាន
នេះ។
- 4. ខ្ញុំមិនទាន់បានអានទំព័រព័ត៌មាននៅទីកន្លែង
នេះ ប៉ុន្តែ ខ្ញុំបានឮព័ត៌មាននេះ
នៅពេលខ្ញុំទៅទីកន្លែងនោះ។
- 5. ខ្ញុំមិនទាន់បានអានសំបុត្រព័ត៌មាននេះទេ ប៉ុន្តែ
ខ្ញុំបានដឹងពីព័ត៌មាននេះ
ពីម្សិលមិញ។
- 6. ខ្ញុំមិនទាន់បានអានទំព័រព័ត៌មាននៅទីកន្លែង
នេះ ប៉ុន្តែ ខ្ញុំបានស្តាប់
ព័ត៌មាននេះម្សិលមិញ។

I haven't read the newspaper yet, but I heard that news on the radio this morning.

I haven't read the magazine yet, but I knew that news before.

I haven't read the declaration yet, but I listened to that news last night.

I haven't read the story yet, but I heard that news when I went to work.

I haven't read his letter yet, but I knew that news this morning.

I haven't read the newspaper yet, but I listened to that news yesterday.

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ: លោកបានឮប្រកាសនេះនៅព្រឹក
មិញ? (ការិយាល័យមួយទំព័រ)
សិស្ស: បាទ ខ្ញុំមិនទាន់បានឮទេ ខ្ញុំនឹង
ទិញការិយាល័យមួយទំព័រ។

Teacher: Did you hear that declaration this morning? (a newspaper to read it)

Student: No, I didn't hear it; I will buy a newspaper to read it.

1. លោកត្រូវបានដឹងពីសំណើនោះទេនៅព្រឹកមិញ?
(ទស្សនាវដ្តីឃ្លុយរថ័ល)
2. លោកបានដឹងពីសំណើនោះទេ ពីម្សិលមិញ?
(វិទ្យុឃ្លុយ ទុកស្តាប់)
3. លោកទើបស្រឡាញ់នោះទេនៅថ្ងៃមុន?
(សំបុត្រទេពៅរថ័លវិស្ណុក)
4. លោកអរក្សាញាតិរថ័លទេពីម្សិលមិញ?
(សំបុត្រទេពៅរថ័លវិស្ណុក)
5. លោកដឹងពីសំណើហ្នឹងទេ?
(ការសិក្សាថ្មីលើទិដ្ឋភាព)

- បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើនោះ ទ្រង់ដឹងពីញាតិ
ទស្សនាវដ្តីឃ្លុយរថ័ល ។
បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើ ទ្រង់ដឹងពីញាតិ
វិទ្យុឃ្លុយ ទុកស្តាប់ ។
បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើ ទ្រង់ដឹងពីញាតិ
សំបុត្រទេពៅរថ័លវិស្ណុក ។
បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើ ទ្រង់ដឹងពីញាតិ
សំបុត្រទេពៅរថ័លវិស្ណុក ។
បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើ ទ្រង់ដឹងពីញាតិ
ការសិក្សាថ្មីលើទិដ្ឋភាព ។

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ: លោកត្រូវបានដឹងពីសំណើនោះទេនៅព្រឹកមិញ?
(ការសិក្សាថ្មីលើទិដ្ឋភាព)
សិស្ស: បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើនោះ ទ្រង់ដឹងពីញាតិ
ការសិក្សាថ្មីលើទិដ្ឋភាព ។

Teacher: Did you hear that declaration this morning? (a newspaper to read more about it)
Student: Yes, I heard it, and I'm going to buy a paper to read more about it.

1. លោកត្រូវបានដឹងពីសំណើនោះទេនៅព្រឹកមិញ?
(ទស្សនាវដ្តីទេពៅរថ័លវិស្ណុក)
2. លោកបានដឹងពីសំណើនោះទេ ពីម្សិលមិញ?
(វិទ្យុទុកស្តាប់ថ្ងៃមុន)
3. លោកទើបស្រឡាញ់នោះទេនៅថ្ងៃមុន?
(សំបុត្រទេពៅរថ័លវិស្ណុក)
4. លោកអរក្សាញាតិរថ័លទេពីម្សិលមិញ?
(សំបុត្រទេពៅរថ័លវិស្ណុក)
5. លោកដឹងពីសំណើហ្នឹងទេ? (ការសិក្សាថ្មីលើទិដ្ឋភាព)

- បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើនោះ ទ្រង់ដឹងពីញាតិ
ទស្សនាវដ្តីទេពៅរថ័លវិស្ណុក ។
បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើនោះ ទ្រង់ដឹងពីញាតិ
វិទ្យុទុកស្តាប់ថ្ងៃមុន ។
បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើនោះ ទ្រង់ដឹងពីញាតិ
សំបុត្រទេពៅរថ័លវិស្ណុក ។
បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើនោះ ទ្រង់ដឹងពីញាតិ
សំបុត្រទេពៅរថ័លវិស្ណុក ។
បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើនោះ ទ្រង់ដឹងពីញាតិ
ការសិក្សាថ្មីលើទិដ្ឋភាព ។

Drill H. Transformation

MODEL: គ្រូ: នៅក្នុងការសិក្សាខ្លះៗដូចជាការសិក្សា
កម្ពុជាដំបូងស្តីពីការសិក្សាសាស្ត្រ
សារពាតីមានទិន្នន័យនិង រាងកាយ
ចុះកម្មវិធីទូរទស្សន៍ ។
សិស្ស: ទ្រង់ចូលចិត្តថ្ងៃសិក្សាសាស្ត្រកម្ពុជាដំបូង
ស្តីពីការសិក្សាសាស្ត្រសារពាតី.

Teacher: In some newspapers, such as the newspaper Kampuchea and the Bulletin of Agence Khmère Presse, they publish the TV programs.
Student: I like to read the newspaper Kampuchea and the Bulletin of Agence Khmère

មានវិទ្យុទ្រព្យោះគេមានចុះកម្មវិ-
ធី ទូរទស្សន៍ ។

Presse because they publish the
TV programs.

- 1. នៅក្នុងការិយាល័យ ខ្លះស្តីពីការិយាល័យ-
ធីនៃការងារស្តីពីការិយាល័យ គឺវិស័យ គេមានចុះ

ទំហំលក់ចិត្តរបស់ការិយាល័យនៃការងារស្តីពី
និស្សិត ទ្រព្យោះគេមានចុះកម្មវិធីកីឡា ។

កម្មវិធីកីឡា ។

- 2. នៅក្នុងការិយាល័យខ្លះស្តីពីការិយាល័យនៃការងារ
កម្មវិធីនៃការិយាល័យ គឺវិស័យ គេមាន
ចុះអំពីការិយាល័យ ។
- 3. នៅក្នុងការិយាល័យខ្លះស្តីពីការិយាល័យនៃការងារ
កំណាត់នៃការិយាល័យ គេមានចុះគណនេយ
នៃការិយាល័យ ។
- 4. នៅក្នុងការិយាល័យខ្លះស្តីពីការិយាល័យនៃការងារ
និយមន័យនៃការិយាល័យ គេមានចុះគណនេយ
កំណាត់នៃការិយាល័យ ។

ទំហំលក់ចិត្តរបស់ការិយាល័យនៃការងារស្តីពី
និយមន័យ ទ្រព្យោះគេមានចុះអំពីការិយាល័យ-
កម្មវិធី ។

ទំហំលក់ចិត្តនៃការិយាល័យនៃការងារស្តីពី
ទ្រព្យោះគឺថាសរុបនៃការិយាល័យ
បាល ។

ទំហំលក់ចិត្តនៃការិយាល័យនៃការងារស្តីពី
និយមន័យនៃការិយាល័យ គេមានចុះគណនេយ
កំណាត់នៃការិយាល័យ ។

Drill I. Extension

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំបើលក់ចិត្តរបស់គ្រូក្នុង
(រចនាប្រកាសនៃការិយាល័យ)
និស្សិត: ខ្ញុំបើលក់ចិត្តរបស់គ្រូក្នុង
(រចនាប្រកាសនៃការិយាល័យ)

Teacher: I read the paper every morning.
(leave to come to school)

Student: I read the paper every morning before
leaving to come to school.

- 1. ខ្ញុំហាត់របស់ខ្ញុំ (កាលណាខ្ញុំចេញ
ពីការិយាល័យ)
- 2. ខ្ញុំទិញទស្សនាវដ្តីរបស់ខ្ញុំ (គ្រូ
(ទ្រព្យោះខ្ញុំបើលក់ចិត្តនៃការិយាល័យ))
- 3. ខ្ញុំបើរត់ទៅរៀនរបស់ខ្ញុំ (ទ្រព្យោះខ្ញុំបើ
បើនិយមន័យនៃការិយាល័យ)
- 4. ខ្ញុំបើរត់ទៅរៀនរបស់ខ្ញុំ (ទ្រព្យោះខ្ញុំបើ
និយមន័យនៃការិយាល័យ)

ខ្ញុំហាត់របស់ខ្ញុំ កាលណាខ្ញុំចេញពីការិយាល័យ
គ្រូ ។

ខ្ញុំទិញទស្សនាវដ្តីរបស់ខ្ញុំ (គ្រូ
ទ្រព្យោះខ្ញុំបើលក់ចិត្តនៃការិយាល័យ) ។

ខ្ញុំបើរត់ទៅរៀនរបស់ខ្ញុំ (ទ្រព្យោះខ្ញុំបើ
បើនិយមន័យនៃការិយាល័យ) ។

UNIT 88

BASIC DIALOGUE

John

1. លោកដឹងទេ ការសរសេរនៃកម្រិត
ពុម្ពផ្សាយនៃទំនាក់ទំនងស្រុក?

Do you know how many copies of each issue a Cambodian newspaper prints?

Sarom

2. ខ្ញុំមិនដឹងប្រាកដទេ ប្រហែលជា
៨០០០, ៩០០០ យប់ដំបូង ។

I don't know for sure, maybe between eight and nine thousand at least.

3. ពីម្សិលមិញ, ស្រុកខាងក្រៅនៃស្រុក
ការសរសេរនៃ រក្សាទុកនិងស្តាប់ព័ត៌មាន
តាមវិទ្យុ ។

Formerly, the people in the outer provinces didn't read papers much; for the most part they only listened to news on the radio.

4. ឥឡូវនេះមានមន្ទីរព័ត៌មាន
និងមានអ្នកចូលមើលការសរសេរ
កាន់តែច្រើននិមិត្ត ។

Now, they have many information centers, and the number of people who like to read newspapers is getting larger.

John

5. តាមខ្ញុំគិតវិទ្យុនិងទូរទស្សន៍
គឺជាឧបករណ៍សំខាន់ណាស់នៃប្រជាជន
រហ័សនិង ។

I think radio is a very important tool for broadcasting news, and it's quick too.

Sarom

6. បាទ វិទ្យុមានប្រយោជន៍ណាស់
នៅស្រុកណាក៏ដូចជាស្រុកណានិមិត្ត ព្រោះ
គេអាចដឹងដំណឹងភ្លាមៗបានទោះបីគេនៅ
ឆ្ងាយពីទីក្រុងក៏ដោយ ។

The radio is very useful. Every country is the same, because (people) can know the news immediately even though they live far from the cities.

John

7. បាទ អញ្ចឹងនោះ វាពិបាក
អ្នកស្រុកខាងក្រៅ មិនអាចចំណាយលុយ
ទិញការសរសេរ ។ គេអាចស្តាប់វិទ្យុនៅ
ផ្ទះនិងទៅដល់សាលាវិទ្យុឬនៅក្នុង
រដ្ឋបាលសាលា ។

And the peasants especially don't have to spend and buy papers. They can hear the radio at the houses of neighbors who have radios or at the Ministry of Information.

8. និទ្ទវវដ្តិចនលាកប្រជាប្រជាសាស្ត្រ
 វិទ្យុប្រើប្រាស់ថ្មីមិនថាជាមុនទេ ។ គេអាច
 ទិញវិទ្យុប្រើប្រាស់បាននិយាយថា
 គួរសំ ។

Sarom

As you already know, radios are not as expensive as before. (People)can buy a battery radio rather cheaply.

9. ខ្ញុំឃើញអ្នកនៅទីនិរតប្រើ
 វាដើរលាទ្រង់គ្នាណាស់ ទ្រង់ទ្រាយ
 អាចទិញបានថ្លៃទាប រហូតដល់
 មិនទាញបានថ្លៃសំរាប់ ។

John

I see that villagers use radios a lot because they can buy them rather cheaply, and they don't have any difficulty buying batteries.

10. តើមានរោងចក្រធ្វើថ្មី
 នៅទីនេះទេ?

There is a factory making batteries, isn't there?

11. បាទសព្វថ្ងៃនេះយើងមានថ្មី
 គ្រប់គ្រាន់ហើយ ។

Sarom

These days we have enough batteries.

12. នេះជាការល្អណាស់ គួរឲ្យសរសើរ
 រិះមិន តើមិនមែនទេ ទ្រង់ទ្រាយ
 ទិញទំនិញសំរាប់ប្រើប្រាស់
 ពីបរទេសនឹងទិញគ្រប់យ៉ាង ។

John

That's very good. Before, Cambodians bought almost all their goods from abroad.

DRILLS

Drill A. Substitution

1. គេចង់បោះពុម្ពនិទានសៀវភៅនោះប៉ុន្មានក្បាល?
2. គេចង់បោះពុម្ពសៀវភៅនោះប៉ុន្មានសៀវភៅ?
3. គេចង់បោះពុម្ពប្រៀបនោះប៉ុន្មានច្បាប់?
4. គេចង់បោះពុម្ពសៀវភៅនោះប៉ុន្មានក្បាល?
5. គេចង់បោះពុម្ពកាតែងនោះប៉ុន្មានដំរី?
6. គេចង់បោះពុម្ពសៀវភៅនោះប៉ុន្មានសៀវភៅ?
7. គេចង់បោះពុម្ពសៀវភៅនោះប៉ុន្មានសៀវភៅ?
8. គេចង់បោះពុម្ពប្រៀបនោះប៉ុន្មានដំរី?

- How many copies of this book do they want to print?
- How many copies of this article do they want to print?
- How many volumes of this story do they want to print?
- How many copies of this magazine do they want to print?
- How many times do they want to print this newspaper?
- How many times do they want to print this book?
- How many sheets of this news story do they want to print?
- How many times do they want to print this story?

Drill B. Substitution

1. គិត្បូរគេមានវិទ្យុស្តាប់សំឡេងក្នុងគ្រប់គ្នា បើមិនដូច្នោះទេគេទៅស្តាប់នៅមន្ទីរពេទ្យសាធារណៈ។
2. គិត្បូរគេមានវិទ្យុស្តាប់សំឡេងក្នុងគ្រប់គ្នា បើមិនដូច្នោះទេគេទៅស្តាប់ឯសាលាស្រុក។
3. គិត្បូរគេមានកង់ដើរសំឡេងក្នុងគ្រប់គ្នា បើមិនដូច្នោះទេគេទៅសាលាតាមសិក្សា ឬទានសាលា។
4. គិត្បូរគេមានសៀវភៅសម្រាប់សំឡេងក្នុងគ្រប់គ្នា បើមិនដូច្នោះទេគេទៅសម្រាប់ឯបណ្ណាល័យ។
5. គិត្បូរគេមានការងារដើរសំឡេងក្នុងគ្រប់គ្នា បើមិនដូច្នោះទេគេទៅសុំការងារឯក្រសួងការងារ។
6. គិត្បូរគេមានខ្នាតដើរសំឡេងក្នុងគ្រប់គ្នា បើមិនដូច្នោះទេគេទៅសុំខ្នាត។
7. គិត្បូរគេមានទូរស័ព្ទសំឡេងក្នុងគ្រប់គ្នា បើមិនដូច្នោះទេគេទៅសុំទូរស័ព្ទ។

- Now almost everyone has a radio to listen to; if not, he goes to listen at the information kiosk.
- Now almost everyone has a radio to listen to; if not, he goes to listen at the sala srok (head-quarters of the srok).
- Now almost everyone has a bicycle; if not, he goes to school by cyclo or bus.
- Now almost everyone has books to read; if not, he goes to read at the library.
- Now almost everyone has work to do; if not, he goes to ask for work at the Ministry of Labor.
- Now almost everyone has pencils; if not, he goes to ask the clerk.
- Now almost everyone has telephones; if not, he goes to ask for them to be installed.

Drill C. Substitution

- 1. រកមានរោងចក្រដំឡើងម៉ាស៊ីនត្រង់ស៊ីស្ត័រ នៅភ្នំពេញ។
They have factories to assemble transistor radios in Phnom Penh.
- 2. រកមានរោងចក្រដំឡើងឧបករណ៍ស្រាវជ្រាវនៅភ្នំពេញ។
They have factories to assemble auto bodies in Phnom Penh.
- 3. រកមានរោងចក្រដំឡើងម៉ូតូនៅភ្នំពេញ។
They have factories to assemble motos (motor scooters) in Phnom Penh.
- 4. រកមានរោងចក្រដំឡើងម៉ាស៊ីនផ្សេងៗនៅភ្នំពេញ។
They have factories to assemble various machine parts in Phnom Penh.
- 5. រកមានរោងចក្រដំឡើងម៉ាស៊ីនគ្រឿងអគ្គិសនីនៅភ្នំពេញ។
They have factories to assemble electrical appliances in Phnom Penh.
- 6. រកមានរោងចក្រដំឡើងម៉ាស៊ីនស្រាវជ្រាវនៅភ្នំពេញ។
They have factories to assemble automobile motors in Phnom Penh.

Drill D. Double Substitution

- 1. ថ្លៃស៊ីវិក៏ថោក ថ្លៃរ៉ាដ្យូក៏ថោក ព្រោះទាំងពីរធ្វើនៅក្នុងប្រទេសជាយើង។
Batteries are cheap and radios are cheap, because they're all made in the country.
- 2. ថ្លៃស៊ីវិក៏ថោក ថ្លៃក្រដាសក៏ថោក ព្រោះទាំងពីរធ្វើនៅក្នុងប្រទេសជាយើង។
Batteries are cheap and paper is cheap, because they're all made in the country.
- 3. ស៊ីម៉ង់ត៍ក៏ថោក ថ្លៃក្រដាសក៏ថោក ព្រោះទាំងពីរធ្វើនៅក្នុងប្រទេសជាយើង។
Cement is cheap and paper is cheap, because it's all made in the country.
- 4. ស៊ីម៉ង់ត៍ក៏ថោក ថ្លៃក្រដាសក៏ថោក ព្រោះទាំងពីរធ្វើនៅក្នុងប្រទេសជាយើង។
Cement is cheap and plywood is cheap, because it's all made in the country.
- 5. ថ្លៃស៊ីវិក៏ថោក ថ្លៃក្រដាសក៏ថោក ព្រោះទាំងពីរធ្វើនៅក្នុងប្រទេសជាយើង។
Liquor is cheap and plywood is cheap, because it's all made in the country.
- 6. ថ្លៃស៊ីវិក៏ថោក ថ្លៃក្រដាសក៏ថោក ព្រោះទាំងពីរធ្វើនៅក្នុងប្រទេសជាយើង។
Liquor is cheap and tires are cheap, because they're all made in the country.
- 7. ថ្លៃស៊ីវិក៏ថោក ថ្លៃក្រដាសក៏ថោក ព្រោះទាំងពីរធ្វើនៅក្នុងប្រទេសជាយើង។
Glassware is cheap and tires are cheap, because they're all made in the country.
- 8. ថ្លៃស៊ីវិក៏ថោក ថ្លៃក្រដាសក៏ថោក ព្រោះទាំងពីរធ្វើនៅក្នុងប្រទេសជាយើង។
Glassware is cheap and textiles are cheap, because they're all made in the country.

Drill E. Variable Simple Substitution

- 1. អ្នកនៅក្រៅស្រុកទិសចំការអាចទៅ
រថ័លការិសត្រនាមន្តីរឈរសនាការឬ
សាលាឃុំ។
People who live in the countryside
can go read newspapers in the
information kiosks or in the sala
khum (headquarters of the khum).
- 2. អ្នកនៅក្រៅស្រុកទិសចំការអាចទៅរថ័លការិស
ត្រនាមន្តីរឈរសនាការឬសាលាស្រុក។
People who live in the countryside
can go read newspapers in the
information kiosks or in the sala
srok.
- 3. អ្នកនៅក្រៅស្រុកទិសចំការអាចទៅរថ័លការ
ិសត្រនាមន្តីរឈរសនាការឬបណ្ណាល័យ
ស្រុក។
People who live in the countryside
can go read newspapers in the
information kiosks or in the
library of the srok.
- 4. អ្នកនៅក្រៅស្រុកទិសចំការអាចទៅទិញកាតិសត
នាមន្តីរឈរសនាការឬបណ្ណាល័យ
ស្រុក។
People who live in the countryside
can go borrow newspapers in the
information kiosks or at the
library of the srok.
- 5. អ្នកនៅក្រៅស្រុកទិសចំការអាចទៅទិញទស្សនា
វិដ្តីនាមន្តីរឈរសនាការឬបណ្ណាល័យ
ស្រុក។
People who live in the countryside
can go borrow magazines at the
information kiosks or at the
library of the srok.
- 6. អ្នកនៅទីជនបទអាចទៅទិញទស្សនាវិដ្តីនៅ
មន្តីរឈរសនាការឬបណ្ណាល័យស្រុក។
People who live in remote villages
can go borrow magazines at the
information kiosks or at the
library of the srok.
- 7. អ្នកនៅជិតសាលាស្រុកអាចទៅទិញទស្សនា
វិដ្តីនាមន្តីរឈរសនាការឬបណ្ណាល័យ
ស្រុក។
People who live near the sala srok
can go borrow magazines at the
information kiosks or at the
library of the srok.
- 8. ប្រជុំជនជិតជននៅជិតសាលាស្រុកអាច
ទៅទិញទស្សនាវិដ្តីនាមន្តីរឈរសនាការ
ឬបណ្ណាល័យស្រុក។
People who live near the sala srok
can go borrow magazines at the
information kiosks or at the
library of the srok.

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ: អ្នកនៅក្រៅស្រុកច្រើនបានដំណឹង
តាមវិទ្យុ វីដេអូ និងការិសត)
ឯអ្នកនៅក្រៅស្រុកច្រើនបានដំណឹង
តាមវិទ្យុ វីដេអូ ការិសត ។

Teacher: For the most part how do people who
live in the cities get their news?
(radio, TV and newspapers)

Student: For the most part, people who live
in the cities get their news by
radio, TV and newspapers.

- 1. អ្នកនៅក្រៅស្រុកទិសចំការច្រើនបាន
ដំណឹងតាមវិទ្យុ (វីដេអូ)
អ្នកនៅក្រៅស្រុកទិសចំការ ច្រើនបានដំណឹង
តាមវិទ្យុ ។
- 2. អ្នកនៅឆ្ងាយពីភ្នំពេញច្រើនជឿដំណឹង
នៅភ្នំពេញតាមវិទ្យុ? (តាមទ្រព្យសម្បត្តិ)
អ្នកនៅឆ្ងាយពីភ្នំពេញ ជឿដំណឹងនៅភ្នំ
ពេញតាមទ្រព្យសម្បត្តិ ។

- 3. អ្នកដឹងរាល់ព័ត៌មានព្រឹត្តិការណ៍នៅទូទាំងប្រទេស
តាមរយៈ? (កង់ ឆ័រ ឬ ទ្រព្យ)
- 4. កូនសិស្សប្រើប្រាស់ព័ត៌មានតាមរយៈ? (កង់)
- 5. បើគេចង់ដឹងព័ត៌មានព្រឹត្តិការណ៍គេអាចទៅ
បានដោយយ៉ាងណា? (កញ្ចប់)

- អ្នកដឹងរាល់ព័ត៌មានព្រឹត្តិការណ៍នៅទូទាំងប្រទេស
តាម កង់ ឆ័រ ឬ ទ្រព្យ ។
- កូនសិស្សប្រើប្រាស់ព័ត៌មានតាម កង់ ។
- បើគេចង់ដឹងព័ត៌មានព្រឹត្តិការណ៍គេអាចទៅ
តាម កញ្ចប់ ។

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ: នៅប្រទេសខ្មែរមានការចែកចាយ
កាតព្វកិច្ចប្រដាប់អាវុធចែក
(រូបថត និង ប៊ូឡេតាំង)

Teacher: In the information kiosks do they
distribute newspapers to the
people?

សិស្ស: បាទទេ គេមិនចែកចាយកាតព្វកិច្ច
ប្រដាប់អាវុធចែក ទេ គេអាចចែក
រូបថត និង ប៊ូឡេតាំង ខ្លះបាន។

Student: No, they don't distribute newspapers
to the people, but they can give
them some pictures and bulletins.

- 1. នៅសាលារៀននេះគេចែកចាយព័ត៌មាន
ព្រឹត្តិការណ៍ដោយយ៉ាងណា?
(ទៅ ទិញ ឬ ទិញ)
- 2. នៅសាលា យើងចែកចាយកាតព្វកិច្ច
ប្រដាប់អាវុធចែក ឬ ទេ? (ទិញ កាតព្វកិច្ច
ប្រដាប់អាវុធចែក)
- 3. នៅកន្លែងនេះគេចែកចាយព័ត៌មាន
ឬ ទេ? (ទៅ ទិញ ឬ ទិញ)
- 4. នៅកន្លែងនេះគេចែកចាយព័ត៌មាន
ព្រឹត្តិការណ៍ដោយយ៉ាងណា?
(ទៅ ទិញ)
- 5. នៅបណ្ណាល័យនេះគេចែកចាយព័ត៌មាន
ឬ ទេ? (ទៅ ទិញ)

- បាទ គេមិនចែកចាយព័ត៌មាន
ព្រឹត្តិការណ៍ ទេ គេអាចចែក
រូបថត និង ប៊ូឡេតាំង ខ្លះបាន។
- បាទ ទេ គេមិនចែកចាយកាតព្វកិច្ច
ប្រដាប់អាវុធចែក ឬ ទេ គេអាច
ទិញ កាតព្វកិច្ច ប្រដាប់អាវុធចែក
ខ្លះបាន។
- បាទ ទេ គេមិនចែកចាយព័ត៌មាន
ឬ ទេ គេអាចចែកចាយព័ត៌មាន
ព្រឹត្តិការណ៍ ដោយយ៉ាងណា ខ្លះបាន។
- បាទ ទេ គេមិនចែកចាយព័ត៌មាន
ព្រឹត្តិការណ៍ ទេ គេអាចចែក
រូបថត និង ប៊ូឡេតាំង ខ្លះបាន។
- បាទ ទេ គេមិនចែកចាយព័ត៌មាន
ឬ ទេ គេអាចចែកចាយព័ត៌មាន
ព្រឹត្តិការណ៍ ដោយយ៉ាងណា ខ្លះបាន។

Drill H. Expansion

- 1. ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរអាចទៅប្រើប្រាស់
សាលា
- 2. ឱ្យប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ អាចទៅប្រើប្រាស់
សាលា
- 3. ឱ្យប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ អាចទៅប្រើប្រាស់
សាលា ឬ បណ្ណាល័យ
- 4. ឱ្យប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ អាចទៅប្រើប្រាស់
សាលា ឬ បណ្ណាល័យ ដើម្បីទៅអាន
សៀវភៅ។

- The Cambodian people can go to
information kiosks.
- Now the Cambodian people can go to
information kiosks.
- Now the Cambodian people can go to
information kiosks or libraries.
- Now the Cambodian people can go to
information kiosks or libraries
in order to read books.

- 5. និព្វន្តប្រជុំព័ត៌មានក្រសួងនៃអាចារ្យភ័យនៃឃោសនា
ការប្របណ្ណាល័យដើម្បីមើលសៀវភៅ
ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ។
- 6. និព្វន្តប្រជុំព័ត៌មានក្រសួងនៃអាចារ្យភ័យនៃឃោសនា
នាការប្របណ្ណាល័យដើម្បីមើលសៀវភៅ
និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ហើយស្តាប់
ការផ្សាយវិទ្យុ។
- 7. និព្វន្តប្រជុំព័ត៌មានក្រសួងនៃអាចារ្យភ័យនៃឃោសនា
ការប្របណ្ណាល័យដើម្បីមើលសៀវភៅការសិក្សា
ស្រាវជ្រាវ ហើយស្តាប់ការផ្សាយវិទ្យុ
និងទស្សនា។

Now the Cambodian people can go to information kiosks or libraries in order to read books newspapers, and magazines.

Now the Cambodian people can go to information kiosks or libraries in order to read books, newspapers, and magazines, and listen to various broadcasts.

Now the Cambodian people can go to information kiosks or libraries in order to read books, newspapers, and magazines, and listen to various broadcasts on the radio and TV.

Drill I. Reduction

- 1. និព្វន្តប្រជុំព័ត៌មានក្រសួងនៃអាចារ្យភ័យនៃឃោសនា
ការប្របណ្ណាល័យដើម្បីមើលសៀវភៅ
និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ហើយស្តាប់
ការផ្សាយវិទ្យុនិងទស្សនា។
- 2. និព្វន្តប្រជុំព័ត៌មានក្រសួងនៃអាចារ្យភ័យនៃឃោសនា
នាការប្របណ្ណាល័យដើម្បីមើលសៀវភៅ
និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ហើយស្តាប់
ការផ្សាយវិទ្យុ។
- 3. និព្វន្តប្រជុំព័ត៌មានក្រសួងនៃអាចារ្យភ័យនៃឃោសនា
ការប្របណ្ណាល័យដើម្បីមើលសៀវភៅ
និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ។
- 4. និព្វន្តប្រជុំព័ត៌មានក្រសួងនៃអាចារ្យភ័យនៃឃោសនា
នាការប្របណ្ណាល័យដើម្បីមើលសៀវភៅ។
- 5. និព្វន្តប្រជុំព័ត៌មានក្រសួងនៃអាចារ្យភ័យនៃឃោសនា
នាការប្របណ្ណាល័យ
- 5. និព្វន្តប្រជុំព័ត៌មានក្រសួងនៃអាចារ្យភ័យ
នៃឃោសនាការ
- 7. ប្រជុំព័ត៌មានក្រសួងនៃអាចារ្យភ័យ
នៃឃោសនាការ

Now the Cambodian people can go to information kiosks or libraries in order to read books, newspapers, and magazines, and listen to various broadcasts on the radio and TV.

Now the Cambodian people can go to information kiosks or libraries in order to read books, newspapers, and magazines, and listen to various broadcasts.

Now the Cambodian people can go to information kiosks or libraries in order to read books, newspapers, and magazines.

Now the Cambodian people can go to information kiosks or libraries in order to read books.

Now the Cambodian people can go to information kiosks or libraries.

Now the Cambodian people can go to information kiosks.

The Cambodian people can go to information kiosks.

Sarom

10. លោកមានដឹងស្តាប់ការស្តាប់ការស្តាប់
ពាណិជ្ជកម្មតាមវិទ្យុទេ?

Have you ever heard the commercials?

John

11. បានខ្ញុំស្តាប់ម្តងៗដែរ តែអ្វីនិយាយ
មិនបានទេ ព្រោះពួកគេនិយាយញាប់
នោះ។

I've heard them from time to time,
but some times I can't understand
because they talk too fast.

Sarom

12. លោកមានទូរទស្សន៍ទេ?

Do you have a T.V.?

John

13. បានខ្ញុំទិញម្តងៗពីម្សាញ់ពីអាទិត្យ
មុន។ ក្រុមគ្រួសារខ្ញុំចូលចិត្តមើលល្ខន្ត
ខ្មែរណាស់។

I just bought one last week. My
family likes to watch Cambodian
theater very much.

Sarom

14. ខ្ញុំចង់ទិញម្តងៗដែរ តែចាំរង់ចាំ
ទិញ ព្រោះគ្រួសារខ្ញុំ មិនមានលុយកាក់
បន្តិច។

I want to buy one but I'm waiting
a month or two more until I have
a little money.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. វិទ្យុខ្ញុំធំគួរសន្ធឹកហើយអាចចាប់បាន
ប៉ុន្តែរ៉ឺម៉កច្រើនណាស់។
My radio is rather large and can
get a lot of stations.
- 2. វិទ្យុខ្ញុំមានបង្អស់រ៉ឺម៉កច្រើនគួរសន្ធឹកហើយអាចចាប់
បានប៉ុន្តែរ៉ឺម៉កច្រើនណាស់។
My radio has a lot of meter bands
and can get a lot of stations.
- 3. វិទ្យុខ្ញុំធ្ងន់គួរសន្ធឹកហើយអាចចាប់បាន
ប៉ុន្តែរ៉ឺម៉កច្រើនណាស់។
My radio is heavy and can get a lot
of stations.
- 4. វិទ្យុខ្ញុំមានអង្រែវែងវិលគួរសន្ធឹកហើយអាច
ចាប់បានប៉ុន្តែរ៉ឺម៉កច្រើនណាស់។
My radio has a long antenna and can
get a lot of stations.
- 5. វិទ្យុខ្ញុំតូចគួរសន្ធឹកហើយអាចចាប់បាន
ប៉ុន្តែរ៉ឺម៉កច្រើនណាស់។
My radio is small and can get a lot
of stations.
- 6. វិទ្យុខ្ញុំល្អគួរសន្ធឹកហើយអាចចាប់បាន
ប៉ុន្តែរ៉ឺម៉កច្រើនណាស់។
My radio is pretty and can get a lot
of stations.
- 7. វិទ្យុខ្ញុំមានសម្លេងគួរសន្ធឹកហើយអាច
ចាប់បានប៉ុន្តែរ៉ឺម៉កច្រើនណាស់។
My radio has a speaker and can get a
lot of stations.
- 8. វិទ្យុខ្ញុំស្រឡាត់គួរសន្ធឹកហើយអាចចាប់
បានប៉ុន្តែរ៉ឺម៉កច្រើនណាស់។
My radio sounds clear and can get a
lot of stations.

Drill B. Substitution

- 1. ពេលយប់រៀនព្រឹកខ្ញុំនិយមនិយមលឺ
ភ្លេងបណ្តាស្ថានីយ។
Late at night I always listen to
music from Europe.
- 2. ពេលយប់រៀនព្រឹកខ្ញុំនិយមនិយមលឺភ្លេង
ស្ថានីយពីអាមេរិកឡាតាំង។
Late at night I always listen to
music from Latin America.
- 3. ពេលយប់រៀនព្រឹកខ្ញុំនិយមនិយមលឺភ្លេង
ស្ថានីយពីប្រេស៊ីល ឬ គុយបា។
Late at night I always listen to
music from Brazil or Cuba.
- 4. ពេលយប់រៀនព្រឹកខ្ញុំនិយមនិយមលឺភ្លេង
ស្ថានីយពីឥណ្ឌា។
Late at night I always listen to
music from India.
- 5. ពេលយប់រៀនព្រឹកខ្ញុំនិយមនិយមលឺភ្លេង
ស្ថានីយពីបរទេស។
Late at night I always listen to
music from abroad.
- 6. ពេលយប់រៀនព្រឹកខ្ញុំនិយមនិយមលឺភ្លេង
ស្ថានីយពីសហរដ្ឋអាមេរិក។
Late at night I always listen to
music from the United States.
- 7. ពេលយប់រៀនព្រឹកខ្ញុំនិយមនិយមលឺភ្លេង
ស្ថានីយពីប្រទេសបារាំង។
Late at night I always listen to
music from France.

Drill C. Double Substitution

- 1. ខ្ញុំមិនសូវស្តាប់រក្សាប្រសិនបើស្តាប់ទូរទស្សន៍
និកស្តាប់និយាយ។ I don't listen to music very much;
I listen to news for the most
part.
- 2. ខ្ញុំមិនសូវស្តាប់ព័ត៌មានប្រសិនបើស្តាប់ទូរទស្សន៍
និកស្តាប់កម្មវិធីផ្ទះ។ I don't listen to editorials very
much; I listen to home economics
for the most part.
- 3. ខ្ញុំមិនសូវស្តាប់ព័ត៌មានប្រសិនបើស្តាប់ទូរទស្សន៍
និកស្តាប់សារព័ត៌មាន។ I don't listen to news very much;
I read the paper for the most part.
- 4. ខ្ញុំមិនសូវស្តាប់រក្សាប្រសិនបើស្តាប់ទូរទស្សន៍
និកស្តាប់កម្មវិធីខ្មែរ។ I don't listen to European music
very much; I listen to traditional
Cambodian music for the most part.
- 5. ខ្ញុំមិនសូវស្តាប់កម្មវិធីបារាំងប្រសិនបើស្តាប់ទូរទស្សន៍
និកស្តាប់កម្មវិធីអង់គ្លេស។ I don't listen to the French program,
very much; I listen to the program
in English for the most part.
- 6. ខ្ញុំមិនសូវស្តាប់វិទ្យុប្រសិនបើស្តាប់ទូរទស្សន៍
និកស្តាប់សៀវភៅ។ I don't listen to the radio very
much; I read books for the most
part.
- 7. ខ្ញុំមិនសូវស្តាប់តន្ត្រីប្រសិនបើស្តាប់ទូរទស្សន៍
និកស្តាប់ទូរទស្សន៍។ I don't listen to the music on the
radio very much; I look at TV for
the most part.
- 8. ខ្ញុំមិនសូវស្តាប់ស្ថានីយ៍បរទេសប្រសិនបើស្តាប់ទូរទស្សន៍
និកស្តាប់ស្ថានីយ៍ខ្មែរ។ I don't listen to the foreign
stations very much; I listen to
Cambodian stations for the most
part.

Drill D. Variable Double Substitution

- 1. ខ្ញុំទើបទិញនិងដំឡើងទូរទស្សន៍
ក៏ស្តាប់ទិញបង្ហាញ។ I just bought a radio, and now I'm
installing the antenna.
- 2. គាត់ទើបទិញនិងដំឡើងទូរទស្សន៍
ក៏ស្តាប់ទិញបង្ហាញ។ He just bought a TV, and now I'm
installing the antenna.
- 3. គាត់ទើបទិញនិងដំឡើងទូរទស្សន៍
និកស្តាប់សៀវភៅ។ He just bought a car, and now I'm
installing the radio.
- 4. គាត់ទើបទិញនិងដំឡើងទូរទស្សន៍
ស្តាប់ទិញបង្ហាញ។ He just bought a house, and now I'm
installing the telephone.
- 5. គាត់ទើបទិញនិងដំឡើងទូរទស្សន៍
និកស្តាប់ក្នុងបន្ទប់។ He just bought a radio, and now I'm
installing it in the room.
- 6. វាទើបទិញនិងដំឡើងទូរទស្សន៍
ស្តាប់ទិញបង្ហាញ។ He just bought a wardrobe, and now
I'm installing it in the room.
- 7. វាទើបទិញនិងដំឡើងទូរទស្សន៍
និកស្តាប់សៀវភៅ។ He just bought a TV, and now I'm
installing it in the living room.

Drill E. Multiple Substitution

- 1. ខ្ញុំទំនៀតទំនៀមស្តាប់រកនិយាយវិទ្យុភាសាខ្មែរ
ខ្ញុំទំនៀតទំនៀមស្តាប់ស្តីពីទាន់រូបភាពនិយាយក្រាប
នពាភ ។
I try to listen to them speaking
Cambodian on the radio, but I
still don't understand much
because they talk too fast.
- 2. ខ្ញុំទំនៀតទំនៀមស្តាប់រកនិយាយចិនភាសាបន្តបន្ទាប់
និងខ្ញុំទំនៀតទំនៀមស្តាប់ស្តីពីទាន់រូបភាពនិយាយខ្មែរ
ច្បាស់ ។
I try to listen to them speaking
Chinese on the telephone, but I
still don't understand much
because they talk too unclearly.
- 3. ខ្ញុំទំនៀតទំនៀមស្តាប់រកនិយាយអង់គ្លេសភាសាខ្មែរ
ស្តាប់ស្តីពីទាន់រូបភាពនិយាយក្រាប ។
I try to listen to them speaking
English on the TV, but I still
don't understand much because
they talk too fast.
- 4. ខ្ញុំទំនៀតទំនៀមស្តាប់រកនិយាយបារាំងភាសាខ្មែរ
ស្តាប់ស្តីពីទាន់រូបភាពប្រើស្តី ។
I try to listen to them speaking
French on the radio, but I still
don't understand much because I
can't hear well.
- 5. ខ្ញុំទំនៀតទំនៀមស្តាប់រកនិយាយឥស្បាញស្តាប់ភាសា
ស្រីស្រីនិងខ្ញុំទំនៀតទំនៀមស្តាប់ស្តីពីទាន់រូបភាពនិយាយ
យក្រាបណាស់ ។
I try to listen to them speaking
Spanish on the radio, but I still
don't understand much because
they talk very fast.
- 6. ខ្ញុំទំនៀតទំនៀមស្តាប់រកនិយាយយួនភាសាខ្មែរ
និងខ្ញុំទំនៀតទំនៀមស្តាប់ស្តីពីទាន់រូបភាពនិយាយ
ខ្មែរដូចយួន ។
I try to listen to them speaking
Vietnamese on the tape, but I
still don't understand much
because they talk unlike Vietnamese.
- 7. ខ្ញុំទំនៀតទំនៀមស្តាប់រកនិយាយខ្មែរភាសាខ្មែរ
ស្តាប់ស្តីពីទាន់រូបភាពនិយាយកាក្រាប
ខ្ញុំមិនយល់ ។
I try to listen to them speaking
Cambodian on the TV, but I still
don't understand much because they
speak a lot of words I don't
understand.
- 8. ខ្ញុំទំនៀតទំនៀមស្តាប់រកនិយាយអង់គ្លេសភាសា
ស្រីស្រីនិងខ្ញុំទំនៀតទំនៀមស្តាប់ស្តីពីទាន់រូបភាពនិយាយ
យក្មេងដូចខ្ញុំស្តាប់ឮ ។
I try to listen to them speaking
English on records, but I still
don't understand much because
they speak in a way I'm not used
to hearing.

Drill F. Equivalence

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំទំនៀតទំនៀមស្តាប់វិទ្យុម្តងៗវិនិច្ឆ័យកាលណាខ្ញុំ
មិនរវល់ ។

Teacher: I listen to the radio from time
to time when I'm not busy.

គិលានុ: ជួនកាល របៀបខ្ញុំមិនរវល់ខ្ញុំទំនៀត
វិទ្យុវិនិច្ឆ័យ ។

Student: Sometimes, if I'm not busy, I
listen to the radio.

1. ខ្ញុំមិនរវល់វិទ្យុម្តងៗវិនិច្ឆ័យកាលណាខ្ញុំមិន
ស្រវឹង ។

ជួនកាល របៀបខ្ញុំមិនស្រវឹងក្នុងវិទ្យុម្តងៗ
វិនិច្ឆ័យ ។

2. ខ្ញុំទំនៀតទំនៀមស្តាប់វិទ្យុម្តងៗវិនិច្ឆ័យកាលណាខ្ញុំមិន
រិះរិះរិះរិះ ។

ជួនកាល របៀបខ្ញុំមិនរិះរិះរិះរិះវិទ្យុម្តងៗ
ទំនៀតទំនៀមស្តាប់វិទ្យុវិនិច្ឆ័យ ។

- 3. ភាគច្រើន ភាគរយ របស់យើង ក្នុង រយៈពេល វិសិទ្ធិ កាល ណា ភាគរយ ភាគរយ របស់យើង បាន ។
- 4. វា ទៅ បណ្តា លីយ ឃ្លង វិសិទ្ធិ កាល ណា វា ត្រូវ ទ្រង់ ឲ្យ វិសិទ្ធិ ។
- 5. ទ្រង់ ទៅ ភាគ បាល ឃ្លង វិសិទ្ធិ កាល ណា ទ្រង់ មាន កម្លាំង ។

- ឃ្លង កាល របស់ ភាគ ភាគ របស់ យើង បាន ភាគ ច្រើន ភាគ ភាគ របស់ យើង វិសិទ្ធិ ។
- ឃ្លង កាល របស់ វា ត្រូវ ទ្រង់ ឲ្យ វិសិទ្ធិ វា ទៅ វា ទៅ បណ្តា លីយ វិសិទ្ធិ ។
- ឃ្លង កាល របស់ ទ្រង់ មាន កម្លាំង វា ទ្រង់ ទៅ ភាគ បាល វិសិទ្ធិ ។

Drill G. Transformation

MODEL: គ្រូ: វិទ្យុ លោក រៀប រៀន ឬ គ្រូ វិសិទ្ធិ ទេ?
(ថ្ងៃ ពិស)
សិស្ស: វិទ្យុ លោក រៀប រៀន ឬ គ្រូ វិសិទ្ធិ ឬ គ្រូ វិសិទ្ធិ ទេ?

Teacher: Your radio runs on electricity doesn't it? (batteries)

Student: Your radio uses either electricity or batteries doesn't it?

- 1. វិទ្យុ លោក រៀប រៀន ឬ គ្រូ វិសិទ្ធិ ទេ?
(ទ្រង់ វិសិទ្ធិ)
- 2. គ្រូ មាន លោក រៀប រៀន ឬ គ្រូ វិសិទ្ធិ ទេ?
(លោក វិសិទ្ធិ ឬ គ្រូ)
- 3. លោក រៀប រៀន ឬ គ្រូ វិសិទ្ធិ ឬ គ្រូ វិសិទ្ធិ ទេ?
(បន្តិច បន្តួច)
- 4. លោក រៀប រៀន ឬ គ្រូ វិសិទ្ធិ ឬ គ្រូ វិសិទ្ធិ ទេ?
(គ្រូ វិសិទ្ធិ)
- 5. ភាគ ច្រើន លោក រៀប រៀន ឬ គ្រូ វិសិទ្ធិ ទេ?
(ថ្ងៃ ពិស)

- វិទ្យុ លោក រៀប រៀន ឬ គ្រូ វិសិទ្ធិ ឬ គ្រូ វិសិទ្ធិ ទេ?
- គ្រូ មាន លោក រៀប រៀន ឬ គ្រូ វិសិទ្ធិ ឬ គ្រូ វិសិទ្ធិ ទេ?
- លោក រៀប រៀន ឬ គ្រូ វិសិទ្ធិ ឬ គ្រូ វិសិទ្ធិ ទេ?
- លោក រៀប រៀន ឬ គ្រូ វិសិទ្ធិ ឬ គ្រូ វិសិទ្ធិ ទេ?
- ភាគ ច្រើន លោក រៀប រៀន ឬ គ្រូ វិសិទ្ធិ ឬ គ្រូ វិសិទ្ធិ ទេ?

Drill H. Expansion

- 1. ទ្រង់ បាន ទិញ វិទ្យុ ទេ ។
- 2. កាល ទ្រង់ ទៅ ហុង កុង ទ្រង់ បាន ទិញ វិទ្យុ ទេ ។
- 3. ទ្រង់ មាន កាល ទ្រង់ ទៅ ហុង កុង ទ្រង់ បាន ទិញ វិទ្យុ ទេ ។
- 4. ទ្រង់ មាន កាល ទ្រង់ ទៅ ហុង កុង ទ្រង់ បាន ទិញ វិទ្យុ ទេ ព្រោះ ទ្រង់ មាន អ្វី ច្រើន ។
- 5. ទ្រង់ មាន កាល ទ្រង់ ទៅ ហុង កុង ទ្រង់ បាន ទិញ វិទ្យុ ទេ ព្រោះ ទ្រង់ មាន អ្វី ច្រើន ។
- 6. ទ្រង់ មាន កាល ទ្រង់ ទៅ ហុង កុង ទ្រង់ បាន ទិញ វិទ្យុ ទេ ព្រោះ ទ្រង់ មាន អ្វី ច្រើន ។ ទ្រង់ បាន គិត ថា

- I didn't buy a radio.
- When I was in Hong Kong, I didn't buy a radio.
- Last month when I was in Hong Kong, I didn't buy a radio.
- Last month when I was in Hong Kong, I didn't buy a radio because I had a lot of things.
- Last month when I was in Hong Kong, I didn't buy a radio because I had a lot of other things.
- Last month when I was in Hong Kong, I didn't buy a radio because I had a lot of other things and I thought

7. ខែមុនកាលខ្ញុំនៅហុងកុង ខ្ញុំមិនបានទិញ
 វិទ្យុទេ ព្រោះខ្ញុំមានដីវ៉ែន ឯទៀត រហូតមិន
 ហើយគិតថា ខ្ញុំអាចទិញវិទ្យុដែលនៅ
ភ្នំពេញបានថោកជាង។

Last month when I was in Hong Kong,
 I didn't buy a radio because I
 had a lot of other things and I
 thought I could buy a radio made in
 Phnom Penh cheaper.

Drill I. Reduction

1. ខែមុនកាលខ្ញុំនៅហុងកុង ខ្ញុំមិនបាន
 ទិញវិទ្យុទេ ព្រោះខ្ញុំមានដីវ៉ែន ឯទៀត
 រហូតមិនហើយ គិតថា ខ្ញុំអាចទិញវិទ្យុ
ដែលនៅភ្នំពេញបានថោកជាង។

Last month when I was in Hong Kong,
 I didn't buy a radio because I
 had a lot of other things and I
 thought I could buy a radio made
 in Phnom Penh cheaper.

2. ខែមុនកាលខ្ញុំនៅហុងកុង ខ្ញុំមិនបានទិញ
 វិទ្យុទេ ព្រោះខ្ញុំមានដីវ៉ែន ឯទៀត រហូត
ហើយគិតថា

Last month when I was in Hong Kong,
 I didn't buy a radio because I
 had a lot of other things and I
 thought

3. ខែមុនកាលខ្ញុំនៅហុងកុង ខ្ញុំមិនបានទិញ
 វិទ្យុទេ ព្រោះខ្ញុំមានដីវ៉ែន ឯទៀត រហូត។

Last month when I was in Hong Kong,
 I didn't buy a radio because I
 had a lot of other things.

4. ខែមុនកាលខ្ញុំនៅហុងកុង ខ្ញុំមិនបានទិញវិទ្យុ
 ទេ ព្រោះខ្ញុំមានដីវ៉ែន រហូត។

Last month when I was in Hong Kong.
 I didn't buy a radio because I
 had a lot of things.

5. ខែមុនកាលខ្ញុំនៅហុងកុង ខ្ញុំមិនបានទិញ
 វិទ្យុទេ ។

Last month when I was in Hong Kong,
 I didn't buy a radio.

6. កាលខ្ញុំនៅហុងកុង ខ្ញុំមិនបានទិញវិទ្យុទេ ។

When I was in Hong Kong, I didn't
 buy a radio.

7. ខ្ញុំមិនបានទិញវិទ្យុទេ ។

I didn't buy a radio.

UNIT 90

NARRATION

1. នៅប្រទេសកម្ពុជាមានកាតិសត្រច្រើនគួរសន៍សិន ។
2. កាតិសត្រជាងនោះខ្លះចេញរាល់ថ្ងៃ ខ្លះចេញរាល់អាទិត្យ ។
3. គេមានចេញជាភាសាខ្មែរ បារាំង ចិននិងយួន ។
4. កាតិសត្រសរសេរជារាជប័ណ្ណមានទេ គេមានទស្សនាវិទ្យាជាភាសាអង់គ្លេសនិងសិន ។
5. កាតិសត្រខ្លះមានច្រើនទំព័រ ខ្លះទៀតមានតែជាង១០ទំព័រ ។
6. គេលកប័ណ្ណថ្មីប៉ុន្មានទេ ពីប្រាំទៀលទៅ១៤ទៀល ឬ២០ទៀល ។
7. កាតិសត្រជាងគេគឺកាតិសត្រអភិវឌ្ឍន៍យួន ។
8. នៅក្នុងកាតិសត្រនេះគេនិយាយអំពីសកម្មភាពនៃជីវិតអនាគតក្នុងស្រុកកម្ពុជា និងអំពីវប្បធម៌ និងច្បាប់ផ្សេងៗទៀត ។
9. គេមានទំព័រវិចារនកថាវិទ្យាសរសេរជាខ្មែរនិងបារាំង ។
10. ទំព័រឯទៀតគឺអំពី កសិកម្ម ពាណិជ្ជកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ កីឡា និងទ្រឹស្តីកំសាន្ត ។

1. In Cambodia there are rather many newspapers.
2. Of all these papers, some are issued daily, others are issued weekly.
3. They are published in Cambodian, French, Chinese, and Vietnamese.
4. They still don't have newspapers written in English, but there are magazines in English.
5. Some papers have many pages; others don't have more than ten pages.
6. They are sold cheaply, from five riels to 15 or 20 riels.
7. The largest newspaper is Neak Cheat Niyum.
8. In this newspaper they talk about various domestic activities, culture, and Cambodian traditional law.
9. There are editorial pages written in Cambodian and French.
10. Other pages talk about agriculture, commerce, science, sports, and humorous stories.

1. ការសរសេរកម្មវិធីនិយមនាគារសតរបស់រាជការសង្គមព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
2. គេលក់ការសរសេរនេះទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា និងនៅក្រៅប្រទេសកម្ពុជានិមិត្ត។
3. ជនបរទេសជាតិសរសេរកម្មវិធីនិយមនាគារសតរបស់រាជការសង្គមព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
4. អ្នកខ្លះចេះនិយមនាគារសតរបស់រាជការសង្គមព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ គេចិញ្ចឹមកម្មវិធីនិយមនាគារសតរបស់រាជការសង្គមព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
5. ជនបរទេសនិយមនាគារសតរបស់រាជការសង្គមព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ គេចិញ្ចឹមកម្មវិធីនិយមនាគារសតរបស់រាជការសង្គមព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
6. គេអាចនិយមនាគារសតរបស់រាជការសង្គមព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
7. ប្រើប្រាស់នេះចិញ្ចឹមកម្មវិធីនិយមនាគារសតរបស់រាជការសង្គមព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
8. ក្នុងប្រើប្រាស់នេះមានដំណើរសព្វថ្ងៃក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ គេចិញ្ចឹមកម្មវិធីនិយមនាគារសតរបស់រាជការសង្គមព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
9. ការសរសេរកម្មវិធីនិយមនាគារសតរបស់រាជការសង្គមព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
10. ការសរសេរនេះមានដំណើរសព្វថ្ងៃក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

1. The newspaper Neak Cheat Niyum is the newspaper of the Sangkum government.
2. They sell this newspaper everywhere inside the country and outside the country also.
3. Foreigners, especially the representatives of various countries, buy this paper to read the editorials.
4. Other people who know how to read Cambodian buy it to read about the various activities in Cambodia.
5. Foreigners who do not know how to read Cambodian can buy Realites Cambodgiennes to read. This paper is issued in French every week.
6. They can also read the bulletin of the Agence Khmere Presse.
7. This bulletin is issued daily by the Cambodian Press Agency.
8. In this bulletin there is all kinds of news, both domestic and foreign; and there is even the television schedule.
9. The newspaper Kampuchea is issued every day from the Ministry of Information.
10. This newspaper contains news just like that in the bulletin but written in Cambodian.

1. ព្រំដីមនោសីតាមស្រុកក្រុងភ្នំពេញនិងស្រុកនិយមមានការស្រាវជ្រាវ គេរៀននិងស្តាប់ព័ត៌មានតាម វិទ្យុ។
2. ឥឡូវនៃសីតាមទីក្រុងដ៏ជិតគ្នាមានមន្ទីរព័ត៌មានសាធារណៈហើយស្រុកស្រុកអាចទៅរៀនការស្រាវជ្រាវ ឆ្លាស់វិទ្យុបានតាមផ្ទះ។
3. ស្រុកនាស្រុកស្រុកស្រុកមិនសូវទិញការស្រាវជ្រាវ គេរៀននិងស្តាប់វិទ្យុប្រើប្រាស់។
4. គេអាចទិញវិទ្យុរបៀបនេះបាននិងយល់ថាការដំឡើងរូបភាពនៃការស្រាវជ្រាវនិងប្រើប្រាស់ គេអាចទិញវិទ្យុ។
5. ឥឡូវដំណើរជំនួញនិងការស្រាវជ្រាវនេះគេបានដឹងនិងប្រើប្រាស់។
6. ក្នុងភូមិមួយម្នាក់និងគ្រួសារមានមួយឬពីរវិទ្យុមួយ។
7. បើគេចង់រៀនការស្រាវជ្រាវឬទិញនិងអាចទិញនិងមកម្តងម្កាលប្រើប្រាស់ប្រើប្រាស់និងយល់សាធារណៈ។
8. ប៉ុន្តែវិទ្យុទាំងនេះមានពីរភាសា។
9. គេផ្សព្វផ្សាយដំណើរនិងការស្រាវជ្រាវនិងវិទ្យុក្នុងភាសាខ្មែរ។
10. ហើយគេអាចស្តាប់ការផ្សព្វផ្សាយនានានិងរៀនភាសាបាន។

1. At first in the countryside and the provinces they didn't like to read newspapers very much, they mostly listened to the news on the radio.
2. Now, in the business district they have information centers, and the country people can go read the papers and listen to the radio at will.
3. The people living in the countryside don't buy many newspapers; they usually buy radios which use batteries.
4. They can buy this kind of radio cheaply too, because they make radios and batteries in Phnom Penh.
5. Now they know the various news (stories) immediately, too even if they live in villages.
6. In each village there are at least one or two households that have radios.
7. If they want to read newspapers or magazines, they can go to the house of the mee phum or mee khum (hamlet chief or village chief) or to the Information Center.
8. There are two Cambodian radio stations.
9. They broadcast news and music almost twenty-four hours (a day).
10. And (people) can hear these broadcasts in many languages.

1. ពីប៉ុន្មានឆ្នាំមុននេះគេមិនមានវិទ្យុទ្រង់ទ្រាយធំ ដូចសព្វថ្ងៃនេះទេ។
2. ឥឡូវវាមានលក់វិទ្យុទ្រង់ទ្រាយធំលើសមុខទេ។
3. អ្នកខ្លះមានវិទ្យុធំនិងអាចចាប់បានស្តីពីបរទេសទ្រង់ទ្រាយធំ។
4. ភ្នាក់ងារវិទ្យុទ្រង់ទ្រាយធំដំណើរការនៅភ្នំពេញនិងទូទាំងប្រទេស។
5. វាផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានជាភាសាខ្មែរភាសាសំស្ក្រឹតនិងភាសាបរទេសសម្រាប់កំសាន្តពេលវេលា។
6. ការផ្សព្វផ្សាយខាងពាណិជ្ជកម្មនិងផ្សព្វផ្សាយកម្រៃចាស់ៗក៏ត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយ។
7. ក្រសួងឯករាជ្យព័ត៌មានមានវិស័យវិទ្យុទ្រង់ទ្រាយធំជាច្រើនឆ្នាំមុននេះ។
8. គេបង្កើនចំនួននិងលេខវិទ្យុទ្រង់ទ្រាយធំជាងមុនជាងមុន។
9. គេបានបង្កើតវិទ្យុទ្រង់ទ្រាយធំលើសពីមុនជាងមុននិងមានការចែករំលែកផ្នែកផ្សព្វផ្សាយផ្សេងៗ។
10. ការធំឡើងនិងសម្រេចបាននូវជោគជ័យនៃការពង្រឹងវិស័យព័ត៌មាននេះបានជួយឱ្យខ្មែរនិងបរទេសដឹងពីស្ថានភាពសង្គមជាតិយ៉ាងជាក់លាក់។

1. A few years ago, they did not have a lot of radios to use, unlike today.
2. Now they can buy radios which use batteries without difficulty.
3. Some people have large radios which can receive many foreign stations.
4. The Cambodian radio station broadcasts news and various kinds of music almost 24 hours (a day).
5. They broadcast, in many languages, and they have national and foreign music for entertainment every day.
6. The commercial broadcasts to sell things are also heard every day.
7. The Cambodian Ministry of Information has expanded greatly in these past few years.
8. They have increased the number of hours they broadcast and they have many interesting programs.
9. They have established a very nice television station and a factory to make transistor radios also.
10. This very important success in information helps the Cambodian and foreigner to understand much about all the domestic and foreign activities.

ក the neck
 ក៏ so, then 15
 កក់សក់ wash the hair 30
 កក្កដា July 40
 កង unit(military) 44
 កងពលធំ division(military) 44
 កងវិទ្យាសាស្ត្រ battalion 44
 កងវិទ្យាសាស្ត្រ regiment 44
 កងទ័ពសាស្ត្រ platoon 44
 កងទ័ពសាស្ត្រ company 44
 កង់ wheel, bicycle 39
 កង់ស្រាវ៉ាន tire(vehicle) 72
 កញ្ចប់ pack(cigarettes) 38
 កញ្ញា Miss(title); September 22
 កណ្តាល middle 13
 កណ្តាស់ sneeze v. or n. 52
 កណ្តាវ mouse 42
 កថិនី Kathin(a ceremony) 65
 កន្លែង place 24
 កន្លែងចុះ a landing place 63
 កន្លែងតែងតែ picnic spot 53
 កន្លែងលក់បរិក្ខារ gas station 53
 កន្លែងរាំ dance hall, place to dance 31
 កន្លះ half(½) 29
 កន្លះម៉ោង half an hour 45
 កន្សៃ a towel

កប៉ាល់ boat 38
 កប៉ាស់រហាវ airplane 38
 កម្ពុជា Cambodia 86
 កម្មករ laborer, workers 42
 កម្មវិធី program, schedule 83
 កម្លាំង(កម្លាំង) strength, power 75
 ករណី I, I am(used in talking to a monk) 66
 កសិកម្ម agriculture 81
 កាច់ to pick, to pluck 72
 កាច់ជ្រុង corner 53
 កាណូត motorboat 36
 កាត់ briefly 10
 កាត់ to cut 41
 កាត់ to make clothing 27
 កាត់សក់ to cut hair, get a hair cut 43
 កាតាប briefcase 30
 កាតិប a cap 69
 កាន់ to hold 20
 កាប់ to cut, hack(with an ax or cleaver) 72
 ការ wedding, to marry; work, affair, activity 77
 ការណ៍ business 57
 ការធ្ងន់ heavy work 59
 ការរស់នៅ life, living conditions 69
 ការវាយភក្ត្រ invasion 69
 ការកាត់ Karachi 40
 ការិយាល័យ office 64
 កាល when; time. 89
 កាលណា when, whenever. 89
 កាលបើ if, when, whenever 89
 កាលពីដំបូង originally 30
 កាលពីមុន previously 30
 កាតិសត្រ newspaper 30

កាហ្វេ coffee 26
កុំដាក់ ignition 39
កូន monk's house 68
កូន moving pictures 47
កុម្ភៈ February 40
កូន child 2
កូនក្មេង children 2
កូនសិស្ស student, pupil 2
កូនសាហាន unlisted man 36
កូនប្រសា son, or daughter-in-law 26
ក្រូច rose(flower) 27
កើត East 31
កើត can, to be able, possible 58
កើត to be born 42
កេង to sleep 45
កែតម្រូវ correction 84
កញ្ចក់ glass 38
កោតសរសើរ praiseworthy 78
កាត់ to shave 43
កាត់ពូកែ to shave the beard 30
កោះទន្សាយ Rabbit Island(name of island) 36
កៅស៊ូ ninety 23
កៅស៊ូ rubber 77
កៅស៊ូ chair 27
ក៏ don't 2
កុំទុកយូរពេក don't put it off too long 54
កុំបារម្ភ don't worry 36
កុំទាល់ do not. .yet 49
កំណត់ appointment, fixed period 41
កំណាត់សំពត់ cloth 41
កំណើត beginning 71
កំលែម comic, funny, humorous 49

កំពង់ចាម Kompong-Cham(Province of Cambodia) 61
កំពង់សោម Kompong Som(Province of Cambodia) 63
កំពង់ស្ពឺ Kompong Speu(Province of Cambodia) 44
កំពស់ height 75
កំពុង be in the process 26
កំពុងនឹង be in the process of 30
កំពុងហោះ in flight 40
កំពូល peak 68
កំពែង wall, 63
កំពែងអង្គរ wall of Angkor 63
កំរិត limit(v.,n.) 68
កំសត់ sad 49
កំសាន្តខ្លួន to amuse oneself 50
ក្លាប crab 58
ក្លាប board, plank 12
ក្លាបខ្មៅ blackboard 12
ក្លាបឆ្នុះ plywood 72
ក្តៅ hot, warn 41
ក្នុង in 4
ក្នុងស្រុក domestic 86
ក្បាច់ design 76
ក្បាច់រចនា art, pattern, design 76
ក្បាល a head 52
ក្បាល volume 88
ក្បួន book for predictions 42
ក្បែរ near by, next to 35
ក្មេង nephew or niece 26
ក្មេងប្រុស nephew 26
ក្មេងស្រី niece 26
ក្មេង in-law
ក្មេង to be young child 44
ក្មេងៗ children(in general)

ប្រកបដោយសេវា servant 27
 ប្រកបដោយសេវា servant 56
 ប្រក ប្រក poor 42
 ប្រកខ្វក់ dirty 43
 ប្រករត្នី Kratie(Province of Cambodia) 71
 ប្រកនិរាស paper 18
 ប្រកមា Cambodian garment consisting of a rectangular piece of cloth 77
 ប្រកម្តី mature girl(unmarried) 27
 ប្រកស្នងរដ្ឋ Ministry 24
 ប្រកស្នងការបរទេស Foreign Ministry 24

ប្រកាល last 30
 ប្រកាលបង្អស់ last of all 30
 ប្រកាលមក after that 30
 ប្រកៅ outside, outside of, except 68
 ប្រកៅលើ besides, outside 68
 ប្រកស៊ី Indian(India) 50
 ប្រកស្លឹក to taste; to have a little something to eat and drink 29
 ប្រកក្អក to cough 52

ខ

ប្រកស្នងឯកសារព័ត៌មាន Information Ministry 24

ប្រកាប to bow, prostrate oneself 67
 ប្រកាបទូល to inform; to say respectfully 67
 ប្រកាប ប្រកាប gram 38
 ប្រកាល to spread out, to lay out 76
 ប្រកាវភ័ក្ត្រ tie 77
 ប្រកាស comb 30
 ប្រកាស' thick 43
 ប្រក្រុង city
 ប្រក្រុម group, circle 38
 ប្រក្រុមប្រាំបួនក្រុម the Royal Ballet 77

ខាង side 12
 ខាងស្តាំ right side 12
 ខាងឆ្វេង left side 12
 ខាង on 13
 ខាងមុខ in front 13
 ខាងលើ on top 16
 ខាងក្រោម on the bottom; below 16
 ខាងលើ upstairs 27
 ខាងកើត East 31
 ខាងត្បូង South 32
 ខាត to shine 43
 ខាតស្បែកស្បែក to shine shoes 43

ប្រក្រុមហ៊ុន company 40
 ប្រក្រុមហ៊ុនទេសចរ Cambodian Tourist Office 76
 ប្រក្រូច orange
 ទឹកប្រក្រូច orange juice

ខាន to fail, to miss 30
 ខានស្អែក the day after tomorrow 48
 ខានស្អែកមួយ the day after tomorrow 48
 ខុស wrong, incorrect 6
 ខូច to break 29
 ខែ month 24
 ខេត្ត (ខេត្ត) province(head-word in compound names of provinces) 88
 ខែវិច្ឆិកា November 40

ប្រកាល back
 ប្រកាល after 30
 ប្រកាលទៅ at the time 30

ខ្សែ pants, lower garment 27
 ឧបករណ៍ clothing 27
 ខ្វែង Khone(name of a place) 71
 ខ្ញុំ to try 2
 ខ្វឹម to bite 52
 ខ្ចី borrow 34
 ខ្រែក green, young, fresh 88
 ខ្លី lazy 52
 ខ្ញុំ I, me
 ខ្នង back 11
 ខ្ពស់ tall, high 41
 ខ្មែរ Cambodian(Khmer)
 ខ្មៅ black 9
 ខ្សែដី pencil
 ខ្យល់ wind 36
 ខ្លា tiger 42
 ខ្លាច fear, to be afraid, dread 29
 ខ្លី short 14
 ខ្លួន body;you(Phnom Penh only) 26
 ខ្លួនឯង (by) oneself 23
 ខ្លាំង loud, strong 2
 ខ្លាំងៗ loudly 2
 ខ្លះ some (pluralizer) 10
 ខ្ចី to roast(Chinese style) 47
 ខ្វះ to miss, to fail 79
 ខ្សាច់ sand 73
 ខ្សឹបៗ silently 19
 ខ្សែ string, thread, rope 77
 ខ្សែក necklace 77
 ខ្សែកកាត់ប្រាក់ silver belt 77
 ខ្សែវាវ antenna 89
 ខ្សែសរស្រួល(ខ្សែអាត់) tape 76

ក

ក្របី surely, inevitably; to remain, reside 67
 ក្រីក្រ to live, to survive(term used with monk) 67
 ក្រិតិកមាត្រា mathematics 81
 ក្របួន customs 37
 ក្រសួង teaching 84
 កាត់ he, him, she, her, they, them 10
 គិត to intend, to think 18
 គិលានុបដ្ឋាន health center 80
 គីមី chemistry 84
 គីឡូ kilo 38
 គឺ is; that is
 គុណ gratitude
 គុណភាព quality, virtue 79
 គុយឡូវី noodle soup 49
 គូ a pair 88
 គូរ to draw, sketch 36
 គូស to strike 30
 គូសឈប់គូស to strike a match 30
 គួរ proper, correct 79
 គួរយកអ្វីទៅ គួរ វា វា វា what I should take and what I should leave behind 79
 គួរស្រេច rather well 88
 គេ he, him, she, her, they, them 4
 គោ cow, ox 42
 គំនរ a pile 16
 គំនិត idea 42
 គំនិតមារយាត character 42

គំនូរ design, drawing 12 and 18

គ្នា together, each other 15

គ្មាន doesn't have; no 13

គ្រប cover 18

គ្រប់ all of, every 37

គ្រប់យ៉ាង, គ្រប់រយៗ of all kinds of, every variety 88

គ្រប់គ្រង to govern 70

គ្រប់គ្រាន់ enough, plentiful 88

គ្រប់ប្រភេទ all kinds 38

គ្រាន់ enough, sufficiently, to be complete 33 and 37

គ្រប់គ្រាន់

គ្រាន់តែ just, only 18

គ្រាន់ប៉ុន្មាន better, rather 53

គ្រាប់ grain; ammunition

គ្រាប់ថ្នាំ pill, grain 38

គ្រុន fever 52

គ្រុនចាញ់ malaria 52

គ្រូ teacher 42

គ្រូពេទ្យ soothsayer 42

គ្រូពេទ្យ doctor 41

គ្រូពេទ្យសត្វ veterinarian 41

គ្រួសារ family 23

ឧបករណ៍ things, accessories, ingredients, spices 77

ឧបករណ៍ប្រាក់ silver objects 77

ឧបករណ៍ប្រដាប់ equipment; tool, instrument 54

គ្រែ bed 27

គ្រោះថ្នាក់ accident(serious) 52

ភ្នំ railroad station 24

ប

បង្ហាញ to see 3

ប្បទាន sentence

ប្បុរស to be hungry

ប្រាសាទ warehouse 79

ង

ងងឹត dark 36

ងាយ easy 4

ងូតទឹក to take a shower or a bath 30

ង្កុំ oysters 46

ច

ចង to tie

ចង្កែប gift for a wedding 77

ចង់ to want 5

ចង្កៀង lamp

ចង្កៀង ផ្លែ ផ្លែ ផ្លែ food(term used in conversation with a monk 68

ចង្កៀង ចង្កៀង to point 15

ចង to park, to stop 63

ចក្រចុះ Chak To?mouk (four faces) 72

ចប់ to finish, come to the end of 19

ចម្ងាយ distance; far 31

ចម្រាញ់ to refine 78

ច្រូមាញ់រូស្យាមកាត to refine kerosene 78

ច្រូមាញ់រូស្យាមសារ៉ាម to refine gasoline 78

ចម្លាក់ sculpture, frieze 77

ចលនា movement 84

ចលនាឈ្មួញនិស្សិតសង្គមនិយមខ្មែរ Roval Socialist Cambodian Youth Movement 84

ចា់ yes(said by a woman)

ចាក់ to inject, insert, pour, deposit 86

ចាក់ថ្នាំ to inject, inoculate 86

ចាក្យាតា Jakarta 37

ចាន dish, plate 38

ចានភ្នំ kitchen utensil 38

ចាប sparrow 43

ចាប់ to start, begin 18

ចាម Cham (an ethnic minority in Cambodia) 86

ចាស់ old 16

ចិញ្ចឹម to raise, to care for 86

ចតសិប seventy 23

ចិត្ត heart, mind, disposition 82

ចិន Chinese 21

ចុង last; end 34

ចុងអាទិត្យ weekend 34

ចុងអាទិត្យមុន last weekend 45

ចុះ to go down; and as for 12

ចុះឡើង to go back and forth (to go up and down) 72

ចូល to enter 22

ចូលចិត្ត to like 22

ចូលរកដេកឆាប់ to go to bed early 45

ចូលរកដេកយប់ to go to bed late 45

ធុលឆ្នាំ New Year 65

ធុលឡាន enter school 56

ធរក banana 46

ធរញា to go out, leave, exit 90

ធរញាទៅ to leave 90

ធរញាចូល to go in and out 90

ធរញាដំណើរ to leave on a trip 90

ធរញាកាល់ថ្ងៃ come out daily 90

ធរតិលា a stupa 33

ធរះ know how to 20

ចែក to divide 25

ចៅ grandchild 26

ចៅតូត great-grandchild 26

ចៅលូត great-great-grandchild 26

ចៅលា great-great-great-grandchild 26

ចៅហ្វាយខេត្ត provincial governor 36

ចៅសង្ការ chief monk 68

ចំ right, exact, to coincide with 73

ចំពេលរួចភ្នែក right in my busy time 73

ចំការ farm(excluding rice fields)

ចំការបន្លែ (kitchen) garden 71

ចំណាស់ the tie 50

ចំណាស់ដើម subtitle 50

ចំណាត station, parking 71

ចំណាតរទេះភ្នំ railroad station 71

ចំណាតកប៉ាស់ហោះ airport 37

វិលាកប៉ាស់ហោះ airfield 37

ចំណាតយន្តហោះ airport 49

ចំណាយ to spend 21

ចំណែក section, part, as for, on the part of 50
 ចំណែក...ទៀត as for. . .on the other hand 50

បញ្ហា problem 38

ចំណោម among 80

ចំណាំ remember, notice 49

ចំនួន amount; about 52

ចំរើន to prosper, increase, advance 66

ចំរើនទាន yes(used in conversation with a monk) 66

ចម្លង to copy 19

ចាំ to wait, remember

ច្បង oldest(son or daughter) 23

ច្បាប់ law, custom; copy "for newspaper" 38

ច្បាប់ទម្លាប់ regulations 44

ច្បាស់ clearly, sure, certain; clear 10

ច្បាប់ គ្រប់ គ្នា war, to fight 44

ច្រមុះ nose 52

ច្រវាក់ chains 62

ច្រឡំ to be wrong; error, mistake 42

ច្រាស a brush 30

ច្រាសស្ទឹងច្រូត គ្រាប់ ច្រូត a toothbrush 30

ច្រើន to trim 43

ច្រូត to reap 74

ច្រើន much, many 10

ច្រើនទិញ mostly, usually 10

ច្រាំង bank (river) 61

ឆាន់ to eat (used with a monk, if the monk is the one eating) 68

ឆាប់ be quick, fast 40

ឆេះ to burn, to be on fire 39

ភ្នំដំបូងភ្លើង the house is on fire 39

ត្រួត to check 37

ត្រី ឆ្កែ dog 42

ត្រូវ to wonder 76

ត្រូវ គ្រប់ គ្នា to be good, delicious (for food) 24

ត្រូវ គ្រប់ គ្នា ល្អ ជាង គេ better than other restaurants (the best) 47

ត្រូវ ឆ្ងាយ be far, distant 24

ឆ្នាំ year 24

ឆ្នាំ ឆ្នាំ ឆ្នាំ pot, kettle, pottery 79

ទៅ ត្រង់ to go directly 40

ស្រី ឆ្មារ midwife 23

ស្រួល to contaminate, to be contaminated

ស្រួល to cross 38

ស្រួល គ្រប់ គ្នា to give birth (slang) 38

ស្រួល គ្រប់ គ្នា be smart, clever 41

ឆ្លើយ to answer, reply 5

ឆ្លើយ ត្រូវ to profit, to gain 76

ឆ្លើយ ត្រូវ គ្រប់ គ្នា to take advantage of an opportunity 76

ឆ្លើយ ខាង ឆ្វេង left (side) 31

ឆ្លើយ គ្រប់ គ្នា full (of foods, said of people) 38

ជ

គ

គ្រឿង umbrella; parachute

គ្រឿង គ្រប់ គ្នា granary 74

គ្រឿង គ្រប់ គ្នា wall 11

គ្រឿង គ្រប់ គ្នា people 90

ជនបរទេស foreign people 90
 ជប់លៀង to hold a feast, have a banquet 59
 ជប៉ុន Japanese 41
 ជំងឺ (ជំងឺ) diseases 52
 ជំងឺរបេង t.b. 52
 ជម្រាប to address someone 21 x 27
 ជម្រាបលា good-bye 21 x 27
 ជម្រាបសួរ hello 21 x 27
 ដឹង to be 22
 ដឹងគ្នា with 22
 ដឹងឡើយ for example 25
 ដឹង well, healthy 37
 ដឹង (more) than 14
 ដឹង ជំនាញ skilled worker 39
 ដឹងដំណើរនៃ a mechanic, "expert with hands" 39
 ដឹងកាត់សក់ a barber 44
 ដឹងកាត់ខោអាវ a tailor 44
 ដឹងខ្នែក blacksmith 53
 ដឹងស្រោច silversmith 77
 ជំនាញ nation, national, nationality
 ជំនាញអឺរ៉ុប Europeans
 ជំរាប firm, durable 38
 ជំនាន់ floor 27
 ជិត near; almost, about 35
 ជិតៗ close 35
 ជិតខាង nearby, close by 88
 ជួរជិតខាង neighbor 88
 ជិះ to ride 34
 ជិះកង់ to ride a bicycle 34
 ជិះកប៉ាល់ to go boating (usually with motor) 57
 ជិះទូក to go boating (usually rowing or sailing) 57
 ជីវិត fertilizer 71

ជំងឺ ជំងឺ grandmother 26
 ជំងឺ ជំងឺ grandfather 26
 ជំងឺ ជំងឺ to dry, to wipe 30
 ជំងឺ ជំងឺ to accompany; to give, to offer (polite) 64
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ to take someone to 40
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ roll, tie into; turban 69
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ sometimes 50
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ to meet 26
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ to rent, hire 27
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ foot, leg 30
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ North 31
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ stove 79
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ gas stove 79
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ kitchen 27
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ to believe 44
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ to fry 30
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ around 33
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ aid 78
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ camp 72
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ concentration of fish 72
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ step, pace, quick strides 80
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ to know, to understand, to learn 87
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ to already know 76
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ pig 42
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ corner, peninsula 32
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ Chruï-Changvar (a small peninsula in Cambodia) 69
 ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ ជំងឺ deep, profound 71

ក

តិ to connect, continuous, further 20

តទៅទៀត to go on; to continue 20

តពីទីនោះ from there 45

តឯក later on 30

តម្លើង to elevate 89

តម្លៃ price 35

តាក់ស៊ី taxi 40

តាកែវ Takeo (Province of Cambodia) 37

តាម by; to follow; according to 33

តាមខ្ញុំ after me; according to me 33

តាមទ្រង់ឆ្មារ I guess 33

តាមទាន' to catch up 33

តាមភ្នំ ៣៧ by car 33

តិច a little, few 2

តិចៗ softly 2

តឹង inflate; full; firm 39

តឹងច្រមុះ stuffy nose 39

តុ table 27

តុលា October 40

តូច small 17

តួឯក actor 49

តើ if; question particle 7

តេឡេហ្វូន a telephone 31

តែ tea 26

តែ but, only 86

តែង (តែងតែ) always 50

តែង usually, as a matter of custom 84

តែងនាងក្រី to compose; to write a composition 84

តៃនីស tennis 51

តិបប្រៃ postage-stamp 58

តោន ton 72

តាំង to set up, to establish 44

តាំងពី since 30

តាំងពីដំបូង from the beginning 44

ត្បាញ to weave 80

ត្បូង South 32

ត្រង់ straight 47

ត្រង់ spot 24

ត្រង់ណា Where? Which place? 14

ត្រង់ស៊ីស្ត័រ transistor 58

ត្រជាក់ cool, cold 37

ត្រពាំង pond

ត្រឡប់ to return, be back 29

ត្រឡប់ to turn around; reverse direction 87

ត្រាក់ទ័រ tractor 78

ត្រី fish 46

ត្រីនៀត dried fish 72

ត្រីបំពង់ deep fried fish 47

ត្រីសមុទ្រ sea fish 46

ត្រូវ (ត្រូវតែ) must

ត្រូវ correct, right 4

ត្រូវហើយ that's right 4

ត្រូវការ to need 52

ត្រូវតែ must be; to be related 22

ត្រូវតែជាអ្វី? what relation? (in the family) 22

ត្រង់ to immerse, soak 74

២

- ថត to take pictures 35
- ថយរូកាយ to back up 39
- ថា to say
- ថាតាម to repeat
- ថ្វី what? 33
- ថ្លង់ vase (for flowers) 78
- ថ្លែង kiss 30
- ថ្លែងលា to kiss goodbye 30
- ថែទាំ to take care 54
- ថែម to add, increase again, more, in addition 39
- ថៃសាន Thai-Sang (name of a Chinese restaurant in Phnom-Penh) 49
- ថ្ងៃ daytime, day 24
- ថ្ងៃចន្ទ Monday 28
- ថ្ងៃអង្គារ Tuesday 28
- ថ្ងៃពុធ Wednesday 28
- ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ Thursday 28
- ថ្ងៃសុក្រ Friday 28
- ថ្ងៃសៅរ៍ Saturday 28
- ថ្ងៃអាទិត្យ Sunday 28
- ថ្ងៃឈប់ day off; holiday 33
- ថ្ងៃធ្វើការ work day
- ថ្ងៃនេះ today 33
- ថ្ងៃបុណ្យ holiday 33
- ថ្ងៃកើត birthday 33
- ថ្ងៃ the sun
- ថ្នល់ road, highway 32
- ថ្នាក់ class 47
- ថ្នាក់លេខមួយ class No. 1 47

ថ្នាក់ទីមួយទីនឹង 1st grade, secondary (12th year) 83

ថ្នាក់ទី៦ទីនឹង 6th grade, secondary (7th year)

ថ្នាក់ទី៧ 7th grade (6th year) 83

ថ្នាក់ទី១២ 12th grade (1st year of school) 83

ថ្នាក់ខ្ពស់ advanced class 83

ថ្នាំ medicine, drugs 41

ថ្នាក់លក់ថ្នាំ drugstore 41

ថ្ម stone 38

ថ្មតូច battery (small) 38

ថ្មថ្មី new, recent 10

ថ្លៃ clear 71

ថ្លៃថ្លៃ to be expensive; price 31

ថ្លៃចាត់ in-law 26

ថ្លៃប៉ុន្មាន how much?

ថ្លាយ to give 68

ថ្លាយបង្គំ to greet; hello 68

ថ្លាយបង្គំលា to say good-bye 68

២

ផែន ផែន flag 18

ផែនជាតិ national flag 18

ផ្គុល to receive, to meet, to pick up, accept 29

ផ្គុលទាន to eat (impersonal) 24

ផ្គុលស្គាល់ to recognize 82

ផ្គូផ្គង river 72

ផ្គូផ្គងបាត Tonle Bat (the name of the river) 62

ផ្គូផ្គងបួនប្រាំ Tonle-Buon-Mouk, name meaning 'river having four tributaries' 44

ផ្គូផ្គងប្រាំ ផ្គូផ្គងប្រាំ patrol, squad 44

សិល្បសាស្ត្រ philosophy 81
ទស្សនា to visit 65
សម្បទានិក្ខេប magazine 79
ទា duck 47
ទាខ្លាច roast duck 47
ទាក់ទង to contact; to have relations with
to be related 38
ទាញ to pull 39
ទានស្រីបាទ Sir, Mister, you (term used in
conversation with a monk)
ទាប short, squat 41
ទាល់ until, reaching 88
ទាល់ភ្លឺ all night; until daylight 32
ទាល់ទឹក until 39
ទាហាន soldier 36
ទាហានអគ្រូតម្រាម paratrooper

ទាហានដំរីសំនោក infantryman

ទាហានដំរីសំទឹក marine (soldier) 42

ទាហានអាកាស Air Force member

ទិញ to buy 27
ទី a place; ordinalizing prefix 3
ទីពីរ second 83
ទីបី third 83
ទីមួយ first
ទីក្រុង city, town 12
ទឹក liquid, water 68
ទឹកកក ice, snow 73
ទឹកដោះស្រាយ milk 26
ទឹកទឹក tea (liquid) 70
ទឹកក្រូច orange juice 68

ទឹកធ្លាក់ a waterfall 71
ទឹកចូល the water recedes 72
ទឹកឡើង the water rises 71
ទុក to keep; put; leave 43
ទុកសក់វែង to leave hair long 45
ទុក sadness; grief 70
ទូ wardrobe (furniture) 79
ទូលិកា closet 79
ទូទឹកកក refrigerator 79
ទូក a boat 36
ទូរស័ព្ទ a telephone 88
ទូរស័ព្ទ a telegram 88
ទូរទស្សន៍ television 88
ទើប just 30
ទៀង sure, certain 36
ទៀត again, more 2
ទ្រ final negative particle; final emphatic
particle; final question particle 67

ទិសដេញ tourist 71
ទិសដេញ to recite the scriptures 68
ទិសដេញ view, landscape 87
ទិសដេញ guilt 23
ទាសទាស guilty 23
ទៅ go ahead and 21
ទៅ to go; to; toward 39
ទៅឃ្លា to go forward 39
ទៅក្រៅ to go out 51
ទៅណា? to go where? 46
ទៅដល់ until; to arrive 30
ទៅត្រង់ to go straight 30
ទៅទស្សនា to go to visit, go for a walk
27

ទំនើ ripe 16
 ទំនើ ទំនើ to perch 68
 ទំនើទំនើ merchandise 68
 ទំនើទំនើ modern 83
 ទំនើទំនើមន្ត្រី customs 69
 ទំនើទំនើ vacant, free, not busy 28
 ទំនើទំនើ page 3
 ទំនើទំនើ by that time, as soon as, by the time that; until 29
 ទំនើទំនើ ទំនើទំនើ until it's time 49
 ទំនើទំនើ ទំនើ 25
 ទំនើទំនើ both, all (as in all three); including, as many as 30
 ទំនើទំនើទំនើ all those 20
 ទំនើទំនើទំនើ all 3
 ទំនើទំនើទំនើ all of you 3
 ទំនើទំនើ door 27
 ទំនើទំនើ ទំនើ ទំនើ the door of the room 73
 ទំនើទំនើ continent 71
 ទំនើទំនើ ទំនើ peninsula 71

ទំនើ loose, slack 43
 ទំនើ ទំនើ big 17
 ទំនើ ទំនើ to be heavy, serious 26
 ទំនើ ទំនើ December 40
 ទំនើ ទំនើ tooth 30
 ទំនើ ទំនើ to fall 72
 ទំនើ ទំនើ ទំនើ hail is falling 72
 ទំនើ ទំនើ ទំនើ it snows 72
 ទំនើ ទំនើ habit, used to, accustomed to; have ever (done) 24
 ទំនើ ទំនើ to do 43
 ទំនើ ទំនើ ទំនើ grow crops (except cereal) 69
 ទំនើ ទំនើ ទំនើ to do little by little 74
 ទំនើ ទំនើ ទំនើ to cook 56
 ទំនើ ទំនើ ទំនើ to celebrate; 48
 ទំនើ ទំនើ ទំនើ to massage 43
 ទំនើ ទំនើ ទំនើ to repair (general)

២

ទំនើ ទំនើ usual, usually, normally, ordinary 21
 ទំនើ ទំនើ prayer (words) 68
 ទំនើ ទំនើ to step, pedal
 ទំនើ ទំនើ ទំនើ pedal a cycle 39
 ទំនើ ទំនើ ទំនើ to step on the brake 39
 ទំនើ ទំនើ tank; bucket; big can 39
 ទំនើ ទំនើ radiator 39
 ទំនើ ទំនើ ទំនើ battery (car)
 ទំនើ ទំនើ affair, business 29

២

ទំនើ ទំនើ meaning
 ទំនើ ទំនើ ទំនើ ទំនើ? what does it mean?
 ទំនើ ទំនើ ទំនើ policy, politics, political science 25
 ទំនើ ទំនើ ទំនើ ទំនើ foreign affairs 25
 ទំនើ ទំនើ person, people (a classifier)
 ទំនើ ទំនើ ទំនើ four persons
 ទំនើ ទំនើ dragon 42
 ទំនើ ទំនើ Miss (title) 21
 ទំនើ ទំនើ minute 38
 ទំនើ ទំនើ ទំនើ second 38
 ទំនើ ទំនើ ទំនើ dean, director (school) 83

នាយធាវី warrant officer 44
 នាយកោង an officer (military) 42
 នាយតា corporal 44
 នាយឯក chief corporal 44
 នាវិកា watch, clock 39
 នឹង ឆ្លង to go (used with a monk) 66
 និយម to like, prefer; popular, preferred
 និយាយ to talk, to speak 15 72
 និស្សិត student 69
 នឹក remember, think 22
 នឹកចងចាំ to recognize or to remember;
 think of 22
 នឹង with, will 3
 ទន្សោម to catch fish 62
 ទីនេះ this; here
 ទីនៃ of 8
 ទីនោះ over there, there, that 5
 ទីនៅ at; to stay, to live 11
 ទីនៅពេល at (the time of), when 30
 ទីនៅតែ still (does) 30
 ទីនៅពេលនោះ at the time, (this, that
 time) 30
 ទីនោះ there, over there 30
 ភ័ន្ត confection, anything made with flour 58
 ភ័ណ្ណំ ប្រាម bread 30
 ភ្នំ to bring, take 26

ប

បង ឪពុក older sibling 23
 បងប្អូន brothers and sisters; relative 23
 បងប្អូនច្រើន oldest sibling 26

បងប្អូនច្រើន older sibling-in-law 26
 បងប្អូនជិតជួន first-cousin 26
 បង់ a money bank 31
 បង្កាប lobster 46
 បង្គាប់ order, command 15
 បង្គំ to bow; a bow 68
 បង្រួម to expand 78
 បង្រួមផ្លូវ to expand a street 78
 បង្រៀន to teach
 បង្រៀន គ្រូ បង្រៀន teacher
 បង្ហាញ to show, exhibit 9
 បង្អស់ . . . of all 76
 បង្អួច dessert 47
 បច្ចេកទេស technique 78
 បញ្ចប់ to end, bring to a close 83
 បញ្ចូល to enter 39
 បញ្ចូលភ្នំ បញ្ចូលភ្នំ to charge (electricity) 39
 បញ្ជូន send out, take out; show off
 បញ្ជូនកំដៅ to heat, to warm
 បញ្ជាក់ show, to project 40
 បញ្ជាក់ភ្នំ show a movie 40
 បញ្ជាក់ បញ្ជាក់ to start a fire 39
 បញ្ជាក់ បញ្ជាក់ to tread or trample under foot 74
 បញ្ជាក់ បញ្ជាក់ to transfer (of persons, property)
 (Mil. and Adm.) 44
 បណ្តុះ to grow 73
 បណ្តុះបណ្តុះ to make a bean sprout 73
 បណ្តើរ បណ្តើរ little by little; along 74
 បណ្តោយ បណ្តោយ along 63
 បណ្តោយបាត់ពន្លឺ បណ្តោយបាត់ពន្លឺ along the river 63

បណ្ឌិត doctor 78

- បត់** to turn 31
បត់ស្តាំ to turn right 31
បត់ស្តាំ to turn left 31
- បន្ត** to continue 82
បន្ត to extend 81
បន្តិចបន្តួច a little bit 26
បន្ទប់ room 15
បន្ទប់ស្រាវជ្រាវ guest-room 27
បន្ទប់ជីវិត living room 27
បន្ទប់ក្រដាស bedroom 27
បន្ទប់នាក់ស៊ីវិល servant's room 27
បន្ទប់ទឹក store room 27
បន្ទប់ទឹក bathroom 27
- បន្ទាត់** line, ruler 3
បន្ទាប់ next 2
បន្ទាយ fortress 76
បបូរ soup (made with rice) 30
ប្រមូល to intend 44
បរទេស foreign 47
បរិបូណ៌ plenty, many, abundant 47
បឋមសិក្សា (ប្រ) primary education 81
បណ្ណាគារ (ប្រ) bookstore 81
បណ្ណាល័យ (ប្រ) library 81
ប៉ូឡិប៉េត Poipet (place name) 38
បរាជ័យ (ប្រ) to defeat 69
បន្ទីរ (ប្រ) a throne 76
បាណកក (ប៉ៃកក) Bangkok 37
បាញ់ to shoot (firearms) 50
បាញ់សត្វ to hunt 43
បាត bottom
បាត់ដំបង Battambang (Province of Cambodia) 63
បាទ polite response particle used by men; yes 89
- បាន** to have 1
បាន past-time indicator when placed before verb.
បាន when placed after a verb, denotes ability to do something (translated as 'can')
- បាយចិន** Chinese food (meal) 47
បារី cigarette, tobacco 30
បារាំង French, France 25
បាលី Pali 53
បា father 23
ប៉ារីស Paris, France 23
ប័រស៊ី passport 37
បីស្នាបាត (បីស្នាបាត) to beg for food; food offered to monks 68
- បិទ** close
បិទធ្មេញ to fill teeth 54
បី three 3
បីពាន់ three thousand 52
ប៊ែរ beer 28
ប៊ិយរោ office, desk 27
បុណ្យ feast; ceremony 48
បុណ្យល្ខន្តិក Christmas 64
បុណ្យតាំងតុ Tangtok (Exhibition Festival) 65
បុណ្យស្រុក the Water Festival 65
បុរាណ ancient 45
បុស្តុន Boston 46
ប៉ុន (ប៉ុន) same 62
ប៉ុន្នែ the same size 62
ប៉ុន្តែ but 23
ប៉ុន្មាន? how much? how many? 12

ប៊ុស្តិ៍ post-office 24
 ប៊ុស្តិ៍វិទ្យុ radio station 90
 ប៊ុស្តិ៍វិទ្យុ Cambodian radio station 90
 បូជានាម to cremate 65
 ប៉ូលិស police 38
 បួន four 16
 បើ if 20
 បើលោកចូលចិត្ត if you like 41
 បើខ្ញុំខុសគ្នា if I make a mistake 58
 បើស្ទីច្នោះ in that case 54
 បើក to open 3
 បើកទូក drive a car 3
 បើកទូកលឿន to drive fast (car) 45
 ប៉េរ៉េត ប៉េរ៉េត tomato 46
 បេសកកម្ម (ប៉េ) mission 79
 បែក to be broken; to divide 72
 បែកចេញ to divide 72
 បែប a kind
 បែបអ្វីមួយ some kind of 51
 បែបអ្វីមួយផ្លូវលាមក some kind of cold 51
 ប្រាំបី eighty 23
 បោកខាត to do the laundry 58
 បោស to sweep, clean 58
 បោះ to throw, to drive a nail; pitch a ball 88
 បោះពុម្ព to print 88
 បោះពុម្ពផ្សាយ to publish 88
 ប៉ោម apple 41
 ប៉ុន្មាន of all 71
 បំពេញ to fill up 39
 បំពេញវិញ to study 67
 បំភ្លេច to forget 40

បម្រើ to serve 57
 បម្រើភ្ញៀវ to serve guests 56
 បត់ patch a tire 39
 ប្តី husband 23
 ប្តីប្រពន្ធ husband and wife 23
 ប្តឹង to complain 83
 ប្តូរ to exchange 39
 ប្តូរម៉ាស៊ីន change engines 39
 ប្រកាន់ to reserve, preempt; to be conservative, stuffy, particular; to hold onto, insist on 58
 ប្រកាស to proclaim, announce 87
 ប្រជាជន people, population 71
 ប្រជាក្រុម people, population 86
 ប្រញាប់ to hurry 43
 ប្រដាប់ tool, utensil, instrument 77
 ប្រដាប់ប្រដាប់ instruments 77
 ប្រដាប់ប្រដាប់ musical instruments 77
 ប្រទេស country 65
 ប្រទេសជិតខាង neighbor country 72
 ប្រទេសកំណើត homeland 69
 ប្រធានាធិបតី President (of country) 69
 ប្រពន្ធ wife 23
 ប្រហែល approximately 84
 ប្រធានរដ្ឋ chief of state 65
 ប្រយ័ត្ន to be careful 52
 ប្រយោជន៍ useful; purpose usefulness, importance 63
 ប្រលាត to disconnect 39
 ប្រលាតម៉ាស៊ីន turn off the motor 39
 ប្រវត្តិសាស្ត្រ history 50
 ប្រវែង length; long 71

ប្រសប់ skillful, clever 28
 ប្រសប់សម្របសម្រួល you're the one who knows how to choose dishes 47
 ប្រសប់ល្អ a good (actor) 49
 ប្រសារស្រី to speak, to say (polite)
 ប្រហែល perhaps 64
 ប្រហែលគ្នា the same 64
 ប្រឡង examination 81
 ប្រឡងជ័យ to pass (exam) 54
 ប្រឡងបាត់ to fail (exam) 84
 ប្រអប់ box 38
 ប្រអប់ប្រាក់ a silver box 77
 ប្រអប់ដាក់ប្រាក់ a powder box 77
 ប្រាក់ silver, money 38
 ប្រាក់ខែ salary 60
 ប្រាកដ sure 22
 ប្រាកដថា that's right 22
 ប្រាកដ exact, true, sure 53
 ប្រាថ្នា to wish, intend 87
 ប្រាប់ to tell 5
 ប្រាសាទ temple, palace, ancient monument 35
 ប្រាសាទអង្គរ Temple of Angkor Wat 35
 ប្រុស man, boy 23
 ប្រុសៗ men in general 27
 ប្រើ to use 8
 ប្រើប្រាស់ to use, consume 88
 ប្រែ to translate 6
 ប្រៃសណីយ៍ស្ថាន post office 31
 ប្រាំ five 11
 ប្រាំពីរ seven 13
 ប្រាំមួយ six 11
 ប្លង់ៗ dim(dim lights) 62

ខុស different, interesting 43
 ឪពុក younger sibling 26
 កូនចៅ youngest sibling 26
 ប្អូនខ្ញុំ aunt or uncle by marriage(older than one's parents) 26
 ប្អូនស្រី younger sister 22

ផ

ផងដែរ also, too 26
 ផល product 89
 ផ្សេង unstable, flimsy 38
 ផែនការផ្សារ dock(port) 61
 ផែនទី map 11
 ផ្សេង However 27
 ផ្សាយ star 62
 ផ្ញើ to send 38
 ផ្លាស្កា a cold(disease) 26
 ផ្លាស់ next to, against 84
 ផ្ទះ house 41
 ផ្ទះណាមួយ which one? 41
 ផ្ទះលក់ថ្នាំ Pharmacy 31
 ផ្ទះសំបែង house(obsolescent word) 23
 ផ្នែក a section, part 25
 ផ្លាស់ to change, to transfer 78
 ផ្លូវ street, way, road 71
 ផ្លូវទឹក waterway 71
 ផ្លែ outcome; fruit
 ផ្លែឈើ fruit 46
 ផ្លែទំពាំងបាទាន grape 46
 ផ្លែទ្រូង lychees 58

ឆ្លង to leap, to jump, 83
ឆ្លងមួយថ្ងៃ to skip a form(class) 83
ផ្សាយ to diffuse, broadcast 90
ផ្សាយដំណឹង news(broadcast) 90
ផ្សារ market 46
ផ្សារថ្មី New Market 46
ផ្សារចាស់ Old Market 46
ផ្សេង separate, different 18
ផ្សេងៗ variety, diversity; different, various 18

ក

កង egg 46
កងមាន់ chicken egg 46
កណ្តិ color 16
កណ្តិខៀវ sky-blue 16
កណ្តិខ្មៅ blue 13
កណ្តិក្រហម red 13
កណ្តិបៃតង green 13
កណ្តិខ្មៅ black 13
កណ្តិលឿង yellow 13
កណ្តិស white 13
កណ្តិស្វាយ purple 13
កណ្តិប្រផេះ grey 13
កណ្តិខ្មៅ brown 13
កណ្តិផ្សាស្លឹក pink 13
កតិមាន news 88
ក្លែង to surround, encircle 63
កន្សល់ to explain 20

កន្លឹក bright 63
កន្លែ goat 42
កាលទៅ private 44
កាលបាលស្រី sergeant 44
កាលបាលទៅ chief sergeant 44
កាលបាលឯក sgt. major 44
កាលឯក P.f.c. 44
កាស់ shake 42
កាក់ an upper garment 26
កាក់ to put on, hang up, wear 75
កាក់កណ្តាល center, half-way point, half 75
កាក់ស្រី rank 44
កាក់ស្រីប៉ុន្មាន? what rank? 44
កាក់ស្រុកជើង put on shoes 27
កាក្យ word 4
កាណិជ្ជកម្ម commerce, trade 86
កាស to spread over, cover 90
កាសទៅញាញ all over, completely covering 90
ក្តី grade, mark 84
ក្តីល្អ good grades 84
ក្តីពិភពលោក the world 40
ក្តី flashlight 39
ក្តី to eat (polite) 47
ក្តីសាបាយ have a meal 47
ក្តីសស especially 32
ក្តី from, past (restricted usage) 40
ក្តីកាល when, since 40
ក្តីថ្ងៃណា what day? (in the past) 40
ក្តីខែណា what month? (in the past) 40
ក្តីឆ្នាំណា what year? (in the past) 40
ក្តី difficult 4
ក្តីព្រោះ because 87

ពីរ two 90
 ពីរឬ ពីរដំបូង two or three 90
 ពីរដំបូង two or three times 90
 ត្រង់ melodious 90
 ត្រង់ ត្រង់ ត្រង់ beard, mustache 30
 ត្រង់ ត្រង់ ត្រង់ to speak (used with a monk) 67
 ត្រង់ mattress, cushion 79
 ត្រង់ ត្រង់ ត្រង់ foam rubber mattress 79
 ត្រង់ skillful, clever, strong, good at, smart 38
 ត្រង់ family, lineage, stock; seedling 75
 ត្រង់ group 21
 ត្រង់ ត្រង់ friend 21
 ត្រង់ rope 62
 ត្រង់ so, too, too much 2
 ត្រង់ full, complete, all of 89
 ត្រង់ time 30

ត្រង់ ត្រង់ ត្រង់ breakfast 30
 ត្រង់ ត្រង់ ត្រង់ vacation, break 89
 ត្រង់ ត្រង់ ត្រង់ anytime 74
 ត្រង់ ត្រង់ meal time 57
 ត្រង់ medicine (the subject) 37
 ត្រង់ ត្រង់ ត្រង់ dentist 54
 ត្រង់ ត្រង់ ត្រង់ nurse 54

ត្រង់ a cup 38
 ត្រង់ corn, maize 58
 ត្រង់ stomach 51
 ត្រង់ youngest sibling 26
 ត្រង់ together; to agree 5
 ត្រង់ light-colored 62
 ត្រង់ hail 72
 ត្រង់ morning 24
 ត្រង់ to be sad, unhappy; to worry 52

ត្រង់ oil, petroleum product
 ត្រង់ ត្រង់ ត្រង់ oil (engine) 39
 ត្រង់ ត្រង់ ត្រង់ gasoline 39
 ត្រង់ creek, canal, stream 71
 ត្រង់ forest
 ត្រង់ ត្រង់ ត្រង់ Saigon 40
 ត្រង់ because 29
 ត្រង់ ត្រង់ ត្រង់ border, frontier 71
 ត្រង់ god, Buddha 66
 ត្រង់ ត្រង់ ត្រង់ ត្រង់ you (formal for a monk)

ត្រង់ ត្រង់ ត្រង់ ត្រង់ Buddhism 58
 ត្រង់ ត្រង់ ត្រង់ ត្រង់ a throne 76
 ត្រង់ ត្រង់ ត្រង់ temple 33

ក

ក្រង់ to be scared 52
 ក្រង់ port 27
 ក្រង់ ក្រង់ ក្រង់ majority 27
 ក្រង់ ក្រង់ ក្រង់ percent 27
 ក្រង់ language 25
 ក្រង់ ក្រង់ ក្រង់ ក្រង់ foreign language 47
 ក្រង់ ក្រង់ ក្រង់ ក្រង់ novices (monks) 68
 ក្រង់ Burmese 21
 ក្រង់ village 63
 ក្រង់ ក្រង់ ក្រង់ ក្រង់ geography 81
 ក្រង់ ក្រង់ ក្រង់ drinks 58
 ក្រង់ ក្រង់ ក្រង់ ក្រង់ restaurant 50
 ក្រង់ ក្រង់ ក្រង់ ក្រង់ annual ceremony in honor of one's ancestors 65

មុខ face, front, in front 27
 នៅមុខហ្ន៎ in front of the station 27
 មុខប្រៃសីន front of the post office 32
 មុខវាំង in front of the palace 47
 មុខ kind, variety, dish 75
 មុខកម្មវិធី status, function, duty 75
 មុខរបរ trade, profession 75
 មុខវិជ្ជា kind of subjects 84
 មុខវិជ្ជាទូទៅ general subjects 84
 មុខងារ probably, undoubtedly, will/shall
 មុន first 37
 មុនគឺបង្អស់ first of all 37
 មុននេះ before that 37
 ម្សិក mosquito 52
 ម៉ូតូ motorbike; motor 39
 គ្រែ hat 27
 មួយ one 24
 មួយរយ one hundred 24
 មួយៗ few, scarce 33
 មួយភ្លែត one moment, a minute 43
 មួយមាត់ a mouthful 38
 មួយទ្បូ a dozen 46
 មើល look at, watch, read 3
 មើលកុន watch a movie 29
 មើលកូន babysit 29
 មើលរំសើ read palms 45
 មេគង្គ Mekong (river) 80
 មេឃ sky
 មេចី how? why? 4
 មេសាហាន officer (military) 36
 មេរៀន lesson 3
 មេសា April 40

មែន real, really, is it? Isn't it? 9
 ម៉ែត្រ meter (unit of measure) 38
 ម៉ោង o'clock, hour, time of day
 ម៉ោងប៉ុន្មាន what time?
 ម៉ោងដប់ប្រាំបី eight-thirty o'clock 30
 ម្នីត mangosteen
 ម្តង once 24
 ម្តាយ mother 35
 ម្តាយចាចី aunt (older than parent) 24
 ម្តាយឪពុក aunt (younger than parent) 26
 ម្នាក់ one person 3
 ម្នាក់ឯង alone 40
 ម្ភៃ twenty 23
 ម្សិលមិញ yesterday 26
 ម្ហូប food 24
 ម្ហូបកំប៉ី canned food 78

យ

យប់ night time 24
 យល់ to understand 4
 យ៉ាង kind, type 89
 យ៉ាងច្រើន at the most
 យ៉ាងចាប់ផ្តើម the earliest
 យ៉ាងតិច at least
 យ៉ាងមេច how? why?
 យ៉ាងយឺតយ៉ាវ at the latest 61
 យី Gee: 46
 យឺត slow 2
 យឺតៗ slowly 2
 យូរ long (time) 54

យូរណាស់មកហើយ a very long time now 44
យូរពេក too long 36
យួន Vietnamese
យើង we, us, our 45
យោបល់ opinion, suggestion 79
យំ to cry, weep 25

5

រក to find, to seek, search for 3
រកស៊ី to earn a living 77
រដូវ season
រដូវវស្សា rainy season 52
រដូវទឹកថ្លា the season of water receding 72
រដូវទឹកឡើង the season of water rising 71
រដ្ឋ state (political division); the state (government) 40
រដ្ឋមន្ត្រី a cabinet minister 36
រដ្ឋសេនាធិការ secretary 42
រដ្ឋប្រហារ coup d'etat 42
រទេះ vehicle
រទេះខោរ horse-drawn cart 56
រទេះភ្លើង a train 38
រទេះខោ ox-drawn cart 38
របស់ of; belong to; thing 40
របស់ប្រទេស of the country 65
របៀប style, way, method, order 43
របៀបក្រសួង administration 70
របាស់ itch (disease) 53
រយ hundred 41
ពីររយ two hundreds 41

រលត់ to be extinguished 41
រលោង to shine; shining 76
រវល់ to care about; be busy 26
កុំរវល់នឹងគាត់ don't care about him 26
រវាង during, between, duration, interval 30
រស់ to live, be alive 57
រស់នៅ to live; to be living; to be still living 69
រសៀល afternoon 24
រហ័ស quick 88
រហូត without intermission; through 44
រាក់ shallow 71
រាក់ទាក់ cordial 22
រាជ royal; time
រាជការ civil service; government 23
រាជធានី (royal) capital 35
រាជាកំរិត coronation (the translation "wedding" is an error) 65
ឯករាជ independence 65
រាប smooth 27
រាប់ to count 20
រាល់ every, each 86
រាល់ថ្ងៃ everyday 86
វ៉ត្រូល radio 30
រីក to bloom, flourish, rise 71
ឬ (ឬ) or, otherwise 13
ឬអី? isn't it?, right? 13
ឫសស្និម tumor 53
រុញ to push
រុស្សី Russian 21
រូប body, shape, figure 11
រូបថត picture 11
រូបសត្វ animal statue 77

រូបសាស្ត្រ physics 84
 រូបស្នាក់កាំ dance statue 77
 រួច to finish 5
 រួចហើយ then, already, just after that 5
 រើសចេញ retire, retired 23
 រើស to choose; to find 47
 ខ្ញុំរើសបាន១ដុល្លារ I found a dollar 47

និទាន story 45
 និទានបុរាណ ancient legend 45
 និទានសម័យ modern story 45

និទាន to learn, to study 3
 និទានស្នាក់លក់ hire a teacher; (during the vacation) 85
 និទានធម៌ to study a prayer 68

និទ្រប់ to arrange, prepare 57
 និទ្រប់ការ to have a wedding ceremony, get married 57
 និទ្រប់តាមរបៀបខ្ញុំ to arrange (it) my own way 79

និទ្រប់ចំ prepare 27
 និទ្រប់ចំបាយ prepare food 27
 និទ្រប់ធ្នឹះ straighten 74

និទ្រល riel (Cambodian monetary unit) 38
 និទ្រស្នាក់ restaurant 31
 និទ្រវាំង a structure with a roof but no walls

និទ្រវាំងភ្នំ movie theater 53
 និទ្រវាំងច្រក factory 72
 និទ្រវាំងច្រកឆ្នើរឧស្ម័ន oil refinery 72

និទ្រវាំងច្រកឆ្នើរស្ករ sugar factory 72
 និទ្រវាំងល្ខោន theatre 53

និទ្រវាំង second part of the lunar month 65
 កាំ to dance 50

ល

ល to try, taste 47
 លក់ to sell 22
 លក់បន្លែ to sell vegetables 46

លប់ to erase 30
 លប់មុខ to wash the face 30

ល្មម etc. 30

លា to leave; to say goodbye 68

លាង to wash 30

លាយស្រា to mix drinks 58

លាវ Lao 21

លីត្រ litre 38

ឮ (សើ) to hear 2

លុយ money 31

លុះ when (conjunction) 20

លូតលាស់ to grow up 78

លួច to steal 52

លើ on 33

លើកំពូល on top 33

លើក to lift, lift up 19

លើកដៃ raise the hand 19

លឿម yellow 3

លឿន fast, speed 43

ល្ងាច clams 46

លេខ a number

លេង to play, to do something for fun 27

លេងបាល់ to play ball 27

លេងប៊ូតូល to play tennis 51

លេងប្រូ to gamble (card) 42

លេប to swallow, to drink 51

លោក you, Mister

លោកគ្រូ teacher
លោកសង្ឃ monk 33
លោត to jump 42
លោតធ្លាក់ to parachute 42
ល្ខោន play, drama 50
ល្ខោនបាសាក់ Bassac drama 50
ល្ខោនសម័យ modern plays 50
ល្ងម៍ stupid, slow 41
ល្ងាច evening, night 24
លប enough 2
ល្អ "compartment house" (a kind of row house in which each unit consists of one large room and a kitchen) 79
ល្អ good 2

្រ

វិភូ Pagoda, temple 27
វិភូភ្នំ Vat Phnom (name of a place) 33
វិភូព្រះខែកិ Wat Preah Keo (name: Emerald Pagoda)
វិភូឧណាលោម Wat Mnalom (name of place) 67
វប្បធម៌ culture 21
វិវៈ good, superior (prefix)
វិវៈលេនីយ្យត្រី major (military) 44
វិវៈលេនីយ្យនា lieutenant colonel 44
វិវៈលេនីយ្យឯក colonel 44

វិវា it, he, she, they, (familiar) 23
វិវាច to pread; to prey
វិវាចចំហៀង to part the hair 43

វិវាយ to hit 31
វិវាយពាតត្យាត to invade 69
វិវាយរតន្ត្រីបញ្ជូន to wire, to telegraph 31

វិវាស field (land)
វិវាលវង Veal Vong (name of a place) 24
វិវាកន្ត្រី (វិវាសយកាល) vacation 83
វិវាស៊ីនតោន Washington, U.S.A. 23
វិវាចាលោកថា editorial 86
វិវិចិត្រសិល្បៈ fine arts 77
វិវិចិត្រក November 40
វិវិជ្ជា subject, study, field of learning 67
វិវិជ្ជាបច្ចេកទេស technical subject 81
វិវិញ instead, again, back 5
វិវិញ្ញាបនបត្របឋមសិក្សា the elementary certificate 82

វិវិញ្ញាល័យ secondary school 25
វិវិទ្យ radio 87
វិវិម៉ាន monument; mansion 47
វិវិមានឯករាជ្យ Independence Monument 47

វិវិស្វកម្ម engineering 81
វិវិស្វករ engineer 81
វិវិស្វី whiskey 26
វិវិស្វយកាល vacation
វិវិហារ temple 33
វិវិជ្ជាវិញ្ញាណ Vientiane 37
វិវិវង long (of things) 14
វិវិវាំង palace 24

ស

សិវ white 16
សិវកម្មភាព activity 50
សិវភ្នំ to tattoo; rank 45

សង្វាវ វាវ both sides 62
 សង្ឃឹម ម to hope 44
 សញ្ញា ញ sign, symbol 62
 សញ្ញាបត្រ ត certificate, diploma 83
 សញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ វ វ advanced degree diploma 83
 សញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សា វ វ high school diploma 82
 សណ្តែកបណ្តុះ ះ bean sprouts 46
 សណ្ឋាគារ រ រ hotel
 សត្វ វ វ animal, being(human or animal) 86
 ស្រី វ វ to spread out; to extend 75
 សន្ទះ ះ a moment, while 36
 សន្លឹក ក sheet(of paper), leaf 38
 សង្វ វ វ inflate 39
 សង្វកម ម to inflate a tire 39
 សប្បាយ យ happy, pleasant, agreeable 46
 សប្បាយចិត្ត ត ត happy, content 83
 សព្វ វ វ every 88
 សព្វគ្រប់ ប់ all; entirely 88
 សព្វថ្ងៃ ្ង ្ង at present 70
 សព្វថ្ងៃនេះ េះ these days; now 88
 សភាព ព aspect; state of being; appearance 65
 សម័យ យ time 45
 សមុទ្រ រ រ sea 46
 សម្រេច ច to decide 60
 សម្លប្រ ប sour soup 47
 សរសើរ រ រ to praise, flatter 88
 សរសេរ រ រ to write 9
 សរសៃ ៃ nerve; vein 43
 សល់ ល់ to remain, be left over; remains 73
 សហៈ ៈ united(prefix) 40

សហរដ្ឋអាមេរិក ក ក U.S.A. 40
 សាក ក ក to try, to essay 28
 សាកលវិទ្យាល័យ យ យ university 78
 សាច់ ច់ meat 50
 សាច់គោ ោ beef 46
 សាច់ត្រី ្រ ្រ lamb(mutton) 72
 សាច់ស្រូវ ្រ ្រ pork 46
 សាច់មាន់ ង ង chicken 72
 សាធារណៈ ៈ public 25
 សាប ប to sow, broadcast 73
 សាប៊ូ ្យ ្យ soap 30
 សារៈបន្តិកវិទ្យាស្ថាន ្ថ ្ថ National Museum 76
 សារុង ុង sarong(clothing worn at house) 77
 សាលា ា hall 24
 សាលាឃុំ ្ន ្ន administrative unit composed of several villages 88
 សាលាទាហាន ្ន ្ន the military school 84
 សាលាបាលី លី Pali School
 សាលាពុទ្ធកវិទ្យាល័យ ្យ ្យ Buddhist institute 66
 សាលាពុទ្ធកម្មវិទ្យាសិក្សា ្យ ្យ Buddhist elementary school 67
 សាលាខ្សែ ្រ ្រ school 24
 សាលារិច្ចសិល្បៈ ្ប ្ប the school of Fine Arts 77
 សាលាស្រុក ្រ ្រ District Hall 88
 សិក្សា ្ស ្ស education, to study
 សិត ត to comb 30
 សិតសក់ ក់ to comb(hair) 30
 សិន ិន first 27
 ស្រីមុំ ្ន ្ន eat first 27
 សីហា ា August 40

ស៊ី to eat(crude) 27
ស៊ីបាយ to take a meal 27
ស៊ីក្ល cycle, pedicab 37
ស៊ីក្លឌ័រ motorcycle
ស៊ីម៉ង់ត cement 72
ស៊ីរូប horn, whistle 39
ស៊ីប almost
ស៊ីបទឹក almost
ស៊ីបដៃតស៊ាចក្រនយោបាយ almost as far as the eye can see 7
ស៊ីប only then, no sooner 36
ស៊ីរី cherry 46
សុខ to be healthy: good health, happiness 70
សុខភាព health 86
សុខសប្បាយ How are you? 21
សុខាភិបាល health care 80
សុទ្ធ pure 63
សុទ្ធចិត all(exclusively) 63
សុភវជ័យ success 79
ស៊ុយអិសវិទ្យា Swedish 47
សូត្រ to recite
សូត្រ silk 41
សួនច្បារ flower garden 27
សួរ to ask 5
សួរសុខទុក្ខ to visit 70
ស្រៀប Thai 21
ស្រៀបភាប Siem-reap(province name) 52
ស្រៀវទេវា book 1
សេដ្ឋកិច្ច economics 81
សេះ horse 42
សោះ at all 19
ស្នំ to beg, ask for 43

សុំទោស excuse me 23
សុំអនុញ្ញាត please come 43
សំខាន់ important 26
សំណាក់ stay, live 24
សំណាក់អារាស៊ីល to stay 24
សំណាង good luck; chance 42
សំណួរ question 5
សំបុត្រ ticket, letter 37
សំបុត្រពេទ្យ health card 47
សំពត់ cloth, dry goods; a kind of garment
សំពត់ដីធម្ម plain silk sarong 77
សំពត់ហ្វុល variegated silk sarong 77
សំរាក(ស្រាវជាក) to test 36
សំរាប់ for, use for, in order to 12
សំរាប់ a pair 83
សំរាប់ to use for; for the purpose of for 82
សំរាម garbage, trash 73
សំស្ក្រឹត Sanskrit 67
សំន្រី cotton 38
សិង្ហបុរី Singapore 37
ស្ករ sugar 26
ស្គាល់ to know someone 28
ស្ងៀម to be quiet 62
ស្ងៀម silence, to keep silence 83
ស្ទើរដ៏ស្និទ្ធ admirable 76
ស្តាប់ to listen 2
ស្តាយ to regret, too bad 29
ស្តី to blame 52
ស្តើម thin 43
ស្តេច king 76
ស្តានទ្រឹត embassy 77
ស្តានីយ station(railroad or radio) 63

ភ្នាក់ងារ អរយភ្នាក់ងារ R.R. station 63

ស្ថិត to stay; to be located

ស្រាប to touch 76

ស្ទឹងត្រែង Stung-Treng(Province of Cambodia) 61

ស្ទូចត្រី to fish 43

សរ to transplant, set out 74

ស្បែក skin 72

ស្បែកជើង shoe 27

ស្ពាន bridge 32

ស្ពាន់ copper 77

ស្មាន to think, believe 12

ស្មើ to be equal, even 62

ស្ម័គ្រ secretary 44

ស្ទូបច្រក spoon 38

ស្លាប់ to die 57

ស្លូត gentle 51

ស្លៀក to put on a lower garment 26

ស្លៀកពាក់ to get dressed 27

ស្វា monkey 42

ស្វាគំ to greet; greeting 64

ស្វាយ mango 63

ស្វាយរៀង Svai Kieng(a Province of Cambodia) 42

ស្រ: vowel 8

ស្រស់ fresh, charming; handsome 49

ស្រសត្រឡប់ to have a quick bite(food) 29

ស្រា liquor 28

ស្រាទំពាំងបាយជូរ wine 28

ស្រាប់ already 82

ស្រាយ to untie, to detach 62

ស្រាល to be light(opp. of heavy) 45

ស្រី lady, woman, girl 41

ស្រីក្មេង young girl 27

ស្រីៗ girls in general or women in general 27

ស្រុក district, country 12

ស្រុកទ្រកា abroad, foreign countries 37

ស្រុកខ្មែរ Cambodia 12

ស្រុកទំនេរ countryside; rural area 88

ស្រូវ វិញ្ញុន unhusked rice 72

ស្រូវនិងណឹប glutinous rice 75

ស្រូវប្រាំង dry-season-rice-paddy 72

ស្រូវវិស្សា rainy-season paddy 72

ស្រួល easy 1

ស្រេច already; to finish 33

ស្រេចនឹកសេរសាក It's up to you. 33

ទឹកស្រែ rice field 44

ស្រោច to water, sprinkle 72

ស្រោប an envelope, sheath 38

ស្រោបសំបុត្រ envelope(for a letter) 38

ស្អាត nice; beautiful; clean 32

ស្អាតគួរសំ quite nice 32

ស្អី What sort of thing? 15

ស្អីទៀត what else? 42

ស្អែក tomorrow 37

ហ

ហាង shop, store, (large place of business)

ហាងបាយ restaurant 24

ហាងភ្នំឆ្នុំ Indian store 41

ហាងលក់កំណាត់សំពត់ cloth store 45

ហាត់ practice, drill, exercise 19
 ហាត់អាន practice reading 19
 ហាម to forbid 53
 ហាសិប fifty 23
 ហាន to dare 53
 ហែប suitcase, trunk 37
 ហែន hot (for hot pepper) 37
 ហុងកុង Hong Kong 37
 ហាតិបសិប sixty 23
 ហាតិបសិបឆ្នាំ sixty years 23
 ហួន how? 71
 ហូត to absorb, to drink up, to take up 74
 ហូតទឹក to dry up, evaporate 74
 ហួស to surpass, exceed 75
 ហើយ already; then 30
 ហេតុ reason 30
 ហេតុអ្វី what reason? 30
 ខ្សែបាល់ to struggle, to swim 42
 ខ្សែបាល់ទឹក to swim 42
 ហៅ to call, to invite, to order 9
 ហៅឆាឆាច្រូតច្រាវ to order, beef with tomatoes 47

ហា lamp, headlight 39
 ហាមឃាត់ pharmacy 52
 ហ្វ្រែក a brake 39
 ហ្វ្រែកដៃ hand-brake 39
 ហ្វ្រែកជើង foot-brake 39

៧

គ្រឿង a car 38
 គ្រឿងបរិក្ខារ bus 83
 គ្រឿង a dozen 46
 គ្រឿងឡើង to go up 43

៧

អក្សរ letter, consonant 8
 អគ្គិសនី electricity 75
 អង្ករ rice (polished, uncooked) 72
 អំឡុង when? 24
 អំឡុងនោះ that time 57
 អង្គុយ revered person; classifier for monk 38
 អង្គរ Angkor (name of the old capital) 24
 អង្គុយ to sit down 26
 អង្ករលិច typewriter 58
 អង់គ្លេស English 12
 អង្កើត to rub; to caress 76
 អញ្ចឹង well, so, then, at that time, in that case 6

អញ្ជើញ to invite; please 28
 អត់ no, not 40
 អត់ទោស pardon 44
 អត់មាន not to have, to be out of, 37
 អត្ថបទ article, composition 88
 អធ្រាត្រី midnight 24
 អនាគត future 42
 អនាម័យ public health 86
 អនុញ្ញាត to permit; permission 84
 អន្តរ under-, vice- (prefix)

អនុសេនីយឯក captain (military) 44
 អនុសេនីយនា first lieutenant 44
 អនុសេនីយទ្រី 2nd lieutenant 44
 អនុស្រាស attaché 21
 អន្តរជាតិ international 24
 អតិច a little 2
 អប្សរា Apsara 77
 អភិបាលខេត្ត province chief 52
 អរ happy; glad 43
 អរគុណ to thank 21
 អស់ finish, run out, be out of, run down, to be used up; all of, entirely 39
 អស់កម្លាំង tired 36
 អស្ចារ្យ marvelous, magnificent 76
 អាគារកម្មកម្មក្រុង Kok Meng (a name of a Chinese Restaurant) 47
 អាស្រ័យ unattractive, bad 41
 អាគារ building 27
 អាគុយ a battery 39
 អាច to be able 32
 អាចទៅ can go 32
 អាចារ្យ sage, astrologer 68
 អាដាំ the name 'Adam' 49
 អាណាព្យាបាល protectorate 86
 អាទិភាព Athens 40
 អាត្មា I, me (used by a monk) 66
 អាត្មាខ្លួនឯងសប្បាយដឹង I'm well 66
 អាទិត្យ week 24
 អាទិត្យក្រោយ next week 89
 អាទិត្យមុន last week 89
 អាន to read 21
 អានពេលវេលា to have time to read 21

អា intimate or derogatory prefix
 អាវនៈ this one, this 41
 អាវនោះ that one, that 15
 អាមេរិកាំង American 21
 អាយុ age, years, time from birth 23
 អាយុប៉ុន្មាន how old are you? 23
 អារ៉ាប Arab, Arabic 86
 អាល្លឺម៉ង់ German 21
 អាវ៉ែត coat, upper garment 27
 អាវកាត់ lawyer 36
 អាវស៊ែរ៉ី shirt 49
 អាស៊ី Asia
 អាស៊ីខាងត្បូង Southeast Asia 71
 អាស៊ីរីន aspirin 52
 អាហារិយ eat, to take meals 24
 អាហារិយទាយ to take meals (formal) 24
 គិត not
 គិតខាន not to have; to lack 37
 អ្វី (អ្វី) what? 4
 អ្វីខ្លះ what ones? 4
 អ្វីវាវាវា things, goods, merchandise, food 27
 គិស្បាញ៉ាស Spanish 21
 ធិឡ្យឺ now
 មូត measles 53
 ទូតបរសេនីយ a general (Mil) 44
 ទូទាហានលក់ example 83
 ទូទិសកុសល memorial 65
 ទុបហា for example, to suppose 83
 ទុលហា May 40
 ទុរុបហា laborious, hard-working; often does, often did 33
 ទុរុបហាកម្ម industry 78
 ស៊ីត to press (clothes) 43

ស្ថានីយ hotel 24
ស្រូវត្រីយ៉ា train (diesel) 38
បី at; as for, regarding 89
ប្រាំ one
ប្រាកដ to be private (not public) 87
ប្រកាន់ an expert 82
ប្រកាស independence 78
ប្រកាសក្រសួង ambassador plenipotentiary 87
ឯង you (2nd person) 33
ឯទីនោះ over there, there 11
ឯទៀត other 10
ឯទៀតៗ various other 89
ឯណា? where? somewhere 89
ឱកាស opportunity 76
ឱកាស occasion 65
ឲ្យ (ឱ្យ) to allow; to give; for
ឲ្យខ្ញុំ to lend
គ្រឹះស្ថាន medicine; drug
គ្រឹះស្ថានឱសថ pharmacy 80
ឪពុក father 35
ឪពុកក្នុងគ្រួសារ father-in-law 21
ឪពុកចា uncle (older than parent)
ឪពុកម្តាយ uncle (younger than parent)
ឪពុកម្តាយ parents 35
ទឹកស្រព watermelon 58
រំលឹក to row 76
រំលឹក rowboat 76
រាជធានីភ្នំពេញ embassy 21
ស្រូវសី cotton 41
ស្រូវប្រើយាន a clutch (car) 39
សំណើ about, concerning 15
ស្រូវស្រាវ sugarcane 72

ស្នំ aunt or uncle (older than parent)
អ្នក you; the one who. . . , person
អ្នកចំការ farmer (not rice) 71
អ្នកជាតិនិយម nationalist 90
អ្នកដំបូរ passenger 62
អ្នកណា? who? 43
អ្នកនាំទូក boatmen; to run a boat business 62
អ្នកដំណើរ traveller 63
អ្នកភ្ជួរ weaver 80
អ្នករៀន a cook 56
អ្នកនេសាទ fisherman 62
អ្នកបច្ចេកទេស technician 78
អ្នកស្រាវជ្រាវ civil servant, government official 42
អ្នករាំ dancer 77
អ្នកលក់ salesman 54
អ្នកស្រែ farmer (grows rice only) 57
អ្នកស្រុក rural people; citizens of a community or a country 89

អ្វី what? 11